

વ્રસંત 'મુદ્રણાલય'માં ચીમનલાલ ઈશ્વરલાલ મ્હેતાણ છાપી.
ઠે. સીવીલ હોસપીતાલ સામે પાનાભાઈની વાડી,
અમદાવાદ.

सूचना.

- १ जो महाशय पुस्तक मंगावे वे अपना ठिकाना पत्ता हिन्दी और अंग्रेजी दोनों अक्षरोंमें गाँवके नाम, पोस्टऑफिस और जील्ला साफ अक्षरों [हफ्ती] में लिखे। जिनका साफ अक्षरोंमें पत्र नहीं होगा और पूरा पत्ता नहीं होगा उसको पुस्तक नहीं भेज सकेंगे।
- २ अपने गाँवमें जो संतमुनिराज या महासतियांजी जिस समुदायका हो उस समुदायका नाम और संतमुनिराज या महासतियांजीका नाम लिखनेकी कृपा करे।
- ३ जिस गाँवमें जैनज्ञानभंडार, जैनपुस्तकालय [लायब्रेरी] जैनपाठशाला हो तो उसका नाम तथा ठिकाना कृपा करके लिखें।
- ४ यदि किसी सज्जन के पास ज्ञानबोधक शुद्ध सूत्रसिद्धान्त, बोल थोकडा, छंद, चउपाई, स्तवन, सज्ज्ञाय आदि हो तो कृपाकर ज्ञानवृद्धिके लिये हमको भेजनेकी कृपा करे, कार्य होनेबाद उसको मूलप्रत वापीस भेज दी जायगी।
- ५ सेठिया जैन विद्यालयमें बालकों को अंग्रेजी, हिन्दी, महाजनी [वाणीका], धार्मिक, संस्कृत और प्राकृत आदि विषयोंका अभ्यास अवैतनिक रूपसे करवाया जाता है। संस्कृतविद्यार्थियोंको न्याय, व्याकरण और साहित्य का आचार्य या तीर्थतक पढाया जाता है। और निराधार जैन-बालकों को विद्याभ्यासके लिये सब तरहके बंदोबस्त है।

६ सेठिया जैनग्रन्थालयमें हस्तलिखित जैनशास्त्र और मुद्रित संस्कृत, प्राकृत, हिन्दी, गुजराती और अंग्रेजी पुस्तकों का संग्रह किया गया है जिससे सार्वजनिक लाभ होसकता है। और इसी स्थानसे दीक्षाभिलाषी सज्जन [वैरागीभाई या वैरागन बाई] को वस्त्र, पात्र, रजोहरण आदी दीक्षाके उपकरण, और हस्तलिखित दशवैकालिक, उत्तराध्ययन, नंदी, सुखविपाक आदि सूत्र मूलपाठ विद्वानोंसे शुद्ध कराया हुआ विनामूल्य मिल सकता है, कइएक छपी हुई पुस्तकें भी तय्यार हैं वह दीक्षाके अवसर पर मंगवा लें।

निवेदक—

अगरचंद भरोदान सेठिया,
बीकानेर [राजपूताना]

गणितानुयोग जैन आगमनो एक उपयोगी भाग छे. ते द्रव्यानुयोगनी माफक गहन अने विचारणीय छे, एटलुंज नही पण ते सौ करतां वधारे चोक्कस रूप छे. कोइ पण देशना कोइ पण माणसने पुछशो के वे ने वे केटला ? तो तेनो एकज जवाब मलशे के चार. कोइ पण गहन सिद्धांत सूक्ष्मपणाने लीथे मगजमां उतरतो न होय पण ते गणितशैलीथी समजावनार होय तो तरत समजी शकाय.

जैन आगमोमां जीवाभिगम जंबुद्वीपपन्नति सूर्यपन्नति पन्नवणा भगवती वगेरे सूत्रोमां जुदे जुदे प्रकारे गणितानुयोगनुं प्रतिपादन करेल छे. पण ते वधामां वधारे गहन भगवतीसूत्रना नवमा शतकना ३२ मा उद्देशामां दर्शविल गांगेय अणगारना भांगा छे. गांगेय अणगार २३ मा तीर्थंकर पार्श्वनाथ भगवानना शिष्यानुशिष्य हता. महावीर स्वामीनी तीर्थंकर अवस्थामां ते विद्यमान हता. एक वखते महावीर स्वामीनो तेमने समागम थतां महावीर स्वामी सर्वज्ञ छे के केम तेनी परीक्षा करवाने गांगेय अणगारे जीवना उत्पत्तिस्थान अने ते स्थानना संयोगथी थता विकल्प-भांगा संबंधी प्रश्नो कर्या. महावीर स्वामीए ते प्रश्नो नो सविस्तर खुलासो आप्थी. जेवो सघली हकीकत भगवतीसूत्रना नवमा शतकना ३२ मा उद्देशामां उपलब्ध छे. आ खुलासाथी गांगेय अणगारने महावीरस्वामिनी सर्वज्ञता विषे खात्री थइ छे अने तेमणे महावीर प्रभु पासे चार महाव्रत रूप धर्ममांथी पांच महाव्रतरूप धर्मनो स्वीकार कर्यो छे. आ

માંગા પટલા ગહન છે કે તેનું વિસ્તૃત વર્ણન ન હોય તો સમ-
જાય નહીં. આ લેખકે આજથી ૨૨ વર્ષ અગાઉ પંડિતવર્ય શ્રી
ઉત્તમચંદ્રજી સ્વામી પાસે ડ્યારે આ માંગાનો અભ્યાસ કર્યો.
ત્યારેજ આ માંગાના અંગે અંગ છુટા પાડી ક્રમવદ્ધ યોજવાની
ઇચ્છા થતાં પંડિત મહારાજની મદદથી પ્રકરણવદ્ધ પુસ્તક રૂપે
યોજનો કરી હતી. આમાં નવ પ્રકરણ પાઢવામાં આવ્યા છે.

માંગાનું પૃથક્કરણ કરીએ તો તેમાંથી પદ અને વિકલ્પ
એવા બે અંગ નીકળે છે. પદ એ સ્થાનના પ્રસ્તારની સંજ્ઞા છે
અને વિકલ્પ એ જીવના પ્રસ્તારની સંજ્ઞા છે. જીવ અને તેનાં
ઉત્પત્તિસ્થાન એ બેનો પોતપોતાનો સંયોગ વિચારવાથી પદ અને
વિકલ્પ નીપજે છે અને બેનો પરસ્પરનો સંયોગ ચિંતવવાથી
માંગાની ઉત્પત્તિ થાય છે. તેથી માંગાના સ્પષ્ટીકરણ માટે પહે-
લા બે પ્રકરણમાં પદ અને વિકલ્પની હકીકત દર્શાવી છે.
તેમાં પળ સ્થાન એ સ્થાયી અને જીવ આગંતુક હોવાથી વિકલ્પ
પહેલા પદનું ચિંતવન કર્યું છે. પદ પ્રકરણમાં અસંયોગી, દ્વિક-
સંયોગી આદિ એકેક સંયોગિના કેટલા કેટલા પ્રસ્તાર થાય,
તેમજ એકંદર પ્રસ્તારની કેટલી સંખ્યા થાય અને તે પ્રસ્તાર
કેવી રીતે લખાય તેના નિયમો યંત્રો અને ઉદાહરણ સહિત
વિસ્તારથી વિવેચન છે. બીજા પ્રકરણમાં પળ તેવી રીતે વિક-
લ્પ-જીવના પ્રસ્તારનું ચિંતન કરવામાં આવેલ છે. સામાન્ય રીતે
પદના અને માંગાના પ્રસ્તારને પળ વિકલ્પ કહી શકાય. પળ
એ વસ્તુને જુદા જુદા ઓલખાવવા માટે આ ગ્રંથમાં માત્ર જીવના
પ્રસ્તારનીજ વિકલ્પ સંજ્ઞા રાખવામાં આવી છે. જીવના પ્રસ્તાર
જુદી જુદી રીતે પળ લખી શકાય છે તેથી તે પ્રકરણમાં પ્રસ્તાર
લખવાની જુદી જુદી રીતો પળ દર્શાવી છે. છતાં મુખ્ય તો
પહેલીજ રીત છે. એટલે નષ્ટ ઉદ્દિષ્ટ પતાકા વગેરે પહેલી રીત
ઉપરજ રચાયેલા યોજ્યા છે.

માંગાના પ્રસ્તારમાં અસંયોગી, દ્વિકસંયોગી આદિ એકેક
સંયોગીની સંખ્યા કેટલી કેટલી થાય તે જાણવા માટે ત્રીજું
શુચિકા પ્રકરણ છે. માંગાની સંખ્યા જુદી જુદી રીતે નીકળી
શકે છે. તેથી તેમાં જુદી જુદી રીતોનું પળ નિદર્શન કરેલું છે.

ચોથા પ્રકરણમાં સ્થાન અને જીવના જોડાણથી જેટલા જેટલા પ્રસ્તાર થાય તે ભાંગાના પ્રસ્તાર દર્શાવ્યા છે. શીખનારના મગજમાં તેનું સ્વરૂપ બરાબર ઠસી જાય તેટલા માટે ઉદાહરણ તરીકે એકથી માંડી સાત જીવ અને સાત સ્થાન સુધીના ભાંગાના પ્રસ્તાર દર્શાવ્યા છે. તે પ્રસ્તારમાં આંકડા અને શૂન્ય આવે છે તેનું શું તાત્પર્ય છે તે પણ પ્રકરણને અંતે જણાવવામાં આવેલ છે.

પાંચમા પ્રકરણમાં પદ વિકલ્પ અને ભાંગાના પ્રસ્તારનો નષ્ટ વિધિ દર્શાવેલ છે. નષ્ટ પટલે પ્રસ્તારમાંનું કોઈ પણ નષ્ટ થઈ ગયું હોય, યોગ્ય ગયું હોય કે કોઈ તરફથી પુછવામાં આવે કે અમુક નંબરનું રૂપ કેવું થાય તે રૂપ વધો પ્રસ્તાર લખ્યા વિના શોધી કાઢવાની રીતને નષ્ટ કહેવામાં આવે છે, પદ અને ભાંગાના નષ્ટ એકેક રીતે અને વિકલ્પના નષ્ટ બે રીતે શોધી શકાય છે તેથી વિકલ્પના નષ્ટની બંને રીતો નિયમ અને વિસ્તૃત ઉદાહરણ સહિત જણાવવામાં આવેલ છે.

છઠા પ્રકરણમાં ઉક્ત વ્રણે પ્રકારના પ્રસ્તારના ઉદ્દિષ્ટનું સ્વરૂપ છે, ઉદ્દિષ્ટ પટલે પ્રસ્તારનું ગમે તે રૂપ લખાવી તે રૂપ કયા નંબરનું છે એમ કોઈ તરફથી પુછવામાં આવે તો તે રૂપની સંખ્યા શોધી કાઢવાની રીતને ઉદ્દિષ્ટ કહેવામાં આવે છે.

સાતમા પ્રકરણમાં પદ વિકલ્પ અને ભાંગાનો મેરુવિધિ વતાવ્યો છે. મેરુથી અસંયોગી દ્વિકસંયોગી આદિની સંખ્યા અને સર્વ સંખ્યા નીકળે છે તેમજ આશંક અને અંત્ય અંક પકડાવગડા આદિના પ્રસ્તારમાં કેટલાં કેટલાં રૂપ છે તે પણ મેરુથી જણાય છે. આ યંત્રનો આકાર મેરુ પર્વત જેવો થાય છે માટે તેનું નામ મેરુ પાડવામાં આવ્યું છે.

આઠમા પ્રકરણમાં પતાકાવિધિ જણાવેલ છે, પદ અને ભાંગાની પતાકા કદાચ થઈ શકતી હશે પણ તે જાણવામાં ને હોવાથી માત્ર વિકલ્પનીજ પતાકા દર્શાવી છે. પતાકાથી વિકલ્પના તે તે સંયોગીના સ્થાનનો નિર્દેશ થાય છે અને તેનો

ઉપયોગ વિકલ્પના નષ્ટ શોધવામાં થાય છે. વિકલ્પના સંયોગીની અને એકંદર સંખ્યા પળ પતાકાથી નીકળે છે. આ યંત્રનો આકાર પતાકા-ધ્વજાને આકારે થાય છે માટે તેનું નામ પતાકા પાડવામાં આવ્યું છે.

નવમા પ્રકરણમાં મર્કટી જેનું નામ સારણી છે તેનું સ્વરૂપ દર્શાવવામાં આવ્યું છે. મર્કટીયંત્રથી પદ વિકલ્પ અને ભાંગા પ ત્રણેના અસંયોગી દ્વિકસંયોગી આદિની સંખ્યા, તેમજ એકંદર સંખ્યા નીકળે છે. મર્કટીના વલ્લની માફક ત્રિછી લાઇનના બંને કોઠાના સરવાળાથી એકેક કોઠો મર્કટી યંત્રનો પુરવામાં આવે છે તેથી તેનું નામ મર્કટી રાખવામાં આવ્યું છે. આ નવ પ્રકરણમાં ગાંગેય અળગારના ભાંગાનો પ્રથમ ગ્રંથ સમાપ્ત થાય છે.

ત્યારપછી શ્રાવકવ્રતભંગદીપિકા નામનો બીજો ગ્રંથ આવે છે. આનું મૂલ ધર્મસંગ્રહ નામના ગ્રંથમાં તેમજ શ્રાવકવ્રતભંગાવ-ચૂરિનામે એક ત્રણ પાનાના સંસ્કૃત પુસ્તકમાં જોવામાં આવ્યું. ગ્રંથની ભાષા પ્રાકૃત અને સંસ્કૃત; તેમાં પળ સંક્ષિપ્ત વર્ણન. પટલે તે ઉપરથી ભાંગા જેવી ગહન બાબત સામાન્ય લોકો ન સમજી શકે. જનસમાજ માટે લોકભાષામાં વિસ્તારથી ઉદાહરણ સાથે આ વિષય યોજવામાં આવે તો વધારે ઉપયોગી થાય એવા સંકલ્પ થતાં સંવત્ ૧૯૬૪ ના ચાતુર્માસ્યમાં થાનગઢ મુકામે ગુરુ મહારાજ શ્રી ગુલાબચંદ્રજી સ્વામીની પ્રેરણાથી ઉક્ત ગ્રંથની યોજના કરવામાં આવી પળ તેની એકજ નકલ થવાથી તે એક પોથીની સાથે ગુમ થઈ પટલે બીજીવાર સંવત્ ૧૯૭૬ ના વૈશાખ માસમાં ઉમરડા મુકામે તે ગ્રંથ લખવામાં આવ્યો. તેમાં છ પ્રકરણ પાડવામાં આવ્યાં છે. ગાંગેય અળગારનાં નવ પ્રકરણમાંના પહેલાં છ પ્રકરણ પ્રમાણેજ આનાં છ પ્રકરણો છે. ફેર માત્ર પહેલાં બે પ્રકરણના ક્રમમાં છે. તેમાં પદ પ્રકરણ પહેલું અને વિકલ્પ પ્રકરણ બીજું છે ત્યારે આમાં વિકલ્પ પ્રકરણ પહેલું અને પદ પ્રકરણ બીજું છે. ગાંગેય અળગારના પદ અને શ્રાવકવ્રતનાં પદની રચનામાં કંઈ ફેર નથી. બેની રચના એક સરખીજ છે. પળ તેની મૂલ વસ્તુમાં ફેર છે. ગાંગેય અળગારનાં પદ સ્થાન આશ્રિત છે ત્યારે શ્રાવકવ્રતનાં પદ વ્રત આશ્રિત છે.

અર્થાત્ શ્રાવકનાં એક વ્રતથી માંડી વાર વ્રત સુધીનાં સંયોગથી પદની રચના થાય છે. ગાંગેય અળગારના વિકલ્પ કરતાં શ્રાવક વ્રતના વિકલ્પની રચના ચિલક્ષણ છે. આના ષટ્ભંગી આદિ ભંગીઓના જીડાણથી નિપજે છે. તે ભંગીઓનું સ્વરૂપ અને તેના પ્રસ્તાર પહેલા પ્રકરણમાં આપવામાં આવ્યા છે. વ્રતોના સંયોગથી નિષ્પન્ન થતા પદનું સ્વરૂપ બીજા પ્રકરણમાં વિકલ્પ અને પદના યોગથી જે ભાંગાની સંખ્યા નીકળે છે તેની સૂચિકા આપવામાં આવી છે. આ સૂચિકાના યંત્રની રચના દેવકુલને આકારે થવાથી તેનું નામ દેવકુલિકા આપવામાં આવ્યું છે. ષટ્ભંગી આદિ પાંચ ભંગીઓનું ધંડ અને અધંડ એવી પાંચ દેવકુલિકા આ પ્રકરણમાં દર્શાવેલ છે.

ચોથા પ્રકરણમાં વિકલ્પ અને પદના યોગથી થતા ભાંગાના પ્રસ્તારનું સ્વરૂપ અને તેનું તાત્પર્ય દર્શાવવામાં આવ્યું છે.

પાંચમા પ્રકરણમાં વિકલ્પ અને ભાંગાના નષ્ટની રીત દર્શાવ્યા છે. પદના નષ્ટની રીત ગાંગેય અળગારના પદ નષ્ટની માફક છે એટલે આંહિ જુદી દર્શાવી નથી.

છઠા પ્રકરણમાં વિકલ્પ અને ભાંગાના ઉદ્દિષ્ટની રીત બતાવી છે. એકંદર છ પ્રકરણમાં આ ગ્રંથ સમાપ્ત થાય છે. શ્રાવક વ્રતના ભાંગા સમજવાને ઇચ્છનાર માણસમાટે, આ ગ્રંથ અંધારામાં ભટકતા માણસને દીવાની માફક ઉપકારક થવાનો સંભવ હોવાથી આનું નામ શ્રાવકવ્રતભંગદીપિકા રાખવામાં આવ્યું છે.

ત્યારપછી ત્રીજો ગ્રંથ અનુપૂર્વના ભાંગા સંબંધી છે. તેમાં પાંચ પ્રકરણ છે. પહેલા પ્રકરણમાં ભાંગાની સંખ્યા જાણવાની રીત, બીજા પ્રકરણમાં ભાંગાના પ્રસ્તાર લખવાની રીત, ત્રીજા પ્રકરણમાં નષ્ટ વિધિ, ચોથા પ્રકરણમાં ઉદ્દિષ્ટ વિધિ અને પાંચમા પ્રકરણમાં ભાંગાના સર્વ અંકોના સરવાળાનો વિધિ દર્શાવેલ છે. ભાંગાના અંકોનું તાત્પર્ય અને દરેકના વિસ્તૃત ઉદાહરણો પણ આપવામાં આવ્યાં છે.

ત્યારપછી ચોથો ગ્રંથ પૂર્વાનુપૂર્વી અથવા દ્રવ્યના સંયોગથી થતા ભાંગાના પ્રસ્તાર સંબંધી છે. તેમાં ત્રણ પ્રકરણ પાડવામાં

આવ્યાં છે. પહેલા પ્રકરણમાં ભાંગાની સંખ્યા જાણવાની રીત, બીજામાં પ્રસ્તાર લખવાની રીત અને ત્રીજામાં પ્રસ્તારના આદ્યંક અંત્ય અંક શોધક મેરુવિધિ વતાવેલ છે.

एकंदर चार ग्रंथोना ९+६+५+३=२३ त्रेवीश प्रकरणोथी आ ग्रंथ समाप्त थाय छे.

ચારે ગ્રંથોમાં ભાંગાના પ્રસ્તાર એ મુખ્ય વસ્તુ છે તેથી ચારેના સંગ્રહનું નામ ‘પ્રસ્તાર રત્નાવલિ’ એવું રાખવામાં આવ્યું છે. આમાં દર્શાવેલ રીત પ્રમાણે જેટલા પ્રસ્તાર વ્રનાવવા હોય અને તેમાં જેટલો સમય ગાળવો હોય તેટલો ગાળી શકાય, એટલે સામાયિક પૌષ્ઠ કે સંવરના સમયમાં મનની એકાગ્રતા સાધવી હોય અને વૃત્તિઓને સ્થિર કરવી હોય ત્યારે આ ગણિત બહુ ઉપયોગી થઈ પડવાનો સંભવ છે જેથી એકાગ્રતા સાધવા ઇચ્છનારે ધ્યાન કરીને આનો અભ્યાસ કરવો જોઈએ.

पिंगल शास्त्रમાં पण छंदना प्रस्तर, नष्ट, उद्दिष्ट. मेरु, पताका, मर्कटी वगैरे दर्शविले छे तेनी रचना केटलेक अंशे आने मलती छे.

લીલાવતી ગણિતમાં પણ એક સ્થળે આવા ભાંગાની થોડી હકીકત છે. પણ ભાંગાના પ્રસ્તાર સંબંધી જૈન સાહિત્યમાં જેટલો વિસ્તાર છે તેટલો બીજે જોવામાં નથી આવતો. આ ઉપરાંત બીજા પણ વર્ણગંધ રસ અને સ્પર્શના ભાંગા, ચરમ અચરમના ભાંગા, ક્રોધ માન માયા અને લોભના ભાંગા, સપ્રદેશી અપ્રદેશીના એમ અનેક ભાંગાઓની રચના જૈનસૂત્રોમાં છે. ઉક્તગ્રંથના અભ્યાસથી આ સઘળા ભાંગાઓની રચના જાણવી બહુ સરલ થઈ પડે છે. એટલા માટે જિજ્ઞાસુઓના હિતાર્થે આ ગ્રંથ યોજવામાં આવ્યો છે.

આ ગ્રંથના ગણિતવિભાગમાં પ્રસ્તાર યંત્રો વગેરેના આંકડા તપાસવામાં મુનિશ્રી સુશાલચંદ્રજીએ ઘણી સહાયતા કરી છે તેથી તેનો આભાર માનવામાં આવે છે.

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

સંવત્ ૧૯૮૦ પોષ
શુકલ પૂર્ણિમા.

}

મુનિશ્રી રત્નચંદ્ર

अनुक्रमणिका.

विषय

पृष्ठ

१ मंगलाचरण...	१
---------------	-----	-----	-----	-----	---

ग्रंथ १ लो.

श्री गांगेय अणगारना भांगा

प्रकरण १ लुं—पद	२
२ पदना प्रस्तार	४
३ पदना प्रस्तारनुं रहस्य	६
प्रकरण २ जुं—विकल्प	
४ जीवना प्रस्तार	६
५ विकल्प लखवानो आमनाय	८
६ विकल्प लखवानी बीजी रीत.	१०
७ जीवना प्रस्तारनुं तात्पर्य.	११
प्रकरण ३ जुं.	
८ शुचिका	११
९ भांगानी संख्या जाणवानी बीजी रीत.	१४
१० भांगाना संवेधयंत्रनुं तात्पर्य.	१५
११ भांगानी संख्या जाणवानी बीजी रीत	१५
प्रकरण ४ थुं—भांगा...	
१२ भांगाना प्रस्तार	१७
१३ भांगाना प्रस्तारनुं तात्पर्य	५७
१४ भांगाना प्रस्तार लखवानी बीजीरीत...	५८
१५ भांगाना प्रस्तारनी बीजीरीत...	६०
१६ भांगाना प्रस्तारनी चोथीरीत	६१

प्रकरण ५ मुं—नष्ट विधि
१७ पदनो नष्ट विधि	६२
१८ विकल्पना नष्टविधि...	७१
१९ विकल्पना नष्टनी बीजीरीत...	७६
२० उलटणीना अंकनं तात्पर्य	९७
२१ भांगानो नष्ट विधि	९८
प्रकरण ६ ठुं—उद्दिष्ट.
२२ पदना उद्दिष्ट.	११२
२३ विकल्पना उद्दिष्ट	११४
२४ भांगाना उद्दिष्ट	११७
प्रकरण ७ मुं—मेरु....
२५ पदनो मेरु विधि.	११९
२६ पदना प्रस्तारमां आद्यन्त अंक काढवानी आम्नाय	१२०
२७ आद्यंक तथा अंत्यांक शोधक मेरु विधि	१२२
२८ विकल्पनो मेरुविधि...	१२४
२९ मेरु लखवानी बीजीरीत	१२६
३० विकल्पनो आद्यन्त अंक शोधक मेरुविधि	१२७
३१ भांगानो मेरुविधि	१२८
३२ भांगानो आद्यंत अंक शोधक मेरुविधि	१३०
प्रकरण ८ मुं—पताका.
३३ पताका करणविधि	१३३
३४ पताकालु रहस्य	१४०
प्रकरण ९ मुं—मर्कटी.
३५ मर्कटी करणविधि.	१४०

ग्रंथ २ जो.

श्रावकव्रतभंगदीपिका

प्रकरण १ लुं—विकल्प.
३६ षट् भंगीनुं स्वरूप.	१४७
३७ विकल्पना प्रस्तारना आंकडालु तात्पर्य.	१५९
प्रकरण २ जुं.
३८ पद	१५९

પ્રકરણ ૩ જું...શુચિકા...
૩૯. ષટ્ભંગી દેવકુલિકા...	૧૬૮
૪૦ નવભંગી દેવકુલિકા	૧૬૬
૪૧ ૨૧ ભંગી દેવકુલિકા...	૧૮૨
૪૨ ૪૯ ભંગી દેવકુલિકા.	૧૮૯
૪૩ ૧૪૭ ભંગી દેવકુલિકા.	૧૯૫
૪૪ દેવકુલિકાનું તાત્પર્ય.	૨૦૨

પ્રકરણ ૪ થું.
૪૫ સિદ્ધ ભાંગાના પ્રસ્તાર.	૨૦૩
૪૬ સિદ્ધ ભાંગાના પ્રસ્તાર લખવાની વીજીરીત	૨૧૩
૪૭ સિદ્ધ ભાંગાના પ્રસ્તારનું તાત્પર્ય.	૨૨૩

પ્રકરણ ૫ મું—નષ્ટવિધિ.
૪૮ ભાંગાનો નષ્ટવિધિ.	૨૨૪
૪૯ વિકલ્પનો નષ્ટવિધિ.	૨૨૮

પ્રકરણ ૬ ટું—ઉદ્દિષ્ટવિધિ.
૫૦ સિદ્ધ ભાંગાનો ઉદ્દિષ્ટવિધિ.	૨૩૨
૫૧ વિકલ્પનો ઉદ્દિષ્ટવિધિ.	૨૩૮

ગ્રંથ ૩ જો.

અનુપૂર્વીના ભાંગા.

પ્રકરણ ૧ લું.
૫૨ પ્રસ્તારની સંખ્યા.	૨૪૦
પ્રકરણ ૨ જું.
૫૩ પ્રસ્તાર લખવાની રીત	૨૪૨
૫૪ પ્રસ્તારના અંકનું તાત્પર્ય.	૨૪૬
પ્રકરણ ૩ જું.
૫૫ અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારનો નષ્ટવિધિ.	૨૪૯

प्रकरण ४ थुं.
५६ अनुपूर्वीना प्रस्तारना उद्दिष्ट.	२४९
प्रकरण ५ मुं.
५७ अनुपूर्वीना प्रस्तारना अंकोना सरवाळानो विधि	२५०

ग्रंथ ४ थो.

पूर्वानुपूर्वीना भांगा

प्रकरण १ लुं.
५८ प्रस्तार संख्या	२५२
५९ संयोगी संवेध यंत्र	२५२
६० पूर्वानुपूर्वीना संयोगी भांगानो विधि...	२५३
प्रकरण २ जुं.
६१ पूर्वानुपूर्वी भांगा लखवानी रीत	२५४
प्रकरण ३ जुं.
६२ पूर्वानुपूर्वीना संयोगी भांगा काढवानो मेरु विधि.	२५६
६३ पूर्वानुपूर्वी भांगाना आद्यअंक शोधक मेरुविधि	२५६
६४ ग्रंथ प्रशस्ति	२५७

शुद्धिपत्र.

पृष्ठ.	पंक्ति.	अशुद्ध	शुद्ध.
उपो० १	११	उद्देशामां	उद्देशामां
२	२	गांगिय	गांगेय
६	१	सप्तम	सप्त-सं. १
७	९	विकल्प	विकल्प
१०	८	जभणी	जमणी
१०	३२	२२२	१२२२
"	"	१११२२१	११२२१
१२	९	असंयोगीनां	असंयोगीना
१२	१८	५२६	५२५
१३	१७	२९२५	१९२५
१८	१९	तेना	तेनी
१८	२४	पहली	पहेली
६२	१२	यत्र	यंत्र
६५	१४	काढता	काढतां
६८	२	३५	३६
६९	१	संयागी	संयोगी
७२	२	उपर	०
७२	१०	करता	करतां
९७	१८	वे	चार
१०६	८	४ १०	३ ९
"	"	१३ सुं	६ डुं
११५	१५	विकल्प	विकल्प
१२४	६	विकल्पना	विकल्पनो
१३०	७	भांगाना	भांगानो
१३८	१७	७३	७२

परिशिष्ट शुद्धिपत्रक.

पृ.	पं.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१५	५	७-९	७-१
७७	१५	आपवामां.	०
१६२	१७	१३	१२
२१०	१०	६६	३६
२११	५	११११६६०	०
२३५	९	३३	२३
,,	२०	,,	,,
२३७	१४	७९	४९
,,	१६	४८२३६०९	४९४१२५८
२३८	१	,,	,,
,,	,,	४९०६०१६	५०२३६६५
,,	२	४९०६०१७	५०२३६६६
२४३	१९	५२१३४

श्रीवीतरागाय नमः

श्रीप्रस्तार-रत्नावलि.

मंगलाचरणम्—

शार्दूलविक्रीडितवृतम्—

नत्वा शासननायकं जिनवरं श्रीवर्द्धमानं प्रभुं,
स्मृत्वा चोत्तमचन्द्रजिद्वुधवरं भङ्गादिविद्यागुरुम्
भङ्गानां गहनां गतिं ज्ञपयितुं जिज्ञासुवर्गं सुखं,
भाषायां रचयामि विस्तृततया प्रस्ताररत्नावलिम् ॥१॥

अर्थ—वर्त्तमान शासनना नायक तीर्थंकर महाराज
श्रीमहावीर प्रभुने नमस्कार करीने, गंगीयाना भांगा वगेरे शिखव-
नार पंडितश्रीउत्तमचंद्रजी स्वामीनुं स्मरण करीने, गंगीयाना भांगा,
श्रावकव्रतना भांगा अने अनुपूर्वी वगेरेना भांगा के जेनी शैली
गहन छे ते शैली जिज्ञासुवर्ग सुखे सुखे जाणी शके तेदला माटे
“श्रीप्रस्ताररत्नावलि” नामनुं पुस्तक लोकभाषामां—
गुजराती भाषामां रचुं छुं १

ગ્રંથ ૧ લો.

શ્રીગાંગિયઅળગારના ભાંગા ।

પ્રસ્તાવ—

દુહો— પદ^૧ વિકલ્પ^૨ શૂચિ^૩ પ્રતર^૪, નષ્ટ^૫ અને ઉદ્દિષ્ટ^૬;
મેરુ^૭ પતાકા^૮ મર્કટી^૯, પ્રકરણ નવ એ દૃષ્ટ ॥૧॥

શ્રીભગવતીસૂત્રના નવમા શતકના ૩૧ મા ઉદ્દેશામાં શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનના શિષ્યાનુશિષ્ય ગંગીયા નામના અળગારે શ્રી મહાવીરસ્વામિને પ્રશ્નો પુછ્છ્યા છે કે અમુક સંખ્યાના જીવ અમુક ઠામે જાય તેના કેટલા ભાંગા થાય ભાંગા એટલે. વિકલ્પ--ભેદ--પ્રસ્તાર, મહાવીરસ્વામિયે તેના જવાબ આપ્યા છે અને ભાંગાની સંખ્યા જણાવી છે; તે ભાંગા કેવી રીતે અને કેટલે પ્રકારે બને છે તેનો આંહિ વિચાર કરીએ. સામાન્ય રીતે પદ અને વિકલ્પના યોગથી ભાંગા બને છે. પદ એટલે સ્થાન--ઠામના પ્રસ્તાર અને વિકલ્પ એટલે જીવના પ્રસ્તાર, તેથી ભાંગા સમજવા માટે પ્રથમ પદ અને વિકલ્પ સમજવાની જરૂર છે. એટલું જ નહિ પણ તેની સંખ્યા વગેરે જાણવા માટે શૂચિકા નષ્ટ ઉદ્દિષ્ટ વગેરે જાણવાની પણ જરૂર છે. તેથી ઉપર લખ્યા દોહા પ્રમાણે ભાંગાના નવ અંગ જાણવાની આવશ્યકતા છે માટે ક્રમસર એકેક અંગનો એકેક પ્રકરણમાં વિચાર કરવામાં આવશે.

પ્રકરણ ૧ હું; પદ--સ્થાનપ્રસ્તાર.

ભાંગાના અંગોમાં પ્રથમ અંગ પદ--સ્થાનપ્રસ્તાર છે માટે પ્રથમ પદનો વિચાર કરીએ. જીવ મરીને કોઈ પણ સ્થાને જાય, તે સ્થાન એક કરતાં વધારે હોય એટલે તેના સંયોગથી પ્રસ્તાર થાય.

જેમ નરકમાં જાય તો નરક સાત છે. દેવલોકમાં જાય તો દેવલોક બાર છે, એટલે સાત કે બાર ઠામના પરસ્પર સંયોગથી પ્રસ્તાર થાય. એક બે ત્રણ આદિ ઠામના કેટલા કેટલા પ્રસ્તાર થાય તે જાણવાનો વિધિ આ પ્રમાણે છે;—

જેટલા ઠામ હોય તેટલીવાર વમણા વમણા કરી એકેક ખેલવતાં જઈએ તો પ્રસ્તારની સંખ્યા નીકળે. જેમ એક ઠામ હોય તો એક પદ, બે ઠામ હોય તો ત્રણ પદ, ત્રણ ઠામ હોય તો સાત પદ, ચાર ઠામ હોય તો ૧૫ પદ, અને સાત ઠામ હોય તો ૧૨૭ પદ. તેનો યંત્ર નીચે મુજબ—

ઠામ— ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭

પદ— ૧ ૩ ૭ ૧૫ ૩૧ ૬૩ ૧૨૭

એમ સાત ઠામના ૧૨૭ પદ થાય. હવે તેમાં અસંયોગીનાં કેટલાં ? દ્વિકસંયોગીનાં કેટલાં ? એમ કોઈ પૂછે તો જેટલા ઠામનાં પદ કાઢવાં હોય એટલા ઉભા કોઠા કરવા અને ત્રણ કોઠા આઢા કરવા, તેમાં સાત ઠામના અસંયોગીના સાત, માટે મધ્યની પંક્તિના પહેલા કોઠામાં ૭ નો અંક મુકવો, પછી ઉપરની પંક્તિમાં એક કોઠો खाली મુકી બીજા કોઠામાં એક ઓછો કરી છ નો અંક મુકવો, એમ એક એક ઘટાડતાં પહેલી પંક્તિના સાતમાં કોઠામાં એકનો અંક આવે । હવે નીચેની પંક્તિમાં એક કોઠો મુકી બીજામાં બેનો અંક મુકવો, પછી એક એક વધારતાં સાતમા કોઠામાં સાતનો અંક આવે, પછી ઉપરની પંક્તિયે ગુણવા અને નીચેની પંક્તિયે ભાગવા, જે અંક આવે તેથી મધ્યપંક્તિના કોઠા ભરવા । જેમકે—અસંયોગીના સાત છે તેને છયે ગુણી વેયે ભાગતાં ૨૧ આવે તે દ્વિકસંયોગીના જાણવા, પછી એકવીસને પાંચે ગુણી ત્રણે ભાગતાં ૩૫ આવે તે ત્રિક સંયોગીના જાણવા । એમ સાત સંયોગીનો એક જા.

णवो, अने मध्य पंक्तिना बधा अंकनो सरवालो करीए तो ते तेटला ठामना कुलपद जाणवां । तेना यंत्रनी स्थापना—

गुणक	६	५	४	३	२	१	सर्वमली
७	२१	३५	३५	२१	७	१	
भाजक	२	३	४	५	६	७	१२७

पदना प्रस्तार,

उपर बतावेल यंत्र प्रमाणे सात ठामना पदनी संख्या '१२७' नीकळी; पण तेना प्रस्तारनी रचना केवी रीते करवी ते बतावे छे. प्रथम असंयोगीनां सात पद थाय ए सात ठामना यंत्रमां बताव्युं. ते असंयोगी छे माटे तेमां बीजो अंक जोडाय नहि एटले एकथी एकेक नंबर च्हडता सात अंको लखवा. जेम-१-२-३-४-५-६-७. पछी द्विकसंयोगीना २१, ते द्विकसंयोग माटे बब्बे ठामनो जोड करवो. जेम पहेलुं ने बीजुं एटले १२, पछी पहेलुं ने त्रीजुं एटले १३, पछी पहेलुं ने चोथुं एटले १४, एम सात ठाम छे माटे सात सुधी च्हडवुं. १७ नो अंक आवे एटले एकडाने मुकी देवो. तेनी जग्याए बेनो अंक राखवो. २७ आवे एटले बेने मुकी तेनी जग्याए त्रणनो अंक राखवो. एम परिवर्त्तन करतां ६७ आवशे एटले द्विकसंयोगीनां २१ पद पुरां थशे. पछी त्रिकसंयोगीनां ३५, त्रिकसंयोग छे माटे त्रण त्रण आंकडानो योग करवो. जेम-१२३-१२४ इत्यादि सात सुधी च्हडाने बेना अंकने ठेकाणे त्रणनो अंक मुकवो. एम परिवर्त्तन करतां १६७ सुधी पहोच्या पछी प्रथम अंक एकडाने मुकी तेने ठेकाणे वगडो राखवो. एम २६७ सुधी गया पछी वगडाने ठेकाणे त्रगडो मुकवो. एवी रीते परिवर्त्तन करतां ५६७ ए प्रस्तार आवशे एटले त्रिक संयोगनां ३५ पद पुरां थशे. एवी रीते

चउकसंयोगीनां ३५, पांचसंयोगीनां २१, छसंयोगीनां ७ अने सात संयोगीनुं एक लखवुं. जेम सात ठामनां पद बताव्यां तेवीज रीते जेटलां ठामनां लखवां होय तेटलां लखवां, जेटलां ठाम होय ते अंक सुधी परावर्त्तन थाय. आठ ठामनां लखवां होय तो आठडा सुधी च्हडता अंको लखायां पछी आगला अंकनुं परिवर्त्तन थाय.

उदाहरण तरीके सात ठामनां १२७ पद-प्रस्तार थाय ते लखी बतावाय छे—

असंयोगी--७

१
२
३
४
५
६
७

एवं ७

द्विक--२१

१२
१३
१४
१५
१६
१७
२३
२४
२५
२६
२७
३४
३५

३६
३७
४५
४६
४७
५६
५७
६७

एवं-२१

त्रिकसं--३५

१२३
१२४
१२५
१२६
१२७
१३४
१३५
१३६
१३७
१४५
१४६
१४७

१५६
१५७
१६७
२३४
२३५
२३६
२३७
२४५
२४६
२४७
२५६
२५७
२६७
३४५
३४६
३४७
३५६
३५७
३६७
४५६
४५७
४६७
५६७

एवं ३५

च. सं. ३५

१२३४
१२३५
१२३६
१२३७
१२४५
१२४६
१२४७
१२५६
१२५७
१२६७
१३४५
१३४६
१३४७
१३५६
१३५७
१३६७
१४५६
१४५७
१४६७
२३४५
२३४६
२३४७
२३५६
२३५७

२३६७	१२३४७	२४५६७	सप्तम :
२४५६	१२३५६	३४५६७	१२३४५६७
२४५७	१२३५७	<hr/>	<hr/>
२४६७	१२३६७	एवं २१	एवं १
२५६७	१२४५६		
३४५६	१२४५७	ष.सं. ७	सर्वमली
३४५७	१२४६७		१२७
३४६७	१२५६७		प्रस्तार थया
३५६७	१३४५६	१२३४५६	
४५६७	१३४५७	१२३४५७	
<hr/>	१३४६७	१२३४६७	
एवं ३५	१३५६७	१२३५६७	
	१४५६७	१२४५६७	
पं. सं. २१	२३४५६	१३४५६७	
१२३४५	२३४५७	<hr/>	
१२३४६	२३४६७	एवं ७	
	२३५६७		

पदना प्रस्तारनुं रहस्य.

सात ठामना प्रस्तारमां प्रथम असंयोगीनां सात पद छे. तेनुं रहस्य ए के कोई जीव पहेले ठामे-पहेली नरके जाय. कोई बीजीए, कोई त्रीजीए, कोई चोथीए, कोई पांचमीए, कोई छठीए, अने कोई सातमीए जाय. द्विकसंयोगमां प्रथम १२ नो अंक छे. ते कोई जीव पहेली ने बीजीए जाय, ६७ नो अंक होय तो कोई जीव छठी ने सातमीए जाय. त्रिकसंयोगमां प्रथम अंक १२३ छे ते कोई जीव पहेली बीजी अने त्रीजीए जाय. एम दर्शावे छे. ५६७ नो अंक होय तो कोई पांचमी, छठी अने सातमीए जाय एम दरेक प्रस्तारनुं रहस्य समजनुं.

प्रकरण २ जुं=विकल्प--जीव प्रस्तार.

जेठला जीवना विकल्प करवा होय तेठली बार एकथी चढढता बमणा करवा. एक जिवनो एक विकल्प, वे जीवना वे, वण

જીવના ચાર, એમ વમણા કરતાં સાત જીવના ૬૪ વિકલ્પ થાય તેનો યંત્ર—

જીવ—૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
વિકલ્પ—૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪

તેમાં અસંયોગીના કેટલા ? દ્વિકસંયોગીના કેટલા ? એમ કોઈ પુછે તો જેટલા જીવના વિકલ્પ કાઢવા હોય તેટલા ઉભા કોઠા કરવા અને આઠા કોઠા ત્રણ કરવા, પછી મધ્યની પંક્તિના પહેલા કોઠામાં સાત જીવના અસંયોગીનો એક વિકલ્પ થાય માટે એકનો અંક મુકવો, પછી ઉપરની પંક્તિમાં સાત જીવના વિકલ્પ છે માટે પહેલો કોઠો खाली મુકી વીજા કોઠામાં છ મુકવા, પછી એક એક ઘટાડતાં છેલ્લા કોઠામાં એક અંક મુકવો । હવે નીચેની પંક્તિમાં પહેલો કોઠો खाली મુકી વીજા કોઠામાં એક મુકવો, ત્રીજામાં બે, એમ એક એક વધારતાં જવું. પછી ઉપરની પંક્તિયે ગુણવા અને નીચેની પંક્તિયે ભાગવા । જેમ એકને છયે ગુણી એકે ભાગતાં છ આવે, તે મધ્યની પંક્તિના વીજા કોઠામાં મુકવો અને તે દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પ જાણવા. પછી છને પાંચે ગુણી બેયે ભાગતાં ૧૫ આવે તે ત્રીજા કોઠામાં મુકવા, અને તે ત્રિકસંયોગીના વિકલ્પ જાણવા । એમ કરતાં સાત સંયોગીનો એક વિકલ્પ આવે. વલી મધ્યની પંક્તિનો સરવાલો કરિયે તો તેટલા જીવના વિકલ્પની સંખ્યા થાય । તેની યંત્ર સ્થાપના—

ગુણક—	૬	૫	૪	૩	૨	૧	સર્વમલી
૧	૬	૧૫	૨૦	૧૫	૬	૧	૬૪
ભાજક—	૧	૨	૩	૪	૫	૬	

વિકલ્પ લખવાનો આમ્નાય—

સાત જીવના દ્વિકસંયોગીના છ વિકલ્પ થાય, તેમાં દ્વિક-સંયોગી છે માટે વે અંકજ આવે, તેમાં પહેલા વિકલ્પમાં પ્રથમ એકડો લખવો, પછી સાત જીવ છે તેમાંથી એક લખાઈ ગયો બાકી છ રહ્યા તે મુકવા એટલે ‘૧૬’ આવું રૂપ થયું, પછી અન્ત્યના અંકમાંથી એક કાઢી આગલામાં મેલવવો, જેમ છમાંથી એક કાઢી આગલનો એક અંક છે તેમાં મેલવતાં ૨૫ થયા. એમ ઉપરમાંથી એક એક કાઢી આગલામાં મેલવતાં છેલ્લું રૂપ ‘૬૧’ એ પ્રકારનું થયું । હવે ત્રિક-સંયોગીના વિકલ્પ ૧૫ થાય છે, તેમાં ત્રણ અંકજ આવે, પ્રથમ વે એકડા મુકવા, પછી સાતમાંથી વે કાઢતાં પાંચ રહ્યા તે ત્રીજે સ્થાને મુકવા એટલે ‘૧૧૫’ આવું રૂપ થયું, પછી અન્ત્યમાંથી એક કાઢી પૂર્વલામાં નાંખતાં ‘૧૨૪’ એવું રૂપ થયું, પછી બીજામાંથી એક કાઢી તેના આગલામાં નાંખતાં ‘૨૧૪’ એવું રૂપ થયું । પછી પહેલામાં એક વધારતાં વે થયા । તેથી આગલ બીજો અંક નથી માટે તેમાંથી એક કાઢવો અને અન્ત્યનો ચારનો અંક છે તેમાંથી એક કાઢવો અને વચ્ચેનો ૧ મેલવવો એટલે ત્રણ થયા તે વચમાં મુકવો તેથી ‘૧૩૩’ આવું રૂપ થયું, પછી વચલા ધાનામાં ત્રણનો અંક છે તેમાંથી એક કાઢી આગલા ધાનામાં મેલવતાં ‘૨૨૩’ આવું રૂપ થયું. વલી પળ બીજા ધાનામાંથી એક કાઢી પહેલા ધાનામાં નાંખતાં ‘૩૧૩’ આવું રૂપ થયું, પછી પહેલા ધાનામાં ૩ નો અંક છે તેમાં એક રાખવો બાકી વે વધે તે અને એક છેલ્લા ધાનામાંથી લેવો અને એક વધારાનો એટલે ચાર થયા, તે બીજા ધાનામાં મુકતાં ‘૧૪૨’ આવું રૂપ થયું. એમ ઉપલામાંથી ઘટાડતાં જવું અને તેના આગલના ધાનામાં નાંખતાં જવું અને પહેલામાં વધારે થાય ત્યારે તેમાં એક અંક રાખવો ને બાકીના કાઢવા, અને એક છેલ્લામાંથી કાઢવો ને

एक वधारानो नाखवो, जे थाय ते छेलाथी पूर्वलां नाखवो. जेवुं पहेलुं रूप होय तेथी उलटुंज छेल्लुं रूप आवे एटले समाप्त थयुं जाणवुं । जेम चउकसंयोगीना २० विकल्प थाय तेमां पहेलुं '१११४' एवुं रूप थयुं तो छेल्लुं रूप '४१११' आववुं जोइये, एवी रीते वधा विकल्प लखवा । तेना प्रस्तार नीचे मुजव—

७ जीवना ६४ विकल्प
थाय तेमां असं० १

७
एवं. १
द्विक सं० ६
१६
२५
३४
४३
५२
६१

एवं. ६

त्रिकसं० १५

११५
१२४
२१४
१३३
२२३
३१३
१४२
२३२
३२२
४१२
१५१
२४१
३३१

४२१
५११
एवं. १५

चउकसं० २०

१११४
११२३
१२१३
२११३
११३२
१२२२
२१२२
१३१२
२२१२
३११२
११४१
१२३१
२१३१
१३२१
२२२१
३१२१
१४११
२३११
३२११
४१११

एवं. २०

पंचसं० १५

११११३
१११२२

११२१२
१२११२
२१११२
१११३१
११२२१
१२१२१
२११२१
१३१११
२२१११
३११११

एवं. १५

छसं० ६

१११११२
११११२१
१११२११
११२१११
१२११११
२१११११

एवं. ६

सप्तसं० १

१११११११

एवं. १

सर्वमल्ली ६४

“ અથ વિકલ્પ લખવાની વીજી રીત,

પહેલી રીતમાં અસંયોગી દ્વિકસંયોગી વગેરે જુદા જુદા લખાય છે અને આ વીજી રીતમાં વધા ભેગા લખાય છે તે આ પ્રમાણે—

પ્રથમ જેટલા જીવના વિકલ્પના પ્રસ્તાર કરવા હોય તે અંક મુકવો, પછી તે સર્વ ગુરુ અંકને ક્રમે ક્રમે લઘુ કરતાં કરતાં ત્યાં સુધી કરવું કે તેના સર્વ લઘુ અર્થાત્ વધા એકઠા થઈ જાય, એટલું ધ્યાનમાં રાખવું કે બે અંક કે તેથી વધારે અંક હોય ત્યારે પ્રથમ આદિ ગુરુને લઘુ કરવો, તેની જમણી વાજુ ઉપર પ્રમાણેનો અંક મુકવો અને શેષ વધે તે ઢાવી તરફ મુકવો ।

જેમકે સાત જીવના ૬૪ વિકલ્પ—

૭	૨૧૨૨	૩૧૨૧
૧૬	૧૧૧૨૨	૧૨૧૨૧
૨૫	૪૧૨	૨૧૧૨૧
૧૧૫	૧૩૧૨	૧૧૧૧૨૧
૩૪	૨૨૧૨	૫૧૧
૧૨૪	૧૧૨૧૨	૧૪૧૧
૨૧૪	૩૧૧૨	૨૩૧૧
૧૧૧૪	૧૨૧૧૨	૧૧૩૧૧
૪૩	૨૧૧૧૨	૩૨૧૧
૧૩૩	૧૧૧૧૧૨	૧૨૨૧૧
૨૨૩	૬૧	૨૧૨૧૧
૧૧૨૩	૧૫૧	૧૧૧૨૧૧
૩૧૩	૨૪૧	૪૧૧૧
૧૨૧૩	૧૧૪૧	૧૩૧૧૧
૨૧૧૩	૩૩૧	૨૨૧૧૧
૧૧૧૧૩	૧૨૩૧	૧૧૨૧૧૧
૫૨	૨૧૩૧	૩૧૧૧૧
૧૪૨	૧૧૧૩૧	૧૨૧૧૧૧
૨૩૨	૪૨૧	૨૧૧૧૧૧
૧૧૩૨	૧૩૨૧	૧૧૧૧૧૧૧
૩૨૨	૨૨૨૧	
૨૨૨	૧૧૧૨૨૧	

વિકલ્પ--જીવના પ્રસ્તારનું તાત્પર્ય.

સાત જીવના દ્વિકસંયોગીનો પહેલો વિકલ્પ '૧૬' થાય છે. આમાં એક અને છ એ બે આંકનો સંયોગ છે. તે એક જીવ એક ઠામે અને છ જીવ બીજે ઠામે જાય એમ સૂચવે છે. બીજો વિકલ્પ '૨૫' છે. તેમાં બે જીવ એક ઠામે અને પાંચ જીવ બીજે ઠામે જાય. એમ દરેક વિકલ્પના આંકનું રહસ્ય સમજવું.

પ્રકરણ ૩ જું=શૂચિકા.

માંગાની સંખ્યા તથા તેના સંયોગીની સંખ્યા જાણવાને શૂચિકાચંત્ર બનાવવો જોઈએ. પ્રથમ પદ અને વિકલ્પના સંયોગી પ્રસ્તાર જાણવા માટે આગલ કહ્યા પ્રમાણે સંવેધચંત્ર બનાવી પદ વિકલ્પના તે તે સંયોગીની સંખ્યા જાણવી. જેમ કોઈ પૂછે કે સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેની શૂચી કરો, તો સાત જીવના વિકલ્પનો સંવેધચંત્ર કરવો તે આ પ્રમાણે--

ગુણક—	૬	૫	૪	૩	૨	૧	
૧	૬	૧૫	૨૦	૧૫	૬	૧	સર્વ મઠી ૬૪
ભાજક—	૧	૨	૩	૪	૫	૬	

સાત ટામના પદનો સંવેધયંત્ર—

ભાજક—	૨	૩	૪	૫	૬	૭	સર્વ મઠ્ઠી ૧૨૭
૭	૨૧	૩૫	૩૫	૨૧	૭	૧	
ગુણક—	૬	૫	૪	૩	૨	૧	

પછી અસંયોગીનાં પદ પ્રથમ લખવાં, તેની સામે અસંયોગીના વિકલ્પ લખવા. એમ દ્વિકસંયોગીનાં પદ લખી તેની સામે દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પ લખવા. એમ યાવત્ જેટલા સંયોગીનાં પદ હોય તેટલા સંયોગીના વિકલ્પ લખવા. પછી માંહોમાંહી ગુણવા, અસંયોગીના પદને અસંયોગીના વિકલ્પની સાથે ગુણતાં જે આવે તે અસંયોગીનાં ભાંગા સમજવા. એમ દ્વિકસંયોગીનાં પદને દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પની સાથે ગુણતાં જે આવે તે દ્વિકસંયોગીના ભાંગા સમજવા. જેમ સાત જીવ સાત ઠેકાણે જાય તેના ભાંગા કેટલા થાય ? અને અસંયોગી દ્વિકસંયોગીના કેટલા ? એમ પૂછે તો ઉપરની રીતિ પ્રમાણે યંત્રનીચે મુજબ—

સાત જીવ સાત ઠેકાણે જાય તેની શૂચી—

સાત ટામનાં પદ		સાત જીવના વિકલ્પ		અસંયોગાદિકના ભાંગા	
અસંયોગી	૭	અસંયોગીના વિ.	૧	અસં. ભાંગા	૭
દ્વિકસંયોગી	૨૧	દ્વિકસં. વિ.	૬	દ્વિકસં. ભાંગા	૧૨૬
ત્રિકસંયોગી	૩૫	ત્રિકસં. વિ.	૧૫	ત્રિકસં. ભાંગા	૫૨૬
ચતુસંયોગી	૩૫	ચતુસં. વિ.	૨૦	ચતુસં. ભાંગા	૭૦૦
પંચસંયોગી	૨૧	પંચસં. વિ.	૧૫	પંચસં. ભાંગા	૩૧૫
છસંયોગી	૭	છસં. વિ.	૬	છસં. ભાંગા	૪૨
સાતસંયોગી	૧	સાતસં વિ.	૧	સાતસં. ભાં.	૧
કુલ પદ—	૧૨૭	કુલ વિકલ્પ—	૬૪	કુલ ભાંગા—	૧૭૧૬

दश जीव सात ठामे जाय
तेनी शुची—

पद	विकल्प	भांगा
असं. ७	१	७
द्वि. सं. २१	९	१८९
त्रि. सं. ३५	३६	१२६०
च. सं. ३५	८४	२९४०
पं. सं. २१	१२६	२६४६
छ. सं. ७	१२६	८८२
सा. सं. १	८४	८४
कुल. १२७	४६६	८००८

१२ जीव १० ठामे जाय
तेनी शुची—

पद	विकल्प	भांगा
असं. १०	१	१०
द्वि. सं. ४५	११	४९५
त्रि. सं. १२०	५५	६६००
च. सं. २१०	१६५	३४६५०
पं. सं. २५२	३३०	८३१६०
छ. सं. २१०	४६२	९७०२०
सा. सं. १२०	४६२	५५४४०
आ. सं. ४५	३३०	१४८५०
न. सं. १०	१६५	१६५०
द. सं. १	५५	५५
कुल. १०२३	२०३६	२९३९३०

१२ जीव ७ ठामे जाय
तेनी शुची—

पद	विकल्प	भांगा
अ. सं. ७	१	७
द्वि. सं. २१	११	२३१
त्रि. सं. ३५	५५	२९२५
च. सं. ३५	१६५	५७७५
पं. सं. २१	३३०	६९३०
छ. सं. ७	४६२	३२३४
सा. सं. १	४६२	४६२
कुल १२७	१४८६	१८५६४

१३ जीव ७ ठामे जाय
तेनी शुची—

पद	विकल्प	भांगा
अ. सं. ७	१	७
द्वि. सं. २१	१२	२५२
त्रि. सं. ३५	६६	२३१०
च. सं. ३५	२२०	७७००
पं. सं. २१	४९५	१०३९५
छ. सं. ७	७९२	५५४४
सा. सं. १	९२४	९२४
कुल १२७	२५१०	२७१३२

ભાંગાની સંખ્યા જાણવાની વીજી રીત.

પદ અને વિકલ્પના સંવેધયંત્રની પેઠે ભાંગાનો પળ ત્રણ પંક્તિવાલો સંવેધયંત્ર વનાવવો । જેટલા જીવ અને ઠામ હોય તેટલા આઢા કોઠા વનાવવા । પહેલી પંક્તિમાં જેટલા ઠામ હોય તે આંકથી શરૂ કરીને ચ્હડતા આંક લખવા । ત્રીજી પંક્તિમાં એકથી ચ્હડતા આંક લખવા । પહેલી પંક્તિના આંક ગુણક તરીકે અને ત્રીજી પંક્તિના આંક ભાજક તરીકે વતાવવાને મુખ આગલ ગુણક અને ભાજક એવા વે શબ્દ લખવા । પછી પહેલા કોઠાના ગુણકને પહેલા કોઠાના ભાજક અંકથી ભાગી વચલી પંક્તિનો પહેલો કોઠો ભરવો । તે અંકને વીજા કોઠાના ગુણકથી ગુણી વીજા કોઠાના ભાજક અંકથી ભાગી વચલી પંક્તિનો વીજો કોઠો ભરવો । એવી રીતે વચલી પંક્તિ પૂરી ભરવી. વચલી પંક્તિના લઘ્યાંકો ભાંગાની સંખ્યા દર્શાવનારા છે.

જેમકે એકથી માંડીને સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેના સંવેધયંત્ર—

ગુણક	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
	૭	૨૮	૮૪	૨૧૦	૪૬૨	૯૨૪	૧૭૧૬
ભાજક	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭

એકથી માંડીને આઠ જીવ આઠ ઠામે જાય તેના ભાંગાનો સંવેધયંત્ર—

ગુણક—	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
	૮	૩૬	૧૨૦	૩૩૦	૭૯૨	૧૭૧૬	૩૪૩૨	૬૪૩૫
ભાજક—	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮

भांगाना संवेधयंत्रनुं तात्पर्य.

प्रथम यंत्रनी मध्य पंक्तिना पहला कोठामां ७ नो अंक छे, ते एक जीव सात ठामे जाय तेना भांगानी संख्या दर्शावे छे । बीजा कोठामां २८ नो अंक छे, ते बे जीव सात ठामे जाय तेना भांगानी संख्या दर्शावे छे । छठा कोठामां ९२४ नो अंक छे ते छे जीव सात ठामे जाय तेना भांगानी संख्या दर्शावे छे. एम सर्वत्र समजी लेवुं ।

भांगानी संख्या जाणवानी त्रीजी रीत,

भांगामां जेटला ठाम होय तेनो आदि अने अन्त्य अंक मुकी बीजा अंक क्रमसर एक पंक्तिमां लखवा, जेमके सात ठाम होय तो एक अने सात ए बे अंक सिवाय बाकीना क्रमसर लखवा. पछी भांगामां जेटला जीव होय तेमां एक उमेरीने चहडता अंक क्रमसर बीजी पंक्तिमां लखवा । तेमां ठामना अंक होय तेनाथी एक अंक वधारे लखवो । पछी ते वन्नेनुं परस्पर अपवर्त्तन करी लघुतम अंक काढवा. जेनुं जेनुं अपवर्त्तन थयुं होय तेना उपर '१' आवुं एक चिह्न करवुं । पछी जीवना अंकमां जे अपवर्त्तन सिवाय रह्या होय तेनो तथा लघुतम अंकनो परस्पर गुणाकार करवो अने ठामना अंकमां जे अपवर्त्तन सिवायना अंक रह्या होय तेनो परस्पर गुणाकार करी तेनाथी प्रथम आवेल संख्याने भागवी, भागतां जे संख्या आवे ते तेटला जीव तेटले ठामे जाय तेना भांगानी संख्या समजवी. जेमके-सात जीव सात ठामे जाय तेना भांगानी संख्या जाणवाने नीचे प्रमाणे अपवर्त्तन यंत्र वनाववो—

सात जीव सात ठामे जाय तेना भांगानी अपवर्त्तन यंत्र.

२	३	४	५	६	
८	९	१०	११	१२	१३
४	३	२		२	

आमां वेथी आठनुं, त्रणथी नवनुं, चारथी लघुतम चारनुं, पांचथी दशनुं, छथी वारनुं अपवर्त्तन थयुं । शेष अंक $३ \times २ \times २ \times ११ \times १३$ ए पांच अंकोनो परस्पर गुणाकार १७१६ थाय छे, ते सात जीव सात ठामे जाय तेना भांगानी संख्या जाणवी.

आठ जीव आठ ठामे जाय तेना भांगानी अपवर्त्तन यंत्र:—

				२		
२	३	४	५	६	७	
९	१०	११	१२	१३	१४	१५
३	५		३		२	३

शेष अंक $३ + ५ + ३ + ११ + १३$ एनो परस्पर गुणाकार ६४३५ थाय. ते आठ जीव आठ ठामे जाय तेनां भांगानी संख्या जाणवी ।

પ્રકરણ ૪ થું=ભાંગાના પ્રસ્તાર

—:૦:—

ભાંગાના પ્રસ્તાર લખવામાં પ્રથમ જેટલા જીવ જેટલે ઠામે જાય તેના અસંયોગાદિક પદ અને વિકલ્પ ધ્યાનમાં રાખવા, પછી જે સંયોગીના ભાંગા લખવા હોય તે સંયોગીના પહેલા પદમાં જે અંક હોય તે અંકને સ્થાને ક્રમથી વિકલ્પના અંક મુકવા અને જે खाली रहे त्यां शून्य मुकवी, પછી વીજા પદના અંકને સ્થાને પહેલા વિકલ્પના જ અંક મુકવા અને खाली स्थाने शून्य मुकवी । એમ જ્યાં સમશ્રેણી એટલે સાત ઠામે જાય તેના ભાંગા હોય તો પદમાં સાતનો અંક જ્યાં આવે ત્યાં સુધી એકજ પહેલો વિકલ્પ આવે અને શ્રેણી પૂરી થાય ત્યારે વીજો વિકલ્પ લેવો । પછી વીજો વિકલ્પ પળ પહેલી શ્રેણીના પદને સ્થાને મુકવો, એમ તે સંયોગીના તમામ વિકલ્પ પહેલી શ્રેણી સાંથે જોડવા. વિકલ્પ પૂરા થયા પછી વીજી શ્રેણીનાં પદ લઈ તેને સ્થાને પાછા પહેલા વિકલ્પના અંક મુકવા. એમ વધા વિકલ્પો વીજી શ્રેણી સાથે જોડવા. એમ વધા ભાંગાના પ્રસ્તાર લખવા. જેમ સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેના ત્રિક સંયોગીના ભાંગાના પ્રસ્તાર લખવા હોય તો ત્રિક સંયોગીનું પહેલું પદ ‘૧૨૩’ અને ત્રિક સંયોગીનો પહેલો વિકલ્પ ‘૧૧૫’ તે પહેલા પદનો પહેલો આંકડો એક છે માટે પહેલે સ્થાને વિકલ્પનો પહેલો અંક એકડો મુકવો અને વીજે સ્થાને પળ વિકલ્પનો વીજો અંક એકડો મુકવો, પછી પદનો ત્રીજો અંક ત્રણ છે માટે ત્રીજે સ્થાને વિકલ્પનો ત્રીજો અંક પાંચડો મુકવો અને ઉપરનાં ચાર સ્થાને खाली रह्यां त्यां मिडां मुकवां. એટલે ૧૧૫૦૦૦૦ આવું રૂપ થયું. પછી વીજું પદ ‘૧૨૪’ અને વિકલ્પ તો સમશ્રેણી

સુધી પહેલોજ આવે માટે પહેલે વીજે અને ચોથે સ્થાને પહેલા
 વિકલ્પના ક્રમથી અંક મુકવા, જેમકે ૧૧૦૫૦૦૦ । આમાં ત્રીજું
 खाली રહ્યું ત્યાં મિંડું મુક્યું છે, અને ઉપરનાં ત્રણ સ્થાન खाली
 રહ્યાં ત્યાં પળ મિંડાં મુક્યાં છે । પછી ત્રીજું પદ '૧૨૫' ત્યાં
 પહેલો વિકલ્પ મુકવો, ૧૧૦૦૫૦૦ । આમાં ત્રીજું ચોથું છટું
 અને સાતમું સ્થાન खाली રહ્યું ત્યાં મિંડાં મુક્યાં છે, પછી ચોથું
 પદ '૧૨૬' ત્યાં પહેલો વિકલ્પ મુકવો, ૧૧૦૦૦૫૦ । આમાં
 પહેલે વીજે એક એક અને છટે સ્થાને પાંચનો અંક મુક્યો છે
 અને વાકીનાં, खाली સ્થાને મિંડાં મુક્યાં છે, પછી પાંચમું પદ
 '૧૨૭' ત્યાં પહેલો વિકલ્પ મુકતાં ૧૧૦૦૦૦૫ આ પ્રકારનો
 પ્રસ્તાર થયો । અહિં સાત ઠામના પદમાં સાતનો અંક આવ્યો માટે
 સમશ્રેણી પાંચ પદની પૂરી થઈ માટે હવે વીજો વિકલ્પ લેવો અને
 તે પાંચ પદની પહેલી શ્રેણી સાથે જોડવો એટલે પહેલું પદ '૧૨૩'
 અને વિકલ્પ વીજો '૧૨૪' તે પહેલા પદના સ્થાને મુકતાં ૧૨૪૦૦૦૦
 આવું રૂપ થયું. પછી ત્રીજું પદ '૧૨૪' અને વિકલ્પ વીજો પળ
 '૧૨૪' માટે પહેલે વીજે અને ચોથે સ્થાને વિકલ્પના અંક એક વે
 અને ચાર મુકવા, ત્રીજું સ્થાન અને ઉપરનાં વાકી खाली રહ્યાં ત્યાં
 મિંડાં મુકતાં ૧૨૦૪૦૦૦' આવું રૂપ થયું. એમ યાવત્ સમશ્રેણીનું
 છેલ્લું પાંચમું પદ '૧૨૭' તેના સાથે વીજો વિકલ્પ '૧૨૪'
 જોડતાં પહેલે વીજે અને સાતમે સ્થાને અનુક્રમે એક વે અને ચાર
 મુકતાં '૧૨૦૦૦૦૪' આવું રૂપ થયું. શ્રેણી પૂરી થઈ માટે હવે
 ત્રીજો વિકલ્પ '૨૧૪' લેવો, તે પળ સમશ્રેણીનાં પાંચ પદની સાથે
 મુકવો । એમ ચોથો પાંચમો યાવત્ પંદરે વિકલ્પ સમશ્રેણીના પહેલા
 પાંચ પદની સાથે મુકવા । એમ પહેલી શ્રેણીના પાંચ પદની સાથે
 પંદર વિકલ્પ જોડતાં ૭૫ ભાંગા થાય । હવે પાંચમું પદ '૧૨૭'
 તે પછી છટું પદ '૧૩૪' આવે, તેની સાથે પાછો પહેલો વિકલ્પ

‘ ૧૧૫ ’ મુકતાં ‘ ૧૦૧૫૦૦૦ ’ આવું રૂપ થાય. આમાં પહેલે ત્રીજે ચોથે સ્થાને એક એક અને પાંચ મુકતાં વીજું પાંચમું છટું અને સાતમું સ્થાન ધાલી રહું, ત્યાં મિંડાં મુક્યાં છે, પછી સાતમું પદ ‘ ૧૩૫ ’ તેની સાથે પહેલો વિકલ્પ ‘ ૧૧૫ ’ મુકતાં ‘ ૧૦૧૦૫૦૦ ’ આવું રૂપ થયું । પછી આઠમું પદ ‘ ૧૩૬ ’ એની સાથે પહેલો વિકલ્પ જોડતાં ‘ ૧૦૧૦૦૫૦ ’ પછી નવમું પદ ‘ ૧૩૭ ’ તેની સાથે પહેલો વિકલ્પ મુકતાં ‘ ૧૦૧૦૦૦૫ ’ આવું રૂપ થયું. આમાં પહેલે ત્રીજે અને સાતમે સ્થાને એક એક અને પાંચ મુકતાં ધાલી સ્થાને મિંડાં મુક્યાં છે. અહીં સાતનો અંક આવ્યો માટે વીજી શ્રેણી ચાર પદની પૂરી થઈ. તેની સાથે જેમ પહેલો વિકલ્પ જોડ્યો તેમ પંદરે વિકલ્પ વીજી શ્રેણીના ચાર પદની સાથે જોડતાં ૬૦ ભાંગા થયા, તેમાં ૭૫ પહેલી શ્રેણીના મેલવતાં ૧૩૫ પ્રસ્તાર થયા । પછી ત્રીજી શ્રેણીનું પહેલું પદ ‘ ૧૪૫ ’ તેની સાથે પહેલો વિકલ્પ ‘ ૧૧૫ ’ જોડતાં ‘ ૧૦૦૧૫૦૦ ’ આવું રૂપ થયું. એમ ‘ ૧૪૬ અને ૧૪૭ ’ એ ત્રણ પદની ત્રીજી શ્રેણી થઈ, તે પછે પૂર્વની પેઠે પંદર વિકલ્પની સાથે જોડતાં ૪૫ પ્રસ્તાર થયા । ત્રણે શ્રેણીના ૧૮૦ ભાંગા થયા । એમ ત્રિક સંયોગીનાં ૩૫ પદ સાથે ત્રિક સંયોગીના પંદર વિકલ્પ ઉપર કહેલી શ્રેણી-વંધ રીતપ્રમાણે ક્રમથી જોડતાં ૫૨૫ ભાંગા ત્રિક સંયોગીના થાય. એમ જેટલા સંયોગીના ભાંગા લખવા હોય તેટલા એવી રીતે લખવા ।

भांगाना प्रस्तार

एक जीव ७ नरके जाय
तेना असंयोगीना
७ भांगा-

१००००००
०१०००००
००१००००
०००१०००
००००१००
०००००१०
००००००१

एवं. ७

बे जीव ७ नरके जाय
तेना भांगा २८ तेमां
असंयोगीना ७ भांगा-

२००००००
०२०००००
००२००००
०००२०००
००००२००
०००००२०
००००००२

एवं ७

द्विकसंयोगीना-२१

११०००००
१०१००००
१००१०००
१०००१००
१००००१०

१०००००१
०११००००
०१०१०००
०१००१००
०१०००१०
०१००००१
००११०००
००१०१००
००१००१०
००१०००१
०००११००
०००१०१०
०००१००१
०००१०००
०००१००१
००००११०
००००१०१
०००००११

एवं २१. सर्व
मली २८

त्रण जीव सात नरके
जाय तेना भांगा ८४
असंयोगीना-७

३००००००
०३०००००
००३००००
०००३०००
००००३००
०००००३०
००००००३

एवं ७

द्विक संयोगीना ४२

१२०००००
१०२००००
१००२०००
१०००२००
१००००२०
१०००००२
२१०००००
२०१००००
२००१०००
२०००१००
२००००१०
२०००००१
०१२००००
०१०२०००
०१००२००
०१०००२०
०२१००००
०२०१०००
०२००१००
०२०००१०
०२००००१
००१२०००
००१०२००
००१००२०
००१०००२
००२१०००
००२०१००
००२००१०
००२०००१
००१२०००
०००१०२०
०००१००२
०००२१००
०००२०१०

०००२००१
००००१२०
००००१०२
००००२१०
००००२०१
०००००१२
०००००२१

एवं ४२

त्रिकसंयोगीना -३५

१११००००
११०१०००
११००१००
११०००१०
११००००१
१०११०००
१०१०१००
१०१००१०
१०१०००१
१००११००
१००१०१०
१००१००१
१०००११०
१०००१०१
१०००१००
१००००११
०१११०००
०११०१००
०११००१०
०११०००१
०१०११००
०१०१०१०
०१०१००१
०१००११०
०१००१०१

०१०००११
००१११००
००११०१०
००११००१
००१०११०
००१०१०१
००१००११
०००१११०
०००११०१
०००१०११
००००१११

एवं ३५

चार जीवसात न-
रके जाय तेना
भांगा २१०

असंयोगी--७

४००००००
०४०००००
००४००००
०००४०००
००००४००
०००००४०
००००००४

एवं-७

द्विक संयोगीना ६३

१३०००००
१०३००००
१००३०००
१०००३००
१००००३०
१०००००३
२२०००००
२०२००००
२००२०००
२०००२००
२००००२०
२०००००२
३१०००००
३०१००००
३००१०००
३०००१००
३००००१०
३०००००१
०१३००००
०१०३०००
०१००३००
०१०००३०
०१००००३
०२२००००
०२०२०००
०२००२००
०२०००२०
०२००००२
०३१००००
०३०१०००
०३००१००
०३०००१०
०३००००१
००१३०००
००१०३००
००१००३०

त्रिकसंयोगीना १०५

२१२००००
११०२०००
२१००२००

१.१.००००२०
 १.१.००००००
 १.२.१.००००
 १.२.०१.०००
 १.२.००१.००
 १.२.०००१.०
 १.२.००००१
 २.१.१.००००
 २.१.०१.०००
 २.१.००१.००
 २.१.०००१.०
 २.१.००००१
 १.०१.२.०००
 १.०१.०२.००
 १.०१.००२.०
 १.०१.०००२
 १.०२.१.०००
 १.०२.०१.००
 १.०२.००१.०
 १.०२.०००१
 २.०१.१.०००
 २.०१.०१.००
 २.०१.००१.०
 २.०१.०००१
 १.००१.२.०००
 १.००१.०२.००
 १.००१.००२
 १.००२.१.०००
 १.००२.०१.०
 १.००२.००१
 २.००१.१.०००
 २.००१.०१.०
 २.००१.००१
 १.०००१.००१
 १.०००१.२००
 १.०००१.००२
 १.०००२.१.०
 २.०००१.१.०
 २.०००१.०१
 १.००००१.२०

[illegible]

००२१००१
 ००१०१२०
 ००१०१०२
 ००१०२१०
 ००१०२०१
 ००२०११०
 ००२०१०१
 ००१००१२
 ००१००२१
 ००२००११
 ०००११२०
 ०००११०२
 ०००१२१०
 ०००१२०१
 ०००२११०
 ०००२१०१
 ०००१०१२
 ०००१०२१
 ०००२०११
 ००००११२
 ००००१२१
 ००००२११

एवं १०५

चउक संयोगीना-३५

११११०००
 १११००१०
 १११००१०
 १११०००१
 ११०११००
 ११०१०१०
 ११०१००१
 ११००११०
 ११००१०१
 ११०००११
 १०१११००

२३

१०११०१०
 १०११००१
 १०१०११०
 १०१०१०१
 १०१००११
 १००१११०
 १००११०१
 १००१०११
 १०००१११
 ०११११००
 ०१११०१०
 ०१११००१
 ०११०११०
 ०११०१०१
 ०११००११
 ०१०१११०
 ०१०११०१
 ०१०१०११
 ०१००१११
 ००११११०
 ००१११०१
 ००११०११
 ००१०१११
 ०००११११

एवं ३५

सर्व मली २१०

पांच जीव ७ नरके
 जाय तेना
 भांगा ४६२

असंयोगीना-७ भांगा

५००००००
 ०५०००००
 ००५००००
 ०००५०००

००००५००
 ०००००५०
 ००००००५

एवं-७

द्विक संयोगीना-८४

१४०००००
 १०४००००
 १००४०००
 १०००४००
 १००००४०
 १०००००४
 २३०००००
 २०३००००
 २००३०००
 २०००३००
 २००००३०
 २०००००३
 ३२०००००
 ३०२००००
 ३००२०००
 ३०००२००
 ३००००२०
 ३०००००२
 ४१०००००
 ४०१००००
 ४००१०००
 ४०००१००
 ४००००१०
 ४०००००१
 ०१४००००
 ०१०४०००
 ०१००४००
 ०१०००४०
 ०१००००४
 ०२३००००
 ०२०३०००

०२००३००	०००५००१	१३०००१०
०२०००३०	००००१५०	१३००००१
०२००००३	००००१०५	२२१००००
०३०००००	००००२३०	२२०१०००
०३००२०००	००००२०३	२२००१००
०३००२००	००००३२०	२२०००१०
०३०००२०	००००३०२	२२००००१
०३००००२	००००५१०	३११००००
०५१००००	००००५०१	३१०१०००
०५०१०००	०००००१५	३१००१००
०५००१००	०००००२३	३१०००१०
०५०००१०	०००००३२	३१००००१
०५००००१	०००००५१	१०१३०००
००१५०००		१०१०३००
००१०५००	पञ्च-८५	१०१००३०
००१००५०		१०१०००३
००१०००५		१०२२०००
००२३०००		१०२०२००
००२०३००		१०२००२०
००२००३०		१०२०००२
००२०००३		२०१२०००
००३२०००		२०१०२००
००३०२००	११३००००	२०१००२०
००३००२०	११०३०००	२०१०००२
००३०००२	११००३००	१०३१०००
००५१०००	११०००३०	१०३०१००
००५०१००	११००००३	१०३००१०
००५००१०	१२२००००	१०३०००१
००५०००१	१२०२०००	२०२१०००
०००१५००	१२००२००	२०२०१००
०००१०५०	१२०००२०	२०२००१०
०००१००५	१२००००२	२०२०००१
०००२३००	२१२००००	३०११०००
०००२०३०	२१०२०००	३०१०१००
०००२००३	२१००२००	३०१००१०
०००३२००	२१०००२०	३०१०००१
०००३०२०	२१००००२	१००१३००
०००३००२	१३१००००	१००१०३०
०००५१००	१३०१०००	१००१००३
०००५०१०	१३००१००	१००२२००

त्रिकसंयोगीना-२१०

୧୦୦୨୦୨୦	୦୧୧୩୦୦୦	୦୨୦୧୦୦୨
୧୦୦୨୦୦୨	୦୧୧୦୩୦୦	୦୧୦୩୧୦୦
୨୦୦୧୨୦୦	୦୧୧୦୦୩୦	୦୧୦୩୦୧୦
୨୦୦୧୦୨୦	୦୧୧୦୦୦୩	୦୧୦୩୦୦୧
୨୦୦୧୦୦୨	୦୧୨୨୦୦୦	୦୨୦୨୧୦୦
୧୦୦୩୧୦୦	୦୧୨୦୨୦୦	୦୨୦୨୦୧୦
୧୦୦୩୦୧୦	୦୧୨୦୦୨୦	୦୨୦୨୦୦୧
୧୦୦୩୦୦୧	୦୧୨୦୦୦୨	୦୩୦୧୧୦୦
୨୦୦୨୧୦୦	୦୨୧୨୦୦୦	୦୩୦୧୦୧୦
୨୦୦୨୦୧୦	୦୨୧୦୨୦୦	୦୩୦୧୦୦୧
୨୦୦୨୦୦୧	୦୨୧୦୦୨୦	୦୧୦୦୧୩୦
୩୦୦୧୧୦୦	୦୨୧୦୦୦୨	୦୧୦୦୧୦୩
୩୦୦୧୦୧୦	୦୧୩୧୦୦୦	୦୧୦୦୨୨୦
୩୦୦୧୦୦୧	୦୧୩୦୧୦୦	୦୧୦୦୨୦୨
୧୦୦୦୧୩୦	୦୧୩୦୦୧୦	୦୨୦୦୧୨୦
୧୦୦୦୧୦୩	୦୧୩୦୦୦୧	୦୨୦୦୧୦୨
୧୦୦୦୨୨୦	୦୨୨୧୦୦୦	୦୧୦୦୩୧୦
୧୦୦୦୨୦୨	୦୨୨୦୧୦୦	୦୧୦୦୩୦୧
୨୦୦୦୧୨୦	୦୨୨୦୦୧୦	୦୨୦୦୨୧୦
୨୦୦୦୧୦୨	୦୨୨୦୦୦୧	୦୨୦୦୨୦୧
୧୦୦୦୩୧୦	୦୩୧୧୦୦୦	୦୩୦୦୧୧୦
୧୦୦୦୩୦୧	୦୩୧୦୧୦୦	୦୩୦୦୧୦୧
୨୦୦୦୨୧୦	୦୩୧୦୦୧୦	୦୧୦୦୦୧୩
୨୦୦୦୨୦୧	୦୩୧୦୦୦୧	୦୧୦୦୦୨୨
୩୦୦୦୧୧୦	୦୧୦୧୩୦୦	୦୨୦୦୦୧୨
୩୦୦୦୧୦୧	୦୧୦୧୦୩୦	୦୧୦୦୦୩୧
୧୦୦୦୦୧୩	୦୧୦୧୦୦୩	୦୨୦୦୦୨୧
୧୦୦୦୦୨୨	୦୧୦୨୨୦୦	୦୩୦୦୦୧୧
୨୦୦୦୦୧୨	୦୧୦୨୦୨୦	୦୦୧୧୩୦୦
୧୦୦୦୦୩୧	୦୧୦୨୦୦୨	୦୦୧୧୦୩୦
୨୦୦୦୦୨୧	୦୨୦୧୨୦୦	୦୦୧୧୦୦୩
୩୦୦୦୦୧୧	୦୨୦୧୦୨୦	୦୦୧୧୨୦୦

००१२०२०	०००११३०	१११००२०
००१२००२	०००११०३	१११०००२
००२१२००	०००१२२०	११२१०००
००२१०२०	०००१२०२	११२०१००
००२१००२	०००२१२०	११२००१०
००१३१००	०००२१०२	११२०००१
००१३०१०	०००१३१०	१२११०००
००१३००१	०००१३०१	१२१०१००
००२२१००	०००२२१०	१२१००१०
००२२०१०	०००२२०१	१२१०००१
००२२००१	०००३११०	२१११०००
००३११००	०००३१०१	२११०१००
००३१०१०	०००१०१३	२११००१०
००३१००१	०००१०२२	२११०००१
००१०१३०	०००२०१२	११०१२००
००१०१०३	०००१०३१	११०१०२०
००१०२२०	०००२०२१	११०१००२
००१०२०२	०००३०११	११०२१००
००२०१२०	००००११३	११०२०१०
००२०१०२	००००१२२	११०२००१
००१०३१०	००००२१२	१२०११००
००१०३०१	००००१३१	१२०१०१०
००२०२१०	००००२२१	१२०१००१
००२०२०१	००००३११	२१०११००
००३०११०		२१०१०१०
००३०१०१	पञ्च २१०	२१०१००१
००१००१३		११००१२०
००१००२२	चउक संयोगीना-१४०	११००१०२
००२००१२		११००२१०
००१००३१		११००२०१
००२००२१	१११२०००	१२००११०
००३००११	१११०२००	१२००१०१

୨୧୦୦୧୧୦	୧୦୦୧୨୧୦	୦୨୧୦୧୧୦
୨୧୦୦୧୦୧	୧୦୦୧୨୦୧	୦୨୧୦୧୦୧
୧୧୦୦୦୧୨	୧୦୦୨୧୧୦	୦୧୧୦୦୧୨
୧୧୦୦୦୨୧	୧୦୦୨୧୦୧	୦୧୧୦୦୨୧
୧୨୦୦୦୧୧	୨୦୦୧୧୧୦	୦୧୨୦୦୧୧
୨୧୦୦୦୧୧	୨୦୦୧୧୦୧	୦୨୧୦୦୧୧
୧୦୧୧୨୦୦	୧୦୦୧୦୧୨	୦୧୦୧୧୨୦
୧୦୧୧୦୨୦	୧୦୦୧୦୨୧	୦୧୦୧୧୦୨
୧୦୧୧୦୦୨	୧୦୦୨୦୧୧	୦୧୦୧୧୦୦
୧୦୧୨୧୦୦	୨୦୦୧୦୧୧	୦୧୦୧୨୦୦
୧୦୧୨୦୧୦	୧୦୦୦୧୧୨	୦୧୦୨୦୧୦
୧୦୧୨୦୦୧	୧୦୦୦୧୨୧	୦୧୦୨୦୦୧
୧୦୨୧୧୦୦	୧୦୦୦୨୧୧	୦୨୦୧୧୦୦
୧୦୨୧୦୧୦	୨୦୦୦୧୧୧	୦୨୦୧୦୧୦
୧୦୨୧୦୦୧	୦୧୧୧୨୦୦	୦୧୦୧୦୦୧
୨୦୧୧୧୦୦	୦୧୧୧୧୦୨	୦୧୦୧୧୦୦
୨୦୧୧୦୧୦	୦୧୧୧୧୦୨	୦୧୦୧୧୦୧
୨୦୧୧୦୦୧	୦୧୧୨୧୦୦	୦୨୦୧୧୦୦
୧୦୧୦୧୨୦	୦୧୧୨୦୧୦	୦୧୦୦୧୧୨
୧୦୧୦୧୦୨	୦୧୧୨୦୦୧	୦୧୦୦୧୦୨
୧୦୧୦୨୧୦	୦୧୨୧୧୦୦	୦୧୦୦୨୧୦
୧୦୧୦୨୦୧	୦୧୨୧୦୦୧	୦୧୦୦୨୦୧
୧୦୨୦୧୧୦	୦୧୨୧୦୦୧	୦୨୦୦୧୧୦
୧୦୨୦୧୦୧	୦୨୧୧୧୦୦	୦୦୧୧୧୦୨
୨୦୧୦୧୧୦	୦୨୧୧୦୦୧	୦୦୧୧୦୧୨
୨୦୧୦୧୦୧	୦୨୧୧୦୦୧	୦୦୧୧୦୦୧
୧୦୧୦୦୧୨	୦୧୧୦୧୨୦	୦୦୧୦୧୧୨
୧୦୧୦୦୨୧	୦୧୧୦୧୦୨	୦୦୧୦୦୨୧
୧୦୨୦୦୧୧	୦୧୧୦୨୧୦	୦୦୨୦୦୧୧
୨୦୧୦୦୧୧	୦୧୧୦୨୦୧	୦୦୨୦୦୧୧
୧୦୦୧୧୨୦	୦୧୨୦୧୧୦	୦୦୧୧୧୦୨
୧୦୦୧୧୦୨	୦୧୨୦୧୦୧	୦୦୧୧୦୦୨

००१२०११	१०१०१११	
००२१०११	१००११११	
००१०११२	०१११११०	
००१०१२१	०११११०१	
००१०२११	०१११०११	१५०००००
००२०१११	०११०१११	१०५००००
०००१११२	०१०११११	१००५०००
०००११२१	००१११११	१०००५००
०००१२११	—	१००००५०
०००२१११	एवं २१	१०००००५
—	सर्व मली	२४०००००
एवं. १४०	४६२ भांगा थया ।	२०४००००
—	—	२००४०००
		२०००४००
		२००००४०

पंच संयोगीना
२१ भांगा

छ जीव ७ नरके जाय
तेना भांगा ९२४ तेमां
असंयोगीना ७ भांगा—

१११११००		२०००००४
११११०१०	६००००००	३३०००००
११११००१	०६०००००	३०३००००
१११०११०	००६००००	३००३०००
१११०१०१	०००६०००	३०००३००
१११००११	००००६००	३००००३०
११०१११०	०००००६०	३०००००३
११०११०१	००००००६	४२०००००
११०१०११	—	४०२००००
११००१११	एवं ७	४००२०००
१०११११०		४०००२००
१०१११०१	—	४००००२०
१०११०११		४०००००२
		५१०००००
		५०१००००
		५००१०००
		५०००१००

५००००१०
 ५०००००१
 ०१५००००
 ०१०५०००
 ०१००५००
 ०१०००५०
 ०१००००५
 ०२४००००
 ०२०४०००
 ०२००४००
 ०२०००४०
 ०२००००४
 ०३३००००
 ०३०३०००
 ०३००३००
 ०३०००३०
 ०४२००००
 ०४०२०००
 ०४००२००
 ०४०००२०
 ०४००००२
 ०५१००००
 ०५०१०००
 ०५००१००
 ०५०००१०
 ०५००००१
 ००१५०००
 ००१०५००
 ००१००५०
 ००१०००५
 ००१००००५
 ००२४०००

००२०४००
 ००२००४०
 ००२०००४
 ००३३०००
 ००३०३००
 ००३००३०
 ००३०००३
 ००४२०००
 ००४०२००
 ००४००२०
 ००४०००२
 ००५१०००
 ००५०१००
 ००५००१०
 ००५०००१
 ०००१५००
 ०००१०५०
 ०००१००५
 ०००२४००
 ०००२०४०
 ०००२००४
 ०००३३००
 ०००३०३०
 ०००३००३
 ०००४२००
 ०००४०२०
 ०००५१००
 ०००५०१०
 ०००५००१
 ००००१५०
 ००००१०५
 ००००१०५

००००२४०
 ००००२०४
 ००००३३०
 ००००३०३
 ००००४२०
 ००००४०२
 ००००५१०
 ००००५०१
 ०००००१५
 ०००००२४
 ०००००३३
 ०००००४२
 ०००००५१

एवं १०५

त्रिकसंयोगीना ३५०

११४००००
 ११०४०००
 ११००४००
 ११०००४०
 ११००००४
 १२३००००
 १२०३०००
 १२००३००
 १२०००३०
 १२००००३
 २१३००००
 २१०३०००

૨૧૦૦૩૦૦	૩૨૦૦૦૦૧	૧૦૭૧૦૦૦
૨૧૦૦૦૩૦	૭૧૧૦૦૦૦	૧૦૭૦૧૦૦
૨૧૦૦૦૦૩૨	૭૧૦૧૦૦૦	૧૦૭૦૦૧૦
૧૩૨૦૦૦૦	૭૧૦૦૧૦૦	૧૦૭૦૦૦૧
૧૩૦૨૦૦૦	૭૧૦૦૦૧૦	૨૦૩૧૦૦૦
૧૩૦૦૨૦૦	૭૧૦૦૦૦૧	૨૦૩૦૧૦૦
૧૩૦૦૦૨૦	૧૦૧૭૦૦૦	૨૦૩૦૦૧૦
૧૩૦૦૦૦૨	૧૦૧૦૭૦૦	૨૦૩૦૦૦૧
૨૨૨૦૦૦૦	૧૦૧૦૦૭૦	૩૦૨૧૦૦૦
૨૨૦૨૦૦૦	૧૦૧૦૦૦૭	૩૦૨૦૧૦૦
૨૨૦૦૨૦૦	૧૦૨૩૦૦૦	૩૦૨૦૦૧૦
૨૨૦૦૦૨૦	૧૦૨૦૩૦૦	૩૦૨૦૦૦૧
૨૨૦૦૦૦૨	૧૦૨૦૦૩૦	૪૦૧૧૦૦૦
૩૧૨૦૦૦૦	૧૦૨૦૦૦૩	૪૦૧૦૧૦૦
૩૧૦૨૦૦૦	૨૦૧૩૦૦૦	૪૦૧૦૦૧૦
૩૧૦૦૨૦૦	૨૦૧૦૩૦૦	૪૦૧૦૦૦૧
૩૧૦૦૦૨૦	૨૦૧૦૩૦૦	૧૦૦૧૭૦૦
૩૧૦૦૦૦૨	૨૦૧૦૦૩૦	૧૦૦૧૦૭૦
૧૪૧૦૦૦૦	૨૦૧૦૦૦૩	૧૦૦૧૦૦૭
૧૪૦૧૦૦૦	૧૦૩૨૦૦૦	૧૦૦૨૩૦૦
૧૪૦૦૧૦૦	૧૦૩૦૨૦૦	૧૦૦૨૦૦૩
૧૪૦૦૦૧૦	૧૦૩૦૦૨૦	૨૦૦૧૩૦૦
૨૩૧૦૦૦૦	૧૦૩૦૦૦૨	૨૦૦૧૦૩૦
૨૩૦૧૦૦૦	૨૦૨૨૦૦૦	૨૦૦૧૦૦૩
૨૩૦૦૧૦૦	૨૦૨૦૨૦૦	૧૦૦૩૨૦૦
૨૩૦૦૦૧૦	૨૦૨૦૦૨૦	૧૦૦૩૦૨૦
૨૩૦૦૦૦૧	૨૦૨૦૦૦૨	૧૦૦૩૦૦૨
૩૨૧૦૦૦૦	૩૦૧૨૦૦૦	૨૦૦૨૨૦૦
૩૨૦૧૦૦૦	૩૦૧૦૨૦૦	૨૦૦૨૦૨૦
૩૨૦૦૧૦૦	૩૦૧૦૦૨૦	૨૦૦૨૦૦૨
૩૨૦૦૦૧૦	૩૦૧૦૦૦૨	૩૦૦૧૨૦૦

३००१०२०	३०००२१०	०२२०२००
३००१००२	३०००२०१	०२२००२०
१००४१००	४०००११०	०२२०००२
१००४०१०	४०००१०१	०३१२०००
१००४००१	१००००१४	०३१०२००
२००३१००	१००००२३	०३१००२०
२००३०१०	२००००१३	०३१०००२
२००३००१	१००००३२	०१४१०००
३००२१००	२००००२२	०१४०१००
३००२०१०	३००००१२	०१४००१०
३००२००१	१००००४१	०१४०००१
४००११००	२००००३१	०२३१०००
४००१०१०	३००००२१	०२३०१००
	४००००११	
४००१००१	०११४०००	०२३००१०
१०००१४०	०११०४००	०२३०००१
१०००१०४	०११००४०	०३२१०००
१०००२३०	०११०००४	०३२०१००
१०००२०३	०१२३०००	०३२००१०
२०००१३०	०१२०३००	०३२०००१
२०००१०३	०१२००३०	०४११०००
१०००३२०	०१२०००३	०४१०१००
१०००३०२	०२१३०००	०४१००१०
२०००२२०	०२१०३००	०४१०००१
२०००२०२	०२१००३०	०१०१४००
३०००१२०	०२१०००३	०१०१०४०
३०००१०२	०१३२०००	०१०१००४
१०००४१०	०१३०२००	०१०२३००
१०००४०१	०१३००२०	०१०२०३०
२०००३१०	०१३०००२	०१०२००३
२०००३०१	०२२२०००	०२०१३००

੦੨੦੧੦੩੦	੦੨੦੦੨੦੨	੦੦੧੩੦੦੨
੦੨੦੧੦੦੩	੦੩੦੦੧੨੦	੦੦੨੨੨੦੦
੦੧੦੩੨੦੦	੦੩੦੦੧੦੨	੦੦੨੨੦੨੦
੦੧੦੩੦੨੦	੦੧੦੦੪੧੦	੦੦੨੨੦੦੨
੦੧੦੩੦੦੨	੦੧੦੦੪੦੧	੦੦੩੧੨੦੦
੦੨੦੨੨੦੦	੦੨੦੦੩੧੦	੦੦੩੧੦੨੦
੦੨੦੨੦੨੦	੦੨੦੦੩੦੧	੦੦੩੧੦੦੨
੦੨੦੨੦੦੨	੦੩੦੦੨੧੦	੦੦੧੪੧੦੦
੦੩੦੧੨੦੦	੦੩੦੦੨੦੧	੦੦੧੪੦੧੦
੦੩੦੧੦੨੦	੦੪੦੦੧੧੦	੦੦੧੪੦੦੧
੦੩੦੧੦੦੨	੦੪੦੦੧੦੧	੦੦੨੩੧੦੦
੦੧੦੪੧੦੦	੦੧੦੦੦੧੪	੦੦੨੩੦੧੦
੦੧੦੪੦੧੦	੦੧੦੦੦੨੩	੦੦੨੩੦੦੧
੦੧੦੪੦੦੧	੦੨੦੦੦੧੩	੦੦੩੨੧੦੦
੦੨੦੩੧੦੦	੦੧੦੦੦੩੨	੦੦੩੨੦੧੦
੦੨੦੩੦੧੦	੦੨੦੦੦੨੨	੦੦੩੨੦੦੧
੦੨੦੩੦੦੧	੦੩੦੦੦੧੨	੦੦੪੧੧੦੦
੦੩੦੨੧੦੦	੦੧੦੦੦੪੧	੦੦੪੧੦੧੦
੦੩੦੨੦੧੦	੦੨੦੦੦੩੧	੦੦੪੧੦੦੧
੦੩੦੨੦੦੧	੦੩੦੦੦੨੧	੦੦੧੦੧੪੦
੦੪੦੧੧੦੦	੦੪੦੦੦੧੧	੦੦੧੦੧੦੪
੦੪੦੧੦੧੦	੦੦੧੧੪੦੦	੦੦੧੦੨੩੦
੦੪੦੧੦੦੧	੦੦੧੧੦੪੦	੦੦੧੦੨੦੩
੦੧੦੦੧੪੦	੦੦੧੧੦੦੪	੦੦੨੦੧੩੦
੦੧੦੦੧੦੪	੦੦੧੨੩੦੦	੦੦੨੦੧੦੩
੦੧੦੦੨੩੦	੦੦੧੨੦੩੦	੦੦੧੦੩੨੦
੦੧੦੦੨੦੩	੦੦੧੨੦੦੩	੦੦੧੦੩੦੨
੦੨੦੦੧੩੦	੦੦੨੧੩੦੦	੦੦੨੦੨੨੦
੦੨੦੦੧੦੩	੦੦੨੧੦੩੦	੦੦੨੦੨੦੨
੦੧੦੦੩੨੦	੦੦੨੧੦੦੩	੦੦੩੦੧੨੦
੦੧੦੦੩੦੨	੦੦੧੩੨੦੦	੦੦੩੦੧੦੨
੦੨੦੦੨੨੦	੦੦੧੩੦੨੦	੦੦੧੦੪੧੦

चउक संयोगीना-ई५०

००१०४०१	०००२३१०	१११३०००
००२०३१०	०००२३०१	१११०३००
००२०३०१	०००३२१०	१११००३०
००३०२१०	०००३२०१	१११०००३
००३०२०१	०००४११०	११२२०५०
००४०११०	०००४१०१	११२०२००
००४०१०१	०००१०१४	११२००२०
००१००१४	०००१०२३	११२०००२
००१००२३	०००२०१३	१२१२०००
००२००१३	०००१०३२	१२१०२००
००१००३२	०००२०२२	१२१००२०
००२००२२	०००३०१२	१२१०००२
००३००१२	०००१०४१	२११२०००
००१००४१	०००२०३१	२११०२००
००२००३१	०००३०२१	२११००२०
००३००२१	०००४०११	२११००२०
००४००११	००००११४	२११०००२
०००१११४	००००१२३	११३१०००
०००११०४	००००२१३	११३०१००
०००१२३०	००००१३२	११३०००१
०००१२०३	००००२२२	१२२१०००
०००२१३०	००००३१२	१२२०१००
०००२१०३	००००१४१	१२२०००१
०००१३२०	००००२३१	१२२०००१
०००१३०२	००००३२१	२१२०१०००
०००२२२०	००००४११	२१२०००१
०००२२०२		२१२०००१
०००३१२०	एवं ३५०	२१२०००१
०००३१०२		२१२०००१
०००१४१०		१३११०००
०००१४०१		

१३१.०१००	१३०११००	२१०००१२
१३१००१०	१३०१०१०	११०००३१
१३१०००१	१३०१००१	१२०००२१
२२११०००	२२०११००	२१०००२१
२२१०१००	२२०१०१०	१३०००११
२२१००१०	२२०१००१	२२०००११
२२१०००१	३१०११००	३१०००११
३१११०००	३१०१०१०	१०११३००
३११०१००	३१०१००१	१०११०३०
३११००१०	११००१३०	१०११००३
३११०००१	११००१०३	१०१२२००
११०१३००	११००२२०	१०१२०२०
११०१०३०	११००२०२	१०१२००२
११०१००३	१२००१२०	१०२१२००
११०२२००	१२००१०२	१०२१०२०
११०२०२०	२१००१२०	१०२१००२
११०२००२	२१००१०२	२०११२००
१२०१२००	११००३१०	२०११०२०
१२०१०२०	११००३०१	२०११००२
१२०१००२	१२००२१०	१०१३१००
२१०१२००	१२००२०१	१०१३०१०
२१०१०२०	२१००२१०	१०१३००१
२१०१००२	२१००२०१	१०२२१००
११०३१००	१३००११०	१०२२०१०
११०३०१०	१३००१०१	१०२२००१
११०३००१	२२००११०	२०१२१००
१२०२१००	२२००१०१	२०१२०१०
१२०२०१०	३१००११०	२०१२००१
१२०२००१	३१००१०१	२०१२००१
२१०२१००	११०००१३	१०३११००
२१०२०१०	११०००२२	१०३१०१०
२१०२००१	१२०००१२	१०३१००१

०२१२००१	०१२००१२	०१०१०३१
०१३११००	०२१००१२	०१०२०२१
०१३१०१०	०११००३१	०२०१०२१
०१३१००१	०१२००२१	०१०३०११
०२२११००	०२१००२१	०२०२०११
०२२१०१०	०१३००११	०३०१०११
०२२१००१	०२२००११	०१००११३
०३१११००	०३१००११	०१००१२२
०३११०१०	०१०११३०	०१००२१२
०३११००१	०१०११०३	०२००११२
०११०१३०	०१०१२२०	०१००१३१
०११०१०३	०१०१२०२	०१००२२१
०११०२२०	०१०२१२०	०२००१२१
०११०२०२	०१०२१०२	०१००३११
०१२०१२०	०२०११२०	०२००२११
०१२०१०२	०२०११०२	०३००१११
०२१०१२०	०१०१३१०	००१११३०
०२१०१०२	०१०१३०१	००१११०३
०११०३१०	०१०२२१०	००११२२०
०११०३०१	०१०२२०१	००११२०२
०१२०२१०	०२०१२१०	००१२१२०
०१२०२०१	०२०१२०१	००१२१०२
०२१०२१०	०१०३११०	००२११२०
०२१०२०१	०१०३१०१	००२११०२
०१३०११०	०२०२११०	००११३१०
०१३०१०१	०२०२१०१	००११३०१
०२२०११०	०३०१११०	००१२२१०
०२२०१०१	०३०११०१	००१२२०१
०३१०११०	०१०१०१३	००२१२१०
०३१०१०१	०१०१०२२	००२१२०१
०११००१३	०१०२०१२	००१३११०
०११००२२	०२०१०१२	००१३१०१

००२२११०
 ००२२१०१
 ००३१११०
 ००३११०१
 ००११०१३
 ००११०२२
 ००१२०१२
 ००२१०१२
 ००११०३१
 ००१२०२१
 ००२१०२१
 ००१३०११
 ००२२०११
 ००३१०११
 ००१०११३
 ००१०१२२
 ००१०२१२
 ००२०११२
 ००१०१३१
 ००१०२२१
 ००२०१२१
 ००१०३११
 ००२०१२१
 ००१०३११
 ००२०२११
 ००३०१११
 ०००१११३
 ०००११२२
 ०००१२१२
 ०००२११२
 ०००११३१
 ०००१२२१
 ०००२१२१
 ०००१३११

०००२२११
 ०००३१११

पञ्च ३५०

पञ्च संयोगीना १०५

११११२००
 ११११०२०
 ११११००२
 १११२१००
 १११२०१०
 १११२००१
 ११२११००
 ११२१०१०
 ११२१००१
 ११२१००१
 १२१११००
 १२११०१०
 १२११००१
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०
 १२११०१०

१२१०११०
 १२१०१०१
 २११०११०
 २११०१०१
 १११००१२
 १११००२१
 ११२००११
 १२१००११
 २११००११
 ११०११२०
 ११०१२१०
 ११०१२०१
 ११०२११०
 ११०२१०१
 १२०१११०
 १२०११०१
 २१०१११०
 २१०११०१
 ११०१०१२
 ११०२०११
 १२०१०११
 २१०१०११
 ११००११२
 ११००१२१
 ११००२११
 १२००१११
 २१००१११
 १०१११२०
 १०१११०२
 १०११२१०

१०११२०१	०१११०१२
१०१२११०	०१११०२१
१०१२१०१	०११२०११
१०२१११०	०१२१०११
१०२११०१	०२११०११
२०११११०	०११०११२
२०१११०१	०११०१२१
१०११०१२	०११०२११
१०११०२१	०१२०१११
१०१२०११	०२१०१११
१०२१०११	०१०१११२
२०११०११	०१०११२१
१०१०११२	०१०१२११
१०१०१२१	०१०२१११
१०१०२११	०२०११११
१०२०१११	००११११२
२०१०१११	००१११२१
१००१११२	००११२११
१००११२१	००१२१११
१००१२११	००२११११
१००२१११	
२००११११	
०११११२०	
०११११०२	
०१११२१०	
०१११२०१	
०११२११०	
०११२१०१	
०१२१११०	११११११०
०१२११०१	१११११०१
०२११११०	११११०११
०२१११०१	१११०१११

एवं १०५

छसंयोगीना ७ भांगा-

११०११११
१०१११११
०११११११

एवं ७

असंयोगीना ७ द्विकसं
योगीना १०५ त्रिक-
संयोगीना ३५० च-
उकसंयोगीना ३५०
पंचसंयोगीना १०५
छसंयोगीना ७ एवं
कुल ९२४ भांगा थया

सात जीव सात ठामे
जाय तेना भांगा १७१६
असंयोगीना ७ भांगा

७००००००

०७०००००

००७००००

०००७०००

००००७००

०००००७०

००००००७

एवं ७

द्विक संयोगीना
भांगा १२६

	५००००२०	०५००००२
	५०००००२	०६१००००
	६१०००००	०६०१०००
	६०१००००	०६००१००
१६०००००	६००१०००	०६०००१०
१०६००००	६०००१००	०६००००१
१००६०००	६००००१०	००१६०००
१०००६००	६०००००१	००१०६००
१००००६०	०१६००००	००१००६०
१०००००६	०१०६०००	००१०००६
२५०००००	०१००६००	००२५०००
२०५००००	०१०००६०	००२०५००
२००५०००	०१००००६	००२००५०
२०००५००	०२५००००	००२००५०
२००००५०	०२०५०००	००२०००५
२०००००५	०२००५००	००३००००
३४०००००	०२०००५०	००३००४०
३०४००००	०२००००५	००३०००४
३००४०००	०३४००००	००३०००४
३०००४००	०३०४०००	००४३०००
३००००४०	०३००४००	००४०३००
३०००००४	०३०००४०	००४००३०
४३०००००	०३००००४	००४०००३
४०३००००	०४३००००	००५२०००
४००३०००	०४०३०००	००५००२०
४०००३००	०४००३००	००५०००३
४००००३०	०४०००३०	००६१०००
४०००००३	०४००००३	००६०००३
५२०००००	०५२००००	००६०००३
५०२००००	०५०२०००	००६०००३
५००२०००	०५००२००	००६०००३
५०००२००	०५०००२०	००६०००३

०००१०६०
 ०००१००६
 ०००२५००
 ०००२०५०
 ०००२००५
 ०००३४००
 ०००३०४०
 ०००३००४
 ०००४३००
 ०००४०३०
 ०००४००३
 ०००५२००
 ०००५०२०
 ०००५००२
 ०००६१००
 ०००६०१०
 ०००६००१
 ००००१६०
 ००००१०६
 ००००२५०
 ००००२०५
 ००००३४०
 ००००३०४
 ००००४३०
 ००००५२०
 ००००५०२
 ००००६१०
 ००००६०१
 ०००००१६
 ०००००२५
 ०००००३४
 ०००००४३

०००००५२
 ०००००६१

एवं १२६

त्रिकसंयोगीना

भांगा ५२५

११५००००
 ११०५०००
 ११००५००
 ११०००५०
 ११००००५
 १२४००००
 १२०४०००
 १२००४००
 १२०००४०
 १२००००४
 २१४००००
 २१०४०००
 २१००४००
 २१०००४०
 २१००००४
 १३३००००
 १३०३०००
 १३००३००

१३०००३०
 १३००००३
 २२३००००
 २२०३०००
 २२००३००
 २२०००३०
 २२००००३
 ३१३००००
 ३१०३०००
 ३१००३००
 ३१०००३०
 ३१००००३
 १४२००००
 १४०२०००
 १४००२००
 १४०००२०
 १४००००२
 २३२००००
 २३०२०००
 २३००२००
 २३०००२०
 २३००००२
 ३२२००००
 ३२०२०००
 ३२००२००
 ३२०००२०
 ३२००००२
 ४१२००००
 ४१०२०००
 ४१००२००

୫୧୦୦୦୨୦	୧୦୨୦୫୦୦	୫୦୧୦୨୦୦
୫୧୦୦୦୦୨	୧୦୨୦୦୫୦	୫୦୧୦୦୨୦
୧୫୧୦୦୦୦	୧୦୨୦୦୦୫	୫୦୧୦୦୦୨
୧୫୦୧୦୦୦	୨୦୧୫୦୦୦	୧୦୫୧୦୦୦
୧୫୦୦୧୦୦	୨୦୧୦୫୦୦	୧୦୫୦୧୦୦
୧୫୦୦୦୧୦	୨୦୧୦୦୫୦	୧୦୫୦୦୧୦
୧୫୦୦୦୦୧	୨୦୧୦୦୦୫	୧୦୫୦୦୦୧
୨୫୧୦୦୦୦	୧୦୩୩୦୦୦	୨୦୫୧୦୦୦
୨୫୦୧୦୦୦	୧୦୩୦୩୦୦	୨୦୫୦୧୦୦
୨୫୦୦୧୦୦	୧୦୩୦୦୩୦	୨୦୫୦୦୧୦
୨୫୦୦୦୧୦	୧୦୩୦୦୦୩	୨୦୫୦୦୦୧
୨୫୦୦୦୦୧	୨୦୨୩୦୦୦	୩୦୩୧୦୦୦
୩୩୧୦୦୦୦	୨୦୨୦୩୦୦	୩୦୩୦୧୦୦
୩୩୦୧୦୦୦	୨୦୨୦୦୩୦	୩୦୩୦୦୧୦
୩୩୦୦୧୦୦	୨୦୨୦୦୦୩	୩୦୩୦୦୦୧
୩୩୦୦୦୧୦	୩୦୧୩୦୦୦	୫୦୨୧୦୦୦
୩୩୦୦୦୦୧	୩୦୧୦୩୦୦	୫୦୨୦୧୦୦
୫୨୧୦୦୦୦	୩୦୧୦୦୩୦	୫୦୨୦୦୧୦
୫୨୦୧୦୦୦	୩୦୧୦୦୦୩	୫୦୨୦୦୦୧
୫୨୦୦୧୦୦	୧୦୫୨୦୦୦	୫୦୧୧୦୦୦
୫୨୦୦୦୧୦	୧୦୫୦୨୦୦	୫୦୧୦୦୧୦
୫୨୦୦୦୦୧	୧୦୫୦୦୨୦	୫୦୧୦୦୦୧
୫୧୧୦୦୦୦	୧୦୫୦୦୦୨	୫୦୧୦୦୦୧
୫୧୦୧୦୦୦	୨୦୩୨୦୦୦	୧୦୦୧୫୦୦
୫୧୦୦୧୦୦	୨୦୩୦୨୦୦	୧୦୦୧୦୫୦
୫୧୦୦୦୧୦	୨୦୩୦୦୨୦	୧୦୦୧୦୦୫
୫୧୦୦୦୦୧	୨୦୩୦୦୦୨	୧୦୦୨୫୦୦
୧୦୧୫୦୦୦	୩୦୨୨୦୦୦	୧୦୦୨୦୫୦
୧୦୧୦୫୦୦	୩୦୨୦୨୦୦	୧୦୦୨୦୦୫
୧୦୧୦୦୫୦	୩୦୨୦୦୨୦	୨୦୦୧୫୦୦
୧୦୧୦୦୦୫	୩୦୨୦୦୦୨	୨୦୦୧୦୫୦
୧୦୨୫୦୦୦	୫୦୧୨୦୦୦	୨୦୦୧୦୦୫

५५

[illegible]

୦୧୦୦୩୩୦	୦୩୦୦୦୨୨	୦୦୩୨୦୨୦
୦୧୦୦୩୦୩	୦୪୦୦୦୧୨	୦୦୩୨୦୦୨
୦୨୦୦୨୩୦	୦୧୦୦୦୫୧	୦୦୪୧୨୦୦
୦୨୦୦୨୦୩	୦୨୦୦୦୪୧	୦୦୪୧୦୨୦
୦୩୦୦୧୩୦	୦୩୦୦୦୩୧	୦୦୪୧୦୦୨
୦୩୦୦୧୦୩	୦୪୦୦୦୨୧	୦୦୫୧୧୦୦
୦୧୦୦୪୨୦	୦୫୦୦୦୧୧	୦୦୫୧୦୧୦
୦୧୦୦୪୦୨	୦୦୧୧୫୦୦	୦୦୫୧୦୦୧
୦୨୦୦୩୨୦	୦୦୧୧୦୫୦	୦୦୨୪୧୦୦
୦୨୦୦୩୦୨	୦୦୧୧୦୦୫	୦୦୨୪୦୧୦
୦୩୦୦୨୨୦	୦୦୧୨୪୦୦	୦୦୨୪୦୦୧
୦୩୦୦୨୦୨	୦୦୧୨୦୪୦	୦୦୩୩୧୦୦
୦୪୦୦୧୨୦	୦୦୧୨୦୦୪	୦୦୩୩୦୧୦
୦୪୦୦୧୦୨	୦୦୨୧୪୦୦	୦୦୩୩୦୦୧
୦୧୦୦୫୧୦	୦୦୨୧୦୪୦	୦୦୪୨୧୦୦
୦୧୦୦୫୦୧	୦୦୨୧୦୦୪	୦୦୪୨୦୧୦
୦୨୦୦୪୧୦	୦୦୧୩୩୦୦	୦୦୪୨୦୦୧
୦୨୦୦୪୦୧	୦୦୧୩୦୩୦	୦୦୫୧୧୦୦
୦୩୦୦୩୧୦	୦୦୧୩୦୦୩	୦୦୫୧୦୧୦
୦୩୦୦୩୦୧	୦୦୨୨୩୦୦	୦୦୫୧୦୦୧
୦୪୦୦୨୧୦	୦୦୨୨୦୩୦	୦୦୧୦୧୫୦
୦୪୦୦୨୦୧	୦୦୨୨୦୦୩	୦୦୧୦୧୦୫
୦୫୦୦୧୧୦	୦୦୩୧୩୦୦	୦୦୧୦୨୪୦
୦୫୦୦୧୦୧	୦୦୩୧୦୩୦	୦୦୧୦୨୦୪
୦୧୦୦୦୧୫	୦୦୩୧୦୦୩	୦୦୨୦୧୪୦
୦୧୦୦୦୨୪	୦୦୧୪୨୦୦	୦୦୨୦୧୦୪
୦୨୦୦୦୧୪	୦୦୧୪୦୨୦	୦୦୧୦୩୩୩
୦୧୦୦୦୩୩	୦୦୨୩୨୦୦	୦୦୨୦୨୩୩
୦୨୦୦୦୨୩	୦୦୨୩୦୨୦	୦୦୨୦୨୦୩
୦୩୦୦୦୧୩	୦୦୨୩୦୦୨	୦୦୩୦୧୩୩
୦୧୦୦୦୪୨	୦୦୩୩୨୦୦	୦୦୩୦୧୦୩
୦୨୦୦୦୩୨	୦୦୩୩୨୦୦	୦୦୩୦୧୦୩

००१०४२०	००५००११	०००१०२४
००१०४०२	०००११५०	०००२०१४
००२०३२०	०००११०५	०००१०३३
००२०३०२	०००१२४०	०००२०२३
००३०२२०	०००१२०४	०००३०१३
००३०२०२	०००२१४०	०००१०४२
००४०१२०	०००२१०४	०००२०३२
००४०१०२	०००१३३०	०००३०२२
००१०५१०	०००१३०३	०००४०१२
००१०५०१	०००२२३०	०००१०५१
००२०४१०	०००२२०३	०००२०४१
००२०४०१	०००३१३०	०००३०३१
००३०३१०	०००३१०३	०००४०२१
००३०३०१	०००१४२०	०००५०११
००४०२१०	०००१४०२	००००११५
००४०२०१	०००२३२०	००००१२४
००५०११०	०००२३०२	००००२१४
००५०१०१	०००३२२०	००००१३३
००१००१५	०००३२०२	००००२२३
००१००२४	०००४१२०	००००३१३
००२००१४	०००४१०२	००००१४२
००१००३३	०००१५१०	००००२३२
००२००२३	०००१५०१	००००३२२
००३००१३	०००२४१०	००००४१२
००१००४२	०००२४०१	००००१५१
००२००३२	०००३३१०	००००२४१
००३००२२	०००३३०१	००००३३१
००४००१२	०००४२१०	००००४२१
००१००५१	०००४२०१	००००५११
००२००४१	०००५११०	
००३००३१	०००५१०१	
००४००२१	०००६०१५	

चउक संयोगीना
भांगा-७००

	१३१२०००	२२२०००१
	१३१०२००	३१२१०००
	१३१००२०	३१२०१००
१११४०००	१३१०००२	३१२००१०
१११०४००	२२१२०००	३१२०००१
१११००४०	२२१०२००	१४११०००
१११०००४	२२१००२०	१४१०१००
११२३०००	२२१०००२	१४१००१०
११२०३००	३११२०००	१४१०००१
११२००३०	३११०२००	२३११०००
११२०००३	३११००२०	२३१०१००
१२१३०००	३११०००२	२३१००१०
१२१०३००	११४१०००	२३१०००१
१२१००३०	११४०१००	३२११०००
१२१०००३	११४००१०	३२१०१००
२११३०००	११४०००१	३२१००१०
२११०३००	१२३१०००	३२१०००१
२११००३०	१२३०१००	४१११०००
२११०००३	१२३००१०	४११०१००
११३२०००	१२३०००१	४११००१०
११३०२००	२१३१०००	४११०००१
११३००२०	२१३०१००	११०१४००
११३०००२	२१३००१०	११०१०४०
१२२२०००	२१३०००१	११०१००४
१२२०२००	१३२१०००	११०२३००
१२२००२०	१३२०१००	११०२०३०
१२२०००२	१३२००१०	११०२००३
२१२२०००	१३२०००१	१२०१३००
२१२०२००	२२२१०००	१२०१०३०
२१२००२०	२२२०१००	१२०१००३
२१२०००२	२२२००१०	२१०१३००

୨୧୦୧୦୩୦	୨୨୦୨୧୦୦.	୧୩୦୦୧୨୦
୨୧୦୧୦୦୩	୨୨୦୨୦୧୦	୧୩୦୦୧୦୨
୧୧୦୩୨୦୦	୨୨୦୨୦୦୧	୨୨୦୦୧୨୦
୧୧୦୩୦୨୦	୩୧୦୨୧୦୦	୨୨୦୦୧୦୨
୧୧୦୩୦୦୨	୩୧୦୨୦୧୦	୩୧୦୦୧୨୦
୧୨୦୨୨୦୦	୩୧୦୨୦୦୧	୩୧୦୦୧୦୨
୧୨୦୨୦୨୦	୧୪୦୧୧୦୦	୧୧୦୦୪୧୦
୧୨୦୨୦୦୨	୧୪୦୧୦୧୦	୧୧୦୦୪୦୧
୨୧୦୨୨୦୦	୧୪୦୧୦୦୧	୧୨୦୦୩୧୦
୨୧୦୨୦୨୦	୨୩୦୧୧୦୦	୧୨୦୦୩୦୧
୨୧୦୨୦୦୨	୨୩୦୧୦୧୦	୨୧୦୦୩୦୧
୧୩୦୧୨୦୦	୨୩୦୧୦୦୧	୨୧୦୦୩୦୧
୧୩୦୧୦୨୦	୩୨୦୧୧୦୦	୧୩୦୦୨୧୦
୧୩୦୧୦୦୨	୩୨୦୧୦୧୦	୧୩୦୦୨୦୧
୨୨୦୧୨୦୦	୩୨୦୧୦୦୧	୨୨୦୦୨୧୦
୨୨୦୧୦୨୦	୪୧୦୧୧୦୦	୨୨୦୦୨୦୧
୨୨୦୧୦୦୨	୪୧୦୧୦୧୦	୩୧୦୦୨୧୦
୩୧୦୧୨୦୦	୪୧୦୧୦୦୧	୩୧୦୦୨୦୧
୩୧୦୧୦୨୦	୧୧୦୦୧୪୦	୧୪୦୦୧୧୦
୩୧୦୧୦୦୨	୧୧୦୦୧୦୪	୧୪୦୦୧୦୧
୧୧୦୪୧୦୦	୧୧୦୦୧୦୩	୨୩୦୦୧୧୦
୧୧୦୪୦୧୦	୧୧୦୦୧୦୨	୨୩୦୦୧୦୧
୧୧୦୪୦୦୧	୧୧୦୦୧୦୧	୩୧୦୦୧୧୦
୧୨୦୩୧୦୦	୧୧୦୦୧୦୦	୩୧୦୦୧୦୧
୧୨୦୩୦୧୦	୨୧୦୦୧୧୦	୪୧୦୦୧୧୦
୧୨୦୩୦୦୧	୨୧୦୦୧୦୧	୪୧୦୦୧୦୧
୨୧୦୩୧୦୦	୧୧୦୦୩୨୦	୧୧୦୦୦୧୪
୨୧୦୩୦୧୦	୧୧୦୦୩୦୨	୧୧୦୦୦୨୩
୨୧୦୩୦୦୧	୧୨୦୦୩୨୦	୧୨୦୦୦୧୩
୧୩୦୩୧୦୦	୧୨୦୦୩୦୨	୦୧୦୦୦୧୩
୧୩୦୩୦୧୦	୨୧୦୦୩୨୦	୧୧୦୦୦୩୨
୧୩୦୩୦୦୧	୨୧୦୦୩୦୨	୧୨୦୦୦୩୨

୨୧୦୦୦୨୨	୨୦୧୨୨୦୦	୧୦୫୧୦୦୧
୧୩୦୦୦୧୨	୨୦୧୨୦୨୦	୨୦୩୧୧୦୦
୨୨୦୦୦୧୨	୨୦୧୨୦୦୨	୨୦୩୧୦୧୦
୩୧୦୦୦୧୨	୧୦୩୧୨୦୦	୨୦୩୧୦୦୧
୧୧୦୦୦୫୧	୧୦୩୧୦୨୦	୩୦୨୧୧୦୦
୧୨୦୦୦୩୧	୧୦୩୧୦୦୨	୩୦୨୧୦୧୦
୨୧୦୦୦୩୧	୨୦୨୧୨୦୦	୩୦୨୧୦୦୧
୧୩୦୦୦୨୧	୨୦୨୧୦୨୦	୪୦୧୧୧୦୦
୨୨୦୦୦୨୧	୨୦୨୧୦୦୨	୪୦୧୧୦୧୦
୩୧୦୦୦୨୧	୩୦୧୧୨୦୦	୪୦୧୧୦୦୧
୧୫୦୦୦୧୧	୩୦୧୧୦୨୦	୧୦୧୦୧୫୦
୨୩୦୦୦୧୧	୩୦୧୧୦୦୨	୧୦୧୦୧୦୫
୩୨୦୦୦୧୧	୧୦୧୫୧୦୦	୧୦୧୦୨୩୦
୫୧୦୦୦୧୧	୧୦୧୫୦୧୦	୧୦୧୦୨୦୩
୧୦୧୧୫୦୦	୧୦୧୫୦୦୧	୧୦୨୦୧୩୦
୧୦୧୧୦୫୦	୧୦୨୩୧୦୦	୧୦୨୦୧୦୩
୧୦୧୧୦୦୫	୧୦୨୩୦୧୦	୨୦୧୦୧୩୦
୧୦୧୨୩୦୦	୧୦୨୩୦୦୧	୨୦୧୦୧୦୩
୧୦୧୨୦୩୦	୨୦୧୩୧୦୦	୧୦୧୦୩୨୦
୧୦୧୨୦୦୩	୨୦୧୩୦୧୦	୧୦୧୦୩୦୨
୧୦୧୨୦୦୩	୨୦୧୩୦୦୧	୧୦୨୦୨୨୦
୧୦୨୧୦୩୦	୧୦୩୨୧୦୦	୧୦୨୦୨୦୨
୧୦୨୧୦୦୩	୧୦୩୨୦୧୦	୨୦୧୦୨୨୦
୨୦୧୧୩୦୦	୧୦୩୨୦୦୧	୨୦୧୦୨୦୨
୨୦୧୧୦୩୦	୨୦୨୨୧୦୦	୧୦୩୦୧୨୦
୨୦୧୧୦୦୩	୨୦୨୨୦୧୦	୧୦୩୦୧୦୨
୧୦୧୩୨୦୦	୨୦୨୨୦୦୧	୨୦୨୦୧୨୦
୧୦୧୩୦୨୦	୩୦୧୨୧୦୦	୨୦୨୦୧୦୨
୧୦୧୩୦୦୨	୩୦୧୨୦୧୦	୩୦୧୦୧୨୦
୧୦୨୨୨୦୦	୩୦୧୨୦୦୧	୩୦୧୦୧୦୨
୧୦୨୨୦୨୦	୧୦୫୧୧୦୦	୧୦୧୦୫୧୦
୧୦୨୨୦୦୨	୧୦୫୧୦୧୦	୧୦୧୦୫୦୧

୧୦୨୦୩୧୦	୨୦୨୦୦୨୧	୧୦୦୩୨୧୦
୧୦୨୦୩୦୧	୩୦୧୦୦୨୧	୧୦୦୩୨୦୧
୨୦୧୦୩୧୦	୧୦୫୦୦୧୧	୨୦୦୨୨୧୦
୨୦୧୦୩୦୧	୨୦୩୦୦୧୧	୨୦୦୨୨୦୧
୧୦୩୦୨୧୦	୩୦୨୦୦୧୧	୩୦୦୧୨୧୦
୧୦୩୦୨୦୧	୫୦୧୦୦୧୧	୩୦୦୧୨୦୧
୨୦୨୦୨୧୦	୧୦୦୧୧୫୦	୧୦୦୫୧୧୦
୨୦୨୦୨୦୧	୧୦୦୧୧୦୫	୧୦୦୫୧୦୧
୩୦୧୦୨୧୦	୧୦୦୧୨୩୦	୨୦୦୩୧୧୦
୩୦୧୦୨୦୧	୧୦୦୧୨୦୩	୨୦୦୩୧୦୧
୧୦୫୦୧୧୦	୧୦୦୨୧୩୦	୩୦୦୨୧୧୦
୧୦୫୦୧୦୧	୧୦୦୨୧୦୩	୩୦୦୨୧୦୧
୨୦୩୦୧୧୦	୨୦୦୧୧୩୦	୫୦୦୧୧୧୦
୨୦୩୦୧୦୧	୨୦୦୧୧୦୩	୫୦୦୧୧୦୧
୩୦୨୦୧୧୦	୧୦୦୧୩୨୦	୧୦୦୧୦୧୫
୩୦୨୦୧୦୧	୧୦୦୧୩୦୨	୧୦୦୧୦୨୩
୫୦୧୦୧୧୦	୧୦୦୨୨୨୦	୧୦୦୨୦୧୩
୫୦୧୦୧୦୧	୧୦୦୨୨୦୨	୨୦୦୧୦୧୩
୧୦୧୦୦୧୫	୨୦୦୧୨୨୦	୧୦୦୧୦୩୨
୧୦୧୦୦୨୩	୨୦୦୧୨୦୨	୧୦୦୨୦୨୨
୧୦୨୦୦୧୩	୧୦୦୩୧୨୦	୨୦୦୧୦୨୨
୨୦୧୦୦୧୩	୧୦୦୩୧୦୨	୧୦୦୩୦୧୨
୧୦୧୦୦୩୨	୨୦୦୨୧୨୦	୨୦୦୨୦୧୨
୧୦୨୦୦୨୨	୨୦୦୨୧୦୨	୩୦୦୧୦୧୨
୨୦୧୦୦୨୨	୩୦୦୧୧୨୦	୧୦୦୧୦୫୧
୧୦୩୦୦୧୨	୩୦୦୧୧୦୨	୧୦୦୨୦୩୧
୨୦୨୦୦୧୨	୧୦୦୧୫୧୦	୨୦୦୧୦୩୧
୩୦୧୦୦୧୨	୧୦୦୧୫୦୧	୧୦୦୩୦୨୧
୧୦୧୦୦୫୧	୧୦୦୨୩୧୦	୨୦୦୨୦୨୧
୧୦୨୦୦୩୧	୧୦୦୨୩୦୧	୩୦୦୧୦୨୧
୨୦୧୦୦୩୧	୨୦୦୧୩୧୦	୧୦୦୫୦୧୧
୧୦୩୦୦୨୧	୨୦୦୧୩୦୧	୨୦୦୩୦୧୧

३००२०११	०२११०३०	०२२२१००
४००१०११	०२११००३	०२२२०१०
१०००११४	०११३२००	०२२२००१
१०००१२३	०११३०२०	०३१२१००
१०००२१३	०११३००२	०३१२०१०
२०००११३	०१२२२००	०३१२००१
१०००१३२	०१२२०२०	०१४११००
१०००२२२	०१२२००२	०१४१०१०
२०००१२२	०२१२२००	०१४१००१
१०००३१२	०२१२०२०	०२३११००
२०००२१२	०२१२००२	०२३१०१०
३०००११२	०१३१२००	०२३१००१
१०००१४१	०१३१०२०	०३२११००
१०००२३१	०१३१००२	०३२१०१०
२०००१३१	०२२१२००	०३२१००१
१०००३२१	०२२१०२०	०४१११००
२०००२२१	०२२१००२	०४११०१०
३०००१२१	०३११२००	०४११००१
१०००४११	०३११०२०	०११०१४०
२०००३११	०३११००२	०११०१०४
३०००२११	०११४१००	०११०२३०
४०००१११	०११४०१०	०११०२०३
०१११४००	०११४००१	०१२०१३०
०१११०४०	०१२३१००	०१२०१०३
०१११००४	०१२३०१०	०२१०१३०
०११२३००	०१२३००१	०२१०१०३
०११२०३०	०२१३१००	०११०३२०
०११२००३	०२१३०१०	०११०३०२
०१२१३००	०२१३००१	०१२०२२०
०१२१०३०	०१३२१००	०१२०२०२
०१२१००३	०१३२०१०	०२१०२२०
०२११३००	०१३१००१	०२१०२०२

०१०१०४१	००११२३०	००२३११०
०१०२०३१	००११२०३	००२३१०१
०२०१०३१	००१२१३०	००३२११०
०१०३०२१	००१२१०३	००३२१०१
०२०२०२१	००२११३०	००४१११०
०३०१०२१	००२११०३	००४११०१
०१०४०११	००११३२०	००११०१४
०२०३०११	००११३०२	००११०२३
०३०२०११	००१२२२०	००१२०१३
०४०१०११	००१२२०२	००२१०१३
०१००११४	००२१२२०	००११०३२
०१००१२३	००२१२०२	००१२०२२
०१००२१३	००१३१२०	००२१०२२
०२००११३	००१३१०२	००१३०१२
०१००१३२	००२१२०	००२२०१२
०१००२२२	००२२१०२	००३१०१२
०२००१२२	००३११२०	००११०४१
०१००३१२	००३११०२	००१२०३१
०२००२१२	००११४१०	००२१०३१
०३००११२	००११४०१	००१३०२१
०१००१४१	००१२३१०	००२२०२१
०१००२३१	००१२३०१	००३१०२१
०२००१३१	००२१३१०	००१४०११
०१००३२१	००२१३०१	००२३०११
०२००२२१	००१३२१०	००३२०११
०३००१२१	००१३२०१	००४१०११
०१००४११	००२२२१०	००१०११४
०२००३११	००२२२०१	००१०१२३
०३००२११	००३१२१०	००१०२१३
०४००१११	००३१२०१	००२०११३
००१११४०	००१४११०	००१०१३२
००१११०४	००१४१०१	००१०२२२

[illegible]

0310100	1220071	2201101
0110102	2120071	3101110
1110310	1310071	3101101
1110301	2210071	1101013
1120210	3110071	1101022
1120201	1101113	1102012
1210210	1101103	1201012
1210201	1101220	2101012
2110210	1101202	1101031
2110201	1102120	1102021
1130110	1102102	1201021
1130101	1201120	2101021
1200110	1201102	1103011
1200101	2101120	1202011
2120110	2101102	2102011
2120101	1101310	1301011
1310110	1101301	2201011
1310101	1102210	3101011
2210110	1102201	1100113
2210101	1201210	1100122
3110110	1201201	1100212
2130101	2101210	1200112
1110202	2101201	2100112
1110202	1103110	1100131
1120202	1103101	1100201
1210202	1200210	1200121
1210201	1200201	2100101
2110202	2100210	1100311
2110201	2100201	1200201
1110302	1201110	1100211
1110301	1201101	2100211
1210302	1201101	1100311
1210301	2100201	1200201
2110302	1201110	2100211
2110301	1201101	1100211
1110402	1201101	1100211
1110401	1201101	1100211
1210402	1201101	1100211
1210401	1201101	1100211
2110402	1201101	1100211
2110401	1201101	1100211

૨૬૧૧૦૬૧
 ૧૧૧૦૬૧૨
 ૧૧૧૦૬૨૧
 ૧૧૧૦૨૧૧
 ૧૧૨૦૬૧૧
 ૧૨૧૦૬૧૧
 ૨૧૧૦૬૧૧
 ૧૧૦૧૧૧૨
 ૧૧૦૧૧૨૧
 ૧૧૦૧૨૧૧
 ૧૧૦૨૧૧૧
 ૧૨૦૧૧૧૧
 ૨૧૦૧૧૧૧
 ૧૦૧૧૧૧૨
 ૧૦૧૧૧૨૧
 ૧૦૧૧૨૧૧
 ૧૦૧૨૧૧૧
 ૧૦૨૧૧૧૧

૨૦૧૧૧૧૧
 ૦૧૧૧૧૧૨
 ૦૧૧૧૧૨૧
 ૦૧૧૧૨૧૧
 ૦૧૧૨૧૧૧
 ૦૧૨૧૧૧૧
 ૦૧૨૧૧૧૧
 ૦૨૧૧૧૧૧

પરં. ૪૨

સાત સંયોગીના
 भांगा १.

૧૧૧૧૧૧૧

પરં. ૧

અસંયોગીના ૭
 દ્વિકસંયોગીના ૧૨૬
 ત્રિકસંયોગીના ૫૨૫
 ચતુકસંયોગીના ૭૦૦
 પંચસંયોગીના ૩૧૫
 છસંયોગીના ૪૨
 સાતસંયોગીનો ?

પરં સર્વ મલો

૧૭૧૬ भांगा થયા ।

भांगाना प्रस्तारनुं तात्पर्य.

પદ અને વિકલ્પના જોડાણથી भांगा વને છે, દાખલા તરીકે સાત જીવ સાત ટામે જાય તેના ત્રિક સંયોગીનો સત્તરમો भांगा ' ૧૨૦૨૦૦૦ ' આ છે. આમાં ૧-૨-૩ એ વિકલ્પનું રૂપ છે, તે भाંગામાં પહેલે ધીજે અને ચોથે સ્થાને લઘાવેલ છે, માટે ૧-૨-૪ એ પદનું રૂપ થયું. છટલે ત્રિક સંયોગીના ' ૧૩૩ ' એ ચોથા વિકલ્પથી અને ' ૧૨૪ ' એ ત્રિક સંયોગીના ધીજા પદથી ઉપરનો भांगा થયો. પ્રીજું પાંચમું સદું અને નાતમું એ મૂલ્ય સ્થાન છે: ઉક્ત भाંગામાં પહેલે સ્થાને ૧ છે, તે સાત જીવમાંનો એક જીવ પહેલે સ્થાને (પહેલી

નરકે) જાય એમ સૂચવે છે, વીજે સ્થાને ૩ છે તે સાત જીવમાના
ત્રણ જીવ વીજી નરકે જાય એમ જણાવે છે, ચોથે સ્થાને ૩ છે તે
સાત જીવમાના ત્રણ જીવ ચોથી નરકે જાય, એમ વતાવે છે । ત્રીજું
પાંચમું છટું અને સાતમું સ્થાન શૂન્ય છે ત્યાં કોઈ ન જાય । એમ
દરેક પ્રસ્તારનું તાત્પર્ય સમજી લેવું ।

॥ અથ ભાંગાના પ્રસ્તાર લખવાની વીજી રીત ॥

પ્રથમ જેટલા જીવ હોય તેટલા લઘુ આંક લખવા, પછી
જેટલા ઠામ હોય તેટલા સુધી અન્ય અંકની નીચે ક્રમે ક્રમે ગુરુ
કરતાં જવું અને ઢાવી તરફ ઉપર પ્રમાણે અંક લખવો. એવા
ક્રમથી સર્વ ગુરુ થાય ત્યાં સુધી લખવું । જેમકે ત્રણ જીવ સાત
સ્થાનકે ઉપજે તેના ૮૪ ભાંગાના પ્રસ્તાર—

૧૧૧	૧૩૭	૨૩૩	૩૩૫
૧૧૨	૧૪૪	૨૩૪	૩૩૬
૧૧૩	૧૪૫	૨૩૫	૩૩૭
૧૧૪	૧૪૬	૨૩૬	૩૪૪
૧૧૫	૧૪૭	૨૩૭	૩૪૫
૧૧૬	૧૫૫	૨૪૪	૩૪૬
૧૧૭	૧૫૬	૨૪૫	૩૪૭
૧૨૨	૧૫૭	૨૪૬	૩૫૫
૧૨૩	૧૬૬	૨૪૭	૩૫૬
૧૨૪	૧૬૭	૨૫૫	૩૫૭
૧૨૫	૧૭૭	૨૫૬	૩૬૬
૧૨૬	૨૨૨	૨૫૭	૩૬૭
૧૨૭	૨૨૩	૨૬૬	૩૭૭
૧૩૩	૨૨૪	૨૬૭	૪૪૪
૧૩૪	૨૨૫	૨૭૭	૪૪૫
૧૩૫	૨૨૬	૩૩૩	૪૪૬
૧૩૬	૨૨૭	૩૩૪	૪૪૭

૪૫૫	૪૭૭	૫૬૭	૭૭૭
૪૫૬	૫૫૫	૫૭૭	—
૪૫૭	૫૫૬	૬૬૬	૮૪
૪૬૬	૫૫૭	૬૬૭	
૪૬૭	૫૬૬	૬૭૭	

સાત જીવ વ્રણ સ્થાનકે જાય તેના ૩૬ ભાંગા થાય તેના પ્રસ્તાર

૧૧૧૧૧૧૧	૧૧૧૨૩૩૩	૧૨૩૩૩૩૩
૧૧૧૧૧૧૨	૧૧૧૩૩૩૩	૧૩૩૩૩૩૩
૧૧૧૧૧૧૩	૧૧૨૨૨૨૨	૨૨૨૨૨૨૨
૧૧૧૧૧૨૨	૧૧૨૨૨૨૩	૨૨૨૨૨૨૩
૧૧૧૧૧૨૩	૧૧૨૨૨૩૩	૨૨૨૨૨૩૩
૧૧૧૧૧૩૩	૧૧૨૨૩૩૩	૨૨૨૨૩૩૩
૧૧૧૧૨૨૨	૧૧૨૩૩૩૩	૨૨૨૩૩૩૩
૧૧૧૧૨૨૩	૧૧૩૩૩૩૩	૨૨૩૩૩૩૩
૧૧૧૧૨૩૩	૧૨૨૨૨૨૨	૨૩૩૩૩૩૩
૧૧૧૧૩૩૩	૧૨૨૨૨૨૩	૩૩૩૩૩૩૩
૧૧૧૨૨૨૨	૧૨૨૨૨૩૩	
૧૧૧૨૨૨૩	૧૨૨૨૩૩૩	પચે ૩૬
૧૧૧૨૨૩૩	૧૨૨૩૩૩૩	

આ પ્રસ્તારમાં ભાંગારી સંખ્યા ઇટલીને ઇટલીજ થાય છે, પણ પદ અને વિકલ્પની જોડણીના ક્રમમાં ફેર પડે છે. આંક-ચાતુ સાત્પર્ય એ છે કે સાત જીવના વ્રણ સ્થાનકનો ત્રીજો ભાંગો ૧૧૧૧૧૧૨૨ આ છે. આમાં પાંચ એકઠા ઇટલે પાંચ જીવ પડે છે તમે જાય, બે ચગટા ઇટલે બે જીવ ત્રીજે તમે જાય । પહેલું

અને વીજું ઠામ એટલે '૧૨' એ પદ થયું, '૫૨' આ વિકલ્પ નીકલ્યો, ત્રણ જીવના સાત સ્થાનકનો '૫૫૬' આ એક ભાંગો છે, આમાં વે પાંચમે અને એક છઠ્ઠે ઠામે જાય એટલે '૫૬' એ પદ, અને '૨૧' એ વિકલ્પ નીકલ્યો એટલે સાત ઠામના દ્વિક સંયોગીનું ૧૯ મું પદ અને ત્રણ જીવના દ્વિક સંયોગીનો વીજો વિકલ્પ નીકલ્યો. આવી રીતે પદ વિકલ્પની યોજના કરી ભાંગા વનાવવા અને ભાંગા ઉપરથી પદ વિકલ્પ ઓલખવા. ।

॥ અથ ભાંગાના પ્રસ્તારની ત્રીજી રીત ॥

ત્રણ જીવ સાત સ્થાનકે જાય તેના ૮૪ ભાંગા થાય, તેના પ્રસ્તારનું ઉદાહરણ—

૧૧૧	૧૧૫	૩૭૭	૬૬૭
૨૨૨	૧૧૬	૩૩૪	૧૨૩
૩૩૩	૧૧૭	૩૩૫	૧૨૪
૪૪૪	૨૩૩	૩૩૬	૧૨૫
૫૫૫	૨૪૪	૩૩૭	૧૨૬
૬૬૬	૨૫૫	૪૫૫	૧૨૭
૭૭૭	૨૬૬	૪૬૬	૧૩૪
૧૨૨	૨૭૭	૪૭૭	૧૩૫
૧૩૩	૨૨૩	૪૪૫	૧૩૬
૧૪૪	૨૨૪	૪૪૬	૧૩૭
૧૫૫	૨૨૫	૪૪૭	૧૪૫
૧૬૬	૨૨૬	૫૬૬	૧૪૬
૧૭૭	૨૨૭	૫૭૭	૧૪૭
૧૧૨	૩૪૪	૫૫૬	૧૫૬
૧૧૩	૩૫૫	૫૫૭	૧૫૭
૧૧૪	૩૬૬	૬૭૭	૧૬૭

२३४	२४७	३४७	४६७
२३५	२५६	३५६	५६७
२३६	२५७	३५७	—
२३७	२६७	३६७	एवं ८४
२४७	३४५	४५६	
२४६	३४६	४५७	

॥ अथ भांगाना प्रस्तारनी चोथी रीत ॥

पदनो क्रम पेहली रीत प्रमाणे पण विकल्पमां परिवर्त्तन कर-
वाथी आ रीत पेहली रीत करतां जुदी पडे छे । उदाहरण-सात
जीव त्रण ठामे जाय तेना ३६ भांगा—

७००	३०४	०१६	२१४
०७०	२५०	५११	१५१
००७	२०७	४२१	१४२
६१०	१६०	४१२	१३३
६०१	१०६	३३१	१२४
५२०	०६१	३२२	११५
५०२	०५२	३१३	—
४३०	०४३	२४१	एवं ३६
४०३	०३४	२३२	
३४०	०२५	२२३	

आ सिवाय बीजी रीते पण भांगा लखी शकाय. एटलुं खास
ध्यान राखवुं जोइये के जे रूप एक बार आवी गयुं ते बीजी
बार न आवयुं जोइये, तेम संभवित कोई पण रूप अवशिष्ट न
रीं जयुं जोइये, गमे ते रीते लखो पण एकंदर संख्या वथी
रीतमां एकज आववी जोइये, एटले सात जीव सात स्थानके
जाय तेना भांगा १७१६ धाय, ते वथी रीतमां एटलाज थवा

अने बीजुं ठाम एटले '१२' ए पद थयुं, '५२' आ विकल्प नीकल्यो, त्रण जीवना सात स्थानकनो '५५६' आ एक भांगो छे, आमां वे पांचमे अने एक छठे ठामे जाय एटले '५६' ए पद, अने '२१' ए विकल्प नीकल्यो एटले सात ठामना द्विक संयोगीनुं १९ मुं पद अने त्रण जीवना द्विक संयोगीनो बीजो विकल्प नीकल्यो. आवी रीते पद विकल्पनी योजना करी भांगा वनाववा अने भांगा उपरथी पद विकल्प ओलखवा. ।

॥ अथ भांगाना प्रस्तारनी त्रीजी रीत ॥

त्रण जीव सात स्थानके जाय तेना ८४ भांगा थाय, तेना प्रस्तारनुं उदाहरण—

१११	११५	३७७	६६७
२२२	११६	३३४	१२३
३३३	११७	३३५	१२४
४४४	२३३	३३६	१२५
५५५	२४४	३३७	१२६
६६६	२५५	४५५	१२७
७७७	२६६	४६६	१३४
१२२	२७७	४७७	१३५
१३३	२२३	४४५	१३६
१४४	२२४	४४६	१३७
१५५	२२५	४४७	१४५
१६६	२२६	५६६	१४६
१७७	२२७	५७७	१४७
११२	३४४	५५६	१५६
११३	३५५	५५७	१५७
११४	३६६	६७७	१६७

२३४	२४७	३४७	४६७
२३५	२५६	३५६	५६७
२३६	२५७	३५७	—
२३७	२६७	३६७	एवं ८४
२४५	३४५	४५६	
२४६	३४६	४५७	

॥ अथ भांगाना प्रस्तारनी चोथी रीत ॥

पदनो क्रम पेहली रीत प्रमाणे पण विकल्पमां परिवर्तन कर-
वाथी आ रीत पेहली रीत करतां जुदी पडे छे । उदाहरण-सात
जीव त्रण ठामे जाय तेना ३६ भांगा—

७००	३०४	०१६	२१४
०७०	२५०	५११	१५१
००७	२०५	४२१	१४२
६१०	१६०	४१२	१३३
६०१	१०६	३३१	१२४
५२०	०६१	३२२	११५
५०२	०५२	३१३	—
४३०	०४३	२४१	एवं ३६
४०३	०३४	२३२	
३४०	०२५	२२३	—

आ सिवाय वीजी रीते पण भांगा लखी शकाय. एटलुं खास
ध्यान राखवुं जोइये के जे रूप एक वार आवी गयुं ते वीजी
वार न आववुं जोइये, तेम संभवित कोई पण रूप अवशिष्ट न
रही जवुं जोइये, गमे ते रीते लखो पण एकंदर संख्या बधी
रीतमां एकज आववी जोइये, एटले सात जीव सात स्थानके
जाय तेना भांगा १७१६ थाय, ते वधी रीतमां एटलाज थवा

જોડ્યે ૧૭૧૫ નહીં, તેમ ૧૭૧૭ પળ નહીં, કિંતુ ગમે તે રીતે લખતાં ૧૭૧૬ પુરા થવા જોડ્યે, શરૂઆતમાં પદ વિકલ્પનો જે ક્રમ લીધો હોય તે ક્રમેજ પુરા કરવા જોડ્યે ॥

પ્રકરણ ૫ મું.—નષ્ટવિધિ.

અથ પદનો નષ્ટ વિધિ.

પદ વિકલ્પ કે ભાંગાના પ્રસ્તારમાં અમુક નંબરનો પ્રસ્તાર કેવા પ્રકારનો થાય તે જાણવું હોય તો પહેલેથી પ્રસ્તાર લખ્યા વિના પળ નષ્ટ વિધિથી જાણી શકાય છે. તેમાં પ્રથમ પદના નષ્ટની રીતિ આ પ્રમાણે છે.

જે સંયોગીના પદનો પ્રસ્તાર જાણવો હોય તે સંયોગીનું પહેલું પદ લખવું. પછી જેટલા સંયોગીનું પદ કાઢવું છે તેટલા આઢા કોઠાવાલો યત્ર કરવો અને ઉભા યાના ત્રણ કરવા । પછી જેટલા ઠામનાં પદ હોય તે અંકમાંથી ઉપર લેલ પહેલા પદનો છેલ્લો અંક વાદ કરવો, જે આવે તે મધ્ય પંક્તિના પહેલા યાનામાં મુકવો, પછી ઉપરની પંક્તિનો પહેલો કોઠો મુકી વીજા કોઠામાં મધ્ય પંક્તિના પહેલા કોઠાના અંકમાં એક મેલવી લેવો । પછી તેમાં એક મેલવી ત્રીજા કોઠામાં લેવો, તેમાં એક મેલવી ચોથા કોઠામાં લેવો । એમ એક એક વધારતાં જેટલા ઉપરની પંક્તિના કોઠા હોય તેટલા ભરવા. પછી નીચેની ત્રીજી પંક્તિનો પહેલો કોઠો મુકી વીજા કોઠામાં વેનો અંક મુકવો । ત્રીજામાં ત્રણનો અંક મુકવો. એમ એક એક વધારી નીચેની પંક્તિના કોઠા ભરવા । પછી મધ્યની પંક્તિના પહેલા અંકને ઉપરની પં-

ક્તિના વીજા કોઠાના અંકે ગુણવો, અને હેઠેની પંક્તિના વીજા કોઠાના અંકે ભાગવો, જે આવે તે મધ્યની પંક્તિના વીજા કોઠામાં મુકવો । પછી તે સંખ્યાને ઉપરના ત્રીજા કોઠાના અંકે ગુણી નીચેના ત્રીજા કોઠાના અંકે ભાગવો, જે આવે તે મધ્ય પંક્તિના વીજા કોઠામાં મુકવો, પછી તે સંખ્યાને ઉપરના ત્રીજા કોઠાના અંકે ગુણી નીચેના ત્રીજા કોઠાના અંકે ભાગવો, જે આવે તે મધ્યપંક્તિના ત્રીજા કોઠામાં ભરવો, એમ સર્વ કોઠા મધ્ય પંક્તિના ઉપરના કોઠાના અંકે ગુણી હેઠેની પંક્તિના કોઠાના અંકે ભાગીને ભરવા, પછી મધ્યની પંક્તિના છેલ્લા કોઠાનો અંક, તે પહેલા પદના પહેલા અંક ઉપર મુકવો, પછી તેના પૂર્વલા કોઠાનો અંક પદના વીજા અંક ઉપર મુકવો । એમ મધ્યની પંક્તિના પહેલા કોઠાનો અંક તે પહેલા પદના છેલ્લા અંક ઉપર મુકવો । પછી તેનો સરવાલો કરી એક ભેલવીએ તો તે સંયોગીના સર્વ પદની સંખ્યા નીકળે । પછી જે પદ પુછ્યું હોય તે ધ્યાનમાં રાખી પહેલા પદના પહેલા અંક ઉપરની જે સંખ્યા હોય તે પહેલા પદના છેલ્લા અંકમાં ભેલવતાં જે રૂપ થાય તે પહેલા પદના છેલ્લા અંક ઉપર રહેલી સંખ્યામાં એક ભેલવતાં જે થાય તેટલામું રૂપ જાણવું । એમ તે પહેલા પદના છેલ્લા અંક ઉપરનો અંક, તેના આગલા અંકમાં ભેલવતાં જે રૂપ થાય તે મધ્ય પંક્તિના તે તે કોઠાના અંક ભેલા કરી એક ભેલવતાં જે આવે તેટલામું રૂપ સમજવું । એમ સર્વત્ર જાણવું । જેમ સાત ટામના ચડક સંયોગીનાં ૩૫ પદ થાય, તેમાં ૨૩ મું પદ કેવું છે ? એમ કોઈ પૂછે તો ચડક સંયોગીનું પહેલું પદ લખવું ‘૧૨૩૪’ આમાં ૭ ટામનાં પદ છે મોટે સાતમાંથી પહેલા પદનો છેલ્લો અંક ચાર છે તે વાદ કરતાં ૩ રહ્યા । તે યંત્રના મધ્યપંક્તિના પહેલા કોઠામાં મુકવો છે—

ગુણક.	૪	૫	૬
૩	૬	૧૦	૧૫
ભાજક	૨	૩	૪

પછી એક એક વધારી ચાર પાંચ અને છ ઉપરની પંક્તિમાં મુક્યા છે અને હેઠેની પંક્તિમાં બે ત્રણ અને ચાર મુક્યા છે । પછી ત્રણના અંકને ઉપરના ચારે ગુણી બેબે ભાગતાં છ થાય તે મધ્ય પંક્તિના ત્રીજા કોઠામાં મૂક્યો છે, પછી છને પાંચે ગુણી ત્રણે ભાગતાં દશ થાય, તે મધ્ય પંક્તિના ત્રીજા કોઠામાં મૂક્યો છે । પછી દશ ને છબે ગુણી ચારે ભાગતાં પંદર થાય તે ચોથા કોઠામાં મૂક્યો છે । તે મધ્ય પંક્તિનો સરવાલો કરતાં ૩૪ થાય, તેમાં એક મેલવતાં ૩૫ થાય, તે ચક્ર સંયોગિનાં સર્વ પદ જાણવાં ।

હવે મધ્ય પંક્તિના ચાર કોઠાના અંક છે તે પહેલા પદના અંક ઉપર વિલોમક્રમથી લખવા તે આવી રીતે—૧૫ ૧૦ ૬ ૩
૧ ૨ ૩ ૪

હવે છેલ્લા અંક ઉપર ત્રણ છે ને તેની નીચે ચોગડો છે તેમાં તે મેલવતાં ‘ ૧ ૨ ૩ ૭ ’ આવું રૂપ થયું, તે ચોથું રૂપ થયું । પછી છેલ્લા અંક ઉપરનો જે ત્રણનો તે પદનો ત્રીજો અંક જે ત્રણનો તેની સાથે મેલવતાં ‘ ૧ ૨ ૬ ૭ ’ આ રૂપ દશમું થયું કેમકે ચોગડાના ત્રણ અને ત્રણડાના છ મેલવતાં ૯ થાય અને

એક વધારાનો મલી ૧૦ થયા । પછી છેલ્લા અંક ઉપરનો ત્રગડો ને પદનો વીજો અંક વગડો તે મેલવતાં ૧ ૫ ૬ ૭ આવું રૂપ ૨૦ મું થયું, કેમકે ચોગડા ઉપરના ત્રણ અને ત્રગડા ઉપરના છ અને વગડા ઉપરના દશ એ ત્રણેનો સરવાલો કરતાં ૧૯ થાય, તેમાં એક વધારાનો મેલવતાં ૨૦ થયા । હવે છેલ્લા અંક ઉપરનો જે ત્રગડો તે પદના પહેલા અંકમાં મેલવતાં ૪ ૫ ૬ ૭ આ રૂપ ૩૫ મું થયું, કેમકે પદના ચારે અંકનો સરવાલો કરતાં ૩૪ ને એક વધારાનો એમ ૩૫ થાય, ને જોડ્યે છે ૨૩ મું માટે વીશમું પદ ૧ ૫ ૬ ૭ છે, તે પછીનું એકવીશમું પદ લખવું ૨ ૩ ૪ ૫ આની ઉપર અંક મુકવાને પૂર્વની પેઠે યંત્ર કરવો—

ગુણક.	૩	૪	૫
૨	૩	૪	૫
ભાજક	૨	૩	૪

આમાં ૭ માંથી પાંચ કાઢતાં બે વધ્યા તે મધ્ય પંક્તિના પહેલા કોઠામાં મુક્યા છે, પછી પૂર્વની પેઠે ઉપરલા કોઠાએ ગુણનાં અને હેઠેની પંક્તિએ ભાગતાં મધ્યના કોઠા ભર્યા છે. મધ્ય પંક્તિના કોઠા પણ એકવીશમા પદ ઉપર વિલોમક્રમથી ચલવા ને આવી રીતે—૫ ૪ ૩ ૨ હવે છેલ્લા વેના અંક ને મળે છેલ્લો અંક

૨ ૩ ૪ ૫

જે પાંચડો તેમાં મેલવતાં ૨ ૩ ૪ ૭ આવતા ૨૩ મું થયું, કેમકે

વીશ પૂર્વના અને પાંચડા ઉપરના બે અને એક વધારાનો એમ ૨૩ થાય । એવી રીતે જે પદ કાઢવું હોય તે કાઢવું ।

આઠ ઠામના પાંચ સંયોગીનાં ૫૬ પદ થાય તેમાં ૪૧ મું રૂપ કેવું થાય ? એમ કોઈ પૂછે ત્યારે પહેલું પદ લખવું ૧ ૨ ૩ ૪ ૫, આઠ ઠામનાં પદ છે માટે પાંચનો અંક આઠમાંથી બાદ કરતાં ૩ રહ્યા, તે યંત્ર કરી મધ્ય પંક્તિના પહેલા કોઠામાં ભરવો અને પૂર્વની રીતે આશ્વી પંક્તિ પૂરી ભરવી તેનો યંત્ર નીચે મૂજબ-

ગુણક	૪	૫	૬	૭
૩	૬	૧૦	૧૫	૨૧
ભાજક	૨	૩	૪	૫

મધ્ય પંક્તિના અંકો વિલોમ ક્રમથી પહેલા પદ ઉપર મુકવા તે આવી રીતે-૨૧ ૧૫ ૧૦ ૬ ૩ આમાં છેલ્લા અંક ઉપરના
૧ ૨ ૩ ૪ ૫

ત્રણનો અંક તે પહેલા પદના ઉપલા ચાર અંકમાં ભેલવિયે તો ૧૫૬૭૮ આવું રૂપ ૩૫ મું થયું, કેમકે મધ્ય પંક્તિના છેલ્લા ચાર અંક ભેલા કરિયે તો ૩૪ અને એક વધારાનો એમ ૩૫ થાય, પછી ૩૬ મું રૂપ લખવું તે '૨ ૩ ૪ ૫ ૬' આઠમાંથી છેલ્લા છનો અંક બાદ કરતાં બે રહ્યા, તે મધ્યપંક્તિના પહેલા કોઠામાં મુકવો । હવે મધ્ય પંક્તિના અંકો ૩૬ માં પદ ઉપર મુકવા અને પૂર્વવત્ આશ્વી પંક્તિ ભરવી, તેનો યંત્ર નીચે મૂજબ-

ગુણક	૩	૪	૫	૬
૨	૩	૪	૫	૬
ભાજક	૨	૩	૪	૫

મધ્ય પંક્તિના અંકો વિલોમક્રમથી ૩૬ મા પદ ઉપર મૂકતાં
આ પ્રમાણે કોષ્ટક થયું—૬ ૫ ૪ ૩ ૨ આમાં છેલ્લા અંક
૨ ૩ ૪ ૫ ૬

ઉપરના વગડાને પદના છેલ્લા અંક વે પાંચ અને છ માં ભેલવતાં
૨૩૪૭૮, આ રૂપ ૪૧ મું થયું કેમકે ૩૬ ઉપરના તેમાં વેને
ત્રણ ભેલવતાં ૪૦ થયાં અને એક વધારાનો એમ ૪૧ મું રૂપ
થયું. એમ સર્વત્ર પદના નષ્ટ કરવા।

૮ ઠામના ચતુકસંયોગીનું ૫૧ મું પદ.

૩૬	૨૦	૧૦	૪	ગુ.	૫	૬	૭
૧	૨	૩	૪	૪	૧૦	૨૦	૩૬
૧	૬	૭	૮	ભા.	૨	૩	૪

આ ૩૬ મું પદ થયું

१५	१०	६	३	गु.	४	५	६
२	३	४	५	३	६	१०	१५
आ ३५ मुं पद							
२	३	७	८	भा.	२	३	४
आ ४५ मुं पद							

५	४	३	२	गु.	३	४	५
२	४	५	६	२	३	४	५
आ ४६ मुं पद							
२	४	७	८	भा.	२	३	४
आ ५१ मुं पद							

आठ ठामना छ संयोगीनुं २१ मुं पद							
७	६	५	४	३	२	गु.	३
१	२	३	४	५	६	४	५
१४५६७८	पद	२१	मुं	भा.	२	३	४

नव ठामना चउक संयोगीनुं ६१ मुं पद

७०	३५	१५	५	गु.	६	७	८
१	२	३	४	५	१५	३५	७०
१७८९ पद ५६ मुं				भा.	२	३	४

३५	२०	१०	४	गु.	५	६	७
२	३	४	५	४	१०	२०	३५
आ ५७ मुं पद							
२३४९ आ ६१ मुं पद				भा.	२	३	४

नव ठामना पांच संयोगीनुं ३१ मुं पद

५६	३५	२०	१०	४	गु.	५	६	७	८
१	२	३	४	५	४	१०	२०	३५	५६
१२३८९ आ १५ मुं पद					भा.	२	३	४	५

२१ १५ १० ६ ३	गु.	४	५	६	७
१ २ ४ ५ ६ आ १६ मुं पद	३	६	१०	१५	२१
१२४८९ आ २५ मुं पद	भा.	२	३	४	५

६ ५ ४ ३ २	गु.	३	४	५	६
१ २ ५ ६ ७ आ २६ मुं पद	२	३	४	५	६
१२५८९ आ ३१ मुं पद	भा.	२	३	४	५

दश ठामना चउक संयोगीतुं ५० मुं पद				
१२६ ५६ २१ ६	गु.	७	८	९
१ २ ३ ४	६	२१	५६	१२६
१२९१० आ २८ मुं पद	भा.	२	३	४

૭૦	૩૫	૧૫	૫	ગુ.	૬	૭	૮
૧	૩	૪	૫	૫	૧૫	૩૫	૭૦
૧૩૯૧૦ આ ૪૯ મું પદ				મા.	૨	૩	૪
૧૪૫૬ આ ૫૦ મું પદ							

इति पदनष्ट विधि.

॥ अथ विकल्पनो नष्ट विधि ॥

જે સંયોગીમાંથી જેટલામો વિકલ્પ પુછ્યો હોય તે સંયોગીની પતાકામાં તેટલામું સ્થાને જે અંક હોય તે ધ્યાનમાં રાખવો, પછી જેટલા જીવના વિકલ્પ હોય તેટલી વાર વમણા વમણા કરી આડી લીટીએ લખવા અને તેના ઉપર એકડા લખવા. તેમાં છેલ્લો જે અંક હોય તેમાંથી પતાકાનો જે અંક આગલ કહ્યો છે તે વાદ કરવો, જે રહે તેમાંથી આડી લીટીએ જે અંકો લખેલા છે તેમાં મહોટો જે અંક વાદ થતો હોય તે વાદ કરી તેના માથે જે એકડો છે, તે ઉપર । આવું ચિહ્ન કરવું, પછી જે શેષ રહ્યો હોય તેમાંથી જે અંક વાદ થતો હોય તે વાદ કરી તેના એકડા ઉપર । આવું ચિહ્ન કરવું, એમ જે અંક વાદ થાય તેના એકડા

લખ્યા છે, પછી ચોસઠનો એકડો ચિહ્ન વગરનો છે માટે તેની હેઠે એકડો લખ્યો છે, તેથી પાંચ સંયોગીનો ૭ મો વિકલ્પ '૧૧૨૨૧' આ પ્રકારનો નીકળ્યો. એવી રીતે જે વિકલ્પ કાઢવો હોય તે કાઢવો.

છ જીવના ત્રિક સંયોગીનો ૭ મો વિકલ્પ.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૩૨ ૧૮ — ૧૪
૧				૪	૧	

'૧૪૧' આ ૭ મો વિકલ્પ.

છ જીવના ચતુક સંયોગીનો ૯ મો વિકલ્પ.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૩૨ ૨૭ — ૫
	૨		૨	૧	૧	

૨૨૧૧ આ ૯ મો વિકલ્પ.

૭ જીવના ચડક સંયોગીનો ૧૩ મો વિકલ્પ.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	<div style="text-align: right;"> ૬૪ ૩૧ — ૨૫ </div>
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪	
	૨	૧			૩	૧	

૨૧૩૧ આ ૧૩ મો વિકલ્પ.

૮ જીવના ૫ સંયોગીનો છઠ્ઠો વિકલ્પ.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	<div style="text-align: right;"> ૧૨૮ ૪૦ — ૮૮ </div>
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪	૧૨૮	
૧	૧	૧			૩		૨	

૧૧૧૩૨ આ છઠ્ઠો વિકલ્પ.

૧ જીવના ૫ સંયોગીનો ૪૦ મો વિકલ્પ.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪	૧૨૮	૨૫૬	૨૫૬ ૧૪૮ ૧૦૮
૧	૧			૩			૩	૧	

૧૧૩૩૧ આ ૪૦ મો વિકલ્પ.

૧૦ જીવના ૬ સંયોગીનો ૬૦ મો વિકલ્પ.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪	૧૨૮	૨૫૬	૫૧૨	૫૧૨ ૨૮૬ ૨૨૬
૧		૨	૧	૧				૪	૧	

૧૨૧૧૪૧ આ ૬૦ મો વિકલ્પ.

॥ इति विकल्प नष्टविधि ॥

વિકલ્પના નષ્ટની વીજી રીત.

પતાકા વિના પણ ઉલટગીથી વિકલ્પના નષ્ટ આ પ્રમાણે નીકલે છે. જે સંયોગીમાંથી વિકલ્પ કાઢવાનો હોય તે સંયોગીનો પહેલો વિકલ્પ એક કોષ્ટકમાં લખવો, અને તેની સ્હામે એકડો લખવો. તેથી થોડે છેટે સ્હામે ગુણકની નિશાની ગુ० અને તેની સ્હામે ભાજકની નિશાની ભા० અને તેની નજીક એકડો લખવો. આ પ્રમાણે પહેલા વિકલ્પની પંક્તિ પૂરી થઈ. ત્યાર પછી વીજી પંક્તિમાં પહેલા વિકલ્પના અન્ત્ય અંકમાંથી એક વાદ કરી, આદિ અંકમાં એક ઉમેરી જે રૂપ વને તે લખવું. એમ છેલ્લો એકડો આવે ત્યાં સુધી અન્ત્ય અંકમાં એક ઘટાડતાં અને આદિમાં એક વધારતાં જે રૂપ વને તે નીચે લખતા જવું. પછી પહેલા વિકલ્પના મ્હોટા અંકની પૂર્વે જેટલા એકડા હોય તે અંક વીજી પંક્તિના વીજા કોઠામાં લખવું. તેમાં એક ઉમેરી તેની સ્હામે ગુણક કોઠામાં લખવું. ભાજક કોઠામાં બેનો અંક લખવો, પછી વીજા કોઠાના અંકને ગુણકથી ગુણી, ભાજકથી ભાગતાં જે આવે તે ત્રીજી પંક્તિના વીજા કોઠામાં લખવું. પછી ગુણકની પંક્તિમાં અને ભાજકની પંક્તિમાં એકેક વધારીને નીચેના કોઠા ભરવા. ગુણાકાર ભાગાકાર કરતાં લઘ્યાંક આવે તેથી દરેક પંક્તિના વીજા નંવરના કોઠા ભરવા. પહેલી અને વીજી પંક્તિના વીજા કોઠાનો સરવાલો વીજી પંક્તિના છેલ્લા કોઠામાં લખવો. તે અંકમાં ત્રીજી પંક્તિના વીજા કોઠાનો અંક મેળવી તેની નીચેના છેલ્લા કોઠામાં લખવો. એમ તે તે પંક્તિના વીજા કોઠાનો અંક ઉપર ઉપરના છેલ્લા કોઠામાં મેળવી નીચે નીચેના છેલ્લા કોઠા ભરવા.

એવી રીતે ચાલુ કોષ્ટક પૂર્ણ કરવો. આ કોષ્ટકથી તેમાં લખેલ વિકલ્પો કયા કયા નંબરના છે તે જાણવામાં આવશે અને તે સંયોગીના એકંદર વિકલ્પ કેટલા થાય છે તે સંખ્યા પણ જણાશે.

પૂછેલ વિકલ્પ પહેલી ઉલટણીમાં ન નીકલે તો તેની નજીકમાં નજીકનો જે વિકલ્પ હોય તેનો નંબર ધારી તેના પછીના વિકલ્પથી વીજી ઉલટણી શરૂ કરવી. તેમાં પણ પૂર્વવત્ છેલા મ્હોટા અંકમાં એકેક ઘટાડતાં આદિમાં એકેક અંક વધારતાં વિકલ્પોનું પરિવર્તન કરવું. વિકલ્પની સ્થાને વીજા કોઠામાં પૂર્વવત્ મ્હોટા અંકની પહેલા જેટલા એકઠા હોય તે અંક મુકી ગુણક ભાજકથી ગુણાકાર ભાગાકાર કરી લઘ્યાંકો મુકવા. ત્રીજા કોઠામાં આગલી ઉલટણીના ધારેલ નંબરમાં વીજા કોઠાનો અંક ઉમેરી લખવો. એમ ત્રણ કોઠાની વીજી ઉલટણી પૂરી કરવી. તેમાં પણ પૂછેલ વિકલ્પ ન નીકલે તો ત્રીજી ચોથી ઉલટણી પૂર્વવત્ કરવી. તેની ચોક્કસ સમજણ માટે થોડી વધારે ઉલટણીઓ ઉદાહરણ તરીકે અત્રે આપવામાં આપવામાં આવી છે. તેથી નિર્ણય કરી લેવો. સાતજીવના ચડક સંયોગીનો ૧૬ મો વિકલ્પ કેવો થાય એમ કોઈ પૂછે તો નીચે પ્રમાણે ઉલટણી કરવી.

૧૧૧૪	૧ ગુ. મા.	૧ લો
૨૧૧૩	$૩ \times ૪ \div ૨$	૪ થો
૩૧૧૨	$૬ \times ૫ \div ૩$	૧૦ મો
૪૧૧૧	૧૦	૨૦ મો

	૧૦	
૧૧૪૧	૧	૧૧ મો
૨૧૩૧	૨	૧૩ મો
૩૧૨૧	૩	૧૬ મો
૪૧૧૧	૪	૨૦ મો

આમ ૧૬ મો વિકલ્પ ૩૧૨૧ આ પ્રકારનો આવે,
 એવી રીતે સર્વત્ર વિકલ્પની ઉલટણી કરી
 નક્કર કરવા.

૭ જીવના ૫ સંયોગીના વિકલ્પની ઉલટણી.

૧૧૧૧૩	૧ ગુઠ માં	૧	૧ લો
૨૧૧૧૨	૪ × ૫ ÷ ૨	૪	૫ મો
૩૧૧૧૧	૧૦ ૧૫		૧૫ મો

	૫	
૧૧૧૩૧	૧	૬ ઠો.
૨૧૧૨૧	૩	૯ મો.
૩૧૧૧૧	૬	૧૫ મો.

९ जीवनां ५ संयोगीना विकल्प.

११११५	१ गु. भा.	१ लो.
२१११४	४ × ५ ÷ २	५ मो.
३१११३	१० × ६ ÷ ३	१५ मो.
४१११२	२० × ७ ÷ ४	३५ मो.
५११११	३५ × ८ ÷ ५ ७०	७० मो.

१११५१	३५ १	३६ मो
२११४१	३	३९ मो
३११३१	६	४५ मो
४११२१	१०	५५ मो
५११११	१५	७० मो

	१०५	
११६११	१	१०६ मो
२१५११	२	१०८ मो
३१४११	३	१११ मो
४१३११	४	११५ मो
५१२११	५	१२० मो
६११११	६	१२६ मो

	१२०	
१६१११	१	१२१ मो
२५१११	१	१२२ मो
३४१११	१	१२३ मो
४३१११	१	१२४ मो
५२१११	१	१२५ मो
६११११	१	१२६ मो

१२ जीवना ५ संयोगीना विफलप.			
११११८	१	गु. भा.	१ लो.
२१११७	४ × ५ ÷ २		५ मो.
३१११६	१० × ६ ÷ ३		१५ मो.
४१११५	२० × ७ ÷ ४		३५ मो.
५१११४	३५ × ८ ÷ ५		७० मो.
६१११३	५६ × ९ ÷ ६		१२६ मो.
७१११२	८४ × १० ÷ ७		२१० मो.
८११११	१२०		
	३३०		३३० मो

	२१०	
१११८१	१	२११ मो
२११७१	३	२१४ मो
३११६१	६	२२० मो
४११५१	१०	२३० मो
५११४१	१५	२४५ मो
६११३१	२१	२६६ मो
७११२१	२८	२९४ मो
८११११	३६	३३० मो

	२९४	
११८११	१	२९५ मो
२१७११	२	२९७ मो
३१६११	३	३०० मो
४१५११	४	३०४ मो
५१४११	५	३०९ मो
६१३११	६	३१५ मो
७१२११	७	३२२ मो
८११११	८	३३० मो

	३२२	
१८१११	१	३२३ मो
२७१११	१	३२४ मो
३६१११	१	३२५ मो
४५१११	१	३२६ मो
५४१११	१	३२७ मो
६३१११	१	३२८ मो
७२१११	१	३२९ मो
८११११	१	३३० मो

१३ जीवना ५ संयोगीना विकल्प.

११११९	१ गु. भा.	१ लो.
२१११८	४ × ५ ÷ २	५ मो.
३१११७	१० × ६ ÷ ३	१५ मो.
४१११६	२० × ७ ÷ ४	३५ मो.
५१११५	३५ × ८ ÷ ५	७ मो.
६१११४	५६ × ९ ÷ ६	१२६ मा.
७१११३	८४ × १० ÷ ७	२१० मा.
८१११२	१२० × ११ ÷ ८	३३० मा.
९११११	१६५	४९५ मा.
	४९५	

	३३०	
१११९१	१	३३१ मो
२११८१	३	३३४ मो
३११७१	६	३४० मो
४११६१	१०	३५० मो
५११५१	१५	३६५ मो
६११४१	२१	३८६ मा
७११३१	२८	४१४ मो
८११२१	३६	४५० मो
९११११	४५	४९५ मा

	૪૫૦	
૧૧૯૧૧	૧	૪૫૧ મો
૨૧૮૧૧	૨	૪૫૩ મો
૩૧૭૧૧	૩	૪૫૬ મો
૪૧૬૧૧	૪	૪૬૦ મો
૫૧૫૧૧	૫	૪૬૫ મો
૬૧૪૧૧	૬	૪૭૧ મો
૭૧૩૧૧	૭	૪૭૮ મો
૮૧૨૧૧	૮	૪૮૬ મો
૯૧૧૧૧	૯	૪૯૫ મો
	૪૮૬	
૧૯૧૧૧	૧	૪૮૭ મો
૨૮૧૧૧	૧	૪૮૮ મો
૩૭૧૧૧	૧	૪૮૯ મો
૪૬૧૧૧	૧	૪૯૦ મો
૫૫૧૧૧	૧	૪૯૧ મો
૬૪૧૧૧	૧	૪૯૨ મો
૭૩૧૧૧	૧	૪૯૩ મો
૮૨૧૧૧	૧	૪૯૪ મો
૯૧૧૧૧	૧	૪૯૫ મો

૧૪ જોવના ૬ સંયોગીના વિકલ્પ.

૧૧૧૧૧૧	૧ ગુ. મા.	૧ મો
૨૨૧૧૧૮	૫ × ૬ ÷ ૨	૬ મો
૩૧૧૧૧૭	૧૫ × ૭ ÷ ૩	૨૧ મો
૪૧૧૧૧૬	૩૫ × ૮ ÷ ૪	૫૬ મો
૫૧૧૧૧૫	૭૦ × ૯ ÷ ૫	૧૨૬ મો
૬૧૧૧૧૪	૧૨૬ × ૧૦ ÷ ૬	૨૫૨ મો
૭૧૧૧૧૩	૨૧૦ × ૧૧ ÷ ૭	૪૬૨ મો
૮૧૧૧૧૨	૩૩૦ × ૧૨ ÷ ૮	૭૫૨ મો
૯૧૧૧૧૧	૪૯૫ ૧૨૮૭	૧૨૮૭ મો

	૭૫૨	
૧૧૧૧૧૧	૧	૭૫૩ મો
૨૨૧૧૧૮	૪	૭૫૭ મો
૩૧૧૧૧૭	૧૦	૮૦૭ મો
૪૧૧૧૧૬	૨૦	૮૨૭ મો
૫૧૧૧૧૫	૩૫	૮૬૨ મો
૬૧૧૧૧૪	૫૬	૯૧૮ મો
૭૧૧૧૧૩	૮૪	૧૦૦૨ મો
૮૧૧૧૧૨	૧૨૦	૧૧૨૨ મો
૯૧૧૧૧૧	૧૬૫	૧૨૮૭ મો

	११२२	
१११९११	१	११२३ मो
२११८११	३	११२६ मो
३११७११	६	११३२ मो
४११६११	१०	११४२ मो
५११५११	१५	११५७ मो
६११४११	२१	११७८ मो
७११३११	२८	१२०६ मो
८११२११	३६	१२४२ मो
९१११११	४५	१२८७ मो

	૧૨૪૨	
૧૧૯૧૧૧	૧	૧૨૪૩ મો
૨૧૮૧૧૧	૨	૧૨૪૫ મો
૩૧૭૧૧૧	૩	૧૨૪૮ મો
૪૧૬૧૧૧	૪	૧૨૫૨ મો
૫૧૫૧૧૧	૫	૧૨૫૭ મો
૬૧૪૧૧૧	૬	૧૨૬૩ મો
૭૧૩૧૧૧	૭	૧૨૭૦ મો
૮૧૨૧૧૧	૮	૧૨૭૮ મો
૯૧૧૧૧૧	૯	૧૨૮૭ મો

	१२८७	
१११११०१	१	१२८८ मो
२१११९१	४	१२९२ मो
३१११८१	१०	१३०२ मो
४१११७१	२०	१३२२ मो
५१११६१	३५	१३५७ मो
६१११५१	५६	१४१३ मो
७१११४१	८४	१४९७ मो
८१११३१	१२०	१६१७ मो
९१११२१	१६५	१७८२ मो
१०१११११	२२०	२००२ मो

१५. जीवना द संयोगीना विकल्प.

११११११०	१ गु. भा.	१ लो
२१११११९	५ × ६ ÷ २	६ टो
३१११११८	१५ × ७ ÷ ३	२१ मो
४१११११७	३५ × ८ ÷ ४	५६ मो
५१११११६	७० × ९ ÷ ५	१२६ मो
६१११११५	१२६ × १० ÷ ६	२५२ मो
७१११११४	२१० × ११ ÷ ७	३३२ मो
८१११११३	३३० × १२ ÷ ८	४९२ मो
९१११११२	४९५ × १३ ÷ ९	१२८७ मो
१०११११११	७१५ २००२	२००२ मो

	૧૨૮૭	
૧૧૧૧૧૦૧	૧	૧૨૮૮ મો
૨૧૧૧૧૧	૪	૧૨૯૨ મો
૩૧૧૧૮૧	૧૦	૧૩૦૨ મો
૪૧૧૧૭૧	૨૦	૧૩૨૨ મો
૫૧૧૧૬૧	૩૫	૧૩૫૭ મો
૬૧૧૧૫૧	૫૬	૧૪૧૩ મો
૭૧૧૧૪૧	૮૪	૧૪૯૭ મો
૮૧૧૧૩૧	૧૨૦	૧૬૧૭ મો
૯૧૧૧૨૧	૧૬૫	૧૭૮૨ થો
૧૦૧૧૧૧૧	૨૨૦	૨૦૦૨ મો

	१७८२	
११११०११	१	१७८३ मो
२११९११	३	१७८६ मो
३११८११	६	१७९२ मो
४११७११	१०	१८०२ मो
५११६११	१५	१८१७ मो
६११५११	२१	१८३८ मो
७११४११	२८	१८६६ मो
८११३११	३६	१९०२ मो
९११२११	४५	१९४७ मो
१०१११११	५५	२००२ मो

	१९४७	
१११०१११	१	१९४८ मो
२१९१११	२	१९५० मो
३१८१११	३	१९५३ मो
४१७१११	४	१९५७ मो
५१६१११	५	१९६२ मो
६१५१११	६	१९६८ मो
७१४१११	७	१९७५ मो
८१३१११	८	१९८३ मो
९१२१११	९	१९९२ मो
१०१११११	१०	२००२ मो

	१९९२	
११०११११	१	१९९३ मो
२९१११११	१	१९९४ मो
३८१११११	१	१९९५ मो
४७१११११	१	१९९६ मो
५६१११११	१	१९९७ मो
६५१११११	१	१९९८ मो
७४१११११	१	१९९९ मो
८३१११११	१	२००० मो
९२१११११	१	२००१ मो
१०११११११	१	२००२ मो

ઉલટણીના અંકનું તાત્પર્ય.

દાખલા તરીકે સાત જીવના ત્રિક સંયોગીના વિકલ્પની ઉલટણી લઈએ.

૧૧૫	૧	ગુ.	મા.	૧ લો.
૨૧૪	૨	×	૩ ÷ ૨	૩ જો.
૩૧૩	૩	×	૪ ÷ ૩	૬ છો.
૪૧૨	૪	×	૫ ÷ ૪	૧૦ મો.
૫૧૧	૫			૧૫ મો.
	૧૫			

પહેલા કોઠામાં જુદા જુદા પાંચ વિકલ્પો છે. ત્રીજા કોઠાના અંકોનો સરવાળો તે સંયોગીના વિકલ્પોની એકંદર સંખ્યા દર્શાવે છે. ત્રીજા કોઠાના ગુણક અંકો અને ચોથા કોઠાના ભાજક અંકોનો ઉપયોગ ગુણાકાર ભાગાકારમાં થઈ ચુક્યો છે, છેલ્લા કોઠામાં ૧-૩-૬-૧૦-૧૫ એ અંકો તેની પંક્તિના વિકલ્પનો નંબર દર્શાવે છે. અર્થાત્ '૧૧૫' એ પહેલો વિકલ્પ, '૨૧૪' એ ત્રીજો વિકલ્પ, '૩૧૩' એ છઠ્ઠો વિકલ્પ, '૪૧૨' એ દશમો વિકલ્પ અને '૫૧૧' એ પંદરમો વિકલ્પ. ત્રીજા કોઠાના અંકોથી ત્રીજી પણ એક વાત જણાય છે કે પંદર વિકલ્પમાં પાંચડાના અંતવાળો એક રૂપ છે. ચોગડાના અંતવાળા વે, ત્રગડાના અંતવાળા ત્રણ, ચગડાના અંતવાળા વે અને એકડાના અંતવાળા પાંચ રૂપ છે.

इति उलटणीया विकल्प नष्ट विधि.

अथ भांगानो नष्ट-विधि.

सात जीव सात ठेकाणे जाय तेनो ४०० मो भांगो केवो थाय एम कोई पूछे तो प्रथम सात जीव सात ठेकाणे जाय तेनी शुची करवी, सात ठामना असंयोगीनां पद ७ छे तेने सात जीवना असंयोगीनो विकल्प एक, तेनी साथे गुणतां ७ थाय, एम द्विकसंयोगीनां पद २१ तेने द्विकसंयोगीना विकल्प ६ नी साथे गुणतां १२६ थाय, ए वन्ने मळी १३३ थया । पछी त्रिक संयोगीनां पद ३५ ने त्रिकसंयोगीना विकल्प १५ नी साथे गुणतां ५२५ थाय ते वधी जाय छे अने जोईये छिये ४०० । हवे द्विक संयोगी सुधी १३३ थया छे, ते चारसोमांथी वाद करतां २६७ रह्या, ते त्रिक संयोगीमांथी काढवा; त्रिकसंयोगीनां पद ३५ थाय छे ते लखवां अने सात जीवना त्रिक संयोगीना विकल्प यंत्रथी जाणवा. पछी ३५ पद छे तेमां समश्रेणी शोधवी । समश्रेणी एटले जेटला ठामनां पद होय ते अंक ज्यां आवे त्यां समश्रेणी थाय । जेम सात ठामनां पद छे तेमां प्रथम सातनो अंक पांचमे पदे आवे माटे पांच पदनी समश्रेणी थइ । एम नवमे पदे सात आवे छे माटे नवपदनी समश्रेणी थइ । एम ज्यां ज्यां सातनो अंक आवे त्यां त्यां समश्रेणी थाय, तेने विकल्प साथे गुणवी । हवे अहिं १५ पदनी समश्रेणी थाय छ तेने विकल्प १५ नी साथे गुणतां २२५ थाय, ते २६७ मांथी वाद करतां ४२ रह्या, तेना माटे बीजी श्रेणी १५ पद पछी शोधवी रही. १९ में पदे सातनो अंक आवे छे माटे १९ पदनी श्रेणी थाय, पण तेमांथी १५ पद तो विकल्पनी साथे गुणाइ गया माटे ते वाद करतां ४ नी समश्रेणी थाय

તેને ૧૫ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૬૦ થાય, અને જોડ્યે છિયે ૪૨, માટે ચાર પદનો એક વિકલ્પ, એમ ચાર પદનો વીજો વિકલ્પ, એમ દશ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૪૦ થાય, તે ૪૨ માંથી વાદ કરતાં બે રહે । હવે શ્રેણી તો ચાર છે અને જોડ્યે છિયે તે, માટે ચારની શ્રેણીમાંથીજ વીજું પદ લેવું અને વિકલ્પ એક વધારવો, એટલે દશમાં એક ભેલવતાં ૧૧ મો વિકલ્પ આવે અને પદ ૧૫, પહેલી શ્રેણીના અને વીજી ચારની શ્રેણીમાંથી વીજું પદ નીકલ્યું એટલે ૧૭ મું પદ આવ્યું. તેનો યંત્ર—

૨	૩	૫	પદ ૧૭ મું
૧	૫	૧	વિ. ૧૧ મો

એમ સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ભાંગો ૪૦૦ મો નીકળ્યો. હવે સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ૧૦૦૦ મો ભાંગો કેવો છે એમ કોઈ પૂછે તો પ્રથમ શૂંચી કરવી, તેમાં અસંયોગીનાં પદ ૭ અને અસંયોગીનો વિકલ્પ ૧ તેને પરસ્પર ગુણતાં ૭ આવે, તેથી સાત જીવ સાત ઠામે જાય, તેના અસંયોગીના ૭ ભાંગા થયા, એમ દ્વિકસંયોગીના પદ ૨૧ ને દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પ છયે ગુણતાં ૧૨૬ ભાંગા દ્વિકસંયોગીના થયા. એમ પરસ્પર ગુણતાં ત્રિકસંયોગીના ૫૨૫ થયા, તેનો સરવાલો કરતાં ૬૫૮ થયા । હવે ચતુઃકસંયોગીના ૭૦૦ ભેલવતાં તો વધી જાય માટે ચતુઃકસંયોગીમાંથી ૧૦૦૦ મો ભાંગો કાઢવો । ત્રણસંયોગી મુથીના ૬૫૮ એક હજારમાંથી વાદ કરતાં ૩૪૨ શેષ વધ્યા તે ચતુઃકસંયોગીના ૭૦૦ છે તેમાંથી કાઢવા । હવે ચતુઃકસંયોગીના પદ ૩૫ થાય અને વિકલ્પ ૨૦ થાય તે લખવા—

अथ भांगानो नष्ट-विधि.

सात जीव सात ठेकाणे जाय तेनो ४०० मो भांगो केवो
 थाय एम कोई पूछे तो प्रथम सात जीव सात ठेकाणे जाय तेनी
 शुची करवी, सात ठामना असंयोगीनां पद ७ छे तेने
 सात जीवना असंयोगीनो विकल्प एक, तेनी साथे गुणतां
 ७ थाय, एम द्विकसंयोगीनां पद २१ तेने द्विकसंयोगीना
 विकल्प ६ नी साथे गुणतां १२६ थाय, ए वन्ने मळी
 १३३ थया । पछी त्रिक संयोगीनां पद ३५ ने त्रिकसं-
 योगीना विकल्प १५ नी साथे गुणतां ५२५ थाय ते वधी जाय
 छे अने जोईये छिये ४०० । हवे द्विक संयोगी सुधी १३३
 थया छे, ते चारसोमांथी वाद करतां २६७ रह्या, ते त्रिक संयो-
 गीमांथी काढवा, त्रिकसंयोगीनां पद ३५ थाय छे ते लखवां अने
 सात जीवना त्रिक संयोगीना विकल्प यंत्रथी जाणवा. पछी ३५
 पद छे तेषां समश्रेणी शोधवी । समश्रेणी एटले जेटला ठामनां
 पद होय ते अंक ज्यां आवे त्यां समश्रेणी थाय । जेम सात
 ठामनां पद छे तेमां प्रथम सातनो अंक पांचमे पदे आवे माटे
 पांच पदनी समश्रेणी थइ । एम नवमे पदे सात आवे छे माटे
 नवपदनी समश्रेणी थइ । एम ज्यां ज्यां सातनो अंक आवे त्यां
 त्यां समश्रेणी थाय, तेने विकल्प साथे गुणवी । हवे अहि १५
 पदनी समश्रेणी थाय छे तेने विकल्प १५ नी साथे गुणतां २२५
 थाय, ते २६७ मांथी वाद करतां ४२ रह्या, तेना माटे बीजी
 श्रेणी १५ पद पछी शोधवी रही. १९ में पदे सातनो अंक आवे
 छे माटे १९ पदनी श्रेणी थाय, पण तेमांथी १५ पद तो विक-
 ल्पनी साथे गुणाइ गया माटे ते वाद करतां ४ नी समश्रेणी थाय

તેને ૧૫ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૬૦ થાય, અને જોડ્યે છિયે ૪૨, માટે ચાર પદનો એક વિકલ્પ, એમ ચાર પદનો વીજો વિકલ્પ, એમ દશ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૪૦ થાય, તે ૪૨ માંથી વાદ કરતાં બે રહે । હવે શ્રેણી તો ચાર છે અને જોડ્યે છિયે તે, માટે ચારની શ્રેણીમાંથીજ વીજું પદ લેવું અને વિકલ્પ એક વધારવો, એટલે દશમાં એક ભેલવતાં ૧૧ મો વિકલ્પ આવે અને પદ ૧૫, પટેલી શ્રેણીના અને વીજી ચારની શ્રેણીમાંથી વીજું પદ નીકલ્યું એટલે ૧૭ મું પદ આવ્યું. તેનો યંત્ર—

૨	૩	૫	પદ ૧૭ મું
૧	૫	૧	વિ. ૧૧ મો

એમ સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ભાંગો ૪૦૦ મો નિકળ્યો. હવે સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ૧૦૦૦ મો ભાંગો કેવો છે એમ કોઈ પૂછે તો પ્રથમ શૂંચી કરવી, તેમાં અસંયોગીનાં પદ ૭ અને અસંયોગીનો વિકલ્પ ૧ તેને પરસ્પર ગુણતાં ૭ આવે, તેથી સાત જીવ સાત ઠામે જાય, તેના અસંયોગીના ૭ ભાંગા થયા, એમ દ્વિકસંયોગીના પદ ૨૧ ને દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પ છયે ગુણતાં ૧૨૬ ભાંગા દ્વિકસંયોગીના થયા. એમ પરસ્પર ગુણતાં ત્રિકસંયોગીના ૫૨૫ થયા, તેનો સરવાલો કરતાં ૬૫૮ થયા । હવે ચતુઃકસંયોગીના ૭૦૦ ભેલવતાં તો વધી જાય માટે ચતુઃકસંયોગીમાંથી ૧૦૦૦ મો ભાંગો કાઢવો । ત્રણસંયોગી સુધીના ૬૫૮ એક હજારમાંથી વાદ કરતાં ૩૪૨ શેષ વધ્યા તે ચતુઃકસંયોગીના ૭૦૦ છે તેમાંથી કાઢવા । હવે ચતુઃકસંયોગીના પદ ૩૫ થાય અને વિકલ્પ ૨૦ થાય તે લખવા—

अथ भांगानो नष्ट-विधि.

सात जीव सात ठेकाणे जाय तेनो ४०० मो भांगो केवो
थाय एम कोई पूछे तो प्रथम सात जीव सात ठेकाणे जाय तेनी
शुची करवी, सात ठामना असंयोगीनां पद ७ छे तेने
सात जीवना असंयोगीनो विकल्प एक, तेनी साथे गुणतां
७ थाय, एम द्विकसंयोगीनां पद २१ तेने द्विकसंयोगीना
विकल्प ६ नी साथे गुणतां १२६ थाय, ए वन्ने मळी
१३३ थया । पछी त्रिक संयोगीनां पद ३५ ने त्रिकसं-
योगीना विकल्प १५ नी साथे गुणतां ५२५ थाय ते वधी जाय
छे अने जोईये छिये ४०० । हवे द्विक संयोगी सुधी १३३
थया छे, ते चारसोमांथी वाद करतां २६७ रह्या, ते त्रिक संयो-
गीमांथी काढवा; त्रिकसंयोगीनां पद ३५ थाय छे ते लाखवां अने
सात जीवना त्रिक संयोगीना विकल्प यंत्रथी जाणवा. पछी ३५
पद छे तेमां समश्रेणी शोधवी । समश्रेणी एटले जेटला ठामनां
पद होय ते अंक ज्यां आवे त्यां समश्रेणी थाय । जेम सात
ठामनां पद छे तेमां प्रथम सातनो अंक पांचमे पदे आवे माटे
पांच पदनी समश्रेणी थइ । एम नवमे पदे सात आवे छे माटे
नवपदनी समश्रेणी थइ । एम ज्यां ज्यां सातनो अंक आवे त्यां
त्यां समश्रेणी थाय, तेने विकल्प साथे गुणवी । हवे अहिं १५
पदनी समश्रेणी थाय छे तेने विकल्प १५ नी साथे गुणतां २२५
थाय, ते २६७ मांथी वाद करतां ४२ रह्या, तेना माटे बीजी
श्रेणी १५ पद पछी शोधवी रही. १९ में पदे सातनो अंक आवे
छे माटे १९ पदनी श्रेणी थाय, पण तेमांथी १५ पद तो विक-
ल्पनी साथे गुणाइ गया माटे ते वाद करतां ४ नी समश्रेणी थाय

તેને ૧૫ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૬૦ થાય, અને જોડ્યે છિયે ૪૨, માટે ચાર પદનો એક વિકલ્પ, એમ ચાર પદનો વીજો વિકલ્પ, એમ દશ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૪૦ થાય, તે ૪૨ માંથી વાદ કરતાં બે રહે । હવે શ્રેણી તો ચાર છે અને જોડ્યે છિયે તે, માટે ચારની શ્રેણીમાંથીજ વીજું પદ લેયું અને વિકલ્પ એક વધારવો, એટલે દશમાં એક મેલવતાં ૧૧ મો વિકલ્પ આવે અને પદ ૧૫, પહેલી શ્રેણીના અને વીજી ચારની શ્રેણીમાંથી વીજું પદ નીકલ્યું એટલે ૧૭ મું પદ આવ્યું. તેનો યંત્ર—

૨	૩	૫	પદ ૧૭ મું
૧	૫	૧	વિ. ૧૧ મો

એમ સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ભાંગો ૪૦૦ મો નિકળ્યો. હવે સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ૧૦૦૦ મો ભાંગો કેવો છે એમ કોઈ પૂછે તો પ્રથમ શૂંચી કરવી, તેમાં અસંયોગીનાં પદ ૭ અને અસંયોગીનો વિકલ્પ ૧ તેને પરસ્પર ગુણતાં ૭ આવે, તેથી સાત જીવ સાત ઠામે જાય, તેના અસંયોગીના ૭ ભાંગા થયા, એમ દ્વિકસંયોગીના પદ ૨૧ ને દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પ છયે ગુણતાં ૧૨૬ ભાંગા દ્વિકસંયોગીના થયા. એમ પરસ્પર ગુણતાં ત્રિકસંયોગીના ૫૨૫ થયા, તેનો સરવાલો કરતાં ૬૫૮ થયા । હવે ચતુઃકસંયોગીના ૭૦૦ મેલવતાં તો વધી જાય માટે ચતુઃકસંયોગીમાંથી ૧૦૦૦ મો ભાંગો કાઢવો । ત્રણસંયોગી સુધીના ૬૫૮ એક હજારમાંથી વાદ કરતાં ૩૪૨ શેષ વધ્યા તે ચતુઃકસંયોગીના ૭૦૦ છે તેમાંથી કાઢવા । હવે ચતુઃકસંયોગીના પદ ૩૫ થાય અને વિકલ્પ ૨૦ થાય તે લખવા—

७ जीव ७ ठामे जाय तेनो १००० मां भांगो.

१	४	५	७	पद १८ मुं।
१	१	४	१	विलल्प ११ मां

हवे २४ जीव ७ ठामे जाय तेनो एक लाखमो भांगो
कहाडवानुं कोई पूछे तो प्रथम सूची करवी—

सात ठामना पदनों यंत्र.

भाजक.	२	३	४	५	६	७
७	२१	३५	३५	२१	७	१
गुणक	६	५	४	३	२	१

२४ जीवना विकल्पनों यंत्र.

गुणक.	२३	२२	२१	२०	१९	१८
१	२३	२५३	१७७१	८८५५	३३६४९	१००९४७
भाजक	१	२	३	४	५	६

२३ जीव ७ रामे जाय तेनी गुरीनी यंत्र-

	पद	विकल्प	भांजा
अमयोगीना	७	१	७
द्विकमयोगीना	२१	२३	४८३
त्रिकमयोगीना	३५	२५३	८८५५
चतुष्टमयोगीना	३५	१७७१	३१९८५
पंचमयोगीना	२१	८८५५	१८५९५५
छमयोगीना	७	३३८४१	२३५५४३
सातमयोगीना	१	१००९४७	१००९४७
	१२०	१४५४१५	५१३३७५

ए अमयोगीना भांजा ७, द्विकमयोगीना ४८३, त्रिकमयोगीना ८८५५, चतुष्टमयोगीना ३१९८५, पंचमयोगीना १८५९५५, छमयोगीना २३५५४३, सातमयोगीना १००९४७, येनां पांच योगीना येनवनां वर्षा जाय मांटे १८ पांच योगीनांनी भांजा एक व्याजमां काटवो, एक व्याजमां सातमयोगी गुरीना ७१३३० वाट कर्ना २८३७० वाट १८ पांच योगीनांनी काटस अने सप्तमयोगी गुरीना मांटे जाय योगीनां ११ व्याज —

પાંચ સંયોગીનાં પદ-૨૧

૧૨૩૪૫	૧૩૪૫૬
૧૨૩૪૬	૧૩૪૫૭
૧૨૩૪૭	૧૩૪૬૭
૧૨૩૫૬	૧૩૫૬૭
૧૨૩૫૭	૧૪૫૬૭
૧૨૩૬૭	૨૩૪૫૬
૧૨૪૫૬	૨૩૪૫૭
૧૨૪૫૭	૨૩૪૬૭
૧૨૪૬૭	૨૩૫૬૭
૧૨૫૬૭	૨૪૫૬૭
	૩૪૫૬૭

પૃ. ૨૧

વિકલ્પ ઘણા છે માટે લખ્યા નથી, પછી સમશ્રેણી ત્રીજે પદે આવે છે માટે ત્રણ પદની સમશ્રેણીને પાંચ સંયોગીના ૮૮૫૫ વિકલ્પથી ગુણતાં ૨૬૫૬૫ થાય, તેને ૨૮૬૭૦ માંથી વાદ કરતાં ૨૧૦૫ રહ્યા, પછી પાંચમે પદે સમશ્રેણી થાય. તેમાંથી ત્રણની શ્રેણીયે ગણાઈ ગયા માટે પાંચમાંથી ત્રણ વાદ કરતાં બે પદની શ્રેણીને ૧૦૫૨ વિકલ્પે ગુણતાં ૨૧૦૪ થાય, તે ૨૧૦૫ માંથી વાદ કરતાં શેષ એક વધે તો ચોથું પદ અને ૧૦૫૩ મો વિકલ્પ આવે. આ રીતે જે ભાંગો કાઢવો હોય તે કાઢવો.

૭ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૫૦૦ મો ભાંગો.

૨	૬	૭	ત્રિક સંયોગીનું પદ ૨૫ મું.
૧	૪	૨	વિકલ્પ ૭ મો.

७ जीव ७ ठामे जाय तेनो ५१२ मो भांगो.

३	४	५	त्रिकसंयोगीनुं पद २६ मुं.
१	२	४	विकल्प बीजो.

७ जीव ७ ठामे जाय तेनो ५६३ मो भांगो.

३	५	७	त्रिक संयोगीनुं पद ३० मुं.
२	२	३	विकल्प ५ मो.

७ जीव ७ ठामे जाय तेनो ६३५ मो भांगो.

४	६	७	त्रिकसंयोगीनुं पद ३४ मुं
१	४	२	विकल्प ७ मो

૭ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૩૦૦ મો ભાંગો.				
૩	૨	૬	૭	ચડકસંયોગીનું પદ ૩૩ મું.
૧	૧	૨	૩	વિકલ્પ વીજો

૭ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૫૦૦ મો ભાંગો.					
૧	૨	૫	૬	૭	૫ સંયોગીનું પદ ૧૦ મું
૧	૧	૨	૨	૧	વિ. ૭ મો.

૧૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૪૦૨૫ મો ભાંગો.				
૩	૪	૫	૬	૪ સંયોગીનું પદ ૩૧ મું.
૨	૨	૩	૩	વિ. ૨૫ મો.

૧૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૫૦૦૦ મો ભાંગો					
૧	૨	૩	૫	૭	પાંચ સંયોગીનું પદ ૫ મું
૨	૩	૩	૧	૧	વિકલ્પ ૧૧૩ મો

૧૦ જીવ ૭ ઠામે ઉપજે તેનો ૭૦૫૭ મો ભાંગો.						
૧	૨	૩	૪	૫	૬	છ સંયોગીનું પ્રથમપદ
૧	૧	૧	૨	૨	૩	વિકલ્પ ૮ મો

૧૦ જીવ ૧૦ ઠામે જાય તેનો ૫૦૦૦ મો ભાંગો.				
૧	૨	૪	૧૦	ચતુકસંયોગીનું પદ ૧૩ મું
૨	૧	૫	૨	વિકલ્પ ૩૮ મો

૧૨ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૧	૨	૪	૫	૭	પંચ સં. નું પદ ૮ મું.
૧	૨	૨	૩	૪	વિકલ્પ ૪૧ મો.

૧૨ જીવ ૧૨ ઠામે જાય તેનો ૩૭૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૧	૨	૩	૫	૬	૯	છ સંયોગીનું પદ ૩૧ મું.
૧	૨	૧	૫	૧	૨	વિકલ્પ ૧૯૯ મો

૧૩ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૪૦૦૦ મો ભાંગો.

૧	૨	૪	૫	૬	પંચ સંયોગીનું પદ ૭ મું
૧	૬	૧	૪	૧	વિકલ્પ ૩૮૧ મો,

૧૫ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૨૦૦૦૦ મો ભાંગો.					
૧	૨	૩	૫	૬	પંચ સંયોગીનું ૪ થું પદ
૬	૧	૧	૪	૩	વિકલ્પ ૩૮૬ મો

૧૫ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૩૮૦૦૦ મો ભાંગો.						
૧	૨	૩	૪	૫	૬	છસંયોગીનું પદ ૧ હું
૫	૨	૧	૧	૨	૪	વિકલ્પ ૩૭૭ મો

૧૬ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૫૦૦૦૦ મો ભાંગો.						
૧	૨	૩	૪	૫	૬	છ સં. પદ પ્રથમ.
૫	૧	૧	૪	૧	૪	વિકલ્પ ૭૦૭ મો

૨૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૫૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૧	૨	૩	૪	૫	પંચ સંયોગીનું પદ પહેલું.
૧	૨	૭	૭	૧	વિકલ્પ ૩૨૩૨ મો

૨૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૫૦૦૦૦ મો ભાંગો

૧	૨	૩	૪	૫	૭	છ સંયોગીનું પદ ૩ જું
૪	૨	૬	૧	૪	૩	વિકલ્પ ૫૦૪૨ મો

૨૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૨૦૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૨	૩	૪	૫	૬	૭	છ સંયોગીનું પદ ૭ મું.
૧	૧૨	૩	૧	૧	૨	વિકલ્પ ૮૫૩૦ મો.

૨૪ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ભાંગો ૧૦૦૦૦૦ મો.

૧	૨	૩	૫	૬	પંચ સંયોગીનું પદ ચોથું
૨	૫	૧	૭	૯	વિક. ૧૦૫૩ મો.

૨૪ જીવ ૨૪ ઠામે જાય તેનો ૧૯૫૧૪૫૫૧ મો ભાંગો.

૧	૨	૩	૫	૨૪	પંચ સં. નું પદ ૩૯ મું
૨	૧	૧	૩	૧૭	વિકલ્પ ૧૯ મો

૨૫ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૦૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૧	૨	૩	૪	૬	પંચ સંયોગીનું પદ બીજું
૪	૮	૨	૮	૩	વિકલ્પ ૬૩૩૦ મો

૨૫ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૬૦૦૦૦૦ મો ભાંગો

૨	૩	૪	૫	૬	૭	છસંયોગીનું પદ ૭ મું
૧૧	૫	૪	૨	૨	૧	વિકલ્પ ૪૦૮૧૯ મો

૫૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૫,૨૦૦૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૧	૨	૩	૪	૫	૭	છ સંયોગીનું પદ વીજું.
૯	૧	૭	૪	૨	૨૭	વિકલ્પ ૩૧૭૮૪ મો

૧૦૦ જીવ ૭ ઠામે જાય તેનો ૧૦૦૦૦૦૦ મો ભાંગો.

૨	૪	૭	ત્રિક સંયોગીનું પદ ૨૨ મું.
૨૪	૪૯	૩૭	વિકલ્પ ૧૯૧૫ મો.

આ સઘલા ઉદાહરણમાં પદ અને વિકલ્પ આપ્યા છે તે
ઉપરથી ભાંગાના પ્રસ્તારની રીત પ્રમાણે પ્રસ્તાર સ્વયં વનાવી લેવાં.
इति भांगानो नष्ट विधि.

પ્રકરણ ૬ ટું=ઉદ્દિષ્ટ.

॥ અથ પદના ઉદ્દિષ્ટ ॥

આઠ ઠામના ચક્રસંયોગીનું ૨૪૬૭ આ પદ કેટલામું છે એમ કોઈ પુછે તો ચક્રસંયોગીનું પહેલું પદ લખી તેના ઉપર પૂર્વોક્ત નષ્ટરીતિયે યંત્ર કરી, નષ્ટની રીતે પહેલા પદ ઉપર અંક ભરવા જેમકે ૩૫ ૨૦ ૧૦ ૪ | પછી છેલ્લા અંક ઉપર જે ૧ ૨ ૩ ૪ | ચોગડો છે તે પદના વીજા ત્રીજા અને ચોથા અંકમાં મેલવતાં '૧૬૭૮' આવું ૩૫ મું રૂપ થયું કેમકે ૪-૧૦-૨૦-નો સરવાલો કરતાં ૩૪ થયા ને. એક વધારાનું, પૂછેલ પદ વગડાની આદિનું છે માટે આ પછીનું છે, તેથી ૩૬ મું પદ લખી તેના ઉપર નષ્ટની રીતિયે અંક મુકવા. ૧૫ ૧૦ ૬ ૩ પછી છેલ્લો ત્રણનો અંક પદના છેલ્લા બે અંકમાં ૨ ૩ ૪ ૫

મેલવતાં ૨૩૭૮ આ ૪૫ મું રૂપ થાય. કેમકે ૩૫ પૂર્વના અને ત્રણ અને છ મેલવતાં ૪૪ અને એક વધારાનો એમ ૪૫ થયા. પછી પૂછેલ રૂપ ૨૪ ની આદિનું છે અને ૪૬ મું રૂપ પણ ૨૪ ની આદિનું આવે છે માટે તે પછી થોડાં રૂપ લખવાં '૨૪૫૬' આ ૪૬ મું રૂપ, '૨૪૫૭' એ ૪૭ મું, '૨૪૫૮' એ ૪૮ મું, '૨૪૬૭' એ ૪૯ મું પૂછેલ રૂપ આવ્યું એ રીતે ઉદ્દિષ્ટ કરી પૂછેલ રૂપનો અંક કાઢવો.

७ ठामना त्रिक संयोगीनुं '२ ३ ५' आ केडलामुं पद छे ?

२० १० ४

१६७

२ ३ ४ आ १६ मुं पद

१ २ ३

आ १५ मुं पद छे.

२ ३ ५ आ १७ मुं पद

७ ठामना चउक संयोगीनुं '२ ५ ६ ७' आ केडलामुं पद छे ?

१५ १० ६ ३

५ ४ ३ २

१ २ ३ ४

२ ३ ४ ५ आ २१ मुं पद

१ ५ ६ ७
आ २० मुं पद

२ ५ ६ ७ आ ३० मुं पद

८ ठामना चउक संयोगीनुं '१ ४ ६ ७' आ केडलामुं पद छे ?

३५ २० १० ४

१ ४ ५ ६ आ २६ मुं पद

१ २ ३ ४

१ ४ ५ ७ आ २३ मुं पद

१ २ ७ ८ आ १५ मुं पद

१ ४ ५ ८ आ २८ मुं पद

१५ १० ६ ३

१ ४ ६ ७ आ २९ मुं पद

१ ३ ४ ५ आ १६ मुं पद

१ ३ ७ ८ आ २५ मुं पद

इति पदोद्दिष्ट ।

॥ વિકલ્પના ઉદ્દિષ્ટ ॥

જે રૂપ પૂછ્યું હોય તેમાં પ્રથમ જે અંક હોય તેની હેઠે તેટલી વાર વમણા કરી લખવા, પછી વીજો અંક જે હોય તેની હેઠે પળ પહેલી પંક્તિમાં જે છેલ્લો અંક હોય તેને વમણા વમણા કરી તેટલી વાર લખવા । એમ જેટલા અંક હોય તેની હેઠે જે અંક હોય તેટલીવાર વમણા વમણા કરી લખવા, પછી હેઠે લખેલ અંકોની દરેક પંક્તિમાં પહેલો અને છેલ્લો અંક મુકી વાકીના અંકોનો સરવાલો કરી, જે આવે તે છેલ્લામાં છેલ્લો જે અંક હોય તેમાંથી વાદ કરવો, જે શેષ અંક રહે તે અંક પૂછેલ જીવની પતાકામાં જે સંયોગીના જેટલામ્ને સ્થાને હોય તે સંખ્યા પૂછેલ રૂપની સમજવી । જેમ સાત જીવનો '૨૧૨૨' આ કેટલામો વિકલ્પ છે ? તો '૨૧૨૨' આમાં પ્રથમ વગડો છે, માટે તેની હેઠે બે વાર વમણા કરી એક અને બે મુક્યા ૨ ૧ ૨ ૨ છે, પછી વીજો અંક એકડો છે,

૧ ૪ ૮ ૩૨

૨ ૧૬ ૬૪

માટે એકજવાર બેને વમણા કરી ચાર મુક્યા છે, પછી ત્રીજો વગડો છે, માટે ચારને બે વાર વમણા કરી આઠ ને શોલ મુક્યા છે, પછી ચોથો પળ વગડો છે, માટે શોલને બે વાર વમણા કરી ૩૨ અને ૬૪ તેની હેઠે મુક્યા છે । પછી પહેલી પંક્તિમાં પહેલો અને છેલ્લો મુકતાં વચ્ચે એકજ છે । ત્રીજી પંક્તિમાં તો બેજ અંક પહેલો અને છેલ્લો છે માટે વચ્ચે લેવાનું કાંઈ નથી । ત્રીજી પંક્તિમાં વચ્ચે આઠનો અંક છે તે લેવો, અને

ચોથી પંક્તિમાં વચ્ચેનો ૩૨ નો અંક લેવો, હવે ૧, ૮, ૩૨' એ ત્રણેનો સરવાલો કરતાં ૪૧ થયા, તે છેલ્લાં ૬૪ ના અંક-માંથી વાદ કરતાં ૨૩ રહ્યા. તે ૨૩ નો અંક ૭ જીવની પતા-કામાં ચણક સંયોગીને ૭ મેં સ્થાને છે, માટે '૨૧૨૨' એ ચણક સંયોગીનો ૭ મો વિકલ્પ છે, આ રીતથી પૂછેલ વિકલ્પની સંખ્યા કાઢવી ॥

છ જીવનો '૧૪૧' આ કેટલામો વિકલ્પ છે ?

૧	૪	૧	૩૨	૧૪૧ આ છ જી- વના ત્રિક સંયો- ગીનો ૭ મો વિકલ્પ.
૧	૨	૩૨	૧૪	
	૪		૧૮	
	૮			
	૧૬			

૭ જીવનો '૪૨૧' આ કેટલામો વિકલ્પ ?

૪	૨	૧	૬૪	૪૨૧ આ ૭ જીવનાં ત્રિક સંયોગીનો ૧૪ મો વિકલ્પ.
૧	૧૬	૬૪	૨૩	
૨	૩૨		૪૧	
૪				
૮				

७ जीवनों ११२२१ आ केटलामो विकल्प ?

१	१	२	२	१	६४
१	२	४	१६	६४	२०
					४४

४४ नो अंक पताकामां पंच संयोगीने ७ में स्थाने छे माटे ७ जीवना पांच संयोगीनो ७ मो विकल्पछे

छ जीवनों २२११ आ केटलामो विकल्प ?

२	२	१	१	३२
१	४	१६	३२	५
				२७
२	८			

२२११ आ छ जीवना चउक संयोगीनो ९ मो विकल्प.

७ जीवनों २१३१ आ केटलामो विकल्प ?

२	१	३	१	६४	२१३१ आ सात
१	४	८	६४	२५	जीवना चउक
२	१६	३९			
					संयोगीनो १३
					मो विकल्प.

૮ જીવનાં ૩૧૨૨ આ કેટલામાં વિકલ્પ?

૩	૧	૨	૨	૧૨૮	૩૧૨૨ આ આઠ જીવના
૧	૮	૧૬	૬૪	૮૩	ચતુક સંયોગીનાં ૧૬ માં
૨		૩૨	૧૨૮	૪૫	વિકલ્પ છે.
૪					

॥ ઇતિ વિકલ્પોદ્દિષ્ટ ॥

॥ અથ ભાંગાના ઉદ્દિષ્ટ ॥

જે ભાંગાનું રૂપ પૂછ્યું હોય તેમાં કેટલામું પદ અને કેટલામો વિકલ્પ છે તે વિચારી ધ્યાનમાં રાખવું, તે પદ જો પહેલી શ્રેણીમાંજ હોય તો તેને જેટલામો વિકલ્પ હોય તેની સાથે ગુણતાં જે અંક આવે તેટલામો ભાંગો સમજવો । તે ભાંગાનું પદ જો પહેલી શ્રેણી પૂરી થયા પછી વીજી શ્રેણીમાં હોય તો પહેલી શ્રેણીનાં જેટલાં પદ હોય તેને તે સંયોગીના જેટલા વિકલ્પ હોય તેટલાં ગુણતાં જે આવે તે સંખ્યા ધ્યાનમાં રાખવી, તે પછી વીજી શ્રેણીનાં જેટલાં પદ હોય તેને ભાંગામાં જેટલામો વિકલ્પ હોય તેટલાં ગુણી જે આવે તે આગલી સંખ્યામાં ભેલવતાં જે આવે તેટલામો ભાંગો સમજવો । કદાચિત્ વીજી શ્રેણીનું છેલ્લું પદ તે ન હોય અને એક વે ઓછાં હોય તો તે છેવટે આવેલી સંખ્યામાંથી વાદ કરતાં જે આવે તેટલામો ભાંગો કહેવો ।

ભાંગાનું પદ જો ત્રીજી શ્રેણીમાં હોય તો તે શ્રેણીનાં પદને સમગ્ર વિકલ્પે ગુણવા અને ત્રીજી શ્રેણીનાં જેટલાં પદ હોય તેને જેટલામો વિકલ્પ હોય તેની સાથે ગુણી જે આવે તેમાં આગલી સંખ્યા મેલવતાં જે આવે તેટલામો ભાંગો સમજવો । જેમ સાત જીવ સાત ઠામે જાય તેનો ત્રિક સંયોગીનો ‘ ૦૦૨૦૨૦૩ ’ આ કેટલામો ભાંગો છે એમ કોઈ પૂછે તો આમાં ત્રીજે પાંચમે અને સાતમે સ્થાને વિકલ્પ મુકેલ છે માટે ૩૫૭ આ ૩૦ મું પદ છે, અને ૨૨૩ આ પાંચમો વિકલ્પ છે, તો ત્રીશમા પદ સુધી અગિઆર શ્રેણી છે અને તેની આગલ દશ શ્રેણી સુધી ૨૮ પદ છે માટે ૨૮ ને ત્રિક સંયોગીના ૧૫ વિકલ્પની સાથે ગુણતાં ૪૨૦ થયા, પછી તે પદની અગિઆરમી શ્રેણી છે અને વિકલ્પ પાંચમો છે. માટે પાંચને વેચે ગુણતાં ૧૦ થયા તે આગલી સંખ્યામાં મેલવતાં ૪૩૦ થયા, માટે પૂછેલ ભાંગો ત્રિક સંયોગીનો ૪૩૦ મો છે અને અસંયોગી તથા દ્વિક સંયોગીના ૧૨૬ મેલવતાં ૫૬૩ મો ભાંગો થાય છે. એવી રીતે જે ભાંગો પૂછ્યો હોય તે કાઢી આપવો.

દશ જીવ સાત ઠામે જાય તેના ચડક સંયોગીનો ૦૦૨૨૩૩૦ આ કેટલામો ભાંગો છે ? આમાં ૩૪૫૬ આ ૩૧ મું પદ છે । હવે આગલ ૩૦ પદની શ્રેણીને ૧૦ જીવના ચડકસંયોગીના ૮૪ વિકલ્પે ગુણતાં ૨૫૨૦ થયા । ત્રીજી શ્રેણી તે પદની તેને ૨૨૩૩ એ ૨૫ મા વિકલ્પે ગુણતાં ૫૦ થયા, પણ ત્રીશપદની શ્રેણી પછી ત્રીશમે પદે શ્રેણી છે અને પૂછેલ ભાંગામાં ૩૧ મું પદ છે માટે ૫૦ માંથી એક ઘટાડી ૪૯ થયા તે આગલી સંખ્યામાં મેલવતાં ૨૫૬૯ થયા માટે તેટલામો ભાંગો ચડકસંયોગીનો થયો અને આગલા ત્રણ સંયોગીના ૧૪૫૬ મેલવતાં ૪૦૨૫ મો ભાંગો છે ।

દશ જીવ સાત ઠામે જાય તેના છસંયોગીનો '૧૧૧૨૨૩૦' આ કેટલામો ભાંગો છે ? આમાં ૧૨૩૪૫૬ આ પદ પહેલું છે અને વિકલ્પ આઠમો છે. હવે પહેલી શ્રેણી વે પદની છે તેને આઠે ગુણતાં ૧૬ થયા પછી પહેલી શ્રેણીનાં વે પદ છે અને પૂછેલ ભાંગામાં પહેલું પદ છે; માટે ૧૬ માંથી એક વાદ કરતાં છ સંયોગીનો ૧૫ મો ભાંગો છે અને આગલના પાંચ સંયોગીના ૭૦૪૨ મેલવતાં મૂલથી ૭૦૫૭ મો ભાંગો થાય છે ॥

॥ ઇતિ ભાંગાના ઉદ્દિષ્ટ ॥

પ્રકરણ ૭ મું=મેરુ.

॥ અથ પદના સંયોગી કાઢવાનો મેરુ-વિધિ ॥-

સંવેધ યંત્રથી જેમ પદના અસંયોગી દ્વિકસંયોગાદિ પ્રસ્તારની સંખ્યા નીકળે છે તેમ મેરુયંત્રથી પણ સંખ્યા નીકળે, તે મેરુયંત્ર આ પ્રમાણે વનાવવો । જેટલા ઠામનાં સંયોગી પદ જાણવાં હોય તેટલા ધાનાની પહેલી ડમી પંક્તિ કરવી, વીજી પંક્તિમાં ડપરનું એક ધાનું કમી કરવું, એમ એક એક ધાનું ડપરનું ઘટાડતાં એક ધાનાની છેલ્લી ડમી પંક્તિ કરવી, પહેલી પંક્તિમાં એકથી ઘડતા આંક લખી જવા, અને દરેક પંક્તિના પહેલા ધાનામાં એકઢા ભરી જવા, વચલા ધાનામાં જે ધાનો ભરવો હોય તેની ડપરના ધાનાનો અને ડપરની ઢાવી વાજુના ધાનાનો આંક મેલો કરી પ્રકૃત ધાનામાં મુકવો, એવી રીતે સઘઢાં ધાનાં પુરવાં । એકથી સાત ઠામના પદનો મેરુયંત્ર—

ભરવા, અને વીજી પંક્તિમાં પછાનુપુર્વીએ ઠામ વમળા આંક
 ભરવા, પ્રથમ પંક્તિના અંકો અન્ય એકઢાદિ પ્રસ્તારમાં કેટલા
 છે તે સૂચવે છે, ત્યારે વીજી પંક્તિના અંકો આઘ એકઢા વગડા
 આદિની સંખ્યા સૂચવે છે ।

સાત ઠામનાં પદના પ્રસ્તારના આઘન્ત અંક શોધક યંત્ર-

	એકઢા	વગડા	ત્રગડા	ચોગડા	પાંચઢા	છગડા	સાતઢા
અન્ય્યાંક	૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪
આઘંક	૬૪	૩૨	૧૬	૮	૪	૨	૧
	એકઢા	વગડા	ત્રગડા	ચોગડા	પાંચઢા	છગડા	સાતઢા

આ યંત્રનું રહસ્ય એ છે કે સાત ઠામના ૧૨૭ પદ
 પ્રસ્તારમાં અન્ય એકઢાવાલું એક રૂપ, અન્ય વગડાનાં ૨ યાવત્
 અન્ય સાતઢાનાં ૬૪ રૂપ છે, તેમજ આદિ એકઢાનાં ૬૪, આદિ
 વગડાનાં ૩૨ યાવત્ આદિ સાતઢાનું એક રૂપ છે । એ રીતે
 ગમે તેટલા ઠામના પ્રસ્તારના આઘન્ત અંક શોધવાને તેટલા
 તેટલા સ્થાનાનો યંત્ર વનાવી આઘન્ત અંકની સંખ્યા શોધવી ॥

જે ઠામના પ્રસ્તારના આઘંક જોવા હોય તે પંક્તિના અંકો તરફ ધ્યાન આપવું । દાખલા તરીકે છ ઠામના જોવા હોય તો છઠ્ઠી પંક્તિના આઢા સ્થાના ૩૨-૧૬-૮ વગેરે અંકો પ્રસ્તારમાં આદિ એકઢા વગઢા આદિ વાલા સ્થાનો સૂચવે છે ।

એકથી સાત ઠામ સુધીનો અન્ત્યાંક શોધક મેરુચંત્ર.

૧	૧						
૧	૨	૩					
૧	૨	૪	૭				
૧	૨	૪	૮	૧૬			
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૧		
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૩	
૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪	૧૨૭
એકઢા	વગઢા	ત્રગઢા	ચોગઢા	પાંચગઢા	છગઢા	સાતઢા	

જે ઠામના પ્રસ્તારના અન્ત્ય અંક જોવા હોય તે પંક્તિના આઠા ધાનાના અંકો જોવા । સાત ઠામના જોવા હોય તો ૧-૨-૪-૮-૧૬ યાવત્ ૬૪ આ અંકો સાત ઠામના ૧૨૭ પ્રસ્તારમાંના અન્ત્ય ઁકઢા વગઢાવાલા રૂપો સુચવે છે ।

॥ ઙ્તિ પઢના સંયોગી કાઢવાનો મેરુવિધિ ॥

॥ અથ વિકલ્પના મેરુ વિધિ ॥

જેટલા જીવનો મેરુ કરવો હોય તેટલી પંક્તિ મેરુને આકારે કરવી, પછી પહેલી પંક્તિમાં ઁક કોઠો કરવો, વીજી પંક્તિમાં વે કોઠા, ત્રીજીમાં ત્રણ, ઁમ ઁક ઁક કોઠો દરેક પંક્તિમાં વઢારવો, પછી પહેલા અને છેલ્લા કોઠામાં ઁકઢા મુકવા અને વચ્ચેના ઁાલી કોઠા ઉપરની પંક્તિના વવે અંકો શૃંઁલા-વંઢ ન્યાયે મેગા કરી ક્રમથી મરવા । પછી જે પંક્તિનો સરવાલો કરીઁ અને જે સંઁયા આવે તે જેટલામી પંક્તિ હોય તેટલા જીવના સર્વ વિકલ્પ સમજવા, તે પંક્તિના પહેલા કોઠામાં જે અંક હોય તે અસંયોગીના વિકલ્પ સમજવા । ઁમ વીજે કોઠે જે અંક હોય તેટલા વિકલ્પ ઢ્વિકસંયોગીના થાય, ત્રીજે કોઠે જે અંક હોય તેટલા વિકલ્પ ત્રિકં સંયોગીના સમજવા । ઁમ જેટલામે કોઠે જે અંક હોય તે તેટલા સંયોગીના વિકલ્પ સમજવા । ઁહવી રીતે જેટલા જીવનો મેરુ કરવો હોય તે કરવો ।

જે જીવના વિકલ્પના સંયોગી જોવા હોય તેટલામી
આડી પંક્તિમાં જોવું; છ જીવના જોવા હોય તો જુઓ છઠ્ઠી
પંક્તિ; તેમાં ૧-૬-૧૦ વગેરે અંકો છે તે છ જીવના અસંયોગી
દ્વિકસંયોગી આદિના કેટલા કેટલા વિકલ્પો થાય તે ઘટાવે છે ।

मेरु लखवानी बीजी रीत.

१										
१	१									
१	२	१								
१	३	३	१							
१	४	६	४	१						
१	५	१०	१०	५	१					
१	६	१५	२०	१५	६	१				
१	७	२१	३५	३५	२१	७	१			
१	८	२८	५६	७०	५६	२८	८	१		
१	९	३६	८४	१२६	१२६	८४	३६	९	१	

॥ અથ વિકલ્પનો આદ્યન્ત અંક શોધવાનો યંત્ર ॥

ઊમી વે પંક્તિ કરી તેમાં જેટલા જીવના વિકલ્પ હોય તેટલા સ્થાના કરવા, પહેલી પંક્તિમાં અનુક્રમે એકડા વગડા લખવા, વીજી પંક્તિમાં છેલ્લા વે સ્થાનામાં એકડા મુકવા, અને પછી પછાનુપૂર્વીએ એકથી ઠામ વમણા અંકો લખવા જેમકે સાત જીવના આદ્યન્ત અંક શોધક યંત્ર—

આદ્યન્ત	એકડા	વગડા	ત્રગડા	ચોગડા	પાંચડા	છગડા	સાતડા	૬૪
વિકલ્પ	૩૨	૧૬	૮	૪	૨	૧	૧	

વિકલ્પના પ્રસ્તારમાં પદની પેઠે આદ્યન્ત અંકની સંખ્યા જુદી જુદી થતી નથી કિન્તુ આદ્યંક જેટલાજ અંત્ય અંકના વિકલ્પ થાય છે. જેમ સાત જીવના વિકલ્પમાં આદિ એકડાવાળા ૩૨ રૂપ છે તેમ અન્ત્ય એકડાવાળા પણ ૩૨ છે ।

इति विकल्पना आद्यन्त अंक शोधक यंत्र विधि.

॥ અથ વિકલ્પનો આદ્યન્ત અંક શોધક મેરુવિધિ ॥

પૂર્વની માફક ઇષ્ટ વિકલ્પ જેટલા સ્થાનાવાળો મેરુયંત્ર બનાવી તેની દરેક પંક્તિના છેલ્લા વે સ્થાનામાં એકડા ભરવા. પછી પછાનુપૂર્વીએ ઠામ વમણા અંકોથી સ્વાલી કોઠા ભરવા । જેમકે—

૧	૧						
૨	૧	૧					
૩	૨	૧	૧				
૪	૪	૨	૧	૧			
૫	૮	૪	૨	૧	૧		
૬	૧૬	૮	૪	૨	૧	૧	
૭	૩૨	૧૬	૮	૪	૨	૧	૧
આઘંત	૬.	બ.	ગ.	ચો.	પાં.	છ.	સા.

॥ इति आद्यन्त अंकशोधक मेरु ॥

॥ अथ भांगानो मेरुविधि ॥

પૂર્વવત્ મેરુયંત્ર બનાવવો, જેટલા ઠામ હોય તેટલા ઉપી પંક્તિમાં સ્થાના કરવા, અને જેટલા જીવ હોય તેટલા છેલ્લી પંક્તિમાં આડા સ્થાના કરવા, પહેલી પંક્તિના ઉપા સ્થાનામાં અનુક્રમે એકથી ચડતા અંકો ભરવા, દરેક પંક્તિના છેલ્લા સ્થાનામાં તેની ઢાબી

વાજુના સર્વ સ્થાનાનો સરવાલો કરી એક ડમેરતાં જે અંક આવે તે મુકવો । વચલા સ્થાલી સ્થાનામાં તેના ઢાવા સ્થાનાનો અને તેની ઉપરના સ્થાનાનો અંક મેલવી લખવો । આ રીતે સર્વ સ્થાના ભરવા જેમકે—

સાત જીવના સાત ઠામનો મેરુ.

એક સ્થાન	૧						
બે સ્થાન	૨	૩					
ત્રણ સ્થાન	૩	૬	૧૦				
ચાર સ્થાન	૪	૧૦	૨૦	૩૫			
પાંચ સ્થાન	૫	૧૫	૩૫	૭૦	૧૨૬		
છ સ્થાન	૬	૨૧	૫૬	૧૨૬	૨૫૨	૪૬૨	
સાત સ્થાન	૭	૨૮	૮૪	૨૧૦	૪૬૨	૯૨૪	૧૭૧૬
	પ.	બે-	ત્ર.	ચા.	પાં.	છ.	સાતજીવ

જેટલા જીવના જેટલા સ્થાનકના ભાંગા જોવા હોય તે તેટલા જીવના તેટલા ઠામની પંક્તિમાં જોવું, જેમકે છ જીવ છ ઠામે જાય તો છ સ્થાનકની પંક્તિમાં છ જીવની સ્થામે ૪૬૨ નો અંક છે માટે ૪૬૨ ભાંગા થાય । છ જીવ સાત ઠામે જાય તો ૯૨૪ ભાંગા, સાત જીવ સાત ઠામે જાય તો ૧૭૧૬ ભાંગા થાય । તે મેરુ યંત્રમાં જોઈ લેવું ।

અથ ભાંગાના આદ્યન્ત અંક શોધક મેરુ યંત્ર ।

પૂર્વવત્ મેરુ વનાવી આદ્ય અંક શોધક મેરુના વધા છેલ્લા યાનામાં અને અંત્ય અંક શોધક મેરુના વધા પહેલા યાનામાં એકડા મુકવા । આદ્ય અંક શોધક મેરુના છેલ્લેથી વીજા યાનામાં અને અંત્ય અંક શોધક મેરુના પહેલેથી વીજા યાનામાં અનુક્રમે એકથી ચડતા આંક મુકવા । આદ્ય અંક શોધકના પહેલા યાનામાં અને અંત્ય અંક શોધક મેરુના છેલ્લા યાનામાં તેની જોડેના યાનાથી ડવલ અંક મુકવા । વાકીના યાની યાનામાં તેની ઉપરની પંક્તિનો એક જમણો યાનો એક ઉપરનો અને ડાબી વાજુના વધા યાનાના અંકનો સરવાલો કરી તે તે યાનામાં મુકવા । જેમકે—

भांगानो आय अंक शोधक मेरु.

१	१						
२	१	३					
६	३	१	१०				
२०	१०	४	१	३५			
७०	३५	१५	५	१	१२६		
२५२	१२६	५६	२१	६	१	४६२	
९२४	४६२	२१०	८४	२८	७	१	१७१६
एका- दि	बे.आ.	त्र. आ	चा. आ.	पं. आ	छ.आ	सा. आ.	

ભાંગાનો અન્ત્ય અંક શોધક મેરુ.

૧	૧						
૧	૨	૩					
૧	૩	૬	૧૦				
૧	૪	૧૦	૨૦	૩૫			
૧	૫	૧૫	૩૫	૭૦	૧૨૬		
૧	૬	૨૧	૫૬	૧૨૬	૨૫૨	૪૬૨	
૧	૭	૨૮	૮૪	૨૧૦	૪૬૨	૯૨૪	૧૭૧૬
પ.અં.	વે.અં.	ત્ર.અં.	ચા.અં.	પાં.અં.	છ.અં.	સા.અં.	

प्रकरण ८ मुं--पताका.

अथ पताकाकरणाविधि ।

जेटला जीवनी पताका करवी होय तो प्रथम आडी ओलीये वमणा वमणा आंक मांडवा । जेमके सात जीवनी पताका करवी छे तो प्रथम अंक आ रीते मांडवा-१-२-४-८-१६-३२-६४-पछी तेनी हेठे आडी ओलीये १ हेठे कांई पण आंक मांडवो नहीं, बगडानी हेठे एकडामां वेनो अंक भेलवतां ३ थाय ते मुकवो । तेनी हेठे एकडामां ४ भेलवतां ५ थाय ते मुकवो । तेनी हेठे एकडामां ८ भेलवतां ९ थाय ते मुकवो । तेनी हेठे एकडामां १६ भेलवतां १७ थाय ते मुकवो । तेनी हेठे एकडामां ३२ भेलवतां ३३ थाय ते मुकवो । हव जोइये छे ६४, ने एकडामां ६४ भेलवतां ६५ थाय ते आगला ३३ ना आंकनी हेठे मुकवानी जरूर नहीं । ए रीते द्विक संयोगीना ६ विकल्प थाय, पछी त्रीजी पंक्ति लेवी तेमां प्रथम ४ नो अंक छे ते ४ मां एकडो भेलवतां ५ थाय, ते ५ नो अंक बीजी पंक्तिमां आवी गयो छे माटे एकडावाली पंक्ति छोडी देवी । पछी बीजी पंक्ति लेवी । तेना २ नो अंक चारनी साथे भेलवतां ६ थाय ते ४ नी हेठे मुकवो. २ हेठे त्रण छे ते ४ नी साथे भेलवतां ७ थाय ते ६ नी हेठे मुकवो । पछी ४ नी साथे ५ भेलवतां ९ थाय ते आंक बीजी पंक्तिमां आवी गयो छे, माटे त्रीजी पंक्ति छोडी दई चौथी पंक्तिमां ८ नो अंक छे, ते ८ मांवे भेलवतां १० थाय ते पूर्वोक्त ७ ना हेठे मुकवो । ८ मां ३ भेलवतां ११ थाय, ते १० नी हेठे मुकवो । ८ मां ५ भेलवतां १३

થાય તે ૧૧ ની હેઠે મુકવો, ૮ માં ૯ ભેલવતાં ૧૭ થાય
 તે અંક વીજી પંક્તિમાં આવી ગયો છે માટે ચોથી પંક્તિ લેવી
 તેના ૧૬ માં ૨ ભેલવતાં ૧૮ થાય, તે ૧૩ ની હેઠે મુકવો ।
 ૧૬ માં ૩ ભેલવતાં ૧૯ થાય, તે ૧૮ ની હેઠે મુકવો,
 ૧૬ માં ૫ ભેલવતાં ૨૧ થાય, તે ૧૯ ની હેઠે મુકવો ।
 ૧૬ માં ૯ ભેલવતાં ૨૫ થાય, તે ૨૧ ની હેઠે મુકવો ।
 ૧૬ માં ૧૭ ભેલવતાં ૩૩ થાય, તે અંક વીજી પંક્તિમાં આવી
 ગયો છે, માટે પાંચમી પંક્તિ છોડી દેવી, પછી છઠ્ઠી પંક્તિમાં ૩૨
 નો અંક છે તેમાં એક ભેલવીયે તો ૩૩ થાય તે વીજી પંક્તિમાં
 આવી ગયો છે, માટે પ્રથમ પંક્તિ છોડી દઈ વીજી પંક્તિના વે
 સાથે ભેલવતાં ૩૪ થાય, તે ૨૬ ની હેઠે મુકવો । ૩૨ માં
 ૩ ભેલવતાં ૩૫ થાય, તે ૩૪ ની હેઠે મુકવો ૩૨ માં ૫
 ભેલવતાં ૩૭ થાય, તે ૩૬ હેઠે મુકવો । ૩૨ માં નવ ભેલવતાં
 ૪૧ થાય, તે ૩૭ ની હેઠે મુકવો । ૩૨ માં ૧૭ ભેલવતાં
 ૪૯ થાય, તે ૪૧ ની હેઠે મુકવો । ૩૨ માં ૩૩ ભેલવતાં
 ૬૫ થાય, ને જોડ્યે છે ૬૪ માટે ૬૫ મુકવાની જરૂર નથી ।
 હું ત્રિક સંયોગીના ૧૬ વિકલ્પ થયા । આ રીતે ચડક સંયોગી
 પંચ સંયોગી છસંયોગી સાત સંયોગી પ્રમુખની પતાકા એક એક
 અંકમાં એક એક અંક ભેલવતાં થાય છે તે પોતાની બુદ્ધિયે
 સમજી લેવી ।

१ जीवनी पताका. २ जीवनी पताका. त्रण जीवनी पताका.

१
१

१	२
१	१

१	२	४
१	३	१
	२	

चार जीवनी पताका.

५ जीवनी पताका.

१	२	४	८
१	३	६	१
	५	७	
	३	३	

१	२	४	८	१६
१	३	६	१२	१
	५	७	१४	
	९	१०	१५	
	४	११	४	
		१३		
		६		

छः जीवनी पताका.

१	२	४	८	१६	३२
१	३	६	१२	२४	१
	५	७	१४	२८	
	९	१०	१५	३०	
	११	११	२०	३१	
	१७	१३	२२		
	५	१८	२३	५	
		१९	२६		
		२१	२७		
		२५	२९		
		१०	१०		

આઠ જીવની પતાકા.

૧	૨	૪	૮	૧૬	૩૨	૬૪	૧૨૮
૧	૩	૬	૧૨	૨૪	૪૮	૯૬	૧
	૫	૭	૧૪	૨૮	૫૬	૧૧૨	
	૯	૧૦	૧૫	૩૦	૬૦	૧૨૦	
	૧૭	૧૧	૨૦	૩૧	૬૨	૧૨૪	
	૩૩	૧૩	૨૨	૪૦	૬૩	૧૨૬	
	૬૫	૧૮	૨૩	૪૪	૮૦	૧૨૭	

૭	૧૯	૨૬	૪૬	૮૮	૭
	૨૧	૨૭	૪૭	૯૨	
	૨૫	૨૯	૫૨	૯૪	
	૩૪	૩૬	૫૪	૯૫	
	૩૫	૩૮	૫૫	૧૦૪	
	૩૭	૩૯	૫૮	૧૦૮	
	૪૧	૪૨	૫૯	૧૧૦	
	૪૯	૪૩	૬૧	૧૧૧	
	૬૬	૪૫	૭૩	૧૧૬	
	૬૭	૫૦	૭૬	૧૧૮	
	૬૯	૫૧	૭૮	૧૧૯	

୧୩୯

୭୩	୫୩	୭୯	୧୨୨
୮୧	୫୭	୮୪	୧୨୩
୯୭	୬୮	୮୬	୧୨୫

୨୧

୭୦

୮୭

୨୧

୭୧

୯୦

୭୪

୯୧

୭୫

୯୩

୭୭

୧୦୦

୮୨

୧୦୨

୮୩

୧୦୩

୮୫

୧୦୬

୮୯

୧୦୭

୯୮

୧୦୯

୯୯

୧୧୪

୧୦୧

୧୧୫

୧୦୫

୧୧୭

୧୧୩

୧୨୧

୩୫

୩୫

પતાકાનું રહસ્ય.

વિકલ્પના ઉદ્દિષ્ટનું અનુસંધાન પતાકાની સાથે છે. ઉદ્દિષ્ટમાં છેકેલા અંકોનો સરવાળો વિકલ્પની સર્વ સંખ્યામાંથી વાદ કરતાં જે અંક રહે તે પતાકામાં જોવાય છે. તે અંક પતાકામાં જે સ્થાને હોય તે સંયોગીનો તેટલામો વિકલ્પ ઉદ્દિષ્ટના ફલ તરીકે કહી શકાય. વિકલ્પના સંયોગીની સંખ્યા તથા સર્વ સંખ્યા પણ પતાકાથી જણાય છે. આં વે પ્રયોજન પતાકાનાં છે.

પ્રકરણ ૧ મું--મર્કટી.

અથ ગંગીયા સારણિ (મર્કટી) કરણવિધિ ।

જેટલા જીવ અને જેટલા ઠામની સારણી કરવી હોય તે પ્રમાણે યંત્ર વનાવવો પણ તેમાં જેટલા જીવ હોય તેટલા આડા કોઠા કરવા અને જેટલા ઠામ હોય તેમાં એક વધારી ઉભા કોઠા કરવા, આડી પહેલી પંક્તિ અને ઉભી પહેલી પંક્તિના સર્વ કોઠામાં એકઠા મુકવા, ખાલી કોઠામાં પહેલો જે કોઠો ખાલી છે તેના ઉપરનો અંક અને તેની ડાબી વાજુનો અંક એ વન્ને ભેગા કરી તે ખાલી જગ્યામાં લખવો । તેની દેડેના ખાલી કોઠામાં પણ ઉપરનો અંક અને તેની ડાબી વાજુનો અંક ભેગા કરી લખવા, એમ જેટલા ખાલી કોઠા હોય તે ખાલી કોઠા ઉપરનો અંક અને તેની ડાબી વાજુનો અંક એ વન્ને ભેગા કરી ખાલી કોઠા સર્વ ભરવા । જેમ ૭ જીવ ૭ ઠામે જાય તેની ગંગીયા સારણી કરવી હોય તો આડા કોઠા સાત કરવા અને ઉભા કોઠા આઠ કરવા તે આવી રીતે—

૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧	૩	૬	૧૦	૧૫	૨૧	૨૮
૧	૪	૧૦	૨૦	૩૫	૫૬	૮૪
૧	૫	૧૫	૩૫	૭૦	૧૨૬	૨૧૦
૧	૬	૨૧	૫૬	૧૨૬	૨૫૨	૪૬૨
૧	૭	૨૮	૮૪	૨૧૦	૪૬૨	૯૨૪
૧	૮	૩૬	૧૨૦	૩૩૦	૭૯૨	૧૭૧૬

સારણી અથવા મર્કટીનું તાત્પર્ય એ છે કે સાત જીવના ભાંગાની સંખ્યા કાઢવી હોય તો વીજી પંક્તિમાં સાતનો અંક છેલ્લા કોઠામાં છે માટે તે છેલ્લી પંક્તિમાં ૭ નો જે અંક છે, તે ૭ જીવ એક ઝામે જાય તેના ભાંગાની સંખ્યા છે । પછી તેની હેઠે અઠ્યાવીસની સંખ્યા છે, તે સાત જીવે વે ઠામે જાય તેના ભાંગાની સંખ્યા છે । એમ ૭ જીવ ૭ ઠામે જાય તેના ભાંગાની સંખ્યા ૧૭૧૬ છે । એમ છ જીવના પણ સમજવા । જેમ છ જીવ

એક ઠામે જાય તેના ૬ ભાંગા, બે ઠામે જાય તેના ૨૧, ત્રણ ઠામે જાય તેના ૫૬, ચાર ઠામે જાય તેના ૧૨૬, પાંચ ઠામે જાય તેના ૨૫૨, છ ઠામે જાય તેના ૪૬૨ અને ૭ ઠામે જાય તેના ૭૯૨ ભાંગા થાય । એમ જે ભાંગાની સંખ્યા કાઢવી હોય તે સારણીથી સમજવી । વલી આ યંત્રમાંથી અસંયોગાદિક પદની સંખ્યા પણ નીકલે છે । જેમ ૭ ઠામનાં અસંયોગાદિક પદ કાઢવાં હોય તો પ્રથમ ૭ નો અંક છે તે ૭ ઠામના અસંયોગી પદની સંખ્યા છે, સાતની ડાબી વાજુની હેઠેનો જે ૨૧ નો અંક છે તે ૭ ઠામના દ્વિક સંયોગીનો સમજવો । ૨૧ ની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે ૩૬ નો અંક છે તે ત્રિક સંયોગીનાં પદ સમજવાં, ૩૬ ની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે વીજો ૩૫ નો અંક છે તે ચૌકસંયોગીનાં પદ સમજવાં, ૩૬ ની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે ૨૧ નો અંક છે તે પંચ સંયોગીનાં પદ સમજવાં । ૨૧ ની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે સાતનો અંક છે તે છ સંયોગીનાં પદ સમજવાં । ૭ ની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે એકનો અંક છે તે સાત સંયોગીનાં પદ સમજવાં । એમ જેટલા ઠામનાં અસંયોગાદિક પદ કાઢવાં હોય તે આવી રીતે કાઢવાં ।

વલી આમાંથી જીવના અસંયોગાદિક વિકલ્પ કાઢવા હોય તો પણ નીકલે છે । જેમ છ જીવના અસંયોગાદિક વિકલ્પ કાઢવા છે તો વીજી પંક્તિમાં જે છનો અંક છે તેના ઉપર એકનો અંક છે તે છ જીવના અસંયોગીનો વિકલ્પ છે । એકડાની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે પાંચનો અંક છે તે દ્વિકસંયોગીના વિકલ્પ છે. પાંચની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે દશનો અંક છે, તે ત્રિક સંયોગીના વિકલ્પ સમજવા । દશની ડાબી વાજુના કોઠાની હેઠે દશનો અંક છે તે ચૌક સંયોગીના વિકલ્પ સમજવા । દશની

ઢાવી વાજુના કોઠાની હેઠે પાંચ છે તે પાંચ સંયોગીના વિકલ્પ સમજવા । પાંચની ઢાવી વાજુના કોઠાની હેઠે એક છે તે છ જીવના છ સંયોગીના વિકલ્પ છે । એ સર્વ થઈને ૩૨ થયા । એ રીતે ભાંગા અસંયોગાદિક પદ અને અસંયોગાદિક વિકલ્પ કાઢવા ।

૧૦ જીવ ૧૦ ઠામે જાય તેની સારણિ—મર્કટી.

૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૩	૬	૧૦	૧૫	૨૧	૨૮	૩૬	૪૫	૫૫
૪	૧૦	૨૦	૩૫	૫૬	૮૪	૧૨૦	૧૬૫	૨૨૦
૫	૧૫	૩૫	૭૦	૧૨૬	૨૧૦	૩૩૦	૪૯૫	૭૧૫
૬	૨૧	૫૬	૧૨૬	૨૫૨	૪૬૨	૭૯૨	૧૨૮૭	૨૦૦૨
૭	૨૮	૮૪	૨૧૦	૪૬૨	૯૨૪	૧૭૧૬	૩૦૦૩	૫૦૦૫
૮	૩૬	૧૨૦	૩૩૦	૭૯૨	૧૭૧૬	૩૪૩૨	૬૪૩૫	૧૧૪૪૦
૯	૪૫	૧૬૫	૪૯૫	૧૨૮૭	૩૦૦૩	૬૪૩૫	૧૨૮૭૦	૨૪૩૧૦
૧૦	૫૫	૨૨૦	૭૧૫	૨૦૦૨	૫૦૦૫	૧૧૪૪૦	૨૪૩૧૦	૪૮૬૨૦
૧૧	૬૬	૨૮૬	૧૦૦૧	૩૦૦૩	૮૦૦૮	૧૯૪૪૮	૪૩૬૫૮	૯૨૩૯૮

१५ जीव १० ठामे जाय तेनी सारणि-मर्कटी.

१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१	३	६	१०	१५	२१	२८	३६	४५	५५	६६	७८	९१	१०५	१२०
१	४	१०	२०	३५	५६	८४	१२०	१६५	२२०	२८६	३६४	४५५	५६०	६८०
१	५	१५	३५	७०	१२६	२१०	३३०	४९५	७१५	१००१	१३६५	१८२०	२३८०	३०६०
१	६	२१	५६	१२६	२५२	४६२	७९२	१२८७	२००२	३००३	४३६८	६१८८	८५६८	११६२८
१	७	२८	८४	२१०	४६२	९२४	१७१६	३००३	५००५	८००८	१२३७६	१८५६४	२७१३२	३८६६०
१	८	३६	१२०	३३०	७९२	१७१६	३४३२	६४३५	११४४०	१९४४८	३१८२४	५०३८८	७५५२०	११६२८०
१	९	४५	१६५	४९५	१२८७	३००३	६४३५	१२८७०	२४३१०	४३६५८	७५५८२	१२५९७०	२०३४९०	३१९७७०
१	१०	५५	२२०	७१५	२००२	५००५	११४४०	२४३१०	४८६२०	९२३७८	१६७९६०	२९३९३०	४९७४२०	८१७१९०
१	११	६६	२८६	१००१	३००३	८००८	१९४४८	४३७५८	९२३७८	१८४७५६	३५२७१६	६४६६४६	११४४०६६	१९६१२५६

[illegible]

੦੦੭੬੪੩	੦੦੬੦੭੬	੬੦੪੩੬੬	੬੪੪੪੬੬	੬੬੪੦੭੬
੦੦੪੬੭੬	੪੪੪੬੬੬	੬੬੪੦੦੪	੬੪੪੬੬੬	੬੪੪੬੬੪
੬੦੪੬੬੬	੬੬੬੬੬੬	੬੬੬੬੬੬	੬੬੬੬੬੬	੬੦੪੬੬੬
੪੪੪੪੪	੪੪੬੬੬	੪੪੪੪੪	੪੬੬੪੪	੪੬੬੪੬
੦੬੪੬੬	੦੬੬੬੬	੦੬੬੬੬	੪੬੬੬	੪੬੬੪
੦੬੬	੦੪੬੬	੪੬੬੬	੬੪੬੬	੪੬੬੬
੦੬	੪੬੬	੪੬੬	੬੬੬	੪੬੬
੬	੬	੬	੬	੬

ગ્રંથ ૨ જો.

૧ શ્રાવકવ્રતભંગદીપિકા ।

નમન કરી મહાવીરને પ્રણમી સદ્ગુરુપાય ।

શ્રાવકવ્રતભંગદીપિકા રચવાને ચિત્ત ચ્હાય ॥૧॥

વિકલ્પ પદને સૂચિકા સિદ્ધભાંગા પ્રસ્તાર ।

નષ્ટ અને ઉદ્દિષ્ટ એ ષટ્ પ્રકરણ છે સાર ॥૨॥

પ્રકરણ ૧ લું. વિકલ્પ

ભંગીઓના સંયોગને વિકલ્પ કહેવાય છે । ભંગીઓ પાંચ છે, તેમાં ષટ્ (છ) ભંગી અને નવભંગી, એ બે મૂલ ભંગી છે, અને એક-વીશભંગી ઓગણપચાસભંગી તથા ૧૪૭ ભંગી એ ત્રણ ઉત્તર ભંગી કહેવાય છે ।

ષટ્ભંગીનું સ્વરૂપ.

શ્રાવક--ગૃહસ્થાશ્રમી અનુમોદનનો ત્યાગ ન કરી શકે તેથી વધારેમાં વધારે તે બે કરણ અને ત્રણ યોગે વ્રત ધારી શકે, પણ કોઈ વ્રત વળી બે કરણ અને બેયોગે, કોઈ એક કરણ ને ત્રણ યોગે, કોઈ એક કરણને બે યોગે, અને કોઈ એક કરણ ને એક યોગે આદરે । એટલે કે-- દુવિહં તિવિદેહં ૧, દુવિહં દુવિદેહં ૨, દુવિહં એગવિદેહં ૩, એગવિહં તિવિદેહં ૪, એગવિહં દુવિદેહં ૫, એગવિહં એગવિદેહં ૬, એ છ ભાંગે વ્રત આદરે । આ છ ભાંગા એજ ષટ્ભંગી । શ્રાવક સંધારો કરે ત્યારે અનુમો-

दननो पण त्याग करे, माटे अनुमोदनना त्रण भांगा--तिविहं
तिविहेणं १, तिविहं दुविहेणं २, तिविहं एगविहेणं ३ ए त्रण
उक्त षट्भंगीमां उमेरवाथी नवभंगी थाय ।

षट्भंगीना उत्तरभांगा करवाथी एकवीश भंगी थाय छे ते
नीचे प्रमाणे—

षट्भंगीनो पहेलो भांगो—दुविहं तिविहेणं न करेमि न कार-
वेमि मणसा वयसा कायसा, एमां विकल्प उठता नथी माटे एनो
उत्तरभांगो एकज रहे । बीजो भांगो—दुविहं दुविहेणं, एना उत्तर
भांगा त्रण थाय ते न करेमि न कारवेमि मणसा वयसा १, न
करेमि न कारवेमि मणसा कायसा २, न करेमि न कारवेमि
वयसा कायसा ३ । त्रीजो भांगो—दुविहं एगविहेणं, एना उत्तर-
भांगा त्रण—न करेमि न कारवेमि मणसा १, न करेमि न कार-
वेमि वयसा २, न करेमि न कारवेमि कायसा ३ । चोथो भांगो—
एगविहे तिविहेणं, एना उत्तरभांगा वे—न करेमि मणसा वयसा
कायसा १, न कारवेमि मणसा वयसा कायसा २ । पांचमो भांगो
एगविहं दुविहेणं, एना उत्तरभांगा ६ न करेमि मणसा वयसा १,
न करेमि मणसा कायसा २, न करेमि वयसा कायसा ३, न कार-
वेमि मणसा वयसा ४, न कारवेमि मणसा कायसा ५, न कार-
वेमि वयसा कायसा ६ । छठो भांगो—एगविहं एगविहेणं, एना
उत्तरभांगा ६ न करेमि मणसा १, न करेमि वयसा २, न करेमि
कायसा ३, न कारवेमि मणसा ४, न कारवेमि वयसा ५ न
कारवेमि कायसा ६ । एवी रीते षट्भंगीना उत्तरभांगा २१ थाय,
एज एकवीशभंगी कहेवाय छे ।

ષટ્ભંગી અને એકવીશ ભંગીનો યંત્ર.

ષટ્ભંગી.	કરુણ	યોગ	ઉત્તરભાંગા. ૨૧
કુ. તિ. ૧	૨	૩	૧
કુ. કુ. ૨	૨	૨	૩
કુ. ઇ. ૩	૨	૧	૩
ઇ. તિ. ૪	૧	૩	૨
ઇ. કુ. ૫	૧	૨	૬
ઇ. ઇ. ૬	૧	૧	૬

આ પાંચે ભંગીનો વિકલ્પના પ્રસ્તારમાં ઉપયોગ થાય છે અને તે વિકલ્પોના અસંયોગ દ્વિકસંયોગાદિકની સંખ્યા જાણવા માટે દેવકુલિકામાં પણ તેનો ઉપયોગ થાય છે. એક એક ભંગીની એક એક દેવકુલિકા થવાથી ઊક્ત પાંચભંગીની પાંચ દેવકુલિકા થાય છે. અર્થાત્ દેવકુલિકા, સિદ્ધિભાંગા અને વિકલ્પના પ્રસ્તારમાં પ્રકૃત ભંગીઓનો ઉપયોગ દેવાથી તેનું સ્વરૂપ વરાવર મગજમાં ઠસાવવું જોઈએ.

નવભંગીના ઉત્તરભાંગા કુલ ૪૯ ભંગી થાય છે તે પ્રમાણે-નવ ભંગીનો પહેલો ભાગ-વિવિધં તિવિહેણં, તેનો

भांगो पण एकज-न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा वयसा कायसा । बीजो भांगो तिविहं दुविहेणं तेना उत्तर भांगा त्रण-न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा वयसा १, न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा कायसा २, न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि वयसा कायसा ३ । त्रीजो भांगो-तिविहं एगविहेणं तेना उत्तर भांगा ३-न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा १, न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि वयसा २ । न करेमि न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि कायसा ३ । चौथो भांगो-दुविहं तिविहेणं तेना उत्तर भांगा ३-न करेमि न कारवेमि मणसा वयसा कायसा १, न करेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा वयसा कायसा २, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा वयसा कायसा ३ । पांचमो भांगो-दुविहं दुविहेणं तेना उत्तर भांगा ९-न करेमि न कारवेमि मणसा वयसा १, न करेमि न कारवेमि मणसा कायसा २, न करेमि न कारवेमि वयसा कायसा ३, न करेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा वयसा ४, न करेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा कायसा ५, न करेमि करंतं नाणुजाणामि वयसा कायसा ६, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा वयसा ७, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा कायसा ८, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि वयसा कायसा ९ । छठो भांगो-दुविहं एगविहेणं तेना उत्तर भांगा ९-न करेमि न कारवेमि मणसा १, न करेमि न कारवेमि वयसा २, न करेमि न कारवेमि कायसा ३, न करेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा ४, न करेमि करंतं नाणुजाणामि वयसा ५, न करेमि करंतं नाणुजाणामि कायसा ६, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि मणसा ७, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि वयसा ८, न कारवेमि करंतं नाणुजाणामि कायसा ९ । सातमो भांगो-एगविहं तिविहेणं तेना उत्तर भांगा ३-न करेमि मणसा

વયસા કાયસા ૧, ન કારવેમિ મળસા વયસા કાયસા ૨ ।
 કરંતં નાણુજાણામિ મળસા વયસા કાયસા ૩ । આ-
 ઠમો ખાંગો--એગવિહં દુવિહેણં તેના ઉત્તર ખાંગા ૯--ન કરેમિ
 મળસા વયસા ૧, ન કરેમિ મળસા કાયસા ૨, ન કરેમિ વયસા
 કાયસા ૩, ન કારવેમિ મળસા વયસા ૪, ન કારવેમિ મળસા
 કાયસા ૫, ન કારવેમિ વયસા કાયસા ૬, કરંતં નાણુજાણામિ
 મળસા વયસા ૭, કરંતં નાણુજાણામિ મળસા કાયસા ૮, કરંતં
 નાણુજાણામિ વયસા કાયસા ૯ । નવમો ખાંગો--એગવિહં એગ-
 વિહેણં તેના ઉતર ખાંગા ૯--ન કરેમિ મળસા ૧, ન કરેમિ વયસા
 ૨, ન કરેમિ કાયસા ૩, ન કારવેમિ મળસા ૪, ન કારવેમિ
 વયસા ૫, ન કારવેમિ કાયસા ૬, કરંતં નાણુજાણામિ મળસા
 ૭, કરંતં નાણુજાણામિ વયસા ૮, કરંતં નાણુજાણામિ કાયસા ૯ ॥

એ નવખંગીના ૪૯ ખાંગા થયા, તેને મૂત મવિષ્ય અને વર્ત-
 માન એ ત્રણ કાલે ગુણવાથી ૧૪૭ થાય; એજ ૧૪૭ ખંગી છે ।

નવખંગી તથા ૪૯ ખંગીનો યંત્ર.

નવખંગી	કરણ-	યોગ	ઉત્તરખાંગા ૪૯
તિ. તિ. ૧	૩	૩	૧
તિ. દુ. ૨	૩	૨	૩
તિ. પ. ૩	૩	૧	૩
દુ. તિ. ૪	૨	૩	૩
દુ. દુ. ૫	૨	૨	૯
દુ. પ. ૬	૨	૧	૯
પ. તિ. ૭	૧	૩	૩
પ. દુ. ૮	૧	૨	૯
પ. પ. ૯	૧	૧	૯

१४७ भंगीनो यंत्र.

भू. का.	व. का.	भ. का.
४९	४९	४९

षट्भंगी आदिने असंयोगी द्विकसंयोगादिरूपे विस्तारवाथी जे विकल्प थाय छे ते आ प्रमाणे—

षट्भंगीना असंयोगी छ विकल्प थाय, तेने छए गुणवाथी द्विकसंयोगीना '३६' विकल्प थाय, तेने छए गुणवाथी त्रिकसंयोगीना '२१६' विकल्प थाय । एम उत्तरोत्तर छए छए गुणतां उत्तरोत्तर संयोगना विकल्प थाय । नवभंगीना विकल्प काढवा होय तो उत्तरोत्तर नवे गुणवा । एम ज एकवीस आदि भंगीमां पण जाणवुं । व्रत बार छे माटे बार संयोगी सुधी आवी रीते उत्तरोत्तर विकल्प काढवा । उदाहरण तरीके षट्भंगीना विकल्पोनो प्रस्तार अहिं लखवामां आवे छे—

असं. ६	द्विक सं. ३६	२४	४३
		२५	४४
१	११	२६	४५
२	१२	३१	४६
३	१३	३२	५१
४	१४	३३	५२
५	१५	३४	५३
६	१६	३५	५४
	२१	३६	५५
एवं ६	२२	४१	५६
	२३	४२	६१

६२	१४२	२३४	३२६
६३	१४३	२३५	३३१
६४	१४४	२३६	३३२
६५	१४५	२४१	३३३
६६	१४६	२४२	३३४

कुल ३६

त्रिक सं. २१६
विकल्प.

	१५१	२४३	३३५
	१५२	२४४	३३६
	१५३	२४५	३४१
	१५४	२४६	३४२
	१५५	२५१	३४३
	१५६	२५२	३४४
	१६१	२५३	३४५
	१६२	२५४	३४६
१११	१६३	२५५	३५१
११२	१६४	२५६	३५२
११३	१६५	२६१	३५३
११४	१६६	२६२	३५४
११५	२११	२६३	३५५
११६	२१२	२६४	३५६
१२१	२१३	२६५	३६१
१२२	२१४	२६६	३६२
१२३	२१५	३११	३६३
१२४	२१६	३१२	३६४
१२५	२२१	३१३	३६५
१२६	२२२	३१४	३६६
१३१	२२३	३१५	४११
१३२	२२४	३१६	४१२
१३३	२२५	३२१	४१३
१३४	२२६	३२२	४१४
१३५	२३१	३२३	४१५
१३६	२३२	३२४	४१६
१४१	२३३	३२५	४२१

४२२	५१४	५६५	६६१
४२३	५१५	५६६	६६२
४२४	५१६	६११	६६३
४२५	५२१	६१२	६६४
४२६	५२२	६१३	६६५
४३१	५२३	६१४	६६६
४३२	५२४	६१५	
४३३	५२५	६१६	
४३४	५२६	६२१	
४३५		६२२	
४३६	५३१	६२३	
४४१	५३२	६२४	
४४२	५३३	६२५	
४४३	५३४	६२६	
४४४	५३५	६३१	
४४५	५३६	६३२	
४४६	५४१	६३३	
४५१	५४२	६३४	
४५२	५४३	६३५	
४५३	५४४	६३६	
४५४	५४५	६४१	
४५५	५४६	६४२	
४५६	५५१	६४३	
४६१	५५२	६४४	
४६२	५५३	६४५	
४६३	५५४	६४६	
४६४	५५५	६५१	
४६५	५५६	६५२	
४६६	५६१	६५३	
५११	५६२	६५४	
५१२	५६३	६५५	
५१३	५६४	६५६	

कुल २१६

चोक संयोगीना
१२०६ वि०

११११	
१११६	६
११६६	३६
१२६६	३६
१३६६	३६
१४६६	३६
१५६६	३६
१६६६	३६
२६६६	२१६
३६६६	२१६
४६६६	२१६
५६६६	२१६
६६६६	२१६

कुल १२९६

પંચ સંયોગીના ૭૭૭૬

૫૬૬૬૬૬
૬૬૬૬૬૬

૭૭૭૬
૭૭૭૬

૧૧૧૧૧

કુલ ૪૬૬૫૬

૧૧૧૧૬

૬

૧૧૧૬૬

૩૬

૧૧૬૬૬

૨૧૬

૧૬૬૬૬

૧૨૯૬

૨૬૬૬૬

૧૨૯૬

૩૬૬૬૬

૧૨૯૬

૪૬૬૬૬

૧૨૯૬

૫૬૬૬૬

૧૨૯૬

૬૬૬૬૬

૧૨૯૬

કુલ ૭૭૭૬

સાત સંયોગીના ૨૭૯૯૩૬

૧૧૧૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૧૬

૬

૧૧૧૧૧૬૬

૩૬

૧૧૧૧૬૬૬

૨૧૬

૧૧૧૬૬૬૬

૧૨૯૬

૧૧૬૬૬૬૬

૭૭૭૬

૧૬૬૬૬૬૬

૪૬૬૫૬

૨૬૬૬૬૬૬

૪૬૬૫૬

૩૬૬૬૬૬૬

૪૬૬૫૬

૪૬૬૬૬૬૬

૪૬૬૫૬

૫૬૬૬૬૬૬

૪૬૬૫૬

૬૬૬૬૬૬૬

૪૬૬૫૬

કુલ ૨૭૯૯૩૬

૧૧૧૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૬

૬

૧૧૧૧૬૬

૩૬

૧૧૧૬૬૬

૨૧૬

૧૧૬૬૬૬

૧૨૯૬

૧૬૬૬૬૬

૭૭૭૬

૨૬૬૬૬૬

૭૭૭૬

૩૬૬૬૬૬

૭૭૭૬

૪૬૬૬૬૬

૭૭૭૬

આઠ સંયોગીના ૧૬૭૯૬૧૬

૧૧૧૧૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૧૧૬

૬

૧૧૧૧૧૧૬૬

૩૬

૧૧૧૧૧૬૬૬

૨૧૬

११११६६६६—१२९६		
१११६६६६६—७७७६	२३	५७
११६६६६६६—४६६५६	२४	५८
१६६६६६६६—२७९९३६	२५	५९
२६६६६६६६—२७९९३६	२६	६१
३६६६६६६६—२७९९३६	२७	६२
४६६६६६६६—२७९९३६	२८	६३
५६६६६६६६—२७९९३६	२९	६४
६६६६६६६६—२७९९३६	३१	६५
<hr/>		
एवं कुल १६७९६१६	३२	६६
षष्ठी रीते नव संयोगीया व्रतथी	३३	६७
जाव बारसंयोगीसुधीनो	३४	६८
प्रस्तार करवो ।	३५	६९
इति षट् भंगीना प्रस्तार ॥	३६	७१
<hr/>		
अथ नवभंगीना विकल्पनो	३७	७२
प्रस्तार—	३८	७३
असं० १ द्विक सं ८?	३९	७४
१	४१	७५
२	४२	७६
३	४३	७७
४	४४	७८
५	४५	७९
६	४६	८१
७	४७	८२
८	४८	८३
९	४९	८४
१०	५१	८५
११	५२	८६
१२	५३	८७
१३	५४	८८
१४	५५	८९
१५	५६	९१

चउक संयोगीना ६५६१

४९९९९—६५६१
५९९९९—६५६१
६९९९९—६५६१
७९९९९—६५६१

९२
९३
९४
९५
९६
९७
९८
९९
११११
१११९—९
११९९—८१
१९९९—७२९
२९९९—७२९

८९९९९—६५६१
९९९९९—६५६१

कुल. ५९०४९

कुल ८१

३९९९—७२९
४९९९—७२९
५९९९—७२९
६९९९—७२९
७९९९—७२९
८९९९—७२९
९९९९—७२९

एवी रीते छ संयोगी-
थी यावत् बार संयोगी
सुधीना विकल्पो स्वयं
योजी लेवा.

एकवीश भंगीना
प्रस्तार-

असंयोगीना २१

त्रिक सं० ७२९

१११ कुल. ६५६१

११९—९

१९९—८१

२९९—८१

३९९—८१

४९९—८१

५९९—८१

६९९—८१

७९९—८१

८९९—८१

९९९—८१

कुल ७२९

पंच संयोगीना
५९०४९

१११११

११११९—९

१११९९—८१

११९९९—७२९

१९९९९—६५६१

२९९९९—६५६१

३९९९९—६५६१

१ १२

२ १३

३ १४

४ १५

५ १६

६ १७

७ १८

८ १९

९ २०

१० २१

११

कुल २१

त्रिक संयोगीना ९२६१

११	७२१—२१
१२	८१
१३	८२१—२१
१४	९१
१५	९२१—२१
१६	१०१
१७	१०२१—२१
१८	१११
१९	११२१—२१
११०	१२१
१११	१२२१—२१
११२	१३१
११३	१३२१—२१
११४	१४१
११५	१४२१—२१
११६	१५१
११७	१५२१—२१
११८	१६१
११९	१६२१—२१
१२०	१७१
१२१—२१	१७२१—२१
२१	१८१
२२१—२१	१८२१—२१
३१	१९१
३२१—२१	१९२१—२१
४१	२०१
४२१—२१	२०२१—२१
५१	२११
५२१—२१	२१२१—२१
६१	
६२१—२१	

कुल ४४१

૧૧૧
 ૧૧૨૧—૨૧
 ૧૨૧૨૧—૪૫૧
 ૨૨૧૨૧—૪૫૧
 ૩૨૧૨૧—૪૫૧
 ૪૨૧૨૧—૪૫૧
 ૫૨૧૨૧—૪૫૧
 ૬૨૧૨૧—૪૫૧
 ૭૨૧૨૧—૪૫૧
 ૮૨૧૨૧—૪૫૧
 ૯૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૦૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૧૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૨૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૩૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૪૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૫૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૬૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૭૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૮૨૧૨૧—૪૫૧
 ૧૯૨૧૨૧—૪૫૧
 ૨૦૨૧૨૧—૪૫૧
 ૨૧૨૧૨૧—૪૫૧

कुल १,२६१

आ प्रमाणे ४९ भंगी
तथा १८७ भंगीना पण
विकल्प जाणी! लेया !

इति विकल्पना प्रस्ताव

વિકલ્પના પ્રસ્તારના આંકડાનું તાત્પર્ય.

પટ્ભંગીના ત્રિકસંયોગીનો છઠ્ઠો વિકલ્પ ‘૧૧૬’ છે. આમાં પહેલાં વે એકડા છે, એટલે પહેલું અને વીજું વ્રત પટ્ભંગીમાંના પહેલે ભાંગે આદરે અને ત્રીજો છગડો છે. એટલે ત્રીજું વ્રત છઠ્ઠે ભાંગે આદરે । ચોક સંયોગીનો ૨૧૬ મો વિકલ્પ ૬૬૬ છે. આમાં ત્રણે છગડા છે માટે પહેલું વીજું અને ત્રીજું એ ત્રણ વ્રત છઠ્ઠે ભાંગે આદરે । એમજ નવભંગી આદિના વિકલ્પના આંકડાનું તાત્પર્ય સમજી લેવું ॥

પ્રકરણ ૨ જું-પદ.

વ્રતોને અસંયોગ દ્વિક સંયોગાદિ રૂપે વિસ્તારવાથી પદ નિપજે છે. એક વ્રતનું એક પદ, વે વ્રતનાં ત્રણ પદ, ત્રણ વ્રતનાં સાત પદ, ચાર વ્રતનાં ૧૫, એમ યાવત્ ૧૨ વ્રતનાં ૪૦૯૫ પદ થાય । એહનો વિધિ એવો છે કે આગલા વ્રતનાં પદને ડબલ કરી એક ભેલવીએ એટલે પાછલા પાછલા વ્રતનાં પદની સંખ્યા નીકળે જોમે વે વ્રતનાં ત્રણ પદ, તેને વમણા કરી એક ભેલવવો એટલે ત્રણ વ્રતનાં સાત પદ નીકળ્યાં । એ રીતે ચાર વ્રતનાં ૧૫, પાંચનાં ૩૧, છનાં ૬૩, સાતનાં ૧૨૭, આઠનાં ૨૫૫, નવનાં ૫૧૧, દશનાં ૧૦૨૩, અગીયારનાં ૨૦૪૭, બાર વ્રતનાં ૪૦૯૫ પદ થાય । આ રીતે એકંદર નીકળેલ પદમાં અસંયોગીના

केटला ? द्विक संयोगीना केटला ? ते जाणवानी रीत आ प्रमाणे छे. दाखला तरीके सात व्रत लइए, तेनां असंयोगीनां सात पद थाय, तेमांथी एक ओछो कर्यो तो छ रह्यां, तेने सांते गुणतां ४२ थाय, तेने द्विक संयोगीना पद शोधवाने माटे वेये भागतां २१ लब्ध आवे माटे द्विकसंयोगीना २१ पद थाय. तेने पांचे गुणी त्रणे भागतां ३५ आव्या. ते त्रिक संयोगीनां पद. तेने चारे गुणी चारे भागतां ३५ आव्या, ते चउक संयोगीनां पद. तेने त्रणे गुणी पांचे भागतां २१ आवे, ते पांच संयोगीनां पद. तेने वेय गुणी छये भागतां ७ आवे, ते छ संयोगीनां पद. तेने एके गुणी साते भागतां एक आव्यो, ते सात संयोगीनुं पद. अर्थात् गुणवामां एंक एक घटाडतां अने भागवामां एक एक वधारतां उत्तरोत्तर संयोगीनां पद नीकले । उदाहरण तरीके पद काढवानो यंत्र नीचे प्रमाणे—

सात व्रतना असंयोगी द्विक संयोगी आदि पदनो संवेध यंत्र—								
गु.	७	६	५	४	३	२	१	
	७	२१	३५	३५	२१	७	१	१२७
भा.	१	२	३	४	५	६	७	

बार व्रतना असंयोगी द्विकसंयोगी आदि पदना संवेध यंत्र—

गु.	१२११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	
	१२६६	२२०	४९५	७९२	९२४	७९२	४९५	२२०	६६	१२	१	१०००
भा०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

व्रतनां पदना प्रस्तार कखवानी रीति गंगीयानां पदना प्रस्तार जेवी ज छे । उदाहरण तरीके सात व्रतनां पदना प्रस्तार अहिं कखवामां आवे छे.

एक व्रतनुं पद १

असं०

१

—

१

वे व्रतनां पद ३

असं०

द्विक सं०

१

१२

२

—

—

१

२

त्रण व्रतनां पद ७

अ सं०

द्वि० सं.

त्रि० सं०

१

१२

१२३

२

१३

—

३

२३

१

—

—

३

३

चारव्रतनां पद १५

चउक सं०

३५
४५पं. सं.
१२३४५

असं०

१२३४

१०

१

१

२

३

४

४

पांच व्रतनां

त्रि. सं.

छव्रतनां पद ६३

पद ३१

१२३

१

१२४

२

१२५

३

१३४

४

१३५

५

१४५

६

२३४

—

२३५

६

२४५

३४५

१०

त्रि. सं.

द्विक सं.

१२

१३

१४

२३

२४

३४

६

असं०

१

२

३

४

५

५

त्रि. सं.

१२

१३

१४

१५

२३

२४

२५

३४

त्रिक सं.

१२३

१२४

१३४

२३४

—

४

च० सं.

१२

१३

१४

१५

१६

२३

२४

२५

२६

३४

३५

१३३४

१२३५

१२४५

१३४५

२३४५

—

५

३६	चोक सं०	छसं. १	१७
४६			२३
४६	१२३४	१२३४५६	२४
५६	१२३५	<hr/>	२५
<hr/>	१२३६	१	२६
१५	१२४५		२७
	१२४६	सर्वमली ६३	३४
त्रि. सं.	१२५६		३५
	१३४५	सात व्रतनां	३६
१२३	१३४६		३७
१२४	१३५६	पद १२७	४५
१२५	१४५६		४६
१२६	२३४५	अ. सं.	४७
१३४	२३४६		५६
१३५	२३५६		५७
१३६	२४५६	१	६७
१४५	३४५६	२	
<hr/>	<hr/>	३	<hr/>
१४६	१५	४	२१
१५६	<hr/>	५	<hr/>
२३४		६	
२३५	पंच सं०	७	त्रिक सं०
२३६		<hr/>	
२४५	१२३४५	७	१२३
२४६	१२३४६	<hr/>	१२४
२५६	१२३५६		१२५
३४५	१२४५६	द्वि. सं.	१२६
३४६	१३४५६		१२७
३५६	२३४५६	१२	१३४
४५६	<hr/>	१३	१३५
<hr/>	६	१४	१३६
२०		१५	१३७
<hr/>		१६	१४५

१४६	१२३६	३५६७	छ संयोगी.
१४७	१२३७	४५६७	
१५६	१२४५	—	१२३४५६
१५७	१२४६	३५	१२३४५७
१६७	१२४७	—	१२३४६७
२३४	१२५६	१२३४५	१२३५६७
२३५	१२५७	१२३४६	१२४५६७
२३६	१२६७	१२३४७	१३४५६७
२३७	१३४५	१२३५६	२३४५६७
२४५	१३४६	१२३५७	—
२४६	१३४७	१२३६७	७
२४७	१३५६	१२४५६	—
२५६	१३५७	१२४५७	
२५७	१३६७	१२४६७	सातसंयोगी.
२६७	१४५६	१२५६७	
३४५	१४५७	१३४५६	१२३४५६७
३४६	१४६७	१३४५७	—
३४७	१५६७	१३४६७	१
३५६	२३४५	१३५६७	सर्वमली १२७
३५७	२३४६	१४५६७	
३६७	२३४७	२३४५६	आठ व्रतनां पद
४५६	२३५६	२३४५७	२५५
४५७	२३५७	२३४६७	
४६७	२३६७	२३५६७	
५६७	२४५६	२४५६७	असं०
—	२४५७	३४५६७	
३५	२४६७	—	१
—	२५६७		३
	३४५६	२१	३
खउ० सं०	३४५७	—	४
१२३४	३४६७	—	५
१२३५			६

७	५८	२३८	चउक संयोगी
८	६७	२४५	
—	६८	२४६	१२३४
८	७८	२४७	१२३५
—	—	२४८	१२३६
त्रिक सं०	२८	२५६	१२३७
	—	२५७	१२३८
	प्रिक सं०	२५८	१२४५
१२	१२३	२६७	१२४६
१३	१२४	२६८	१२४७
१४	१२५	२७८	१२४८
१५	१२६	३४५	१२५६
१६	१२७	३४६	१२५७
१७	१२८	३४७	१२५८
१८	१३४	३५६	१२६७
२३	१३५	३५७	१२६८
२४	१३६	३५८	१२७८
२५	१३७	३६७	१३४५
२६	१३८	३६८	१३४६
२७	१४५	३६८	१३४७
२८	१४६	३७८	१३४८
३४	१४७	४५६	१३५६
३५	१४८	४५७	१३५७
३६	१५६	४५८	१३५८
३७	१५७	४६७	१३६८
३८	१५८	४६८	१३७८
४५	१६७	४७८	१४५६
४६	१६८	५६७	१४५७
४७	१७८	५६८	१४५८
४८	२३४	५७८	१४६७
५६	२३५	६७८	१४६८
५७	२३६	—	
	२३७	५६	

१५७८	३५६७	१२६७८	३५६७८
१५६७	३५६८	१३५६६	३५६७८
१५६८	३५७८	१३५६७	३५६७८
१५७८	३६७८	१३५६८	३५६७८
१६७८	४५६७	१३५६७	—
२३५६	४५६८	१३५६८	५६
२३५६	४५७८	१३५७८	—
२३५७	४६७८	१३५६७	
२३५८	५६७८	१३५६८	छ संयोगी०
२३५६	—	१३५७८	
२३५७	७०	१३६७८	१२३५६
२३५८	—	१४५६७	१२३५७
	पंच संयोगी	१४५६८	१२३५८
२३६७	१२३५६	१४६७८	१२३५६७
२३६८	१२३५६	१५६७८	१२३५६८
२३७८	१२३५७	२३५६६	१२३५७८
२४५६	१२३५८	२३५६७	१२३५६७
२४५७	१२३५६	२३५६८	१२३५६८
२४५८	१२३५७	२३५६७	१२३५७८
२४६७	१२३५८	२३५६८	१२३६७८
२४६८	१२३६७	२३५७८	१२४५६७
२४७८	१२३६८	२३५६७	१२४५६८
२५६७	१२३७८	२३५६८	१२४५७८
२५६८	१२४५६	२३५७८	१२४६७८
२५७८	१२४५७	२३६७८	१२५६७८
२६७८	१२४५८	२४५६७	१३५६६७
३५५६	१२४६७	२४५६८	१३५६६८
३५५७	१२४६८	२४५७८	१३५६७८
३५५८	१२४७८	२४६७८	१३५६७८
३५६७	१२५६७	२५६७८	१३५६७८
३५६८	१२५६८	३५६६७	१४५६७८
३५७८	१२५७८	३५६६८	२३५६६७

૨૩૪૫૬૮	સાત સંયોગી.	૨૩૪૫૬૭૮	સર્વ મલી ૨૫૫
૨૩૪૫૭૮		—	
૨૩૪૬૭૮	૧૨૩૪૫૬૭	૮	પઘી રીતે વારે
૨૩૫૬૭૮	૧૨૩૪૫૬૮	—	વ્રતનાં પદ
૨૪૫૬૭૮	૧૨૩૪૫૭૮	આઠ સંયોગી.	કાઠવા
૩૪૫૬૭૮	૧૨૩૪૬૭૮		
—	૧૨૩૫૬૭૮	૧૨૩૪૫૬૭૮	—
૨૮	૧૨૪૫૬૭૮	—	
—	૧૩૪૫૬૭૮	૧	

પદના પસ્તારના આંકડાનું પ્રયોજન વ્રતના નંવર અને સંયોગ દર્શાવવાનું છે । જેમકે સાત વ્રતના ત્રિક સંયોગીનું તેરમું પદ ૧૫૬ છે, આમાં ત્રિકસંયોગી એટલે સાતમાંથી ગમે તે ત્રણ વ્રત આદરવાનાં છે. તેમાં એકડો પાંચડો અને છગડો પહેલા પાંચમા અને છઠ્ઠા વ્રતનો સંયોગ દર્શાવે છે । સાત વ્રતના ચૌક સંયોગીનું એકવીશમું પદ ૨૩૪૫ છે, તે વીજા ત્રીજા ચોથા અને પાંચમા એ ચાર વ્રતનો સંયોગ દર્શાવે છે. એમ પદના પસ્તારના આંકડાનું રહસ્ય સમજી લેવું ।

પ્રકરણ ૩ જું=શૂચિકા.

વિકલ્પ અને પદને પરસ્પર યોજવાથી જે ભાંગા થાય તે સિદ્ધ ભાંગા કહેવાય છે. એકથી બારવ્રત સુધીમાંના ગમે તે વ્રતના ગમે તે સંયોગના સિદ્ધ ભાંગાની યજ્ઞસંખ્યા કે એકંદર સંખ્યા જાણવી હોય તો દેવકુલિકાની જરૂર પડે છે । ષટ્ભંગી નવભંગી આદિ પાંચ પ્રકારની દેવકુલિકામાંથી જે ભંગીના સિદ્ધ ભાંગા

કાઢવા હોય તે મંગીની દેવકુલિકામાં જોવું પડે છે. પાંચ મંગીની પાંચ દેવકુલિકાના કોષ્ટકો નીચે પ્રમાણે તૈયાર કરવા । તેના કોઠામાં ષટ્મંગી આદિના વિકલ્પની અસંયોગી આદિ સંખ્યા લખવી. બીજા કોઠામાં પદની અસંયોગી દ્વિકસંયોગી આદિ સંખ્યા લખવી. અને તે વન્નેનો પરસ્પર ગુણાકાર કરી જે સંખ્યા આવે તે ત્રીજા કોઠામાં લખવી । ષટ્મંગી, નવમંગી, એકવીશમંગી, ઓગણપચાસ મંગી એકસો સુડતાલીશ મંગી, એ પાંચ મંગીને એક વ્રતથી વાર વ્રત ઉપર ઉતારતાં એક એક મંગીના એકથી માંડી વાર (૨) કોષ્ટકો થાય છે. તે ઉપરા ઉપર લખીએ તો તેનો આકાર દેવકુલ જેવો થાય તેથી તેનું નામ દેવકુલિકા પાડવામાં આવેલ છે । પાંચ મંગીની પાંચ દેવકુલિકા ક્રમશઃ નીચે મુજબ—

અથ ષટ્મંગી દેવકુલિકા.

પ્રા. ૬	૧	૬
સર્વ ૬		
પ્રા. ૬	૨	૧૨
મૃ. ૩૬	૧	૩૬

१६९

प्रा. ६	३	१८
मृ. ३६	३	१०८
अ. २१६	१	२१६

सर्व ३४२

प्रा. ६	४	२४
मृ. ३६	६	२१६
अ. २१६	४	८६४
मै. १२९६	१	१२९६

सर्व. २४००

प्रा. ६	५	३०
मृ. ३६	१०	३६०
अ. २१६	१०	२१६०
मै. १२९६	५	६४८०
प. ७५७६	१	७५७६

सर्व. १६८०६

પ્રા. ૬	૬	૩૬
મૃ. ૩૬	૧૫	૫૪૦
અ. ૨૧૬	૨૦	૪૩૨૦
મૈ. ૧૨૯૬	૧૫	૧૯૪૪૦
પ. ૭૭૭૬	૬	૪૬૬૫૬
દિ. ૪૬૬૫૬	૧	૪૬૬૫૬

સર્વ ૧૧૭૬૪૮

પ્રા. ૬	૭	૪૨
મૃ. ૩૬	૨૧	૭૫૬
અ. ૨૧૬	૩૫	૭૫૬૦
મૈ. ૧૨૯૬	૩૫	૪૫૩૬૦
પ. ૭૭૭૬	૨૧	૧૬૩૨૯૬
દિ. ૪૬૬૫૬	૭	૩૨૬૫૯૨
ખો. ૨૭૯૯૩૬	૧	૨૭૯૯૩૬

સર્વ ૮૨૩૫૪૨

પ્રા. ૬	૮	૪૮
મૃ. ૩૬	૨૮	૧૦૦૮
અ. ૨૧૬	૫૬	૧૨૦૯૬
મૈ. ૧૨૯૬	૭૦	૯૦૭૨૦
પ. ૭૭૭૬	૫૬	૪૩૬૪૫૬
દિ. ૪૬૬૫૬	૨૮	૧૩૦૬૩૬૮
મો. ૨૭૯૯૩૬	૮	૨૨૩૯૪૮૮
અ. ૧૬૭૯૬૧૬	૧	૧૬૭૯૬૧૬

સર્વમલી ૫૭૬૪૮૦૦

પ્રા. ૬	૯	૫૪
મૃ. ૩૬	૩૬	૧૨૯૬
અ. ૨૧૬	૮૪	૧૮૧૪૪
મૈ. ૧૨૯૬	૧૨૬	૧૬૩૨૯૬
પ. ૭૭૭૬	૧૨૬	૯૭૯૭૭૬
દિ. ૪૬૬૫૬	૮૪	૩૯૧૯૧૦૪
મો. ૨૭૯૯૩૬	૩૬	૧૦૦૭૭૬૯૬
અ. ૧૬૭૯૬૧૬	૯	૧૫૧૧૬૫૪૪
સા. ૧૦૦૭૭૬૯૬	૧	૧૦૦૭૭૬૯૬

સર્વ મલી. ૪૦૩૫૩૬૦૬

પ્રા. ૬	૧૦	૬૦
મૃ. ૩૬	૪૫	૧૬૨૦
અ. ૨૧૬	૧૨૦	૨૫૧૨૦
મૈ. ૧૨૯૬	૨૧૦	૨૭૨૧૬૦
ષ. ૭૭૭૬	૨૫૨	૧૯૫૯૫૫૨
દિ. ૪૬૬૫૬	૨૧૦	૯૭૯૭૭૬૦
ખો. ૨૭૯૯૩૬	૧૨૦	૩૩૫૯૨૩૨૦
અ. ૧૬૭૯૬૧૬	૪૫	૭૫૫૮૨૭૨૦
સા. ૨૦૦૭૭૬૯૬	૧૦	૧૦૦૭૭૬૯૬૦
તે. ૬૦૪૬૬૧૭૬	૧	૬૦૪૬૬૧૭૬

સર્વ. ૨૮૨૪૭૫૨૪૮

પ્રા. ૬	૧૧	૬૬
મૃ. ૩૬	૫૫	૧૯૮૦
અ. ૨૧૬	૧૬૫	૩૫૬૪૦
મૈ. ૧૨૯૬	૩૩૦	૪૨૭૬૮૦
પ. ૭૭૭૬	૪૬૨	૩૫૯૨૫૧૨
દિ. ૪૬૬૫૬	૪૬૨	૨૧૫૫૫૦૭૨
મો. ૨૭૯૯૩૬	૩૩૦	૯૨૩૭૮૮૮૦
અ. ૧૬૭૯૬૧૬	૧૬૫	૨૭૭૧૩૬૬૪૦
સા. ૧૦૦૭૭૬૯૬	૫૫	૫૫૪૨૭૩૨૮૦
દે. ૬૦૪૬૬૧૭૬	૧૧	૬૬૫૧૨૭૯૩૬
પો. ૩૬૧૭૯૭૦૫૬	૧	૩૬૨૭૯૭૦૫૬

૧૭૪

ગ્રા. ૬	૧૨	૭૨
મૃ. ૩૬	૬૬	૨૩૭૬
અ. ૨૧૬	૨૨૦	૪૭૫૨૦
મૈ. ૧૨૯૬	૪૯૫	૬૪૧૫૨૦
પ. ૭૭૭૬	૭૯૨	૬૧૫૮૫૯૨
દિ. ૪૬૬૫૬	૯૨૪	૪૩૧૧૦૧૪૪
ઉવ. ૨૭૯૯૩૬	૭૯૨	૨૨૧૭૦૯૩૧૨
અ. ૧૬૭૯૬૧૬	૪૯૫	૮૩૧૪૦૯૯૨૦
સા. ૧૦૦૭૭૬૯૬	૨૨૦	૨૨૧૭૦૯૩૧૨૦
દે. ૬૦૪૬૬૧૭૬	૬૬	૩૯૯૦૭૬૭૬૧૬
પો. ૩૬૨૭૯૭૦૫૬	૧૨	૪૩૫૩૫૬૪૬૭૨
અતિ. ૨૧૭૬૭૮૨૩૩૬	૧	૨૧૭૬૭૮૨૩૩૬

સર્વ. ૧૩૮૪૧૨૮૭૨૦૦

૧૩ સો કોડિ ૮૪ કોડિ ૧૨ લાખ ૮૭ હજાર વસો શ્રાવક વ્રત મેળા.

पट्टभंगी यंत्र

अंक नं. ६	२३	२२	२१	१३	१२	११
करण ३	२	२	२	१	१	१
योग ३	३	२	१	३	२	१
लघुअंक ६	१	१	१	१	१	१

द्वादशव्रतोपरि पट्टभंगी यंत्र--

प्राणातिपात चेरमणव्रत.	२३	२२	२१	१३	१२	११
मृषावाद वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
अदत्तादान वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
मैथुन वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
परिश्रद्ध वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
दिग्व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
उवभोगपरिभोग० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
अनर्थदंडनिवृत्ति व्रत.	२३	२२	२१	१३	१२	११
सामायिक व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
देशावगास्तिक व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
पौषध व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
अतिथिसंविभाग व्रत.	२३	२२	२१	१३	१२	११

१७६

नवभंगी देवकुलिका.

प्रा. ९	१	९
---------	---	---

सर्व. ९

प्रा. ९	२	१८
मृ. ८१	१	८१

सर्व ९९

प्रा. ९	३	२७
मृ. ८१	३	२४३
अ. ७२९	१	७२९

सर्व. ९९९

प्रा. ९	४	३६
मृ. ८१	६	४८६
अ. ७२९	४	२९१६
मै. ६५६१	१	६५६१

सर्व. ९९९९

१७७

प्रा. ९	५	४५
मृ. ८१	१०	८१०
अ. ७२९	१०	७२९०
मै. ६५६१	५	३२८०५
प. ५९०४९	१	५९०४९

सर्व. ९९९९९

प्रा. ९	६	५४
मृ. ८१	१५	१२१५
अ. ७२९	२०	१४५८०
मै. ६५६१	१५	९८४१५
प. ५९०४९	६	३५४२९६
दि. ५३१४४१	१	५३१४४१

सर्व. ९९९९९९

प्रा. ९	७	६३
मृ. ८१	२१	१७०१
अ. ७२९	३५	२५५१५
मै. ६५६१	३५	२२९६३५
प. ५९०४९	२१	१२४००२९
दि. ५३१४४१	७	३७२००८७
उ. ४७८२९६९	१	४७८२९६९

सर्व. ९९२९९९९

પ્રા. ૯	૮	૭૨
મૃ. ૮૧	૨૮	૨૨૬૮
અ. ૭૨૯	૫૬	૪૦૮૨૪
મૈ. ૬૫૬૧	૭૦	૪૫૯૨૭૦
પ. ૫૯૦૪૯	૫૬	૩૩૦૬૭૪૪
દિ. ૫૩૧૪૪૧	૨૮	૧૪૮૮૦૩૪૮
૩. ૪૭૮૨૯૬૯	૮	૩૮૨૬૩૭૫૨
અન. ૪૩૦૪૬૭૨૧	૧	૪૩૦૪૬૭૨૧

સર્વ. ૯૯૯૯૯૯૯૯

પ્રા. ૯	૯	૮૧
મૃ. ૮૧	૩૬	૨૯૧૬
અ. ૭૨૯	૮૪	૬૧૨૩૬
મૈ. ૬૫૬૧	૧૨૬	૮૨૬૬૮૬
પ. ૫૯૦૪૯	૧૨૬	૭૪૪૦૧૭૪
દિ. ૫૩૧૪૪૧	૮૪	૪૪૬૪૧૦૪૪
૩. ૪૭૮૨૯૬૯	૩૬	૧૭૨૧૮૬૮૮૪
અન. ૪૩૦૪૬૭૨૧	૯	૩૮૭૪૨૦૪૮૯
સા. ૩૮૭૪૨૦૪૮૯	૧	૩૮૭૪૨૦૪૮૯

સર્વ. ૯૯૯૯૯૯૯૯૯

૧૭૯

ગ્રા. ૧	૧૦	૧૦
મૃ. ૮૧	૪૫	૩૬૪૫
અ. ૭૨૯	૧૨૦	૮૭૪૮૦
મૈ. ૬૫૬૧	૨૧૦	૧૩૭૭૮૧૦
પ. ૫૧૦૪૧	૨૫૨	૧૪૮૮૦૩૪૮
દિ. ૫૩૧૪૪૧	૨૧૦	૧૧૧૬૦૨૬૧૦
૩. ૪૭૮૨૯૬૯	૧૨૦	૫૭૩૯૫૬૨૮૦
અન. ૪૩૦૪૬૭૨૧	૪૫	૧૯૩૭૧૦૨૪૪૫
સા. ૩૮૭૪૨૦૪૮૯	૧૦	૩૮૭૪૨૦૪૮૯૦
દે. ૩૪૮૬૭૮૪૪૦૧	૧	૩૪૮૬૭૮૪૪૦૧

સર્વ. ૧૧૧૧૧૧૧૧૧૧

ગ્રા. ૧	૧૧	૧૧
મૃ. ૮૧	૫૫	૪૪૫૫
અ. ૭૨૯	૧૬૫	૧૨૦૨૮૫
મૈ. ૬૫૬૧	૩૩૦	૨૧૬૫૧૩૦
પ. ૫૧૦૪૧	૪૬૨	૨૭૨૮૦૬૩૮
દિ. ૫૩૧૪૪૧	૪૬૨	૨૪૫૫૨૫૭૪૨
૩. ૪૭૮૨૯૬૯	૩૩૦	૧૫૭૮૩૭૧૭૭૦
અન. ૪૩૦૪૬૭૨૧	૧૬૫	૭૧૦૨૭૦૮૯૬૫
સા. ૩૮૭૪૨૦૪૮૯	૫૫	૨૧૩૦૮૧૨૬૮૯૫
દે. ૩૪૮૬૭૮૪૪૦૧	૧૧	૩૮૩૫૪૬૨૮૪૧૧
પા. ૩૧૩૮૧૦૫૧૬૦૧	૧	૩૧૩૮૧૦૫૧૬૦૧

સર્વ. ૧૧૧૧૧૧૧૧૧૧૧

१८०

प्रा. ९	१२	१०८
मृ. ८१	६६	५३४६
अ. ७२९	२२०	१६०३८०
मै. ६५६१	४९५	३२४७६९५
प. ५९०४९	७९२	४६७६६८०८
दि. ५३१४४१	९२४	४९१०५१४८४
उ. ४७८२९६९	७९२	३७८८१११४४८
अन. ४३०४६७२१	४९५	२१३०८१२६८९५
सा. ३८७४२०४८९	२२०	८५२३२५०७५८०
वे. ३४८६७८४४०१	६६	२३०१२७७७०४६६
पो. ३१३८१०५९६०९	१२	३७६५७२७१५३०८
अति. २८२४२९५३६४८१	१	२८२४२९५३६४८१

सर्व. ९९९९९९९९९९९९

९९ हजार ९ सो ९९ कोडि, ९९ लाख ९९ हजार ९ सो
९९ आवकत्रत भंगा.

द्वादशत्रतोपरि नवभंगी यंत्र—

प्रा.	मृ.	अ.	मै.	प.	दि.	उ.	अन	सा	दे	पो.	अति
३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२
३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३
२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३
१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११

नवभंगी.

अंक.	करण.	जोग.	लघु. द.९.
३३	३	३	१
३२	३	२	१
३१	३	१	१
२३	२	३	१
२२	२	२	१
२१	२	१	१
१३	१	३	१
१२	१	२	१
११	१	१	१

२१ भंगी देवकुलिका.

प्रा. २१	१	२१
----------	---	----

सर्व. २१

प्रा. २१	२	४२
मृ. ४४१	१	४४१

सर्व ४८३

प्रा. २१	३	६३
मृ. ४४१	३	१३२३
अ. ९२६१	१	९२६१

सर्व. १०६४७

प्रा. २१	४	८४
मृ. ४४१	६	२६४६
अ. ९२६१	४	३७०४३
मै १९४४८१	१	१९४४८१

सर्व. २३४२५५

१८३

प्रा. २१	५	१०५
मृ. ४४१	१०	४४१०
अ. ९२६१	१०	९२६१०
मै १९४४८१	५	९७२४०५
प. ४०८४१०१	१	४०८४१०१

सर्व. ५१५३६३१

प्रा. २१	६	१२६
मृ. ४४१	१५	६६१५
अ. ९२६१	२०	१८५२२०
मै. १९४४८१	१५	२९१७२१५
प. ४०८४१०१	६	२४५०४६०६
दि. ८५७६६१२१	१	८५७६६१२१

सर्व ११३३७९९०३

प्रा. २१	७	१४७
मृ. ४४१	२१	९२६१
अ. ९२६१	३५	३२४१३५
म. १९४४८१	३५	६८०६८३५
प ४०८४१०१	२१	८५७६६१२१
दि. ८५७६६१२१	७	६००३६२८४७
उ. १८०१०८८५४१	१	१८०१०८८५४१

सर्व २४९४३५७८८७

प्रा. २१	८	१६८
मृ. ४४१	२८	१२३४८
अ. ९२६१	५६	५१८६१६
मै. १९४४८१	७०	१३६१३६७०
प. ४०८४१०१	५६	२२८७०९६५६
दि. ८५७६६१२१	२८	२४०१४५१३८८
उ. १८०१०८८५४१	८	१४४०८७०८३२८
अ. ३७८२२८५९३६१	१	३७८२२८५९३६१

सर्व. ५४८७५१७३५३५

प्रा. २१	९	१८९
मृ. ४४१	३६	१५८७६
अ. ५२६१	८४	७७७९२४
मै. १९४४८१	१२६	२४५०४६०६
प. ४०८४१०१	१२६	५१४५९६७२६
दि. ८५७६६१२१	८४	७२०४३५४१६४
उ. १८०१०८८५४१	३६	६४८३९१८७४७६
अ. ३७८२२८५९३६१	९	३४०४०५७३४२४९
सा. ७९४२८००४६५८१	१	७९४२८००४६५८१

सर्व. १२०७२६९२१७७९१

प्रा. २१	१०	२१०
मृ. ४४१	४५	१९८४५
अ. ९२६१	१२०	११११३२०
मै. १९४४८१	२१०	४०८४१०१०
प. ४०८४१०१	२५२	१०२९१९३४५२
दि. ८५७६६१२१	२१०	१८०१०८८५४१०
उ १८०१०८८५४१	१२०	२१६१३०६२४९२०
अ. ३७८२२८५९३६१	४५	१७०२०२८६७१२४५
सा ७९४२८००४६५८१	१०	७९४२८००४६५८१०
दे. १६६७९८८०९७२०१	१	१६६७९८८०९७८२०१

सर्व. २६५५९९२२२७९१४२३

૧૮૬

ગ્રા.૨૧	૧૧	૨૩૧
મૃ.૪૪૧	૫૫	૨૪૨૫૫
અ.૯૨૬૧	૧૬૫	૧૫૨૮૦૬૫
મૈ.૧૯૪૪૮૧	૩૩૦	૬૪૧૭૮૭૩૦
પ.૪૦૮૪૧૦૧	૪૬૨	૧૮૮૬૮૫૪૬૬૨
દિ.૮૫૭૬૬૧૨૧	૪૬૨	૩૯૬૨૩૯૪૭૯૦૨
ક.૧૮૦૧૦૮૮૫૪૧	૩૩૦	૫૯૪૩૫૯૨૧૮૫૩૦
અ૩૭૮૨૨૮૫૯૩૬૧	૧૬૫	૬૨૪૦૭૭૧૭૯૪૫૬૫
સા.૭૯૪૨૮૦૦૪૬૫૮૧	૫૫	૪૩૬૮૫૪૦૨૫૬૧૯૫૫
દે.૧૬૬૭૯૮૮૦૯૭૮૨૦૧	૧૧	૧૮૩૪૭૮૬૯૦૭૬૦૨૧૧
પો.૩૫૦૨૭૭૫૦૦૫૪૨૨૨૧	૧	૩૫૦૨૭૭૫૦૦૫૪૨૨૨૧

સર્વ ૫૮૪૩૧૮૩૦૧૪૧૧૩૨૭

प्रा. २१	१२	२५२
----------	----	-----

सु. ४४१	६६	२९१०६
---------	----	-------

अ. ९२६१	२२०	२०३७४२०
---------	-----	---------

भै. १९४४८१	४९५	९६२६८०९५
------------	-----	----------

प. ४०८४१०१	७९२	३२३४६०७९९२
------------	-----	------------

दि. ८५७६६१२१	९२४	७९२४७८९५८०४
--------------	-----	-------------

उ १८०१०८८५४१	७९२	१४२६४६२१२४४७२
--------------	-----	---------------

अ३७८२२८५९३६१	४९५	१८७२२३१५३८३६९५
--------------	-----	----------------

सा. ७९४२८००४६५८१	२२०	१७४७४१६१०२४७८२०
------------------	-----	-----------------

दे १६६७९८८०९७८२०१	६६	११००८७२१४४५६१२६६
-------------------	----	------------------

पा. ३५०२७७५००५४२२२१	१२	४२०३३३०००६५०६६५२
---------------------	----	------------------

अ. ७३५५८२७५११३८६६४१	१	७३५५८२७५११३८६६४१
---------------------	---	------------------

सर्व. १२८५५००२६३१०४९२१५

१२८ कोडाकोडि ५५ त्यास कोडि २६३ कोडि १० त्यास
४९ हजार २१५ भायक अत नांगा.

उत्तरएकवीश भंगीनो यंत्र

अंक नं. ६	२३	२२	२१	१३	१२	११
करण ३	२	२	२	१	१	१
योग ३	३	२	१	३	२	१
लघुअंक २१	१	३	३	२	६	६

द्वादशत्रतोपरि उत्तरएकवीशभंगी यंत्र—

प्राणातिपात वेरमणव्रत.	२३	२२	२१	१३	१२	११
मृषावाद वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
अदत्तादान वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
मैथुन वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
परिग्रह वे० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
दिग्व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
उवभोगपरिभोग० व्र.	२३	२२	२१	१३	१२	११
अनर्थदंडनिवृत्ति व्रत.	२३	२२	२१	१३	१२	११
सामायिक व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
देशावगासिक व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
पौषध व्रत	२३	२२	२१	१३	१२	११
अतिथिसंविभाग व्रत.	२३	२२	२१	१३	१२	११

४९ भंगी देवकुलिका.

प्रा.४९	१	४९
---------	---	----

सर्व. ४९

प्रा.४९	२	९८
मृ. २४०१	१	२४०१

सर्व २४९९

प्रा. ४९	३	१४७
मृ. २४०१	३	७२०३
अ. ११७६४९	१	११७६४९

सर्व. १२४९९९

प्रा.४९	४	१९३
मृ. २४०१	६	१४४०६
अ. ११७६४९	४	४७०५९३
मै. ५७६४८०१	१	५७६४८०१

सर्व. ३२४२९२९

१९०

प्रा. ४९	५	२४५
मृ. २४०१	१०	२४०१०
अ. ११७६४९	१०	११७६४९०
मै. ५७६४८०१	५	२८८२४००५
प. २८२४७५२४९	१	२८२४७५२४९

० सर्व. ३५२४९९९९९

प्रा. ४९	६	२९४
मृ. २४०१	१५	३६०१५
अ. ११७६४९	२०	२३५२९८०
मै. ५७६४८०१	१५	८६४७२०१५
प. २८२४७५२४९	६	१६९४८५१४९४
दि. १३८४१२८७२०१	१	१३८४१२८७२०१

सर्व. १५६२४९९९९९९

प्रा. ४९	७	३४३
मृ. २४०१	२१	५०४२१
अ. ११७६४९	३५	४११७७१५
मै. ५७६४८०१	३५	२०१७६८०३५
प. २८२४७५२४९	२१	५९३१९८०२२९
दि. १३८४१२८७२०१	७	९६८८९०१०४७७
उ. ६७८२२३०७२८४९	१	६७८२२३०७२८४९

सर्व. ७८१२४९९९९९९९

प्रा. ४९	८	३९२
मृ. २४०१	२८	६७२२८
अ. ११७६४९	५६	६५८८३४४
मै. ५७६४८०१	७०	४०३५३६०७०
प. २८२४७५२४९	५६	१५८१८६१३९४४
दि. १३८४१२८७२०१	२८	३८७५५६०४१६२८
उ. ६७८२२३०७२८४९	८	५४२५७८४५८२७९२
अ. ३३२३२९३०५६९६०१	१	३३२३२९३०५६९६०१

सर्वमली ३९०६२४२९९९९९९९

प्रा. ४९	९	४४१
मृ. २४०१	३६	८६४३६
अ. ११७६४९	८४	९८८२५१६
मै. ५७६४८०१	१२६	७२६३६४९२६
प. २८२४७५२४९	१२६	३५५९१८८१३७४
दि. १३८४१२८७२०१	८४	११६२६६८१२४८८४
उ. ६७८२२३०७२८४९	३६	२४४१६०३०६२२५६४
अ. ३३२३२९३०५६९६०१	९	२९२०९६३७०१२६४०९
मा. १६२८४१३५२७९१०४४९	१	१६२८४१३५२७९१०४४९

सर्व मली. १९५३१२४९९९९९९९९९९

१९२

ग्रा.४९	१०	४९०
मृ.२४०१	४५	१०८०४५
अ.११७६४९	१२०	१४११७८८०
मै.५७६४८०१	२१०	१२१०६०८२१०
प.२८२४७५२४९	२५२	७११८३७६२७४८
दि.१३८४१२८७२०१	२१०	२९०६६७०३१२२१०
उ.६७८२२३०७२८४९	१२०	८१३८६७६८७४१८८०
अ३३२३२९३०५६९६०१	४५	१४९५४८१८७५६३२०४५
सा.१६२८४१३५९७९१०४४९	१०	१६२८४१३५९७९१०४४९०
दे.७९७९२२६६२९७६१२००१	१	७९७९२२६६२९७६१२००१

सर्व. ९७६५६२४९९९९९९९९९९

ग्रा.४९	११	५३९
मृ.२४०१	५५	१३२०५५
अ. ११७६४९	१६५	१९४१२०८५
मै.५७६४८०१	३३०	१९०२३८४३३०
प.२८२४७५२४९	४६२	१३०५०३५६५०३८
दि.१३८४१२८७२०१	४६२	६३९४६७४६८६८६२
उ. ६७८२२३०७२८४९	३३०	२२३८१३६१४०४०१७०
अ.३३२३२९३०५६९६०१	१६५	५४८३४३३५४३९८४१६५
सा. १६२८४१३५९७९१०४४९	५५	८९५६२७४७८८५०७४६९५
दे. ७९७९२२६६२९७६१२००१	११	८७७७१४९२९२७३७३२०११
पो३९०९८२१०४८५८२९८८०४९	१	३९०९८२१०४८५८२९८८०४९

सर्व. ४८८२८१२३९९९९९९९९९९९

द्वादशत्रतोपरि ४९ भंगी यंत्र—

प्रा.	मृ.	अ.	मै.	प.	दि.	उ.	अन	सा	दे	पो.	अति
३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२
३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३	२३
२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३
१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११	११

उत्तर ४९ भंगीयंत्र—

अंक नं. ९	३३	३२	३१	२३	२२	२१	१३	१२	११
करण. ३	३	३	३	२	२	२	१	१	१
जोग. ३	३	२	१	३	२	१	३	२	१
लघु. अं. ४९	१	३	३	३	९	९	३	९	९

त्रण काल आश्री १४७ भंगी देवकुलिका.

प्रा. १४७	१	१४७
-----------	---	-----

सर्व. १४७

प्रा. १४७	२	२९४
मृ. २१६०९	१	२१६०९

सर्व २१९०३

प्रा. १४७	३	४४१
मृ. २१६०९	३	६४८२७
अ. ३१७६५२३	१	३१७६५२३

सर्व. ३२४१७९१

प्रा. १४७	४	५८८
मृ. २१६०९	४	१२९६५४
अ. ३१७६५२३	४	१२७०६०९२
म. ४६६९८८८८१	१	४६६९८८८८१

सर्व. ४७२३८५२१५

ପ୍ରା. ୧୫୭	୫	୭୩୫
ମୂ. ୨୧୬୦୯	୧୦	୨୧୬୦୯୦
ଅ. ୩୧୭୬୫୨୩	୧୦	୩୧୭୬୫୨୩୦
ମୈ. ୫୬୬୯୫୮୮୮୧	୫	୨୩୩୫୭୫୫୫୦୫
ପ. ୬୮୬୫୧୫୮୫୫୦୭	୧	୬୮୬୫୧୫୮୫୫୦୭

ସର୍ବ. ୭୧୦୦୮୨୧୧୬୭

ପ୍ରା. ୧୫୭	୬	୮୮୨
ମୂ. ୨୧୬୦୯	୧୫	୩୨୫୧୩୫
ଅ. ୩୧୭୬୫୨୩	୨୦	୬୩୫୩୦୫୬୦
ମୈ. ୫୬୬୯୫୮୮୮୧	୧୫	୭୦୦୫୨୩୩୨୧୫
ପ. ୬୮୬୫୧୫୮୫୫୦୭	୬	୫୧୧୮୫୮୧୧୩୦୫୨
ଦି. ୧୦୦୯୦୨୯୮୩୬୫୨୯	୧	୧୦୦୯୦୨୯୮୩୬୫୨୯

ସର୍ବ ୧୦୫୦୯୨୧୫୩୭୧୨୬୩

પ્રા. ૧૪૭	૭	૧૦૨૧
મૃ. ૨૧૬૦૯	૨૧	૪૫૩૭૮૯
અ. ૩૧૭૬૫૨૩	૩૫	૧૧૧૧૭૮૩૦૫
મૈ. ૪૬૬૯૪૮૮૮૧	૩૫	૧૬૩૪૩૨૧૦૮૩૫
પ. ૬૮૬૪૧૪૮૫૫૦૭	૨૧	૧૪૪૧૪૭૧૧૯૫૬૭
દિ. ૧૦૦૯૦૨૯૮૩૬૯૫૨૯	૭	૭૦૬૩૨૦૮૮૫૮૬૭૦૩
ક. ૧૪૮૩૨૭૩૮૬૦૩૨૦૭૬૩	૧	૧૪૮૩૨૭૩૮૬૦૩૨૦૭૬૩

મર્ચ ૧૫૫૫૩૬૩૮૭૪૯૪૭૦૭૧

પ્રા. ૧૪૭	૮	૧૧૭૬
મૃ. ૨૧૬૦૯	૨૮	૬૦૫૦૫૨
અ. ૩૧૭૬૫૨૩	૫૬	૧૭૭૮૮૫૨૮૮
મૈ. ૪૬૬૯૪૮૮૮૧	૭૦	૩૨૬૮૬૪૨૧૬૭૦
પ. ૬૮૬૪૧૪૮૫૫૦૭	૫૬	૩૮૪૩૯૨૩૧૮૮૩૯૨
દિ. ૧૦૦૯૦૨૯૮૩૬૯૫૨૯	૨૮	૨૮૨૫૨૮૩૫૪૩૫૬૮૧૨
ક. ૧૪૮૩૨૭૩૮૬૦૩૨૦૭૬૩	૮	૧૧૮૬૬૧૨૦૮૮૫૫૬૬૦૪
અ. ૨૧૮૦૪૧૨૫૭૪૭૦૫૨૧૬૧	૧	૨૧૮૦૪૧૨૫૭૪૭૦૫૨૧૬૧

મર્ચ ૧૩૦૧૧૨૮૬૩૪૨૧૧૩૬૩૫૫

પ્રા. ૧૫૭	૧	૧૩૨૩
મુ. ૨૧૬૦૧	૩૬	૭૭૧૨૫
અ. ૩૧૭૬૫૨૩	૮૫	૨૬૬૮૨૭૧૩૨
મૈ. ૫૬૬૧૫૮૮૧	૧૨૬	૫૮૮૩૫૫૫૧૦૦૬
પ. ૬૮૬૫૧૫૮૫૫૦૭	૧૨૬	૮૬૫૮૮૨૭૧૭૩૮૮૨
દિ. ૧૦૦૧૦૨૧૮૩૬૧૫૨૧	૮૫	૮૫૭૫૮૫૦૬૩૦૫૦૫૩૬
ત. ૧૫૮૩૨૭૩૮૬૦૩૨૦૭૬૩	૩૬	૫૩૩૧૭૮૫૮૧૭૧૫૫૭૫૬૮
અ. ૨૧૮૦૫૧૨૫૭૫૭૧૫૨૧૬૧	૧	૧૧૬૨૩૭૧૩૧૭૨૦૫૩૬૬૧૫૫૧
સા ૩૨૦૫૨૦૬૫૮૫૭૭૧૩૬૭૬૬૭	૧	૩૨૦૫૨૦૬૫૮૫૭૭૧૩૬૭૬૬૭

સર્વ. ૩૫૦૬૮૬૧૦૩૧૬૮૫૦૬૬૫૦૮૭

मा. र.प.	र.	र.प.
सु. २१६०९	५५	९७२५०५
अ. ३१७६५२३	१२०	३८११८२७६०
म. ५६६९५८८८१	२१०	९८०५९२६५०१०
ग. ६८६५१५८५५०७	२५२	१७२९७६५५३५७७५
घ. १००९०२९८३६९५२९	२१०	२११८९६२६५७६०१०९०
ङ. १५८३२७३८६०३२०७३३	१२०	१७९९९२८६३२३८५११५६०
अ. २१८०५१२५७५७१५२१६१	५५	९८११८५६५८६०२१८५७२५५
आ. ३२०५२०६५८५७७१३६७६६७	१०	३२०५२०६५८५७७१३६७६६७०
इ. ५७११६५३५३२६०७६९१०५७०५९	१	५७११६५३५३२६०७६९१०५७०५९

सर्ग. ५०५२१६६१६६८९२५१८५३३०२३

પ્રા ૧૫૭	૧૧	૧૬૧૭
મુ. ૨૧૬૦૯	૫૫	૧૧૮૮૫૯૫
અ. ૩૧૭૬૫૨૩	૧૬૫	૫૨૫૧૨૬૨૯૫
મૈ. ૫૬૬૬૯૫૮૮૧	૩૩૦	૧૫૫૦૯૧૩૧૩૦૭૩૦
પ. ૬૮૬૫૧૫૮૫૫૦૭	૫૬૨	૩૧૭૧૨૩૬૬૩૦૫૨૩૫
દિ. ૧૦૦૯૦૨૯૮૩૬૯૫૨૯	૫૬૨	૫૬૬૧૭૧૭૮૫૬૭૨૨૩૯૮
ત. ૧૫૮૩૨૭૩૮૬૦૩૨૦૭૬૩	૩૩૦	૫૮૯૫૮૦૩૭૩૯૦૫૮૫૧૭૯૦
અ. ૨૧૮૦૫૧૨૫૦૫૬૭૧૫૨૧૬૧	૧૬૫	૩૫૯૭૬૮૦૭૫૮૨૦૮૦૧૦૬૫૬૫
સા. ૩૨૦૫૨૦૬૫૮૫૭૬૭૧૩૬૭૬૭	૫૫	૧૭૬૨૮૬૩૫૬૬૬૨૧૯૨૫૨૨૧૬૮૫
દે. ૫૭૧૧૬૫૩૫૩૨૬૦૭૬૯૧૦૫૭૦૫૯	૧૧	૫૧૮૮૮૧૮૮૫૮૬૮૫૬૦૧૫૧૭૫૩૯
પો. ૬૯૨૬૧૩૦૬૯૨૯૩૩૦૫૮૩૯૧૬૨૦૩	૧	૬૯૨૬૧૩૦૬૯૨૯૩૩૦૫૮૩૯૧૬૨૦૩

મર્ચ. ૭૫૬૨૫૦૫૯૨૭૦૦૦૭૭૯૨૮૦૮૭૫૫૧

દેવકુલિકાનું તાત્પર્ય--

પહેલો કોઠો વિકલ્પના અસંયોગી દ્વિક સંયોગી ત્રિક-સંયોગી આદિની સંખ્યા વતાવે છે । વીજો કોઠો પદના અસંયોગી દ્વિકસંયોગી આદિની સંખ્યા વતાવે છે અને ત્રીજો કોઠો સિદ્ધ ભાંગાના અસંયોગી દ્વિકસંયોગી આદિની સંખ્યા વતાવે છે । બધા સંયોગોનો એકંદર સરવાલો કરવાથી તે તે વ્રતના વિકલ્પ પદ અને સિદ્ધ ભાંગાની એકંદર સંખ્યા નીકળે છે ।

સિદ્ધભાંગાની એકંદર સંખ્યા કાઢવાની વીજી રીત-જે વ્રતના ભાંગાની સંખ્યા જાણવી હોય તેના આગલા વ્રતના સિદ્ધ ભાંગાની સંખ્યાને જે ભંગી હોય તેમાં એક ઉમેરતાં જે સંખ્યા આવે તે સંખ્યાએ ગુણી, તેમાં તે ભંગીનો અંક ઉમેરવાથી ભાંગાની સંખ્યા નીકળે છે । જેમકે-ષટ્ભંગી હોય તો સાતે ગુણી છ ભેલવવા । નવભંગી હોય તો દશે ગુણી નવ ભેલવવા । ૨૧ ભંગી હોય તો ૨૨ થી ગુણી ૨૧ ભેલવવા । ૪૯ ભંગી હોય તો ૫૦ થી ગુણી ૪૯ ભેલવવા અને ૧૪૭ ભંગી હોય તો ૧૪૮ થી ગુણી ૧૪૭ ભેલવવા । ઉદાહરણ—ષટ્ભંગીયે સાત વ્રતના સિદ્ધ ભાંગાની કુલ સંખ્યા જાણવી હોય તો છ વ્રતના સિદ્ધ ભાંગાની કુલ સંખ્યા ૧૧૭૬૮ છે. તેને ષટ્ભંગી છે માટે સાતે ગુણી છ ભેલવતાં ' ૮૨૩૫૪૨ ' આ એકંદર સંખ્યા સાત વ્રતના સિદ્ધ ભાંગાની નિકળી. એવી રીતે નવ ભંગી આદિના સિદ્ધ ભાંગાની કુલ સંખ્યા કાઢવી । એક વ્રતથી ઉત્તરોત્તર વ્રતના ભાંગાની એકંદર સંખ્યા કાઢવામાં આ રીત સુગમ થઈ પડે છે ।

પ્રકરણ ૪ થું-સિદ્ધભાંગાના પ્રસ્તાર.

દેશકુલિકામાં વતાવ્યા પ્રમાણે પદ્મભંગીયે આઠ વ્રતના દ્વિકસંયોગે ૧૦૦૮ સિદ્ધ ભાંગા થાય । તે કેવી રીતે લખાય એમ કોઈ પુછે તો પદ્મભંગીના દ્વિક સંયોગે ૩૬ વિકલ્પ થાય અને આઠ વ્રતના દ્વિક સંયોગે ૨૮ પદ થાય, તેમાં ૩૬ વિકલ્પ પહેલ્યા પદની સાથે, ૩૬ વિકલ્પ વીજા પદની સાથે એમ યાવત્ અઠાવીશમા પદ સાથે યોજતાં ૧૦૦૮ ભાંગાની નિષ્પત્તિ થાય । તે સિદ્ધ ભાંગાના પ્રસ્તાર નીચે પ્રમાણે ।

એકવ્રતના	૨૦	૧૩	૪૩
ભાંગા ૬	૩૦	૧૪	૪૪
	૪૦	૧૫	૪૫
	૫૦	૧૬	૪૬
૧	૬૦	૨૧	૫૧
૨	૭૧	૨૨	૫૨
૩	૮૨	૨૩	૫૩
૪	૯૩	૨૪	૫૪
૫	૧૦૪	૨૫	૫૫
૬	૧૧૫	૨૬	૫૬
—	૧૨૬	૩૧	૬૧
૭	—	૩૨	૬૨
—	૧૩૭	૩૩	૬૩
વેગવ્રતના	—	૩૪	૬૪
ભાંગા ૪૮	સિદ્ધ ૧૦૦૮	૩૫	૬૫
કુલ ૧૦૦	૧૩૭	૪૧	—
૧૦	૧૪૭	૪૨	૬૬

त्रणव्रतना	११०	५५०	५०१
	१२०	५६०	५०२
भांगा ३४२	१३०	६१०	५०३
	१४०	६२०	५०४
असं०	१५०	६३०	५०५
	१६०	६४०	५०६
१००	२१०	६५०	६०१
२००	२२०	६६०	६०२
३००	२३०	१०१	६०३
४००	२४०	१०२	६०४
४००	२५०	१०३	६०५
५००	२६०	१०४	६०६
६००	३१०	१०५	०११
०१०	३२०	१०६	०१२
०२०	३३०	२०१	०१३
०३०		२०२	०१४
०४०		२०३	०१५
०५०	३४०	२०४	०१६
०६०	३५०	२०५	०२१
००१	३६०	२०६	०२२
००२		३०१	०२३
००३		३०२	०२४
००४	४१०	३०३	०२५
००५	४२०	३०४	०२६
००६	४३०	३०५	०३१
	४४०	३०६	०३२
	४५०	४०१	०३३
१८	४६०	४०२	०३४
	५१०	४०३	०३५
	५२०	४०४	०३६
	५३०	४०५	०४१
द्विकलं०	५४०	४०६	०४२

०४३	१२१	२१३	२६३
०४४	१२२	२१४	२६४
०४५	१२३	२१५	२६५
०४६	१२४	२१६	२६६
०५१	१२५	२१७	३११
०५२	१२६	२२१	३१२
०५३	१३१	२२२	३१३
०५४	१३२	२२३	३१४
०५५	१३३	२२४	३१५
०५६	१३४	२२५	३१६
०६१	१३५	२३१	३२१
०६२	१३६	२३२	३२२
०६३	१४१	२३३	३२३
०६४	१४२	२३४	३२४
०६५	१४३	२३५	३२५
०६६	१४४	२३६	३२६
	१४५	२३७	३३१
	१४६	२३८	३३२
१०८	१५१	२४१	३३३
	१५२	२४२	३३४
	१५३	२४३	३३५
	१५४	२४४	३३६
	१५५	२४५	३४१
त्रिंशत्	१५६	२४६	३४२
	१६१	२५१	३४३
	१६२	२५२	३४४
१११	१६३	२५३	३४५
११२	१६४	२५४	३४६
११३	१६५	२५५	३५१
११४	१६६	२५६	३५२
११५	२११	२६१	३५३
११६	२१२	२६२	३५४

૩૫૫	૪૫૧	૫૪૩	૬૩૫
૩૫૬	૪૫૨	૫૪૪	૬૩૬
૩૬૧	૪૫૩	૫૪૫	૬૪૧
૩૬૨	૪૫૪	૫૪૬	૬૪૨
૩૬૩	૪૫૫	૫૫૧	૬૪૩
૩૬૪	૪૫૬	૫૫૨	૬૪૪
૩૬૫	૪૬૧	૫૫૩	૬૪૫
૩૬૬	૪૬૨	૫૫૪	૬૪૬
૪૧૧	૪૬૩	૫૫૫	૬૫૧
૪૧૨	૪૬૪	૫૫૬	૬૫૨
૪૧૩	૪૬૫	૫૬૧	૬૫૩
૪૧૪	૪૬૬	૫૬૨	૬૫૪
૪૧૫	૫૧૧	૫૬૩	૬૫૫
૪૧૬	૫૧૨	૫૬૪	૬૫૬
૪૨૧	૫૧૩	૫૬૫	૬૬૧
૪૨૨	૫૧૪	૫૬૬	૬૬૨
૪૨૩	૫૧૫	૬૧૧	૬૬૩
૪૨૪	૫૧૬	૬૧૨	૬૬૪
૪૨૫	૫૨૧	૬૧૩	૬૬૫
૪૨૬	૫૨૨	૬૧૪	૬૬૬
૪૩૧	૫૨૩	૬૧૫	
૪૩૨	૫૨૪	૬૧૬	
૪૩૩	૫૨૫	૬૨૧	
૪૩૪	૫૨૬	૬૨૨	૨૧૬
૪૩૫	૫૩૧	૬૨૩	
૪૩૬	૫૩૨	૬૨૪	
૪૪૧	૫૩૩	૬૨૫	
૪૪૨	૫૩૪	૬૨૬	સર્વમતી
૪૪૩	૫૩૫	૬૩૧	
૪૪૪	૫૩૬	૬૩૨	૩૫૨
૪૪૫	૫૪૧	૬૩૩	
૪૪૬	૫૪૨	૬૩૪	

चारवतना	त्रिकसं०	६१००	५६६०-३६
भांगा २४०० ..	११००	६२००	६११०
	१२००	६३००	६६६०-३६
असंयोगी.	१३००	६४००	_____
	१४००	६५००	२१६
१०००	१५००	६६००-३६	११०१
२०००	१६००	१०१०	६६०६-२१६
३०००	२१००	६०६०-३६	१०११
४०००	२२००	१००१	६०६६-२१६
५०००	२३००	६००६-३६	०१११
६०००	२४००	०११०	०६६६-२१६
०१००	२५००	०६६०-३६	_____
०२००	२६००	०१०१	८६४
०३००	३१००		_____
०४००	३२००	०६०६-३६	चउकसंयोगी.
०५००	३३००	००११	
०६००	३४००	००६६-३६	११११
००१०	३५००	_____	११६६-३६
००२०	३६००	२१६	१६६६-२१६
००३०	४१००	_____	२६६६-२१६
००४०	४२००		३६६६-२१६
००५०	४३००	त्रिकसंयोगी.	४६६६-२१६
००६०			५६६६-२१६
०००१	४४००	१११०	६६६६-२१६
०००२	४५००	१६६०-३६	
०००३	४६००	२११०	_____
०००४	५१००	२६६०-३६	
०००५	५२००	३११०	१२५४
०००६	५३००	३६६०-३६	
	५४००	४११०	मध्यमार्ग २४००
	५५००	४६६०-३६	_____
	५६००	५११०	

पांचव्रतमा
भांगा १६८०६

असंयोगी.

१००००

२००००

३००००

४००००

५००००

६००००—६

०१०००

०६०००—६

००१००

००६००—६

०००१०

०००६०—६

००००१

००००६—६

३०

०६०६०—३६

०६००६—३६

००६६०—३६

००६०६—३६

०००६६—३६

३६०

त्रिकसंयोगी.

११११००

१६६००—३६

६६६००—२१६

६६०६०—२१६

६६००६—२१६

६०६६०—२१६

६०६०६—२१६

६००६६—२१६

०६६६०—२१६

०६६०६—२१६

०६०६६—२१६

००६६६—२१६

२१६०

त्रिकसं०

११०००

६६०००—३६

६०६००—३६

६००६०—३६

६०००६—३६

०६६००—३६

चौक संयोगी.

११११०

११६६०—३६

१६६६०—२१६

६६६६०—१२९६

६६६०६—१२९६

६६०६६—१२९६

६०६६६—१२९६

०६६६६—१२९६

६४८०

पांच संयोगी.

१११११

१११६६—३६

११६६६—२१६

१६६६६—१२९६

२६६६६—१२९६

३६६६६—१२९६

४६६६६—१२९६

५६६६६—१२९६

६६६६६—१२९६

७७७७६

सर्वमाली १६८०६

छ व्रतना भांगा

११७६४८.

असंयोगी.

१०००००

६०००००—६

०६००००—६

त्रिकसंयोगीना.

००६०००—६

०००६००—६

००००६०—६

०००००६—६

३६

त्रिक संयोगी.

११००००

६६००००—३६

६०६०००—३६

६००६००—३६

६०००६०—३६

६००००६—३६

०६६०००—३६

०६०६००—३६

०६००६०—३६

०६०००६—३६

००६६००—३६

००६०६०—३६

००६००६—३६

०००६६०—३६

०००६०६—३६

००००६६—३६

५४०

१११०००

१६६०००—३६

६६६०००—२१६

६६०६००—२१६

६६००६०—२१६

६६०००६—२१६

६०६६००—२१६

६०६०६०—२१६

६०६००६—२१६

६००६६०—२१६

६००६०६—२१६

६०००६६—२१६

०६६६००—२१६

०६६०६०—२१६

०६६००६—२१६

०६०६६०—२१६

०६०६०६—२१६

०६००६६—२१६

००६६६०—२१६

००६६०६—२१६

००६०६६—२१६

०००६६६—२१६

४३२०

त्रिक संयोगीना.

११११००

११६६००—३६

१६६६००—२१६

६६६६००—१२९६

६६६०६०—१२९६

६६६००६—१२९६

६६०६६०—१२९६

६६००६६—१२९६

६६०००६—१२९६

६०६६६०—१२९६

६०६६०६—१२९६

६०६०६६—१२९६

६००६६६—१२९६

०६६६६०—१२९६

०६६६०६—१२९६

०६६०६६—१२९६

०६०६६६—१२९६

००६६६६—१२९६

१९,४४०

पांच संयोगीना.

१११११०

११११६०—३६

११६६६०—२१६

१६६६६०—१२९६

६६६६६०—५०५६

६६६६०६—५०५६

६६६०६६—५०५६

६६०६६६—५०५६

६०६६६६—७७७६

०६६६६६—७७७६

द्विकसंयोगीना.

६६६००००—२१६

००००६६६—७५६०

४६६५६

११०००००

६६०००००—३६

६०६००००—३६

६००६०००—३६

६०००६००—३६

६००००६०—३६

६०००००६—३६

०६६००००—३६

०६०६०००—६६

०६००६००—३६

०६०००६०—३६

०६००००६—३६

००६६०००—३६

००६०६००—३६

००६००६०—३६

००६०००६—३६

०००६६००—३६

०००६०६०—३६

०००६००६—३६

००००६६०—३६

००००६०६—३६

०००००६६—३६

७५६

त्रिकसंयोगीना.

१११००००

११६००००—६

१६६००००—३६

छ संयोगीना.

११११११

११११६६—३६

१११६६६—२१६

११६६६६—१२९६

१६६६६६—७७७६

६६६६६६—४६६५६

४६६५६

सर्वमली ११७६४८

सात व्रतना भांगा.

८२३५४२

असंयोगीना.

१००००००

००००००१—७

००००००२—७

००००००३—७

००००००४—७

००००००५—७

००००००६—७

४२

चउकसंयोगीना.

११११०००

१११६०००—६

११६६०००—३६

१६६६०००—२१६

६६६६०००—१२९६

०००६६६६—४५३६०

४५३६०

पंच संयोगीना.

१११११००

११११६००—६

१११६६००—३६

११६६६००—२१६

१६६६६००—१२९६

६६६६६००—७७७६

००६६६६६—१६३२९६

१६३२९६

छ संयोगीना

११११११०
 ११११११०—६
 ११११११०—३६
 ११११११०—३६
 ११११११०—२१६
 ११११११०—१२९६
 ११११११०—७७७६
 ११११११०—४६६६६
 ११११११०—३२६६९२

३२६६९२

सात संयोगीना.

१११११११
 १११११११—६
 १११११११—३६
 १११११११—२१६
 १११११११—१२९६
 १११११११—७७७६
 १११११११—४६६६६
 १११११११—३२६६९२

३२६६९२

सप्तमशी. ८२६६९२

आठ व्रतना भांगा.

५७६४८००

असंयोगीना.

१०००००००
 १०००००००—६
 ०६००००००—६
 ००६०००००—६
 ०००६००००—६
 ००००६०००—६
 ०००००६००—६
 ००००००६०—६
 ०००००००६—६

४८

द्विकसंयोगीना.

११००००००
 ११००००००—३६
 ०००००००६—१००८

१००८

त्रिक संयोगीना.

१११०००००
 १११०००००—३६

१६६०००००—३६
 ६६६०००००—२१६
 ००००६६६—१२०९६

१२०९६

चउक संयोगीना.

११११००००
 १११६००००—६
 ११६६००००—३६
 १६६६००००—२१६
 ६६६६००००—१२९६
 ००००६६६—९०७२०

९०७२०

पंच संयोगीना.

१११११०००
 ११११६०००—६
 १११६६०००—३६
 ११६६६०००—२१६
 १६६६६०००—१२९६
 ६६६६६०००—७७७६
 ००००६६६—४३५४५६

४३५४५६

छ संयोगीना.

११११११००
 १११११६००—६
 ११११६६००—३६
 १११६६६००—२१६
 ११६६६६००—१२९६
 १६६६६६००—७७७६
 ६६६६६६००—४६६५६
 ००६६६६६६—१३०६३६८

१३०६३६८

सात संयोगीना.

१११११११०
 ११११११६०—६
 १११११६६०—३६
 ११११६६६०—२१६
 १११६६६६०—१२९६
 ११६६६६६०—७७७६
 १६६६६६६०—४६६५६
 ६६६६६६६०—२७९९३६
 ०६६६६६६६—२२३९४८८

२२३९४८८

આઠ સંયોગીના.

૧૬૬૬૬૬૬૬—૨૭૯૯૩૬

૬૬૬૬૬૬૬૬—૧૬૭૨૬૧૬

૧૧૧૧૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૧૧૬—૬

૧૧૧૧૧૧૬૬—૩૬

૧૬૭૨૬૧૬

૧૧૧૧૧૬૬૬—૨૧૬

૧૧૧૧૬૬૬૬—૧૨૯૬

સર્વ મત્તી ૫૭૬૪૮૦૦

૧૧૧૬૬૬૬૬—૭૭૭૬

૧૧૬૬૬૬૬૬—૪૬૬૫૬

સિદ્ધભાંગાના પ્રસ્તાર લખવાની વીજી રીત ।

પહેલી રીતમાં જેમ પ્રકૃત સંયોગના વધા વિકલ્પ પહેલા પદની સાથે પછી વધા વિકલ્પ વીજા પદની સાથે એમ યાવન્ છેલ્લા પદ સાથે યોજ્યા છે, તેમ આ રીતમાં વિકલ્પોનું પરાવર્તન કરતાં માત્ર એક વિકલ્પ લઈ પ્રકૃતસંયોગનાં વધાં પદ સાથે યોજી પછી વીજો વિકલ્પ લઈ વધાં પદ સાથે યોજવો । દાખલા તરીકે—આઠ વ્રતના દ્વિક સંયોગી ૧૦૦૮ ભાંગા લખવા છે. પદ-ભંગીના દ્વિકસંયોગે ૩૬ વિકલ્પ, અને આઠ વ્રતનાં દ્વિક સંયોગે ૨૮ પદ થાય છે. તેમાં પ્રથમ પહેલો વિકલ્પ ૨૮ પદ સાથે યોજી પછી વીજો વિકલ્પ લેવો તે પણ ૨૮ પદ સાથે યોજવો । એમ અનુક્રમે છેલ્લો છત્રીશમો વિકલ્પ ૨૮ પદ સાથે યોજવો. એટલે ૧૦૦૮ ભાંગા તૈયાર થઈ જશે ।

ભાંગાની સંખ્યા વધે રીતમાં સરસીજ છે, ફેર એટલો કે પહેલી રીતમાં વિકલ્પોનો ગુંફ સાથે રહે છે અને પદ છતાં પડી જાય છે. ત્યારે વીજી રીતમાં પદનો ગુંફ સાથે રહી વિકલ્પો છૂટા પડી જાય છે । ઉદાહરણ તરીકે વીજી રીત પ્રમાણે બિંદુ ભાંગાના ઘોડા પ્રસ્તાર નીચે પ્રમાણે—

प्रथम व्रतना.

विक सं. ३६

भांगा ६	११	५६
	१२	६१
१	१३	६२
२	१४	६३
३	१५	६४
४	१६	६५
५	२१	६६
६	२२	३६
—	२३	—
६	२४	—
—	२५	—

बीजा व्रतना

बीजाव्रतना भांगा.

भांगा ४८

२६

३४२

असं. १२

३१

असं—१८

१०

३२

२०

३३

३०

३४

४०

३५

५०

३६

६०

४१

०१

४२

०२

४३

०३

४४

०४

४५

०५

४६

०६

५१

—

५२

१२

५३

५४

५५

१००

२००

३००

४००

५००

६००—६

०६०—६

००६—६

१८

२१५

क्रि. सं. १०८

सर्व ३४२

चारव्रतना भांगा.

२४००

असं. २४

१०००

६०००—६

०६००—६

००६०—६

०००६—६

२४

क्रि. सं. २१६

११००

१०१०

१००१—३

०११०

०१०१—२

००११—१

१२००—६

००१२—६

१३००

००१३—६

१४००

००१४—६

१५००

००१५—६

१६००—

००१६—६

२१००

००२६—३६

३१००

००३६—३६

४१००

००४६—३६

५१००

००५६—३६

६१००

००६६—३६

२१६

क्रि. सं. ८६४

१११०

११०१

१०११

०१११—४

११२०

०११२—४

११३०

०११३—४

११४०

०११४—४

११५०

११०
१६०—६
२१०

२६०—६

३१०

३६०—६

४१०—

४६०—६

५१०—

५६०—६

६१०

६६०—६

१०१

६०६—३६

०११

०६६—३६

१०८

क्रि. सं. २१६

१११

११६—६

११६—३६

११६—२१६

२१६

२१६

०११५—४

११६०

०११६—४

१२१०

०१२६—२४

१३१०

०१३६—२४

१४१०

०१४६—२४

१५१०

०१५६—२४

१६१०

०१६६—२४

२११०

०२६६—१४४

३११०

०३६६—१४४

४११०

०४६६—१४४

५११०

०५६६—१४४

६११०

०६६६—१४४

८६४

चउक सं. १२९६

११११

१११६—६

११६६—३६

१६६६—२१६

६६६६—१२९६

१२९६

सर्वमली.

२४००

पांचव्रतना भांगा.

१६८०६

असं. ३०

१००००

०१०००

००१००

०००१०

००००१—५

२००००

०२०००

००२००

०००२०

००००२—५

३००००

००००३—५

४००००

००००४—५

५००००

००००५—५

६००००

००००६—५

३०

क्रि. सं. ३६०

११०००

१०१००

१००१०

१०००१—४

०११००

०१०१०

०१००१—३

००११०

००१०१

०००११—३

१२०००

०००१२—१०

१३०००

०००१३—१०

१४०००

०००१४—१०

१५०००

०००१५—१०

१६०००

०००१६—१०

२१०००

०००२६—६०

३१०००

०००३६—६०

४१.०००
 ०००४६—६०
 ५१.०००
 ०००५६—६०
 ६१.०००
 ०००६६—६०
 —————
 ३६०
 —————

प्रिकमं. २१६०

१११.००
 ११०१.०
 ११००१—३
 १०११.०
 १०१०१
 १००११—३
 ०१११.०
 ०११०१
 ०१०११
 ००१११—४
 ११२.००
 ००११२—१०
 ११३.००
 ००११३—१०
 ११४.००
 ००११४—१०
 ११५.००
 ००११५—१०
 ११६.००
 ००११६—१०

१२१.००
 ००१२६—६०
 १३१.००
 ००१३६—६०
 १४१.००
 ००१४६—६०
 १५१.००
 ००१५६—६०
 १६१.००
 ००१६६—६०
 २११.००
 ००२६६—३६०
 ३११.००
 ००३६६—३६०
 ४११.००
 ००४६६—३६०
 ५११.००
 ००५६६—३६०
 ६११.००
 ००६६६—३६०
 —————
 २१६०
 —————

प्रिकमं. २१६०

१११.००
 १११.०१
 ११०१.१
 १०११.१
 ०१११.१
 ००११.१—२

१११.२०
 ०१११.२—५
 १११.३०
 ०१११.३—५
 १११.४०
 ०१११.४—५
 १११.५०
 ०१११.५—५
 १११.६०
 ०१११.६—५
 ११२.००
 ०११२.०—३०
 ११३.००
 ०११३.०—३०
 ११४.००
 ०११४.०—३०
 ११५.००
 ०११५.०—३०
 ११६.००
 ०११६.०—३०
 ११७.००
 ०११७.०—३०
 ११८.००
 ०११८.०—३०
 ११९.००
 ०११९.०—३०
 १२०.००
 ०१२०.०—३०
 १२१.००
 ०१२१.०—३०
 १२२.००
 ०१२२.०—३०
 १२३.००
 ०१२३.०—३०
 १२४.००
 ०१२४.०—३०
 १२५.००
 ०१२५.०—३०
 १२६.००
 ०१२६.०—३०
 १२७.००
 ०१२७.०—३०
 १२८.००
 ०१२८.०—३०
 १२९.००
 ०१२९.०—३०
 १३०.००
 ०१३०.०—३०

२१६

०११५—४	११६६—३६	००००५—५
११६०	१६६६—२१६	६००००
०११६—४	६६६६—१२९६	००००६—५
१२१०		
०१२६—२४		३०
१३१०	१२९६	
०१३६—२४	सर्वमली.	द्वि. सं. ३६०
१४१०		
०१४६—२४		११०००
१५१०	२४००	१०१००
०१५६—२४		१००१०
१६१०	पांचव्रतना भांगा.	१०००१—४
०१६६—२४	१६८०६	०११००
२११०		०१०१०
०२६६—१४४		०१००१—३
३११०	असं. ३०	००११०
०३६६—१४४		००१०१
४११०	१००००	०००११—३
०४६६—१४४	०१०००	१२०००
५११०	००१००	०००१२—१०
०५६६—१४४	०००१०	१३०००
६११०	००००१—५	०००१३—१०
०६६६—१४४	२००००	१४०००
	०२०००	०००१४—१०
८६४	००२००	१५०००
	०००२०	०००१५—१०
	००००२—५	१६०००
	३००००	०००१६—१०
चउक सं. १२९६	००००३—५	२१०००
	४००००	०००२६—६०
११११	००००४—५	३१०००
१११६—६	५००००	०००३६—६०

४१०००
०००४६—६०
५१०००
०००५६—६०
६१०००
०००६६—६०
—
३६०
—

त्रिकसं. २१६०

१११००
११०१०
११००१—३
१०११०
१०१०१
१००११—३
०१११०
०११०१
०१०११
००१११—४
११२००
००११२—१०
११३००
००११३—१०
११४००
००११४—१०
११५००
००११५—१०
११६००
००११६—१०

१२१००
००१२६—६०
१३१००
००१३६—६०
१४१००
००१४६—६०
१५१००
००१५६—६०
१६१००
००१६६—६०
२११००
००२१६—३६०
३११००
००३१६—३६०
४११००
००४१६—३६०
५११००
००५१६—३६०
६११००
००६१६—३६०
—
२१६०
—

चउक सं. ६४८०

११११०
१११०१
११०११
१०१११
०११११—५

१११२०
०१११२—५
१११३०
०१११३—५
१११४०
०१११४—५
१११५०
०१११५—५
१११६०
०१११६—५
११२१०
०११२६—३०
११३१०
०११३६—३०
११४१०
०११४६—३०
११५१०
०११५६—३०
११६१०
०११६६—३०
१२११०
०१२६६—१८०
१३११०
०१३६६—१८०
१४११०
०१४६६—१८०
१५११०
०१५६६—१८०
१६११०
०१६६६—१८०
२१११०
०२६६६—१०८०

३१११०
 ०३६६६—१०८०
 ४१११०
 ०४६६६—१०८०
 ५१११०
 ०५६६६—१०८०
 ६१११०
 ०६६६६—१०८०

 ६४८०

००१०००
 ०००१००
 ००००१०
 ०००००१—६
 २०००००
 ०००००६—३६

 ३६

१००११०
 १०००११—३
 ०११११०
 ०११००१—३
 ०१०११०
 ०१००११—३
 ००१११०
 ०००१११—४
 ११६०००
 ०००१६६—१२०
 २११०००—७२०
 ०००६६६—४३२०

क्रि. सं. ५४०

पंचसंयोगी. ७७७६

१११११
 १११११—६
 ११११६—३६
 ११६६६—२१६
 १६६६६—१२९६
 ६६६६६—७७७६

११००००
 १००००१—५
 ०११०००
 ०१०००१—४
 ००११००
 ००१००१—३
 ०००११०
 ००००११—३
 ६१००००—९०
 ००००६६—५४०

 ५४०

च. सं. १९४४०

११११००
 ००११११—१५
 १११६००
 ००१११६—९०
 ११६१००
 ००११६६—५४०
 १६११००
 ००१६६६—३२४०
 २१११००
 ००६६६६—१९४४०

७७७६
 सर्वमली १६८०६

छ व्रतना भांगा
 ११७६४८

त्रिक सं. ४३२०

असंयोगी.

१०००००
 ०१००००

१११०००
 ११०००१—४
 १०११००
 १०१००१—३

१९४४०

પં. સં. ૪૬૬૫૬

૧૧૧૧૧૦

૦૧૧૧૧૧—૬

૧૧૧૧૬૦—

૦૧૧૧૧૬—૩૬

૧૧૧૨૧૦

૦૧૧૧૬૬—૨૧૬

૧૧૨૧૧૦

૦૧૧૬૬૬—૧૨૯૬

૧૨૧૧૧૦

૦૧૬૬૬૬—૭૭૭૬

૨૧૧૧૧૦

૦૬૬૬૬૬—૪૬૬૫૬

૪૬૬૫૬

છ સં. ૪૬૬૫૬

૧૧૧૧૧૧

૧૧૧૧૧૬—૬

૧૧૧૧૬૬—૩૬

૧૧૧૬૬૬—૨૧૬

૧૧૬૬૬૬—૧૨૯૬

૧૬૬૬૬૬—૭૭૭૬

૬૬૬૬૬૬—૪૬૬૫૬

૪૬૬૫૬

સર્વ મલી. ૧૧૭૬૪૮

સાત વ્રતના

માંગા—૮૨૩૫૪૨

અસં.—૪૨

૧૦૦૦૦૦૦

૦૦૦૦૦૦૧—૭

૬૦૦૦૦૦૦

૦૦૦૦૦૦૬—૪૨

૪૨

દ્વિ. સં.—૭૫૬

૧૧૦૦૦૦૦

૧૦૦૦૦૦૧—૬

૦૦૦૦૦૧૧—૨૧

૧૨૦૦૦૦૦

૦૦૦૦૦૧૬—૧૨૬

૨૧૦૦૦૦૦

૦૦૦૦૦૬૬—૭૫૬

૭૫૬

ત્રિ. સં. ૭૫૬૦

૧૧૧૦૦૦૦

૦૦૦૦૧૧૧—૩૫

૧૧૨૦૦૦૦

००००११६—२१०
 १२१००००
 ००००१६६—१२६०
 २११००००
 ००००६६६—७५६०

७५६०

चउक सं. ४५३६०

११११०००
 ०००११११—३५
 १११२०००
 ०००१११६—२१०
 ११२१०००
 ०००११६६—१२६०
 १२११०००
 ०००१६६६—७५६०
 २१११०००
 ०००६६६६—४५३६०

४५३६०

पं. सं. १६३२९६

१११११००
 ००१११११—२१
 ११११२००
 ००११११६—१२६
 १११२२००

००१११६६—७५६
 ११२११००
 ००११६६६—४५३६
 १२१११००
 ००१६६६६—२७२१६
 २११११००
 ००६६६६६—१६३२९६

१६३२९६

छ सं. ३२६५९२

११११११०
 ०११११११—७
 ०१११११६—४२
 ०११११६६—२५२
 ०१११६६६—१५१२
 ०११६६६६—९०७२
 ०१६६६६६—५४४३२
 ०६६६६६६—३२६५९२

३२६५९२

सा. सं. २७९९३६

१११११११
 ११११११६—६
 १११११६६—३६
 ११११६६६—२१६
 १११६६६६—१२९६

११६६६६—७७७६
१६६६६६—४६६५६
६६६६६६—२७९९३६

२७९९३६
सर्व मली ८२३५४२

आठ व्रतना भांगा.

५७६४८००

असं. ४८

१०००००००
०००००००१—८
०००००००६—४८

४८

द्विसं. १००८
११००००००
००००००११—२८
१२००००००
००००००१६—१६८
२१००००००
००००००६६—१००८

१००८

त्रि. सं. १२०९६
१११०००००

०००००१११—५६
११२०००००
०००००११६—३३६
१२१०००००
०००००१६६—२०१६
२११०००००
०००००६६६—१२०९६

१२०९६

च. सं. ९०७२०

११११००००
००००११११—७०
१११२००००
००००१११६—४२०
११२१००००
००००११६६—२५२०
१२११००००
००००१६६६—१५१२०
२१११००००
००००६६६६—९०७२०

९०७२०

पं. सं. ४३५४५६
१११११०००
०००१११११—५६
११११२०००
०००११११६—३३६
१११२१०००
०००१११६६—२०१६

११२११०००
 ०००११६६६—१२०९६
 १२१११०००
 ०००११६६६—७२५७६
 २११११०००
 ०००६६६६६—४३५४५६

४३५४५६

छ सं. १३०६३६८
 ११११११००
 ००११११११—२८
 १११११६००
 ००१११११६—१६८
 ११११२१००
 ००११११६६—१००८
 १११२११००
 ००१११६६६—६०४८
 ११२१११००
 ००११६६६६—३६२८८
 १२११११००
 ००१६६६६६—२१७७२८
 २१११११००
 ००६६६६६६—१३०६३६८

१३०६३६८

सा. सं. २२३९४८८
 १११११११०
 ०१११११११—८
 ११११११२०
 ०११११११६—४८

१११११२१०
 ०१११११६६—२८८
 ११११२११०
 ०११११६६६—१७२८
 १११२१११०
 ०१११६६६६—१०३६८
 ११२११११०
 ०११६६६६६—६२२०८
 १२१११११०
 ०१६६६६६६—३७३२४८
 २११११११०
 ०६६६६६६६—२२३९४८८

२२३९४८८

आ. सं. १६७९६१६
 ११११११११
 १११११११६—६
 ११११११६६—३६
 १११११६६६—२१६
 ११११६६६६—१२९६
 १११६६६६६—७९७६
 ११६६६६६६—४६६५६
 १६६६६६६६—२७९९३६
 ६६६६६६६६—१६७९६१६

१६७९६१६

सर्व मली ५७६४८००
 आ प्रमाणे गमे ते व्रतना
 गमे ते भंगीण सिद्धभांगा
 योजी लेवा ।

સિદ્ધભાંગાના પ્રસ્તારનું તાત્પર્ય ।

સિદ્ધ ભાંગામાં શૂન્ય તે વ્રતનાં મૂલઘર છે અને આંકડા વિકલ્પ સૂચક આગંતુક મિજમાન છે। જેટલા વ્રતના ભાંગા લખવા હોય તેટલાં શૂન્ય પ્રથમ લખવાં । જેમકે આઠ વ્રતનાં હોય તો ૦૦૦૦૦૦૦૦ આઠ શૂન્ય. આઠ વ્રતનો કોઈપણ ભાંગો આ આઠ શૂન્યમાંથી વનશે । દાખલા તરીકે આઠ વ્રતના દ્વિકસંયોગનો ૩૬ મો ભાંગો વનાવવો હોય તો પહેલી રીત પ્રમાણે ૩૬ મો વિકલ્પ અને પહેલું પદ તથા વીજી રીત પ્રમાણે વીજો વિકલ્પ અને આઠમું પદ । એ વેના જોડાણથી ૩૬ મો ભાંગો થાય । ૩૬ મો વિકલ્પ ૬૬ અને પહેલું પદ ૧૨ છે. વિકલ્પનાં બે છગડાને આઠ શૂન્યમાં જગ્યા લેવાની છે. પદના આંકડા તે જગ્યાને નિયમિત કરે છે. એટલે પહેલા અને વીજા શૂન્યને ઠામેજ બે છગડાને વેસવું પડે છે । વીજી રીત પ્રમાણે વીજો વિકલ્પ ‘૧૨’ એકડો ને વગડો, તેને આઠમું પદ ૨૩ એટલે વીજા અને ત્રીજા નંબરનાં શૂન્યને સ્થાને જગ્યા લેવી પડશે । એમ કરતાં ૩૬ માં ભાંગાનો આકાર પહેલી રીત પ્રમાણે ૬૬૦૦૦૦૦૦, અને વીજી રીત પ્રમાણે ૦૧૨૦૦૦૦૦ થાય છે । આમાં આઠમાંથી છ ઘરશૂન્ય એટલે આઠ વ્રતમાંથી છ વ્રત શૂન્ય અને બે વ્રત ભરેલ અર્થાત્ આદરેલ । તેમાં પહેલી રીત પ્રમાણે પહેલું અને વીજું વ્રત આદરેલ અને વીજી રીત પ્રમાણે વીજું અને ત્રીજું વ્રત આદરેલ । વિકલ્પના બે છગડા ષટ્ભંગીમાંના છઠા (એગવિહં એગવિહેળ) ભાંગાનું સૂચન કરે છે । વીજી રીતમાં વિકલ્પનો એકડો અને વગડો ષટ્ભંગીના પહેલા અને વીજા ભાંગા (દુવિહં તિવિ-

હેણં દુવિહં દુવિહેણં) નું સૂચન કરે છે । અર્થાત્ વીજું વ્રત પહેલે
 અને ત્રીજું વ્રત વીજે ભાંગે આદર્યું । એકંદર રીતે ૬૬૦૦૦૦૦૦
 આ ભાંગાનો અર્થ એવો થાય છે કે કોઈ માણસે આઠ વ્રતમાંથી
 પહેલું અને વીજું વ્રત છટે ભાંગે આદર્યું । ૦૧૨૦૦૦૦૦ આનો
 અર્થ એ કે કોઈ માણસે આઠ વ્રત પૈકી વીજું વ્રત પહેલે ભાંગે અને
 ત્રીજું વ્રત વીજે ભાંગે આદર્યું । પહેલું ચોથું પાંચમું છટું સાતમું
 અને આઠમું એ છ વ્રત શૂન્ય એટલે આદર્યા વગરનાં સમજવાં ।
 એમ દરેક ભાંગાનું તાત્પર્ય સમજવું ।

પ્રકરણ ૫ મું—નષ્ટવિધિ.

ભાંગાના નષ્ટ વિધિ.

ગમે તે વ્રતના કુલ ભાંગામાંથી અમુક સંખ્યાનો ભાંગો
 પુછવામાં આવે તો તે પુછેલ સંખ્યામાંથી સૂચીના યંત્રમાં—દેવકુ-
 લિકામાં જોઈ અસંયોગી તથા દ્વિકસંયોગાદિકના જેટલા જેટલા
 ભાંગાં વાદ થઈ શકે તેટલા એક પછી એક અથવા સરવાલો કરી
 વાદ કરવા. એમ વાદ કરતાં કરતાં જે સંયોગીમાંની સંખ્યા તે
 પુછેલા ભાંગામાંથી વાદ થઈ ન શકે ત્યારે જાણવું કે પુછેલ ભાંગો,
 તે સંયોગીમાંથી નીકળશે । પછી તે સંયોગીના વિકલ્પ અને પદ
 કેટલાં છે તે સૂચીયંત્રમાં જોઈ લેવું । પછી વાદ કરતાં જે સંખ્યા
 વાકી રહી છે તેને (પ્રસ્તારની પહેલી રીત પ્રમાણે) તે સંયોગીના
 વિકલ્પની સંખ્યા એ ભાગવી । ભાગતાં જે લઘ્વાંક આવે તેમાં
 એક ઉમેરતાં જે થાય તેટલામું પદ, તે પુછેલ ભાંગાનું સમજવું.
 અને ભાગાકાર કરતાં જે શેષ વધે તેટલામો વિકલ્પ, તે પુછેલ

માંગાનો સમજવો । જો માંગાકાર કરતાં એકે લઘ્યાંક ન આવે અર્થાત્ મુદલ માગ ચાલે નહીં તો લઘ્યાંક શૂન્ય સમજી તેમાં એક ઉમેરવો એટલે પહેલું પદ પુછેલ માંગાનું થશે, અને શેષ રહે તેટલામો વિકલ્પ । જો શેષ કંઈ પણ ન વધે તો લઘ્યાંકમાં એક મેલવવો નહીં, કિન્તુ તે સંયોગીનો છેલ્લો વિકલ્પ સમજવો । આ પ્રમાણે પુછેલ માંગાના નીકલેલ પદ અને વિકલ્પ એ બેની યોજના કરી માંગા લખવાની રીત પ્રમાણે માંગો કરી પુછનારને કહેવું કે પુછેલ સંખ્યાનો સિદ્ધમાંગો આ પ્રમાણે થાય ।

પ્રસ્તારની વીજી રીત પ્રમાણે માંગો કાઢવો હોયતો પુછેલ સંખ્યામાંથી અસંયોગી દ્વિકસંયોગાદિકના સિદ્ધમાંગાની સંખ્યા વાદ કરતાં જે સંખ્યા શેષ રહી હોય તેને તે સંયોગીના વિકલ્પની સંખ્યાને વદલે પદની સંખ્યાએ માગ આપવો । જે લઘ્યાંક આવે તેમાં એક મેલવતાં જે થાય તેટલામો વિકલ્પ, અને શેષ રહે તેટલામું પદ પુછેલ માંગાનું સમજવું । જો લઘ્યાંક શૂન્ય હોય અર્થાત્ માગ ન ચાલે તો તેમાં એક ઉમેરવાથી પહેલો વિકલ્પ અને શેષ રહે તેટલામું પદ જાણવું । જો શેષ કંઈ ન વધે તો લઘ્યાંકમાં એક ન ઉમેરવો, કિન્તુ લઘ્યાંક જેટલામો વિકલ્પ અને તે સંયોગીનું છેલ્લું પદ પુછેલ માંગાનું સમજવું । આ પ્રમાણે પદ વિકલ્પ મુકરર થયા પછી સિદ્ધમાંગો સ્વયં યોજી લેવો ।

ઉદાહરણ કોઈ પુછે કે ષટ્મંગીયે પાંચ વ્રતનો ૩૬૦૦ મો માંગો કેવો થાય ? ઉક્ત સંખ્યામાંથી ત્રિક સંયોગી સુધીના $૩૦ + ૩૬૦ + ૨૧૬૦$ મલી ૨૫૫૦ માંગા વાદ કરતાં ૧૦૫૦ વાકી રહ્યા તેમાંથી ચડક સંયોગીના માંગા વાદ જતા નથી, માટે તે માંગો ચડક સંયોગીમાંથી નીકલવો જોઈએ, ચડક સંયોગીના વિકલ્પ ૧૨૯૬ છે તેથી ૧૦૫૦ ની સંખ્યાનો માગ ન

ચાલે માટે પહેલી રીત પ્રમાણે પહેલું પદ અને ૧૦૫૦ મો વિકલ્પ પુછેલ ભાંગાનો આવ્યો, તે વેની યોજના કરતાં ૩૬૦૦ મો સિદ્ધભાંગો આ પ્રમાણે થયો ।

ઉદાહરણ—નં. ૧

૧	૨	૩	૪		પદ પહેલું
૫	૬	૧	૬		વિકલ્પ ૧૦૫૦
૫	૬	૧	૬	૦	ભાંગો ૩૬૦૦ મો

બીજી રીત પ્રમાણે ૧૦૫૦ ને ચક્રસંયોગીના પાંચ પદે ભાગતાં લઘ્યાંક ૨૧૦ આવ્યા અને શેષ કાંઈ ન રહ્યું એટલે ૨૧૦ મો વિકલ્પ અને છેલ્લું પાંચમું પદ આવ્યું તે વેની યોજના કરતાં બીજી રીત પ્રમાણે ૩૬૦૦ મો ભાંગો આ પ્રમાણે થયો ।

ઉદાહરણ—નં. ૨

૨	૩	૪	૫		પાંચમું પદ
૧	૬	૫	૬		૨૧૦ મો વિકલ્પ
૦	૧	૬	૫	૬	૩૬૦૦ મો ભાંગો

ઉદાહરણ નં. ૨—પહેલી રીતે પ્રમાણે—છ વ્રતનો ૧૮૭૬૫ મો ભાંગો કેવો થાય ? ૧૮૭૬૫ માંથી ત્રિકસંયોગીસુધીના $૩૬ + ૫૪૦ + ૪૩૨૦ = ૪૮૯૬$ બાદ કરતાં $૧૮૭૬૫ - ૪૮૯૬ = ૧૩૮૬૯$ રહ્યાં, તેને ચક્રસંયોગીના વિકલ્પ ૧૨૯૬ થી ભાગતાં $૧૩૮૬૯ \div ૧૨૯૬ =$ લઘ્યાંક ૧૦ અને શેષ ૯૦૯ ।

લઘ્યાંક ૧૦માં ૧ ઉમેરતા ૧૧ થયા તે ૧૧ મું પદ અને શેષ ૯૦૯ એ વિકલ્પ ।

૨૩૪૫	૧૧ મું પદ
૫૨૨૩	૯૦૯ મો વિકલ્પ

અર્થાત્ છઠ્ઠા વ્રતના ચક્રસંયોગીનો ૧૮૭૬૫ મો ભાંગો ૦૫૨૨૩૦ આ પ્રમાણે થયો ।

ઉદાહરણ નં ૨-બીજી રીત પ્રમાણે—

૧૮૭૬૫ માંથી ત્રિકસંયોગી સુધીના ભાંગા ૪૮૯૬ વાદ કરતાં ૧૩૮૬૯ રહ્યા ચક્રસંયોગીનાં પદ ૧૫ છે, માટે ૧૩૮૬૯ ને ૧૫ થી ભાગતાં લઘ્યાંક ૯૨૪ અને શેષ ૯ । લઘ્યાંક ૯૨૪માં ૧ ઉમેરતાં ૯૨૫ થયા તેટલામો વિકલ્પ અને શેષ ૯ તેટલામું પદ સમજવું ।

૧	૩	૫	૬	૯ મું પદ
૫	૨	૫	૧	૯૨૫ મો વિકલ્પ

‘૫૦૨૦૫૧’ આ ૧૮૭૬૫ મો ભાંગો થયો ।

ઉદાહરણ-નં. ૩-પહેલી રીત પ્રમાણે ૭ વ્રતનો ૨૬૭૩૫ મો ભાંગો કેવો થાય ?

૨૬૭૩૫ માંથી ત્રિકસંયોગીસુધીના ૮૩૫૮ વાદ કરતાં ૧૮૩૭૭ રહ્યાં તેને ચક્રસંયોગીના વિકલ્પ ૧૨૯૬ થી ભાગતાં લઘ્યાંક ૧૪ અને શેષ ૨૩૩ । લઘ્યાંક ૧૪માં એક ઉમેરતાં ૧૫ થયા તેટલામું પદ અને શેષ ૨૩૩ એ વિકલ્પ ।

૧	૩	૫	૭	૧૫ મું પદ
૨	૧	૩	૫	૨૩૩ મો વિકલ્પ

૨૦૧૦૩૦૫ આ ૨૬૭૩૫ મો ભાંગો થયો ।

હદા નં ૩-વીજી રીત પ્રમાણે સાતવ્રતનો ૨૬૭૩૫ મો ભાંગો કેવો થાય ?

૨૬૭૩૫ માંથી ત્રિકસંયોગીસુધીના ૮૩૫૮ વાદ કરતાં વાકી ૧૮૩૭૭ રહ્યાં, તેને સાત વ્રતના ચક્રસંયોગીના પદ ૩૫ થી ભાગતાં લઘ્યાંક ૫૨૫ અને શેષ ૨ । લઘ્યાંક ૫૨૫ માં એક ઊમેરતાં ૫૨૬ થયા તે વિકલ્પ અને શેષ ૨ તે વીજું પદ સમજવું.

૧	૨	૩	૫	૨ જું પદ
૩	૩	૪	૪	૫૨૬ મો વિકલ્પ

૩૩૪૦૪૦૦ આ ૨૬૭૩૫ મો ભાંગો થયો ।

વિકલ્પના નષ્ટ ।

જે ભંગીના જે સંયોગીનો વિકલ્પ પુછ્યો હોય તેટલે સ્થાને તે ભંગીના ઉત્તરોત્તર ગુણાકાર મુકી જવા । પછી પુછેલ સંખ્યા-માંથી એક વાદ કરીને ઉત્તરોત્તર ગુણાકારમાંની પ્રથમ મોટી સંખ્યાએ ભાગ દેવો. લઘ્યાંક તેની નીચે મુકવો અને શેષ રહેલ સંખ્યાને તેની જોડેની સંખ્યાએ ભાગ દેવો અને લઘ્યાંક તેની નીચે મુકવો, એમ જોડે જોડેની સંખ્યાએ ભાગતાં અનુક્રમે જે લઘ્યાંક આવે તેમાં એક એક ઊમેરવાથી પુછેલ વિકલ્પનું રૂપ આવશે ।

ઉદાહરણ-ષટ્ભંગીના છસંયોગીનો-૨૯૧૩૪ મો વિકલ્પ કેવો થાય ?

પુછેલ વિકલ્પ ૨૯૧૩૪ છે તેમાંથી ૧ વાદ કરતાં ૨૯-૧૩૩ રહ્યાં તેને ઉત્તરોત્તર ગુણક '૭૭૭૬, ૧૨૯૬, ૨૧૬, ૩૬, ૬, ૧' થી ક્રમશઃ ભાગતાં લઘ્યાંક ૩, ૪, ૨, ૫, ૧, ૩ આવે । જેમકે- $૨૯૧૩૩ \div ૭૭૭૬ =$ લઘ્યાંક ૩ અને શેષ $૫૮૦૫ \div ૧૨૯૬ =$ લઘ્યાંક ૪ અને શેષ $૬૨૧ \div ૨૧૬ =$ લઘ્યાંક ૨, શેષ $૧૮૯ \div ૩૬ =$ લઘ્યાંક ૫; શેષ $૯ \div ૬ =$ લઘ્યાંક ૧, શેષ $૩ \div ૧ =$ લઘ્યાંક ૩ । લઘ્યાંકમાં એક એક ઉમેરવાથી ૪ ૫ ૩ ૬ ૨ ૪ થાય તે વિકલ્પ સમજવો. ।

ભાજક	૭૭૭૬	૧૨૯૬	૨૧૬	૩૬	૬	૧
લઘ્ધ.	૩	૪	૨	૫	૧	૩
ઉમેરો.	૧	૧	૧	૧	૧	૧
વિકલ્પ	૪	૫	૩	૬	૨	૪

૪૫૩૬૨૪ આ ૨૯૧૩૪ મો વિકલ્પ થયો.
ષટ્ભંગીના પંચસંયોગીનો ૬૧૦ મો વિકલ્પ કેવો થાય ?

ભાજક.	૧૨૯૬	૨૧૬	૩૬	૬	૧
લઘ્ધ	૦	૨	૪	૫	૩
ઉમેરો.	૧	૧	૧	૧	૧
વિકલ્પ.	૧	૩	૫	૬	૮

૧૩૫૬૪ આ ૬૧૦ મો વિકલ્પ થયો ।

નવભંગીના પંચસંયોગીનો ૩૬૩૧૧ મો વિકલ્પ કેવો થાય ?

ભાજક.	૬૫૬૧	૭૨૯	૮૧	૯	૧
લબ્ધ.	૫	૪	૭	૨	૪
ઉમેરો.	૧	૧	૧	૧	૧
વિકલ્પ.	૬	૫	૮	૩	૫

૬૫૮૩૫ આ પંચ સંયોગીનો ૩૬૩૧૧ મો વિકલ્પ થયો ।

૬૫૮૩૫ આ પંચ સંયોગીનો ૩૬૩૧૧ મો વિકલ્પ થયો ।

વિકલ્પ કેવો થાય ?

ભાજક.	૯૨૬૧	૪૪૧	૨૧	૧
લબ્ધ.	૧૬	૧૪	૨	૫
ઉમેરો.	૧	૧	૧	૧
વિકલ્પ.	૧૭	૧૫	૩	૬

૧૭-૧૫-૩-૬ આ ૬૫૮૩૫ આ પંચ સંયોગીનો ૩૬૩૧૧ મો વિકલ્પ થયો ।

મો વિકલ્પ થયો ।

ओगणपचास भंगीना चउक संयोगीनो ४९०६०१७
मो विकल्प केवो थाय ?

भाजक.	११७६४९	२४०१	४९	१
लब्ध.	४१	३४	१५	३८
उमेरो.	१	१	१	१
विकल्प.	४२	३५	१६	३९

४२-३५-१६-३९ आ ओगणपचास भंगीना चउक
संयोगीनो ४९०६०१७ मो विकल्प थयो.

एकसो सडतालीस भंगीना त्रिकसंयोगीनो २०७३७६४ मो
विकल्प केवो थाय ?

भाजक.	२१६०९	१४७	१
लब्ध.	९५	१४२	३४
उमेरो.	१	१	१
विकल्प.	९६	१४३	३५

९६-१४३-३५ आ १४७ भंगीना त्रिक संयोगीनो
२०७३७६४ मो विकल्प थयो ।

इति नष्ट प्रकरणम् ।

પ્રકરણ ૬ ટું-ઉદ્દિષ્ટ વિધિ.

સિદ્ધભાંગાના ઉદ્દિષ્ટની રીત.

કોઈ પુછે કે અમુક ભાંગો કેટલામો છે ? આ પૂછેલ ભાંગા ઉપરથી ભાંગાનો નંબર શોધી કાઢવો તેને ઉદ્દિષ્ટ કહેવામાં આવે છે, તેની રીત આ પ્રમાણે છે—

પૂછેલ ભાંગામાં કયા સંયોગીનું કેટલામું પદ અને કયા સંયોગીનો કેટલામો વિકલ્પ છે તે પ્રથમ જોવું । પહેલી રીત પ્રમાણે જેટલામું પદ હોય, તેમાંથી એક વાદ કરી, તેને તે સંયોગીના વિકલ્પની સંખ્યાએ ગુણાકાર કરવો, જે આવે તેમાં જેટલામો વિકલ્પ ભાંગામાં આવ્યો હોય તે સંખ્યા ઉમેરવી, જે સંખ્યા થાય તેમાં તે સંયોગીથી ઉપરના સંયોગીઓની ભાંગાની સંખ્યા સૂચીમાં જોઈ ઉમેરવી, જે આવે તે પૂછેલ ભાંગાનો નંબર જાણવો ।

બીજી રીત પ્રમાણે પુછેલરૂપમાં જેટલામો વિકલ્પ હોય તેમાંથી એક વાદ કરી તે સંયોગીના એકંદર પદની સંખ્યાએ ગુણાકાર કરવો, જે આવે તેમાં પુછેલ રૂપમાં જેટલામું પદ હોય, તે સંખ્યા ઉમેરવી, જે આવે તેમાં ઉપરના સંયોગીના ભાંગાની સંખ્યા ઉમેરતાં જે સંખ્યા આવે તેટલામો નંબર પુછેલ ભાંગાનો સમજવો.

ઉદાહરણ નં ૧—પહેલી રીત પ્રમાણે પાંચ વ્રતના ચક્ર-સંયોગીના ૫-૬-૧-૬-૦ આ ભાંગો કેટલામો છે? આમાં ૫-૬-૧-૬ આ વિકલ્પ તેના ઉદ્દિષ્ટની રીત પ્રમાણે જોતાં ષટ્ભંગીના ચક્ર-સંયોગીનો ૧૦૫૦ મો છે, અને ૧૨૩૪ આ પદ પહેલું છે. એક-માંથી એક વાદ કરતાં શૂન્ય આવે. એટલે ગુણાકાર ન થાય માટે

વિકલ્પ નંબર ૧૦૫૦ માં ઉપરના ત્રણ સંયોગીના ભાંગા ૨૫૫૦ ઉમેરતાં ૩૬૦૦ થાય, માટે પુછેલ ભાંગો પહેલી રીત પ્રમાણે ૩૬૦૦ મો છે ।

વીજી રીત પ્રમાણે વિકલ્પ સંખ્યા ૧૦૫૦ માંથી એક વાદ કરતાં ૧૦૪૯ રહ્યા, તેને ચઝકસંયોગીનાં પાંચ પદે ગુણતાં ૫૨૪૫ થયા. તેમાં પુછેલ ભાંગામાં પહેલું પદ છે માટે એક ઉમેરતાં ૫૨૪૬ થાય, તેમાં ઉપરના ત્રણ સંયોગીના ૨૫૫૦ ઉમેરતાં ૭૭૯૬ થાય, માટે પુછેલ ભાંગાનો નંબર ૭૭૯૬ મો સમજવો ।

ઉદાહરણ નં. ૨

પહેલી રીત પ્રમાણે ષટ્ભંગીએ છત્રતનો ૦૫૨૨૩૦ આ ભાંગો કેટલામો ? પુછેલ ભાંગામાં ૨-૩-૪-૫ એ પદ ૧૧ મું ૫-૨-૨-૩ એ વિકલ્પ ષટ્ભંગીના ચઝકસંયોગીનો ૯૦૯ મો છે. ૧૧ માંથી એક વાદ કરતાં ૧૦ રહ્યા, તેને ચઝકસંયોગીના ૧૨૯૬ વિકલ્પે ગુણતાં ૧૨૯૬૦ થયા. તેમાં આવેલ વિકલ્પ સંખ્યા ૯૦૯ ઉમેરતાં ૧૩૮૬૯ થાય, તેમાં ઉપરના ત્રણસંયોગીના ૪૮૯૬ ભેલવતાં ૧૮૭૬૫ થાય તે પુછેલ ભાંગાનો નંબર છે ।

વીર્જી રીત પ્રમાણે ષટ્ભંગીએ છ ત્રતનો ૦૫૨૨૩૦ આ કેટલામો ભાંગો છે ? ૫૨૨૩ એ વિકલ્પ ષટ્ભંગીના ચઝકસંયોગીનો ૯૦૯ મો છે અને ૨-૩-૪-૫ એ પદ ૧૧ મું છે । ૯૦૯ માંથી એક વાદ કરી ૯૦૮ ને ચઝકસંયોગીનાં પદ ૧૫ થાય, તેને કરી ગુણતાં ૧૩૬૨૦ થાય । તેમાં ૧૧ મું પદ માટે ૧૧ ઉમેરતાં ૧૩૬૩૧ થાય, તેમાં ઉપરના ત્રણસંયોગીના ૪૮૯૬ ભાંગા ભેલવતાં ૧૮૫૨૭ થાય તે પુછેલ ભાંગાનો નંબર જાણવો ।

ઉદાહરણ નં. ૩

પહેલી રીત પ્રમાણે ષટ્ઘંગી સાતવ્રતનો ૨૦૧૦૩૦૫ આ ભાંગો કેટલામો છે ?

આમાં ૧-૩-૫-૭ એ પદ ૧૫ મું છે, તેમાંથી એક વાદ કરી ચક્રસંયોગીના ૧૨૯૬ વિકલ્પે ગુણતાં ૧૮૧૪૪ થાય, તેમાં ૨૧૩૫ એ વિકલ્પ ૨૩૩ મો છે, તે ખેલવતાં ૧૮૩૭૭ થયા, તેમાં ઉપરના ત્રણ સંયોગીના ભાંગા ૮૩૫૮ ઉમેરતાં ૨૬૭૩૫ થાય, માટે પૂછેલ ભાંગો ૨૬૭૩૫ મો છે ।

વીજી રીત પ્રમાણે ષટ્ઘંગી સાત વ્રતનો ૨૦૧૦૩૦૫ આ ભાંગો કેટલામો છે ।

આમાં ૨૧૩૫ એ વિકલ્પ ષટ્ઘંગીનો ચક્ર સંયોગીનો ૨૩૩ મો છે, તેમાંથી એક વાદ કરી ૨૩૨ ને ચક્રસંયોગીનાં પાંત્રીશ પદે ગુણતાં ૮૧૨૦ થાય, તેમાં ૧૫ મું પદ છે માટે ૧૫ ઉમેરતાં ૮૧૩૫ થાય. તેમાં ઉપરના ત્રણસંયોગીના ૮૩૫૮ ઉમેરતાં ૧૬૪૯૩ થાય માટે પૂછેલ ભાંગો ૧૬૪૯૩ મો છે ।

અથ વિકલ્પના ઉદ્દિષ્ટની રીત ।

વિકલ્પનો નંબર શોધવાને જે રૂપ-પ્રસ્તાર આપવામાં આવે, તે દરેકની નીચે એકઠા મુકી વાદ કરવા, શેષ રહે તે દરેકના ઉપર જે જે ઘંગી હોય તેટલે તેટલે ઉત્તરોત્તર ગુણતાં જે આંકડા આવે તે મુકી જવા પછી નીચેના અને ઉપરના આંકડાનો સ્હામ સ્હામે પરસ્પર ગુણાકાર કરી, એક વાજુ મુકવા, પછી બધા ગુણાકારનો સરવાલો કરી એક ઉમેરવાથી પુછેલ વિકલ્પનો નંબર નિકલશે ।

उदाहरण नं.-१.

षट्भंगीनो ४-५-३-६-२-४ आ विकल्प केटलामो छे?
४-५-३-६-२-४ आ विकल्पमांथी एकडा वाद करतां

४	५	३	६	२	४
१	१	१	१	१	१
३	४	२	५	१	३

३-४-२-५-१-३ रह्या, तेनाथी उत्तरो-

त्तर छ छगुणां ७७७६, १२९६, २१६,

३६, ६, १ आ आंकडाने क्रमसर

गुणवा। जेमके $७७७६ \times ३ = २३३२८$, $१२९६ \times ४ = ५१८४$,
 $२१६ \times २ = ४३२$, $३६ \times ५ = १८०$, $६ \times १ = ६$, $१ \times ३ = ३$ ।

३३३२८

५१८४

४३२

१८०

६

३

२९१३३

१

२९१३४

७७७६	१२९६	२१६	३६	६	१
३	४	२	५	१	३
३३३२८	५१८४	४३२	१८०	६	३

आ दरेक गुणाकारनो सरवालो करी एक जोडवाथी २९१३४
थाय. आ पुछेल विकल्पनो नंबर समजवो।

ઉદાહરણ નં. ૨

ષટ્ભંગીનો ૧-૩-૫-૬-૪ આ વિકલ્પ કેટલામો છે ?

૧-૩-૫-૬-૪ આમાંથી એકઢા વાદ કરતાં ૨-૪-૫-૩ રહ્યાં.

૧-૧-૧-૧-૧

૦-૨-૪-૫-૩

૧૨૯૬	૨૧૬	૩૬	૬	૧
૦	૨	૪	૫	૩
૦	૪૩૨	૧૪૪	૩૦	૩

૪૩૨

૧૪૪

૩૦

૩

૬૦૯

૧

૬૧૦

પુછેલ વિકલ્પનો ૬૧૦ મો નંબર છે.

ઉદાહરણ નં. ૩

નવભંગીનો ૬-૫-૮-૩-૫ આ વિકલ્પ કેટલામો છે ?

૬-૫-૮-૩-૫ આમાંથી એકઢા વાદ કરતાં ૫-૪-૭-૨-૪ રહ્યાં.

૧-૧-૧-૧-૧

૫-૪-૭-૨-૪

૬૫૬૧	૭૨૯	૮૧	૯	૧
૫	૪	૭	૨	૪
૩૨૮૦૫	૨૯૧૬	૫૬૭	૧૮	૪

૩૨૮૦૫ + ૨૯૧૬ + ૫૬૭ + ૧૮ + ૪ = ૩૬૩૧૦ આમાં
 એક મેલવતાં ૩૬૩૧૧ આ પુછેલ વિકલ્પનો નંબર છે.

ઉદાહરણ નં. ૪

એકવીશમંગીનો ૧૭-૧૫-૩-૬ આ વિકલ્પ કેટલામો છે ?

૧૭-૧૫-૩-૬ આમાંથી એકઢા વાદ કરતાં ૧૬-૧૪-૪-૫ રહ્યાં.

૧ ૧ ૧ ૧
 ૧૬-૧૪-૨-૫

૧૨૬૧	૪૪૧	૨૧	૧
૧૬	૧૪	૨	૫
૧૪૮૧૭૬	૬૧૭૪	૪૨	૫

૧૪૮૧૭૬ + ૬૧૭૪ + ૪૨ + ૫ = ૧૫૪૩૯૭ + ૧ = ૧૫૪૩૯૮
 આ પુછેલ વિકલ્પનો નંબર છે.

ઉદાહરણ નં. ૫

ઓગણપચાસ મંગીનો ૪૩-૩૫-૧૬-૩૯ આ વિકલ્પ કેટલામો ?

૪૩-૩૫-૧૬-૩૯ આમાંથી એક વાદ કરતાં ૪૨-૩૪-૧૫-૩૮ રહ્યાં

૧ ૧ ૧ ૧
 ૪૨ ૩૪ ૧૫ ૩૮

૧૧૭૬૭૨	૨૪૦૧	૪૯	૧
૪૨	૩૪	૧૫	૩૮
૪૮૨૩૬૦૯	૮૧૬૩૪	૭૩૫	૩૮

$૪૮૨૩૬૦૯ + ૮૧૬૩૪ + ૭૩૫ + ૩૮ = ૪૯૦૬૦૧૬ + ૧ = ૪૯૦૬૦૧૭$ આ પુછેલ વિકલ્પનો નંબર છે ।

ઉદાહરણ નં. ૬

એક્સોસડતાલીસ મંગીનો ૯૬-૧૪૩-૩૫ આ વિકલ્પ કેટલામો છે ?

૯૬-૧૪૩-૩૫ આમાંથી એકઢા વાદ કરતાં ૯૫-૧૪૨-૩૪ રહ્યાં.

$\begin{array}{r} ૧ \quad ૧ \quad ૧ \\ \hline ૯૫ \quad ૧૪૨ \quad ૩૪ \end{array}$

૨૧૬૦૯	૧૪૭	૧
૯૫	૧૪૨	૩૪
૨૦૫૨૮૫૫	૨૦૮૭૪	૩૪

$૨૦૫૨૮૫૫ + ૨૦૮૭૪ + ૩૪ = ૨૦૭૩૭૬૩ + ૧ = ૨૦૭૩૭૬૪$ આ પુછેલ વિકલ્પનો નંબર છે ।

પદના નષ્ટ અને ઉદ્દિષ્ટની રીતિ ગંગીયાના ભાંગામાં વતાવ્યા પ્રમાણે જ છે તેથી જિજ્ઞાસુએ તેમાંથી જોઈ લેવું.

इति उद्दिष्टप्रकरणम् ।

ગ્રંથ ૩ જો

અનુપૂર્વીના ભાંગા-પ્રસ્તાર

પદ અને વિકલ્પની માફક અનુપૂર્વીના પળ પ્રસ્તાર થાય છે. વિકલ્પના પ્રસ્તારમાં જેમ જેટલા જીવ હોય તેના અંકનો મેલ મેલવવો પડે છે તેમ અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારમાં મેલ મેલવવો પડતો નથી કિન્તુ અનુક્રમે અંક લેવાય છે. જેમ પાંચ પદની અનુપૂર્વીના પ્રથમ પ્રસ્તારમાં ૧-૨-૩-૪-૫ આ આંકડા આવે છે. તેનો સરવાલો કરીએ તો ૧૫ થઈ જાય છે. વિકલ્પના પ્રસ્તારમાં તો સાત જીવના પ્રસ્તાર હોય તો તેનો સરવાલો સાતજ આવવો જોઈએ. પ્રકૃત પ્રસ્તારમાં પ્રથમ અનુક્રમ સચવાય છે માટેજ આનું નામ અનુપૂર્વી રાખવામાં આવ્યું છે. આ વિશેષતાને લીધેજ પદ અને વિકલ્પના પ્રસ્તાર કરતાં અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા અધિક થાય છે. ગમે તે ઇષ્ટ વસ્તુના અનુક્રમે અંક કલ્પી તેનું પરિવર્તન કરવાથી અનુપૂર્વીના પ્રસ્તાર થાય છે. અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સાધુ એ પાંચ પરમેષ્ઠિના અરિહંત ૧ સિદ્ધ ૨ આચાર્ય ૩ ઉપાધ્યાય ૪ અને સાધુ ૫ આ પાંચ અંક અનુક્રમાનુસાર કલ્પી તેના પરિવર્તનથી થતા ૧૨૦ પ્રસ્તાર અત્યંત પ્રસિદ્ધ છે. જેમ પાંચ પરમેષ્ઠિની અનુપૂર્વી છે તેમ છ કાવ્ય, સાત નય, આઠ મદ, નવ તત્ત્વ, ચોવીશ તીર્થંકર આદિ ગમે તે વસ્તુની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તાર થઈ શકે છે.

પ્રકરણ ૧ લું

પ્રસ્તારની સંખ્યા

એકથી માંડી ચ્હડતાં પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તાર કેટલા કેટલા થાય તેની સંખ્યા જાણવાને માટે સંવેધયંત્ર વનાવવો. જેટલા પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તાર વનાવવા હોય તેટલા અંકો અનુક્રમે એક પંક્તિમાં લખી જવા. પછી પહેલા અંક ઉપર શૂન્ય મુકી વીજા અંક ઉપર એકડો લખવો, તેનો તેની નીચેના અંક સાથે ગુણાકાર કરી તેની જોડેના અંક ઉપર લખવો. એમ આગલા આગલા વધે અંકનો ગુણાકાર પાછલા પાછલા અંક ઉપર લખવો, એ રીતે પંક્તિ પૂરી કરવી, ઉપર ઉપરના અંકો નીચે નીચેના આગલા પદના પ્રસ્તારની સંખ્યા દર્શાવે છે । જેમ એકથી માંડી પાંચ પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા કાઢવી હોય તો નીચે પ્રમાણે સંવેધયંત્ર કરવો—

૦	૧	૨	૬	૨૪	૧૨૦
૧	૨	૩	૪	૫	

આમાં બેના ઉપર એક છે તે એક પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા । ત્રણના ઉપર બે છે તે બે પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા । ચાર ઉપર છ છે તે ત્રણ પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા । પાંચના ઉપર ચોવીશ છે તે ચાર પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા અને ચોવીશની જોડે એકસોવીશ છે તે પાંચ પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારની સંખ્યા જાણવી.

प्रकरण २ जुं-प्रस्तार लखवानी रीत.

जेटला पदनी अनुपूर्वीना प्रस्तार लखवा होय तेटला अंको अनुक्रमे पहेला प्रस्तारमां लखी जवा. पछी छेला वे अंको कायम राखी आगलना अंकोनुं परिवर्तन करवुं. ते एवी रीते के लघु अंक आगल मुकवा अने गुरु अंक पाछल मुकवा. प्रथम लघु अंकोनुं परिवर्तन करी पछी गुरु अंकनुं करवुं. एम अंकोनुं परिवर्तन थई रहे त्यारे ते कोष्ठक पूर्ण करी, कायमना वे अंकोमां एक दशको घटाडी पूर्ववत् वीजुं कोष्ठक पूर्ण करवुं. एटलं ध्यानमां राखवुं के एक प्रस्तारमां एने ए वे अंक न आवे. एम करतां करतां ज्यारे प्रथम प्रस्तारनो पुरेपुरो व्युत्क्रम थई जाय त्यारे ते प्रस्तारनी समाप्ति थशे. उदाहरण तरीके त्रणथी मांडी पांच पदनी अनुपूर्वीना प्रस्तार आंहि लखवामां आवे छे.

त्रण पदनी अनुपूर्वीना प्रस्तार ६.

१ २ ३

२ १ ३

१ ३ २

३ १ २

२ ३ १

३ २ १

चार पदनी अनुपूर्वीना प्रस्तार २४.

१ २ ३ ४	१ २ ४ ३	१ ३ ४ २	२ ३ ४ १
२ १ ३ ४	२ १ ४ ३	३ १ ४ २	३ २ ४ १
१ ३ २ ४	१ ४ २ ३	१ ४ ३ २	२ ४ ३ १
३ १ २ ४	४ १ २ ३	४ १ ३ २	४ २ ३ १
२ ३ १ ४	२ ४ १ ३	३ ४ १ २	३ ४ २ १
३ २ १ ४	४ २ १ ३	४ ३ १ २	४ ३ २ १
२४			

पांच पदनी अनुपूर्वीना प्रस्तार १२०

१

१ २ ३ ४ ५
२ १ ३ ४ ५
१ ३ २ ४ ५
३ १ २ ४ ५
२ ३ १ ४ ५
३ २ १ ४ ५

२

१ २ ४ ३ ५
२ १ ४ ३ ५
१ ४ २ ३ ५
४ १ २ ३ ५
२ ४ १ ३ ५
४ २ १ ३ ५

३

१ ३ ४ २ ५
३ १ ४ २ ५
१ ४ ३ २ ५
४ १ ३ २ ५
३ ४ १ २ ५
४ ३ १ २ ५

४

२ ३ ४ १ ५
३ २ ४ १ ५
२ ४ ३ १ ५
४ २ ३ १ ५
३ ४ २ १ ५
४ ३ २ १ ५

५

१ २ ३ ५ ४
२ १ ३ ५ ४
१ ३ २ ५ ४
३ १ २ ५ ४
२ ३ १ ५ ४
३ २ १ ५ ४

६

१ २ ५ ३ ४
२ १ ५ ३ ४
१ ५ २ ३ ४
५ १ २ ३ ४
२ ५ १ ३ ४
५ २ १ ३ ४

୭

୨	୩	୫	୨	୪
୩	୨	୫	୨	୪
୨	୫	୩	୨	୪
୫	୨	୩	୨	୪
୩	୫	୨	୨	୪
୫	୩	୨	୨	୪

୮

୨	୩	୫	୨	୪
୩	୨	୫	୨	୪
୨	୫	୩	୨	୪
୫	୨	୩	୨	୪
୩	୫	୨	୨	୪
୫	୩	୨	୨	୪

୯

୨	୨	୪	୫	୩
୨	୨	୪	୫	୩
୨	୪	୨	୫	୩
୪	୨	୨	୫	୩
୨	୪	୨	୫	୩
୪	୨	୨	୫	୩

୧୦

୨	୨	୫	୪	୩
୨	୨	୫	୪	୩
୨	୫	୨	୪	୩
୫	୨	୨	୪	୩
୨	୫	୨	୪	୩
୫	୨	୨	୪	୩

୧୧

୨	୪	୫	୨	୩
୪	୨	୫	୨	୩
୨	୫	୪	୨	୩
୫	୨	୪	୨	୩
୪	୫	୨	୨	୩
୫	୪	୨	୨	୩

୧୨

୨	୪	୫	୨	୩
୪	୨	୫	୨	୩
୨	୫	୪	୨	୩
୫	୨	୪	୨	୩
୪	୫	୨	୨	୩
୫	୪	୨	୨	୩

୧୩

୨	୩	୪	୫	୨
୩	୨	୪	୫	୨
୨	୪	୩	୫	୨
୪	୨	୩	୫	୨
୩	୪	୨	୫	୨
୪	୩	୨	୫	୨

୧୪

୨	୩	୫	୪	୨
୩	୨	୫	୪	୨
୨	୫	୩	୪	୨
୫	୨	୩	୪	୨
୩	୫	୨	୪	୨
୫	୩	୨	୪	୨

୧୫

୨	୪	୫	୩	୨
୪	୨	୫	୩	୨
୨	୫	୪	୩	୨
୫	୨	୪	୩	୨
୪	୫	୨	୩	୨
୫	୪	୨	୩	୨

૧૬

૩	૪	૫	૧	૨
૪	૩	૫	૧	૨
૩	૫	૪	૧	૨
૫	૩	૪	૧	૨
૪	૫	૩	૧	૨
૫	૪	૩	૧	૨

૧૭

૨	૩	૪	૫	૧
૩	૨	૪	૫	૧
૨	૪	૩	૫	૧
૪	૨	૩	૫	૧
૩	૪	૨	૫	૧
૪	૩	૨	૫	૧

૧૮

૨	૩	૫	૪	૧
૩	૨	૫	૪	૧
૨	૫	૩	૪	૧
૫	૨	૩	૪	૧
૩	૫	૨	૪	૧
૫	૩	૨	૪	૧

૧૯

૨	૪	૫	૩	૧
૪	૨	૫	૩	૧
૨	૫	૪	૩	૧
૫	૨	૪	૩	૧
૪	૫	૨	૩	૧
૫	૪	૨	૩	૧

૨૦

૩	૪	૫	૨	૧
૪	૩	૫	૨	૧
૩	૫	૪	૨	૧
૫	૩	૪	૨	૧
૪	૫	૩	૨	૧
૫	૪	૩	૨	૧

કુલ એકસોને વીંશ પ્રસ્તાર થયા ।

આ પ્રમાણે છ સાત આઠ ઇત્યાદિ. ઇચ્છિત પદની અનુ-
પૂર્વીના પ્રસ્તાર લખવા. પાંચ પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારમાં-
છેલ્લા કાયમના વે અંકો-૪૫-૩૫-૨૫-૧૫ । ૫૪-૩૪-૨૪
-૧૪ । ૫૩-૪૩-૨૩-૧૩ । ૫૨-૪૨-૩૨-૧૨ । ૫૧-
૪૧-૩૧-૨૧ । સ્વાસ ધ્યાનમાં રાખવાના છે. કાયમના વે
અંકો શિવાય ત્રણ ત્રણ અંકોનું દરેક કોષ્ટકમાં યથોચિત પરિ-
વર્તન કરવામાં આવ્યું છે. ચાર પદના પ્રસ્તારમાં વે અંકનું જ
પરિવર્તન કરવાનું રહે છે. તેનું પરિવર્તન જલ્દી થવાથી કાયમના

બે અંકોનું પળ જલ્દી પરિવર્તન થાય છે. પાંચ પદના પ્રસ્તારમાં ત્રણ અંકોના પરિવર્તનને જરા વિલંબ થાય છે તેથી કાયમના બે અંકો પળ ધીમે ધીમે ઇટલે છ છ પ્રસ્તારે પરિવર્તન પામે છે— જેમ જેમ વધારે પદ તેમ તેમ પરિવર્તન ધીમે ધીમે થાય અને પ્રસ્તાર વધે.

પ્રસ્તારના અંકનું તાત્પર્ય.

પાંચ પદની અનુપૂર્વીમાં પાંચ પદ તે અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સાધુ એમ કલ્પના કરી છે. પ્રસ્તારમાં જ્યાં એકડો છે ત્યાં ‘ નમો અરિહંતાણં ’ જ્યાં વગડો છે ત્યાં ‘ નમો સિદ્ધાણં ’ જ્યાં ત્રગડો આવે ત્યાં ‘ નમો આચરિયાણં ’ જ્યાં ચોગડો આવે ત્યાં ‘ નમો ઉવજ્ઞાયાણં ’ અને જ્યાં પાંચડો આવે ત્યાં ‘ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ’ બોલવું. એમ જે જે પદમાં જે જે અંકોની કલ્પના કરી હોય તે પ્રમાણે અંકોનું તાત્પર્ય સમજી લેવું.

પ્રકરણ ૩ જું=અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારનો નષ્ટ વિધિ.

જેટલાં પદની અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારમાંથી નષ્ટ શોધવો હોય તેટલા કોઠાનો સંબેધ યંત્ર બે પંક્તિવાળો પૂર્વવત્ બનાવવો અને તેમાં અંકો પળ આગલ કહ્યા પ્રમાણે ભરવા. પછી જે નંબરનો પ્રસ્તાર પુછયો હોય તેમાંથી એક વાદ કરી વાકીની સંખ્યાને સંબેધ યંત્રમાંના જે જે અંકથી ભાગી શકાય તે અંકથી ક્રમસર ભાગવો. જે જે અંકથી ભાગાકાર થાય તેની નીચે લઘ્યાંક મુકવા અને શેષ સ્થાને શૂન્ય મુકવાં. બંનેનો સરવાળો કરવો.

સરવાળાનાં અંક પ્રમાણે સંવેધયંત્રના વીજી પંક્તિના અંકો ઉપર ' આયું' ચિહ્ન કરયું, તે પ્રમાણે તે અંકો પંક્તિમાં ગોઠવવા । જેના ઉપર ચિહ્ન થઈ ગયું હોય તેને નંવરની ગણનામાં ન લેવો, આમ કરતાં જે રૂપ તૈયાર થાય તે પૂછેલ પ્રસ્તારનું રૂપ જાણવું । દા-
ખલા તરીકે સાત પદની અનુપૂર્વીના ૫૦૪૦ પ્રસ્તાર થાય છે.
તેમાંનો ૩૬૦ મો પ્રસ્તાર કેવો હોય એમ કોઈ પૂછે તો તેના માટે
આ પ્રમાણે સંવેધ યંત્ર વનાવવો—

૦	૧	૨	૬	૨૪	૧૨૦	૭૨૦	૫૦૪૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	

૩૬૦ માંથી એક વાદ કરતાં ૩૫૯ રહ્યા, તેને ૬ ની ઉપરના ૧૨૦ થી ભાગતાં ૧૧૯ શેષ રહ્યા. લઘ્યાંક ૨ આવ્યા, તે ૬ ની નીચે મુકવા, પછી ૧૧૯ ને ૨૪ થી ભાગતાં ૨૩ શેષ રહ્યા. લઘ્યાંક ૪ તે ૫ ની નીચે મુકવા । પછી ૨૩ ને ૬ થી ભાગતાં ૫ શેષ રહ્યા. લઘ્યાંક ૩ તે ૪ ની નીચે મુકવા । પછી ૫ ને ૨ થી ભાગતાં ૧ શેષ રહ્યો. લઘ્યાંક ૨ તે ૩ ની નીચે મુકવા । પછી ૧ ને ૧ થી ભાગતાં લઘ્યાંક ૧ આવ્યો તે ૨ ની નીચે મુકવો । પછી લઘ્યાંકની નીચે એકડા મુકી સરવાળો કરવો તેનો યંત્ર આ પ્રમાણે—

ધ્રુવાંક	૦	૧	૨	૬	૨૪	૧૨૦	૭૨૦
	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
લઘ્યાંક	૦	૧	૨	૩	૪	૫	૦
ઉમેરો	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
સરવાળો	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૧

૨૪૮

૩૬૦
૧

૧૨૦)૩૬૯(૨
૨૪૦

૨૪)૧૧૯(૪
૯૬

૬)૨૩(૩
૧૮

૨)૫(૨
૪

૧)૧(૧
૧

૦

સરવાળામાં છેલ્લો અંક એક છે માટે પચ્છાનુપૂર્વીએ પહેલું સ્થાન જે ૭, તેના ઉપર ચિન્હ કરી ૧ ની નીચે મુકવો. તેની જોડે ૩ નો અંક છે માટે ત્રીજું સ્થાન ૪, તેના ઉપર ચિન્હ કરી તે ૩ ની નીચે મુકવો. તેની જોડે ૫ નો અંક છે માટે પાંચમું સ્થાન ૧ છે તેના ઉપર ચિન્હ કરી પાંચની નીચે મુકવો, તેની જોડે ૪ છે માટે ચોથું સ્થાન ૨ છે તે ચિન્હ કરી ૪ ની નીચે મુકવો, તેની જોડે ૩ છે માટે ત્રીજું સ્થાન ૩ છે તેના ઉપર ચિન્હ કરી ૩ ની નીચે મુકવો. તેની જોડે ૨ છે માટે વીજું સ્થાન ૫ છે તેના ઉપર ચિન્હ કરી ૨ ની નીચે મુકવો, તેની જોડે ૧ છે માટે પહેલું સ્થાન ૬ છે તેના ઉપર ચિન્હ કરી એકની નીચે મુકવો । નીચે પંક્તિ તૈયાર થઈ તે ૩૬૦ માં પ્રસ્તાર સમજવો । તેનો યંત્ર નીચે મુજબ—

१	२	३	४	५	६	७
१	२	३	४	५	३	१
६	५	३	२	१	४	७

६ ५ ३ २ १ ४ ७ आ रूप ३६० मो प्रस्तार छे ।
एवी रीते कोई पण नंवरनो अनुपूर्वीनो प्रस्तार पुछवामां आवे
तो उपर प्रमाणे नष्ट विधिथी ते नंवरनो प्रस्तार शोधी काढवो ।

प्रकरण ४ थुं-अनुपूर्वीना प्रस्तारना उद्दिष्ट ।

पुछेल प्रस्तार उपर संवेधयंत्र प्रमाणे आंकडा मुकी जवा.
पछी प्रस्तारना अंक पच्छानुपूर्वीए तपासवा. जे जे अंकथी
आगल आगल जेटला मोटा अंक होय ते ते अंक उपरना अंकने
तेटला गुणा करी तेनी नीचे मुकवा. पछी नीचेनी पंक्तिनो एक-
दर सरवालो करी तेमां एक उमेरीए तो पुछेल प्रस्तारनो नंवर
नीकले । उदाहरण—

६ ५ ३ २ १ ४ ७ आ। प्रस्तार केटलामो छे ?
एम कोई पुछे तो संवेधयंत्र प्रमाणे तेना उपर आंकडा मुकवा ।
जेमके—

०	१	२	६	२४	१२०	७२०
६	५	३	२	१	४	७

આમાં સાત કરતાં કોઈ મોટો અંક આગલ નથી માટે તેની નીચે શૂન્ય. ચાર કરતાં વે અંક મોટા છે માટે ૧૨૦ ને ડબ્બલ કરવા । એકથી ચાર અંક આગલ મોટા છે માટે તેની ઉપરના ૨૪ ને ચાર ગુણા કરવા । તેની આગલના વે કરતાં ત્રણ અંક મોટા છે, માટે તેની ઉપરના ૬ ને ત્રણ ગુણા કરવા । તેની આગલના ૩ કરતાં વે અંક મોટા છે માટે તેની ઉપરના વેને ડબલ કરવા । તેની આગલના ૫ કરતાં એક અંક મોટો છે માટે તેની ઉપરના ૧ ને એકગુણા કરવા । છ આગલ કોઈ અંક નથી માટે તેની નીચે શૂન્ય. તેનો યંત્ર આ પ્રમાણે—

૦	૧	૨	૬	૨૪	૧૨૦	૭૨૦
૬	૫	૩	૨	૧	૪	૭
૦	૧	૪	૧૮	૯૬	૨૪૦	૦

નીચેની પંક્તિનો સરવાલો ૩૫૯ થાય છે. તેમાં એક ઉમેરતાં ૩૬૦ થાય માટે પુછેલ પ્રસ્તાર સાતપદની અનુપૂર્વીમાં ૩૬૦ નંબરનો છે । એવી રીતે જે કોઈ અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારનો નંબર પુછવામાં આવે તો તેનો ઉદ્દિષ્ટ વિધિ ઉપર પ્રમાણે કરી નંબર શોધી લેવો ।

પ્રકરણ ૫ મું—અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારના અંકોના સરવાલાનો વિધિ ।

જેટલા પદની અનુપૂર્વી હોય તેના પહેલા પ્રસ્તારના અંકોનો સરવાલો કરી તે પ્રસ્તારની સર્વ સંખ્યાનો ગુણાકાર કરવો ।

जेटला पदनी अनुपूर्वीं होय ते संख्याथी उक्त गुणाकारने भागवो ।
लब्धांकने जेटला पदनी अनुपूर्वीं होय तेटली वार एक एक
स्थान डावी वाजु छोडीने जमणी वाजु वधारी नीचे नीचे अंक
मुक्वा. तेनो जे सरवालो थाय ते ते पदनी अनुपूर्वींना प्रस्तारना
अंकोनो एकंदर सरवालो समजवो । जेम पांच पदनी अनुपूर्वींना
प्रस्तारना अंकोनो सरवालो करवो होय तो तेनो पहेलो प्रस्तार
१-२-३-४-५, आनो सरवालो १५ थाय । पांच पदनी अनु-
पूर्वींना प्रस्तारनी संख्या १२० छे तेने १५ थी गुणतां १८००
थाय. तेने पांचथी भागतां ३६० आवे. तेने पांच वार उपर
कहेल रीति प्रमाणे गोठवतां तेनो सरवालो ३९९९९६० थाय ।
अंकोनी गोठवण आ प्रमाणे-

$$\begin{array}{r}
 ३६० \\
 ३६० \\
 ३६० \\
 ३६० \\
 ३६० \\
 \hline
 ३९९९९६०
 \end{array}$$

आ संख्या पांच पदनी अनुपूर्वींना प्रस्तारना अंकोनी
एकंदर संख्या छे । एवी रीति गमे ते अनुपूर्वींना प्रस्तारना
अंकोनी संख्या काढवी ।

इति प्रस्तार अंक संकलनविधि ।

ग्रंथ ४ थो.

पूर्वानुपूर्वीना भांगा.

प्रकरण १ लुं-प्रस्तार संख्या.

जेटला द्रव्यना पूर्वानुपूर्वी भांगा काढवा होय तेटला आडा खानावालो वे पंक्तिनो यंत्र करवो । पहेली पंक्तिना खानामां अनुक्रमे अंको लखवा, बीजी पंक्तिना पहेला खानामां, एक मुकवो । तेने तेनी उपरना जमणा खानाना अंक साथे गुणाकार करी ते आंक उमेरी. बीजो खानो भरवो । एम बधा खाना भरवा । जेमके एकथी आठ द्रव्यना पूर्वानुपूर्वी भांगा-

गुणांक	१	२	३	४	५	६	७	८
लब्धांक	१	४	१५	६४	३२५	१९५६	१३६९९	१०९६००

आ यंत्रथी एक द्रव्यनो १ भांगो, बेना चार, त्रणना १५ चारना ६४, पांचना ३२५, छना १९५६, सातना १३६९९ अने आठना १०९६०० भांगा थाय एम जणाय छे । एवी रीते जेटला द्रव्यना भांगा जाणवा होय ते आवो यंत्र करी जाणवा ।

अथ संयोगीसंवेधयंत्र ।

चार द्रव्यना ६४ भांगा थाय पण तेमां असंयोगी द्विक संयोगी वगेरेना केटला केटला भांगा थाय ते जाणवुं होय तो

जेटला द्रव्य अथवा संयोग होय तेटला खानानो वे पंक्तिनो संवे-
धयंत्र वनाववो । पहेली पंक्तिना खानामां पछानुपूर्वीए एकथी
चहडता आंक लखवा । वीजी पंक्तिना पहेला खानामां उपरनोज
आंक मुकवो । तने तेनी उपरना जमणा खाना साथे गुणी वीजा
खानामां मुकवो । तेनी उपरना जमणा खानाना अंक साथे
गुणी त्रीजा खानामां मुकवो. एम वधा खाना पूरवा । जेमके-
चार द्रव्यना संयोगी भांगानो संवेधयंत्र-

व्युत्क्रम गुणांक	४	३	२	१	
लब्धांक	४	१२	२४	२४	६४
	असं.	द्वि.सं.	त्रि.सं.	च.सं.	

चार द्रव्यना ६४ भांगामां असंयोगीना ४, द्विक संयोगीना
१२, त्रिक संयोगीना २४ अने चउकसंयोगीना २४ एम
एकंदर ६४ ओं यंत्रथी जणाय छे ।

पूर्वानुपूर्विना संयोगीभांगानो विधि ।

जेटला संयोग तेटला खानानो त्रण पंक्तिनो यंत्र करवो ।
पहेली पंक्तिमां अनुपूर्वीना भांगा अनुक्रमे लखवा, वीजी पंक्तिमां
पदना संयोगी लखवा. ते वेनो परस्पर गुणाकार करी त्रीजी
पंक्ति पूरवी । जेमके चार द्रव्यना संयोगी भांगानो यंत्र-

અનુ. ભાં.	૧	૨	૬	૨૪
પદ સં.	૪	૬	૪	૧
લબ્ધ.	૪	૧૨	૨૪	૨૪
	અસં.	દ્વિ.સં.	ત્રિ.સં.	ચ. સં.

પદ સંયોગી લાવવાનો યંત્ર—				
ભાજક.	૧	૨	૩	૪
ગુણક.	૪	૩	૨	૧
લબ્ધ.	૪	૬	૪	૧

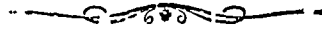
પ્રકરણ ૨ જું. પૂર્વાનુપૂર્વી ભાંગા લખવાની રીત ।

અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારમાં અસંયોગી દ્વિક સંયોગી આદિ નથી, પણ પૂર્વાનુપૂર્વીના પ્રસ્તારમાં પદ અને વિકલ્પની માફક અસંયોગી દ્વિકસંયોગી આદિ છે । તે તે સંયોગીનો પહેલો પ્રસ્તાર અનુક્રમ અંકે લખી ચ્હડતે અંકે લગભગ પદની માફક કરવું । એક પ્રસ્તારમાં એને એ પદ વે વાર ન આવે તે સ્થાલ રાખવો. ઉદાહરણ તરીકે ચાર દ્રવ્યના પૂર્વાનુપૂર્વીના ભાંગાના પ્રસ્તાર આ પ્રમાણે—

અસં. ૪ :	૪૩	૩૨૪	૨૧૪૩
	—	૩૪૧	૨૩૧૪
૧	૧૨	૩૪૨	૨૩૪૧
૨	—	૪૧૨	૨૪૧૩
૩	ત્રિ. સં. ૨૪	૪૧૩	૨૪૩૧
૪	૧૨૩	૪૨૧	૩૧૨૪
—	૧૨૪	૪૨૩	૩૧૪૨
૪	૧૩૨	૪૩૧	૩૨૧૪
—	૧૩૪	૪૩૨	૩૨૪૧
દ્વિક સં. ૧૨	૧૪૨	—	૩૪૧૨
	૧૪૩	૨૪	૩૪૨૧
૧૨	૨૧૩	—	૪૧૨૩
૧૩	૨૧૪	ચત. સં. ૨૪	૪૧૩૨
૧૪	૨૩૧	૧૨૩૪	૪૨૧૩
૨૧	૨૩૪	૧૨૪૩	૪૨૩૧
૨૩	૨૪૧	૧૩૨૪	૪૩૧૨
૨૪	૨૪૩	૧૩૪૨	૪૩૨૧
૩૧	૩૧૨	૧૪૨૩	—
૩૨	૩૧૪	૧૪૩૨	૨૪
૩૪	૩૨૧	૨૧૩૪	૫કંદર ૬૪ ।
૪૧			
૪૨			

અનુપૂર્વીના પ્રસ્તારમાં જેમ છેલા ૩ે અંક કાયમ રહી ધીમે ધીમે પરિવર્તન પામે છે તેમ આમાં પહેલા ૩ે અંક કાયમ રહી ધીમે ધીમે પરિવર્તન પામે છે । પાછલા અંકનું જલ્દી પરિવર્તન થાય છે, માટે તેને પૂર્વાનુપૂર્વી કહેવામાં આવે છે । એવી રીતે ગમે તેટલા દ્રવ્યના પૂર્વાનુપૂર્વીના પ્રસ્તાર લખવા ।

પ્રકરણ ૩ જું--પૂર્વાનુપૂર્વીના સંયોગી ભાંગા કાઢવાનો મેરુવિધિ ।

પૂર્વવત્ મેરુયંત્ર બનાવવો, જેટલા દ્રવ્યના ભાંગા કાઢવા હોય તેટલી પંક્તિ કરવી, દરેક પંક્તિના પહેલાં સ્થાનામાં અનુક્રમે ચઢતા આંક લખવા અને છેલ્લા સ્થાનામાં છેલ્લાની જોડેના ઢાવા સ્થાનાનો આંક મુકવો, વચલા સ્થાના આ રીતે ભરવા, સ્વાલી પંક્તિના આઘસ્થાનાના અંકને તેની ઉપરની પંક્તિના અંક સાથે ગુણી, અનુક્રમે નીચેની પંક્તિના સ્વાલી સ્થાના ભરવા । એમ સઘલા સ્થાના પૂરવા ।

૧						
૨	૨					
૩	૬	૬				
૪	૧૨	૨૪	૨૪			
૫	૨૦	૬૦	૧૨૦	૧૨૦		
૬	૩૦	૧૨૦	૩૬૦	૭૨૦	૭૨૦	
૭	૪૨	૨૧૦	૮૪૦	૨૫૨૦	૫૦૪૦	૫૦૪૦
અ.સં.	દ્વિ.સં.	ત્રિ.સં.	ચ.સં.	પં.સં.	છ.સં.	સા.સં.

અથ પૂર્વાનુપૂર્વી ભાંગાનો આદ્ય અંક શોધક મેરુવિધિ.

પૂર્વવત્ દ્રવ્ય જેટલી પંક્તિનો મેરુ વનાવવો । એટલું વિશેષ
કે એક યાનાની પહેલી પંક્તિ ન કરવી, કિન્તુ બે યાનાની
પંક્તિ જ શરુઆતથી પહેલી પંક્તિ ગણવી । દરેક પાંક્તિના પહેલા
યાનામાં અનુક્રમે ચ્હડતા અંક લખવા । પહેલી પંક્તિના વીજા
યાનામાં એક મુકવો, બીજીના વીજા યાનામાં ઘગડો મુકવો, તેને
તેના વામ યાનાના અંક સાથે ગુણી એક ડમેરી નીચેના યાનામાં
મુકવો । તેને તેના વામ અંક સાથે ગુણી, એક ડમેરી, તેની
નીચેના યાનામાં મુકવો । એ રીતે સઘલી પંક્તિના વીજા યાના
ભરવા અને વીજા યાનાનો અંક તેની જમણી તરફના સઘલા
યાનામાં મુકવો । એમ દરેક પંક્તિના યાના પુરવા । ઉદાહરણ—

ગ્રન્થ પ્રશસ્તિ:

શાર્દૂલવિક્રીડિત વૃત્તમ્—

શૂન્યાષ્ટાઙ્કધરામિતે સુવિદિતે શ્રી વિક્રમાબ્દે શુભે
પૌષે શુક્લદલાન્તિમે શશિદિને શિષ્યેણ રત્નેન્દુના
શ્રીમત્સ્વામિગુલાવચન્દ્રકૃતિનઃ પ્રસ્તારરત્નાવાલિઃ
સ્થિત્વા ગુર્જરદેશરાજનગરે સમ્પાદિતા શ્રેયસે ॥૧॥

અર્થ—પૂજ્યપાદ શ્રી ગુલાવચંદ્રજી સ્વામિના શિષ્ય મુનિશ્રી
રત્નચંદ્રજીએ વિક્રમ સંવત્ ૧૯૮૦ ના પૌષ મહિનાના શુક્લપક્ષને છેલ્લે
દિવસે ઇંટલે પુનમને સોમવારે ગુજરાત દેશમાં મુપ્રસિદ્ધ રાજનગર
અપરનામ અમદાવાદ શહેરમાં રહીને આ પ્રસ્તાર રત્નાવાલિ નામના ગ્રંથની
યોજના પોતાના અને પરના શ્રેયને માટે કરી છે.

अगरचंद भैरोदान सेठिया जैनग्रन्थालयकी तरफसे
छपी हुई पुस्तकें—

१ प्रकरण (थोकडा) संग्रह भाग २ जा.

इसका योजक लींवडी सम्प्रदायके विद्वान् पूज्यमुनिश्री उत्तमचंद्रजी स्वामी हैं। इसमें पच्चीस क्रिया, योनिद्वार, गर्भा-वास, श्वासोच्छ्वास, जीवके १४ भेदकी चरचा, ५६३ भेदकी चरचा, महादंडक, चार ध्यान, देशबंध सर्वबंध, संख्याताऽसंख्याता अनंता, पांचशरीर, पांचइन्द्रिय, पुद्गलपरावर्त्तन, पांचज्ञान, सप्रदेशी अप्रदेशी, पंढमापढम, चरमाचरम, आहारक अणाहारक, समवसरण, बंधी, लब्धि, बड़कर्मप्रकृति, ४४ बोलका अल्पबहुत्व, पंद्रहयोगका अल्पबहुत्व, जीवके १४ भेदका अल्पबहुत्व, इत्यादि अनेक प्रकरणोंका संग्रह किया गया है। और लींवडीसम्प्रदायके विद्वान् पूज्यमुनिश्री गुलाबचंद्रजी स्वामीजीने परिश्रम लेकर शुद्ध करदिया हैं। बढीया कागज और ३० फ़ोर्मकी पक्की जिल्द होनेपर भी किमत लागत मात्र एकरुपिया रु. १-पोस्टखर्च अलग।

२ सामायिकसूत्र ।

हिन्दी शब्दार्थ और भावार्थ सहित श्रीमान् शतावधानी पं. मुनिश्री रत्नचंद्रजी स्वामीद्वारा शुद्ध कराई हुई है। और साथमें प्राकृतशब्दकोष भी दिया है, जिससे पढनेके लिये यह अत्युत्तम है किमत दो आना।

३ प्रतिक्रमणसूत्र ।

हिन्दी शब्दार्थ और भावार्थसमेत है. किमत दोआना ।

४ तेतीस बोलका थोकडा ।

कि. एकआना ।

५ जैन वालोपदेश ।

पं. मुनिश्री ज्ञानचंद्रजी पंजाबी रचित वालकोंकी पढ़ने के लिये अत्युत्तम है । किमत दो आना ।

६ विविध रत्नस्तवन भाग तीसरा ।

कि. देढआना.

७ विविध रत्नस्तवन भाग चौथा ।

कि. एकआना.

८ प्राकृत ज्योतिषसार—हिन्दी सानुवाद ।

कि. बारहआना.

९ सामायिकसूत्र और प्रतिक्रमणसूत्र मूल.

कि. डेढआना.

इससे अलावा जो कितनेक पुस्तकें भेट की हैं इसमें जो तैयार होगी वह इसके साथ भेज दी जायगी । और उपरोक्त पुस्तकोंका जो मूल्य आवेगा वह सब ज्ञानखातामेंही लगादिया जाता है ।

तैयार हो रहे हैं-

गणितसारसंग्रह-श्रीमहावीराचार्य प्रणीत गणित विषयका अपूर्व ग्रन्थ ।

वास्तुसार याने शिल्पशास्त्र-श्रीमत्परम जैन ठक्करफेस विरचित प्राकृत गाथा बद्ध । इसमें मकान, मंदिर, मूर्ति इत्यादि बनानेका अच्छी तरह वर्णन है ।

त्रैलोक्यप्रकाश-श्री हेमप्रभसूरि प्रणीत जन्मफल और वर्ष-फलादेशका प्राचीन ग्रन्थ है ।

भुवनदीपक सटीक-मूल श्रीपद्मप्रभसूरिप्रणीत और टीका-सिंहतिलकसूरिकृत प्रश्न विषयके अपूर्व ग्रन्थ है ।

पुस्तक प्राप्ति स्थान—

पं. भगवानदास जैन.

ठी. सेठिया जैनप्रीन्टींग प्रेस.

बीकानेर, (राजपूताना)

सेठिया जैनप्रीन्टींग प्रेस ।

इस प्रेसमें जैन धर्म विषयकी पुस्तकें बहुत अच्छी और शुद्ध छापी जाती है । जिन महाशयको छपाना हो वह कॉपी भेज दें ।

मैनेजर—

सेठिया जैनप्रीन्टींग प्रेस.

बीकानेर, (राजपूताना)

छपरही है.

कर्त्तव्यकौमुदी भाग २ जा—श्रीमान् शतावधानी पं. मुनिश्री रत्नचंद्रजी स्वामीकृत हिन्दी भाषान्तर सहित.

जैनसिद्धांत कौमुदी—अर्द्ध मागधी व्याकरण—श्रीमान् शतावधानी पं. मुनिश्री रत्नचंद्रजी स्वामीकृत तय्यार हो रहा है।

प्राकृत मार्गोपदेशिका—धातुरूपसंग्रह (मागधी)—श्रीमान् शतावधानी पं. मुनिश्री रत्नचंद्रजी स्वामीकृत. और कईपक पुस्तकें छपाने के लिये तय्यार हो रही हैं।

पुस्तक मिलनेका पत्ता—

अगरचंद भैरोदान सेठिया जैनग्रन्थालय.

महोला-मरोटियोंका.

वीकानेर, (राजपूताना)

छपरहा है ! ज्योतिषशास्त्रका अपूर्वग्रंथ !! छपारहा है !

(जैनाचार्य महामहोपाध्याय श्रीमेघविजयगणिकृत)

❀ मेघमहोदय याने वर्षप्रबोध ❀

यह ग्रन्थ बनारस (काशी), जयपुर आदिके प्रसिद्ध विद्वानोंमें प्रतिष्ठा पाया हुआ और जयपुरके सुप्रसिद्ध राज्यज्योतिषीयों के द्वारा संशोधित है। इसमें—उत्पातप्रकरण, पद्मिनीचक्र, कर्पूरचक्र, मंडल प्रकरण, वायु मंडलके अनुसार देशमें शुभाशुभ, वर्षाको बोलानेका और विदा करानेका मंत्र यंत्र, वृषभादि साठ संवत्सरोंका फल, नवग्रहका नक्षत्र और राशि परसे तथा वक्री होना, उदय और अस्त होना इन परसे शुभाशुभ फल, वर्षके विश्वा, अयन, मास, ऋतु, पक्ष, दिन, ग्रहण और अधिकमास इनके फल, वर्षाधिपति, वर्षमंत्री, सस्पाधिपति, मेघाधिपति, रसाधिपति, नीरसाधिपति, आर्द्राप्रवेश और वर्ष जन्मलग्न इनके फल, अगस्तिके उदय परसे, विजली और बादल परसे वर्षाका ज्ञान, वर्षाके गर्भका वर्णन और इसपरसे वर्षाका ज्ञान, संक्रान्ति के विचार तथा फल, दरेक पूर्णिमा और अमावास्या तथा रोहिणीचक्र और स्वातियोग इनके फल, वर्षाके शकुन, कोआ और गौके शब्द परसे तथा पुण्य और लतापरसे शुभाशुभ ज्ञान, सर्वतोभद्र चक्र और अर्धकांड जिससे समस्त देशके शुभाशुभ, सब प्रकारके धान्य, सोना चांदी लोहा आदि धातु, कपास, रूई और सब प्रकारकी क्रयाणक वस्तु इन सबका तेज होना या मंदा होना इत्यादि बहुत विस्तार पूर्वक सरलतासे समझाया है, बहुत क्या लिखे वर्षा जाननेके लिये और तेजीमंदी जाननेके लिये तो यह एकही अपूर्व ग्रन्थ है।

इस ग्रन्थके मूल श्लोक ६५०० हैं, और इसके साथ इसका हिन्दी भाषान्तर भी कर दिया है, जिससे सामान्य पढ़ा लिखा भी बड़ी सरलतासे समझ सकता है। इतना बड़ा ग्रंथ होनेपर भी समस्त लोग खरीद सके इसलिये इसका दाम सीर्फ रु० ४ रक्खा गया है, मगर प्रथमसे आठआना मनीओर्डरद्वारा भेजकर इस ग्रन्थका ग्राहक बनेगा उसको फक्त रु. ३ में मिलेगा।

